ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး

(ဦးညွန့်ဖော်)

၁၅၄၇၂

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

ဒုတိယ ကျမ်းပြုမှူး ဦးညွန့်ဇော် ရေးသားပြုစုသော

မုဒ္ဒကာသာလင်္ကာရ

ပါ

ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး

ရှိခိုးဦးချနည်းများ၊ သီလခံယူနည်းများ၊ ဆုတောင်း၊ မေတ္တာပို့၊ အမျှဝေနည်းများ၊ ပဋ္ဌာန်း၊ ဓမ္မစကြာ၊ ခါရဏပရိတ်စသော ဝတ်ရွတ်စဉ်များ ပါဝင်သည်။

ကျမ်းပြုမှူး ဦးအေးနိုင် **တည်းဖြတ်သည်။**

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၅ | ကောဇာ ၁၃၄၃ | ၁၉၈၁

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၂၄၇/၀၂၅၂၈)က ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	နိဒါန်း	[ဓ]
	၁။ ရှိခိုးဦးချနည်းများ	
၁။	ရှိခိုးဦးချနည်း ၃-မျိုး	၁
၂။	ကိုယ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်း ၂-မျိုး	၁
၃။	ဆောင်ပုဒ် လင်္ကာ	၂
၄။	တည်ခြင်း ၅-ပါး ဒုတိယနည်း	၂
၅။	တည်ခြင်း ၅-ပါး တတိယနည်း	၃
၆။	ဆောင်ပုဒ် လင်္ကာ	၄
၇။	တောင်ဖီလာဆရာတော် ဝါဒ	၄
၈။	လယ်တီဆရာတော်ဝါဒ	၄
၉။	ပခုက္ကူဆရာတော် ဝါဒ	၄
၁၀။	"ထိ"ခြင်းမဟုတ် တည်ခြင်း	၄
၁၁။	ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာ	၅
၁၂။	လက်အုပ်သဏ္ဍာန်	၆
၁၃။	ရပ်၍ ရှိခိုးနည်း	၆
၁၄။	စေတနာသာလျှင် ပဓာနဖြစ်ခြင်း	၇
၁၅။	ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်ဦးချခြင်း	၇
၁၆။	ဘုရားရတနာကို ပူဇော်ဦးချခြင်း	၇

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၇။	တရားရတနာကို ပူဇော်ဦးချခြင်း	၇
၁၈။	သံဃာရတနာကို ပူဇော် ဦးချခြင်း	၈

၂။ ဘုရားပင့် အမျိုးမျိုး

၁။	ဘုရားပင့်ဆိုသည်မှာ	၈
၂။	ရတနာသုံးပါးအား ပင့်ထားခြင်း	၉
၃။	နေ့ကြီးနေ့ငယ်ဘုရားပင့်	၁၀
၄။	စိန်ရောင်ခြည်ဘုရားပင့်	၁၁
၅။	မြရောင်ခြည် ဘုရားပင့်	၁၂
၆။	ရောင်ခြည်တော်ဖွင့် ဘုရားပင့်	၁၄

၃။ သီလခံယူဆောက်တည်နည်း

၁။	ငါးပါးသီလ	၁၇
၂။	သီလတောင်းခံခြင်း	၁၇
၃။	ဘုရားရှိခိုးခြင်း	၁၈
၄။	သရဏဂုံဆောက်တည်ခြင်း	၁၈
၅။	ငါးပါးသီလ ခံယူခြင်း	၁၉
၆။	စေတီ၊ ကိုးရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ရှေ့၌ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံ	၂၀
၇။	သရဏဂုံအကြောင်း	၂၁
၈။	သရဏ ၃ ပါး	၂၁
၉။	သရဏဂုံ	၂၁
၁၀။	သရဏဂုံ ဆောက်တည်ခြင်း	၂၁

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၁။	ပဋိသန္ဓေကပင် သရဏဂုံတည်ခြင်း	၂၂
၁၂။	အမျိုးသမီးများအတုယူဖွယ်	၂၃
၁၃။	သရဏဂုံတင်ကြပုံ	၂၃
၁၄။	သီလနှင့် သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်	၂၃
၁၅။	ငါးပါးသီလ(နိစ္စသီလ)	၂၄
၁၆။	ကာမာရဗြဟ္မစရိယသီလ ဆောက်တည်ပုံ	၂၄
၁၇။	သာလွန်၍အကျိုးများနိုင်ပုံ	၂၅
၁၈။	ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံနှင့်အဓိပ္ပါယ်	၂၆
၁၉။	ရှစ်ပါးသီလခံယူပုံ	၂၆
၂၀။	ရှစ်ပါးသီလ(အနိစ္စသီလ)	၂၇
၂၁။	သင်္ဃာဆရာတော်၏ ဥပုသ် ၃ ပါး ဩဝါဒ	၂၈
၂၂။	အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ဆောက်တည်ပုံ	၂၈
၂၃။	အာဇီဝဋ္ဌမကသီလခံယူပုံ	၂၉
၂၄။	အာဇီဝဋ္ဌမကသီလခေါ်ပုံ	၂၉
၂၅။	အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလခေါ်နိုင်ပုံ	၃၁
၂၆။	အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ စောင့်ကောင်း မစောင့်ကောင်း	၃၁
၂၇။	ကိုးပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံနှင့် အဓိပ္ပါယ်	၃၃
၂၈။	ကိုးပါးသီလခံယူပုံ	၃၃
၂၉။	ယထာဗလံပုဒ် ထည့်ဆိုရပုံ	၃၄
၃၀။	နဝင်္ဂဥပုသ်	၃၄
၃၁။	မေတ္တာကို ဆောက်တည်ရန် လိုသလော	၃၄

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၂။	ဆယ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ပုံနှင့်အဓိပ္ပါယ်	၃၅
၃၃။	ဆယ်ပါးသီလ ခံယူပုံ	၃၅
၃၄။	လူများ ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ကောင်းသလော	၃၆

၄။ ဩကာသ ဘုရားရှိခိုးများ

၁။	ဩကာသ ဘုရားရှိခိုး	၃၇
၂။	ကန်တော့ပုံ	၃၇
၃။	ဆုတောင်းပုံ	၃၇
၄။	ဩကာသ ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး	၃၇
၅။	ဩကာသအဓိပ္ပါယ်	၃၈
၆။	ဆောင်ပုဒ်	၃၈
၇။	အပြစ်ပျောက်နိုင် မပျောက်နိုင်	၃၈
၈။	အပါယ်လေးပါး	၃၈
၉။	ဆောင်ပုဒ်	၃၈
၁၀။	ကပ်သုံးပါး	၃၉
၁၁။	ဆောင်ပုဒ်	၃၉
၁၂။	ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး	၃၉
၁၃။	ပါဠိတော်လာ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး	၄၀
၁၄။	ဆောင်ပုဒ်	၄၀
၁၅။	ဇိနာလင်္ကာရဋီကာလာ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး	၄၁
၁၆။	ရန်သူမျိုးငါးပါး	၄၁
၁၇။	ဆောင်ပုဒ်	၄၁
၁၈။	ဝိပ္ပတ္တိတရားလေးပါး	၄၁

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

၁၉။ ခေါင်ပုဒ် ၄၂
၂၀။ ဗျာသနတရား ငါးပါး ၄၂
၂၁။ ခေါင်ပုဒ် ၄၂

၅။ နမောတဿ ဘုရားရှိခိုးများ

၁။ မြဝတီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နမောတဿ ဘုရားရှိခိုးအမွှမ်း ၄၃
၂။ ပါဠိမတတ်သူများအတွက် မှတ်ချက် ၄၄
၃။ နမောတဿ ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး ၄၅
၄။ အကျဉ်းရှိခိုးနည်း ၄၅
၅။ အကျဉ်းရှိခိုးနည်း တမျိုး ၄၅
၆။ အကျယ်ရှိခိုးနည်း ၄၅
၇။ အကျယ်ရှိခိုးနည်း တမျိုး ၄၆
၈။ အကျယ်ရှိခိုးနည်း တမျိုး ၄၈
၉။ မြဝတီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နမောတဿ ဘုရားရှိခိုး အကျယ် ၅၀
၁၀။ ရှေးအကျဆုံး ဘုရားရှိခိုး ၅၀
၁၁။ ကျမ်းငယ်များအဆို ၅၂
၁၂။ ပဏာမဂါထာလာနှင့် အကျိုးတရား ၅၃

၆။ ဂုဏ်တော်ဖွင့် ဘုရားရှိခိုးများ

၁။ ဘုရားဂုဏ်တော် (၉) ပါး ဘုရားရှိခိုး ၅၄
၂။ ပါဠိသက်သက်ဖြင့် ရှိခိုးနည်း ၅၄
၃။ အကျဉ်းရှိခိုးနည်း ၅၄
၄။ အကျဉ်းရှိခိုးနည်း တမျိုး ၅၆
၅။ အကျယ်ရှိခိုးနည်း ၆၀

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆။	အရဟံဂုဏ်တော်	၅၈
၇။	သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်	၅၉
၈။	ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်တော်	၅၉
၉။	သုဂတဂုဏ်တော်	၆၁
၁၀။	လောကဝိဒူဂုဏ်တော်	၆၂
၁၁။	အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိဂုဏ်တော်	၆၃
၁၂။	သတ္ထာဒေဝမနုဿာနဂုဏ်တော်	၆၃
၁၃။	ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်	၆၄
၁၄။	ဘဂဝါဂုဏ်တော်	၆၄
၁၅။	ဂုဏ်တော်ကွန်ချာဘုရားရှိခိုး	၆၇
၁၆။	ဂုဏ်တော်ကွန်ချာခေါ်ပုံ	၆၇
၁၇။	ဘုရားရှိခိုးပါဠိ	၆၇
၁၈။	ပါဠိမြန်မာဘုရားရှိခိုး	၆၉
၁၉။	ဣဿရိယဘုန်းတော်ရှစ်ပါး ဘုရားရှိခိုး	၇၃
၂၀။	ဘုရားဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းမြတ်နိုး ရှိခိုးရကျိုးများ....	၇၄
၂၁။	ပစ်ထားရမည့်ပါးစပ်ကို အသုံးချကြရန်	၇၄
၂၂။	ကျမ်းဂန်လာ အဓေယာက်အထားများ	၇၅
၂၃။	ဘုရားရှိခိုးရကျိုး ၁၇-မျိုးနှင့်ဇဆောင်ပုဒ်	၇၅
၂၄။	တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါးရှိခိုးနည်းများ	၇၆
၂၅။	အကျဉ်းရှိခိုးနည်း	၇၇
၂၆။	အကျဉ်းရှိခိုးနည်း တမျိုး	၇၈
၂၇။	အကျယ်ရှိခိုးနည်း	၇၉

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

၂၈။ သံဃာ့ဂုဏ်တော် ၉-ပါးရှိခိုးနည်းများ ၈၀
၂၉။ ပါဠိသက်သက် ရှိခိုးနည်း ၈၀
၃၀။ အကျဉ်းရှိခိုးနည်း ၈၁
၃၁။ အကျဉ်းရှိခိုးနည်း တမျိုး ၈၃
၃၂။ အကျယ်ရှိခိုးနည်း ၈၅
၃၃။ ဂုဏ်တော်ဖွင့် ရှိခိုးနည်းတမျိုး ၈၇
၃၄။ ဗုဒ္ဓပဏာမ ဘုရားရှိခိုး ၈၇
၃၅။ ဓမ္မပဏာမ တရားရှိခိုး ၉၀
၃၆။ သံဃပဏာမ သံဃာ့ရှိခိုး ၉၂
၃၇။ ဗုဒ္ဓဝန္ဒနာဘုရားရှိခိုး ၉၄
၃၈။ ဓမ္မဝန္ဒနာတရားရှိခိုး ၉၅
၃၉။ သံဃဝန္ဒနာသံဃာအားရှိခိုးပုံ ၉၆

၇။ ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး

၁။ အနန္တငါးပါး ဘုရားရှိခိုး ၉၆
၂။ ပန်းဆဲ့ဆရာတော်၏ အနန္တငါးပါး ဘုရားရှိခိုး ၉၈
၃။ ခင်ပွန်းကြီး ၁၀-ပါး ဘုရားရှိခိုး.... .... ၉၉
၄။ တောင်တွင်းကြီး ဆရာတော် ခင်ကြီးဖျော် ရေးသားသည့်
လက်နက် ၉-ပါးအောင် ဘုရားရှိခိုး ၁၀၀
၅။ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သတ္တဋ္ဌာန
ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဘုရားရှိခိုး ၁၀၂
၆။ သတ္တဋ္ဌာန ဘုရားရှိခိုး တမျိုး ၁၀၄

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇။	အဋ္ဌဋ္ဌာန ဘုရားရှိခိုး	၁၀၆
၈။	နဝဋ္ဌာန ဘုရားရှိခိုး	၁၀၈
၉။	လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခုနစ်နေ့ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဆုတောင်း	၁၁၀
၁၀။	ဗုဒ္ဓဝါဆိုစဉ် ဘုရားရှိခိုး	၁၁၂
၁၁။	မုံရွေးဇေတဝန် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဝါဆိုစဉ် ဘုရားရှိခိုး	၁၁၅
၁၂။	ဗျည်း ၃၃-လုံးဘုရားရှိခိုး	၁၁၆
၁၃။	အက္ခရာ ၄၁-လုံး ဂုဏ်တော် ၄၁-ပါး ဘုရားရှိခိုးနှင့် ပိဋကသိဒ္ဓိ	၁၂၀
၁၄။	ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အစိန္တေယျဘုရားရှိခိုး	၁၂၅
၁၅။	ကိလေသာစက် သုံးထောင်ဝက်	၁၂၆
၁၆။	ဝသီဘော် ၅-တန်	၁၂၆
၁၇။	ကျေးဇူးတော် ၁၈-ပါး	၁၃၂
၁၈။	အံ့ဖွယ်တော် ၁၈-ပါး	၁၃၃
၁၉။	ပကတိအားတော် ၁၀-ပါး	၁၃၅
၂၀။	အစိန္တေယျ ၄-ပါး ဘုရားရှိခိုးများ	၁၄၀
၂၁။	ဝိစာ အစိန္တေယျ	၁၄၀
၂၂။	ရူပ အစိန္တေယျ	၁၄၁
၂၃။	ဉာဏ အစိန္တေယျ	၁၄၁
၂၄။	ဣဒ္ဓိ အစိန္တေယျ	၁၄၁
၂၅။	အစိန္တေယျဂုဏ်ဝန္ဒနာ ရှိခိုးဂါထာများ	၁၄၂

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၆။	လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ၇-ဆူ ပုထိုးတော် ပေါင်းချုပ် ဘုရားရှိခိုး	၁၄၃
၂၇။	ရတနာ့ပေါင်းချုပ် ဘုရားရှိခိုး	၁၄၄
၂၈။	ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ဆရာတော်ဘုရား၏ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုး	၁၄၈
၂၉။	လေးသခေါ်နှင့် ကမ္ဘာ့တသိန်းနှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုး	၁၅၁
၃၀။	ညောင်လေးပင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုး	၁၅၃
၃၁။	နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ စေတီတော် ဘုရားရှိခိုး	၁၅၆
၃၂။	အာ-သော-မာ-ဝ အဓိပ္ပါယ်	၁၅၈
၃၃။	ဝိဇ္ဇောဒယ ဆရာတော်၏ ဗုဒ္ဓဝင် အကျဉ်းချုပ် ဘုရားရှိခိုး	၁၅၉
၃၄။	ကျေးဇူးရှင် မန်လည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၏ ဗုဒ္ဓဝင် ဘုရားရှိခိုး	၁၆၂
၃၅။	အများသုံး သမ္ဗုဒ္ဓေ ဘုရားရှိခိုး	၁၈၃
၃၆။	သမ္ဗုဒ္ဓေအညွန်းလင်္ကာ	၁၈၄
၃၇။	ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ် ဘုရားရှိခိုး	၁၈၆
၃၈။	ခြောက်ဖြာရောင်ခြည်	၁၈၇
၃၉။	ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ပါး ကွန့်မြူးဟန်	၁၈၇
၄၀။	စေတီတော်မှ ရောင်ခြည်တော်လွှတ်ခြင်းအကြောင်း ၃-မျိုးနှင့် ရောင်ခြည်တော်အဓိပ္ပါယ်	၁၈၈

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၁။	ပိုးညှင်းဦးသုန္ဒြိယ ဆရာတော်မြတ်၏ ပဋ္ဌာန်း ရောင်ခြည်ဘွဲ့ ဘုရားရှိခိုး....	၁၉၀
၄၂။	မန်လည်ဆရာတော်၏ နိဗ္ဗေ ပါဌာ သ ဘုရားရှိခိုး	၁၉၂
၄၃။	ဒိသာ ၁၀ ရပ် ရောင်ခြည်တော် ဘုရားရှိခိုး	၁၉၆
၄၄။	မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ၁၂ ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုး	၁၉၉
၄၅။	မုံရွေး ဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရား၏ ၁၂ ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုး	၂၀၂
၄၆။	လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၏ ၁၂ ပါးသော ... လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုး	၂ ၆
၄၇။	မြောင်လေးပင် ဆရာတော်၏ လက္ခဏာတော် ၀၀ ဘုရားရှိခိုး	၂၀၉
၄၈။	ကျောင်းကောင်းသိမ်းသင် ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်၍ ကောင်းလေစေ	၂၁၅
၄၉။	လက္ခဏာတော်နှင့် သိဂိုဟ်နန်းတော်	၂၁၆
၅၀။	ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ ဟေမာ့မှုပ်ကွက် လက္ခဏာ ဘုရားရှိခိုး	၂၁၇
၅၁။	ဂုဏ်တော်ကြီး ၁၃ ပါး ဘုရားရှိခိုးနှင့် အဓိပ္ပါယ်	၂၁၈
၅၂။	ယမကပါဋိဟာရိ ပဝဒ္ဓနာ ဘုရား ရှိခိုး	၂၂၀
၅၃။	သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကျမ်းလာ မဟာဇေယျ ဘုရားရှိခိုး	၂၂၃
၅၄။	ဗောဓိပင် ပရိဘောဂစေတီ အကြောင်းနှင့် ရှစ်လုံးဘွဲ့များ....	၂၂၄
၅၅။	ဗောဓိပင် ဘုရားရှိခိုး တနည်း	၂၂၆

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၆။	လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၏ အနတ္တလက္ခဏ ဘုရားရှိခိုး ဘုရားပင့် ဆုတောင်း	၂၂၇
၅၇။	ဒီပဲရင်း ဆရာတော်ကြီး၏ ထေ၀မနာ ၁၁-ပါး ထေ၀မနာ ၂၀ ဘုရားရှိခိုး	၂၂၈
၅၈။	ဓာတ်တော် ၂-မျိုး ဘုရားရှိခိုး	၂၃၄
၅၉။	အသမ္ဘိန္နဓာတ်တော် ၇-ဆူ ဘုရားရှိခိုး....	၂၃၄
၆၀။	အရွယ်ပမာဏအားဖြင့် ရှိခိုးကြည်ညိုခြင်း	၂၃၅
၆၁။	အဆင်းတော်အားဖြင့် ရှိခိုးကြည်ညိုခြင်း	၂၃၆
၆၂။	အရေအတွက်ပမာဏအားဖြင့် ရှိခိုးကြည်ညိုခြင်း	၂၃၆
၆၃။	ခင်ကြီးဖျော် ဆရာတော်၏ စွယ်တော် ၄-ပါး ဘုရားရှိခိုး	၂၃၇
၆၄။	အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဓာတ်တော် ဘုရားရှိခိုး	၂၃၇
၆၅။	အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် ဓာတ်တော်ဘုရားရှိခိုး	၂၃၈
၆၆။	ရှင်သီဝလိဓာတ်တော် ဘုရားရှိခိုး	၂၃၉
၆၇။	ရောင်တော်ပြန် ဘုရားရှိခိုး	၂၃၉
၆၈။	ရောင်တော်ပြန်ပွဲ	၂၄၀
၆၉။	ဓာတ်တော်မွေတော်	၂၄၁
၇၀။	အသမ္ဘိန္န ဓာတ်တော် ၇-ဆူနှင့် ဆောင်ပုဒ်	၂၄၂
၇၁။	သဗ္ဗဇယမင်္ဂလာ ဘုရားရှိခိုး	၂၄၂
၇၂။	သိရသိမ်္ဂလာ ဘုရားရှိခိုး	၂၄၃
၇၃။	ကျိုးချက်ဂါထာ ဘုရားရှိခိုး	၂၄၅
၇၄။	ဇောင်ဆုပန်ဇယစက္က ဘုရားရှိခိုး	၂၄၆
၇၅။	ဂုဏထေ၀မနာ ဘုရားရှိခိုး	၂၄၇

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၆။	ငါးမန်စအောင် ဘုရားရှိခိုး	၂၄၇
၇၇။	ဖြစ်တော်မူပေါင်းချုပ် ဘုရားရှိခိုး	၂၄၇
၇၈။	အာဇဝဏိကဂုဏ်တော် ဘုရားရှိခိုး ဆုတောင်း	၂၄၉
၇၉။	အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်း အမှမ်းနှင့် ဘုရားရှိခိုး	၂၅၃
၈၀။	ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ၈၄၀၀၀-ဘုရားရှိခိုး	၂၅၄
၈၁။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဘုရားရှိခိုး	၂၅၅
၈၂။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နည်းနှင့် ပဋ္ဌာန်းနည်း	၂၅၇
၈၃။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဥပမာ	၂၅၇
၈၄။	ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်း ဂုဏ်တော်ဘွဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၅၇
၈၅။	ယခုထက်တိုင် ရောင်ခြည်တော်များ ပျံ့နှံ့လျက်ရှိခြင်း	၂၅၉
၈၆။	ဒသဒိသာ ရောင်ခြည်ဖြာ	၂၅၉
၈၇။	မျက်မှောက်ခေတ်နှင့် ပဋ္ဌာန်း	၂၆၀
၈၈။	လယ်တီပဏ္ဍိတ၏ ယမိုက်ကျမ်း ဘုရားရှိခိုး	၂၆၁
၈၉။	မန်လည်ဆရာတော်၏ မူလသုံးတန် ပယ်လှန်ချိုးဖျက် တန်ခိုးထက်သော ဘုရားရှိခိုး	၂၆၂
၉၀။	လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရား၏ သီလအမျိုးမျိုး ဘုရားရှိခိုး	၂၆၄
၉၁။	နမက္ကာရ ဘုရားရှိခိုး	၂၇၀
၉၂။	ရွှေစက်တော် ဘုရားရှိခိုး	၂၇၃
၉၃။	ရွှေဘိုဂုံ စေတီတော် ဘုရားရှိခိုး	၂၇၄
၉၄။	ကျိုက်ထီးရိုး ဘုရားရှိခိုး	၂၇၄
၉၅။	မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားရှိခိုး	၂၇၅

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၆။	ရှင်လေးပါး သေလေးပါး ဘုရားရှိခိုး	၂၇၆
၉၇။	ရှင်လေးပါးနှင့် ကိုးစားယုံကြည်မှု	၂၇၈
	၈။ ဆွမ်း ရေချမ်း ပန်း ဆီမီး ကပ်လှူခန်း	
၁။	ဆွမ်းကပ်	၂၇၉
၂။	ဆွမ်းအလှူ ဆုတောင်း	၂၈၀
၃။	ရေချမ်းကပ်	၂၈၀
၄။	ရေချမ်းအလှူ ဆုတောင်း	၂၈၀
၅။	ပန်းကပ်	၂၈၁
၆။	ပန်းအလှူဆုတောင်း	၂၈၁
၇။	ဆီမီးကပ်	၂၈၁
၈။	ဆီမီးအလှူ ဆုတောင်း	၂၈၂
၉။	နံက်အချိန် ဆွမ်း,ရေချမ်း,ဆီမီး, ပန်း အားလုံး ကပ်လှူရန်	၂၈၂
၁၀။	ညအချိန် ပန်း,ရေချမ်း,ဆီမီး ကပ်လှူရန်	၂၈၂
	၉။ မေတ္တာပို့ခန်း	
၁။	မေတ္တာဆိုသည်မှာ	၂၈၃
၂။	မေတ္တာပို့သနည်း	၂၈၄
၃။	မြန်မာလို မေတ္တာပို့သခြင်း	၂၈၅
၄။	မရည်စူးသော အနောဓိသ မေတ္တာပို့ – ၂၀	၂၈၆
၅။	ရည်စူးသော ဩဓိသ မေတ္တာပို့ ၂၈-ပါး	၂၈၇
၆။	ဒမေတ္တာသုတ်တော်လာ မေတ္တာပို့နည်း	၂၈၈
၇။	မေတ္တာအကျိုး	၂၈၈

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်လာ မေတ္တာအကျိုး ၁၁-မျိုး....	၂၇၉
၉။	ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ	၂၈၀
၁၀။	ပွါးသနည်းလိုက်၍ မေတ္တာအစွမ်းထက်ပုံ	၂၈၀
၁၁။	ပါဠိလို မေတ္တာပွါးသခြင်း	၂၈၁
၁၂။	ငါးရာ့နှစ်ဆယ်ရှစ်သွယ် မေတ္တာ	၂၈၂
၁၃။	ရှင်းဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ	၂၈၄

၁၀။ ဆုတောင်းခန်း

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ဆုတောင်း ကောင်းသလား	၂၈၄
၂။	ဆုတောင်း ၂-မျိုး	၂၈၅
၃။	ဆုတောင်းတိုင်း ရ-မရ	၂၈၆
၄။	ဝိဝဋ္ဋနိဿိတ ဆုတောင်းများ(ပြည့်နိဗ္ဗာန်ဆုတောင်း)	၂၈၇
၅။	ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋနိဿိတဆုတောင်းများ	၂၈၈
၆။	အောင်စည်တီး၍ ပြည်ကြီးခေမာ	၂၈၈
၇။	နက်ရှာခြောက်တန် ပြဟ္မာဆန် နိဗ္ဗာန်ရောက်ပါစေ (မန်ကျည်းဆုတောင်း)	၂၈၈
၈။	ဝဋ္ဋနိဿိတဆုတောင်းများ	၃၀၁
၉။	သံဝေဂဉာဏ် ယောကျ်ားဆုပန်	၃၀၁
၁၀။	ပညာတတ် ယောကျ်ားမြတ် ဆုံတောင်း	၃၀၂
၁၁။	ဆုတောင်းဂါထာများ	၃၀၃
၁၂။	စိန္တာမဏိ ဆုတောင်း ဂါထာများ	၃၀၄
၁၃။	သဗ္ဗသိဒ္ဓိဆုတောင်း ၂-ဂါထာ	၃၀၅
၁၄။	ဓမ္မစေတီမင်း၏ စိန္တာမုနိဂါထာ ၁၅-ပုဒ် ပါဠိအနက်	၃၀၇

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

၁၅။ အောင်ခြင်း ၈-ပါး ဆုတောင်း ၃၁၅
၁၆။ ဣစ္ဆိတံ ဆုတောင်းဂါထာ ၃၁၇
၁၇။ လာယ်တီပဏ္ဍိတ၏ ကိုယ်ရွှင် စိတ်ရွှင် ကြည်လင်ပါစေ ၃၁၈
၁၈။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ စန်းပွင့်ကြပါစေ.... .... ၃၁၉
၁၉။ ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသထေရ်၏ ဆုတောင်း ဂါထာ ပါဠိ အနက် ၃၁၉

၁၁။ ရေစက်ချခန်း

၁။ ရွှေဟင်္သာတောရ ဆရာတော်၏ ဝိဝဋ္ဋနိဿိတရေစက်ချ ၃၂၁
၂။ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကျောင်းရေစက်ချ ၃၂၃

၁၂။ အမျှဝေခန်း

၁။ အမျှပေးဝေ ခေါ်လေ သာဓု ၃၂၅
၂။ အမျှဝေ (၁) (၂) (၃) (၄) ၃၂၆
၃။ မန်လည်အမျှဝေ (၅) ၃၂၈

၁၃။ ဝတ်အသင်းများ အတွက် ဝတ်ရွတ်စဉ်

၁။ ဝတ်မတက်မီရှေးဦးစွာ ကညီတညာ တည်း ရွတ်ဆိုရန် ၃၃၁
၂။ အမျိုးသမီးတို့ သံပြိုင်ရွတ်ဆိုရန် ၃၃၂
၃။ နတ်ဖိတ် သမန္တာ ပြဲ မှမ်း ၃၃၃
၄။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အမှမ်း ၃၃၄
၅။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလောမ ၃၃၅
၆။ ပဋိ[illegible] ပဋိလောမ ၃၃၅
၇။ အခြား အဘိဓာတ် ဥဒါန်းဂါထာများ ၃၃၅

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈။	ယဒါ ဟာဝေ ဥဒါန်းဂါထာများ	၃၃၆
၉။	အဘိသေက ဂါထာများ	၃၃၆
၁၀။	လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၏ ပဋ္ဌာန်းအမွှမ်း	၃၃၇
၁၁။	ပဋ္ဌာန်း ပစ္စယုဒ္ဒေသပါဠိတော်	၃၄၀
၁၂။	လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၏ ဓမ္မစကြာအမွှမ်း	၃၅၆
၁၃။	ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ် ပါဠိတော်	၃၅၉
၁၄။	လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၏ အနတ္တလက္ခဏသုတ် အမွှမ်း	၃၆၇
၁၅။	အနတ္တလက္ခဏသုတ် ပါဠိတော်	၃၆၈
၁၆။	ခေမာပရိတ် ပါဠိတော်	၃၇၂
၁၇။	အဘိဏှသုတ် ပါဠိတော်နှင့် အကျိုးသွား....	၃၇၅
၁၈။	ဗုဒ္ဓဝေဘာ	၃၇၆
၁၉။	မောဂ္ဂလ္လာနဝေဘျင်	၃၇၇
၂၀။	ကဿပမဟာဝေဘျင်	၃၇၈
၂၁။	ယံဒုန္နိမိတ္တံ အနက်	၃၇၈
၂၂။	အရပ် ၁၀-မျက်နှာ ဇည်းချရန်	၃၈၀
၂၃။	ဇယမင်္ဂလာ အောင်ဂါထာ (၁)	၃၈၂
၂၄။	ဇယမင်္ဂလာ အောင်ဂါထာ (၂)	၃၈၃
၂၅။	ဘုရားရှင် ပီတိရှင်မြူး ဥဒါန်းကျူး (အနေကဇာတိ သံသာရံ) ဂါထာအနက်	၃၈၃
၂၆။	နာမည်အမျိုးမျိုးရသော ဂါထာတော်ကြီး	၃၈၆
၂၇။	လက္ခဏာတ္တယ ရှုဖွယ်ဂါထာများ (၁) (၂) (၃)	၃၈၇

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၈။	မေတ္တာပို့ (မေတ္တာပို့ခန်းလာ မေတ္တာပို့အတိုင်း မေတ္တာပို့ရန်)	၃၉၀
၂၉။	နတ်ပို့စာတမ်း (ဒုက္ခပတ္တာ စ ဂါထာအနက်)	၃၉၀
၃၀။	ဧတ္တာဝတာ စ ဂါထာအနက်	၃၉၀
၃၁။	ရသာမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးပါရန် တရားတော်လင်္ကာ (၁)	၃၉၁
၃၂။	နှုတ်တော်စက်ဖြင့် ဟောမြွက်ပါရန် တရားတော်လင်္ကာ (၂)	၃၉၂

နိဂုံး

မှန်သုံးချက်ရတနာသုံးပါးကို ရှိခိုးပူဇော်ကြခန် ... ၃၉၄

နိဒါန်း

ဤစာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

ဘာသာတိုင်း၏ ယဉ်ကျေးမှု။ ။ဤလောက၌ကမ္ဘာ့လူသားတို့ယုံကြည် ကိုးကွယ် ကြသည့် ဘာသာများမှာ အမျိုးမျိုးအစားစား ရှိသည်။ ထိုဘာသာများတွင် အထင်ရှားဆုံးသော ဘာသာများမှာ—

၁။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊
၂။ ခရစ်ယာန်ဘာသာ၊
၃။ ဟိန္ဒူဘာသာ၊
၄။ မဟာမေဒင်ဘာသာ—

အားဖြင့် ဘာသာကြီး လေးဘာသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဘာသာများကို ကိုးကွယ်ယုံကြည်ကြသည့် ဘာသာဝင်အပေါင်းသည် မိမိတို့ ယုံကြည် ကိုးကွယ်သည့် ဘုရားများကို ဘာသာအလိုက် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ရှိခိုးကြသည်၊ ပူဇော်ကြသည်၊ ဆုတောင်း ဆုယူပြုကြသည်။ ဤသည်မှာ ဘာသာရှိကြသော ကမ္ဘာ့လူမျိုးတိုင်း၏ ဘာသာယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာတခုပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ဘာသာရေးအခြေခံလုပ်ငန်းများ။ ။မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ကြသည့် ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကလည်း ဗုဒ္ဓတရားတော်များ၏ လမ်းညွှန်တော်မူချက်အတိုင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ဘုရားအား ရှိသေမြတ်နိုး လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးပူဇော်ကြသည်။ အထူး သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် မွေးဖွားလာသည့် အချိန်

အခါမှာပင် ရတနာသုံးပါး ဦးထိပ်ထား၍ မွေးဖွားလာကြသည် ဟု မဂ်လာယူလေ့ ရှိကြသည်။ ရှေးအခါက မြန်မာကြီးများသည် သား သမီးမွေးဖွားလာသည်နှင့် တပြိုင်နက် "ရတနာသုံးပါး၊ ဦးထိပ်ထား၍ မာတာမိခင်၊ ဖွားသန့်စင်သည်၊ ခေါ်တွင်စရာ၊ အမည်မှာကား"စသည် ဖြင့် ဇာတာရက်ချုပ် ပြုလုပ်လေ့ ရှိကြ၏။

မိဘနှစ်ပါးတို့သည် မိမိတို့ကလေးများ ထိုင်တတ်၊ စကားပြောတတ် သည့်အချိန်မှာပင် ဦးချကန်တော့နည်းနှင့် ဘုရားရှိခိုးများကို လက်တွေ့ နှုတ်တိုက် သင်ပေး ချပေးလေ့ရှိကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်များတွင် ရတနာသုံးပါးကို ဦးမချတတ်သူများ၊ ဘုရားရှိခိုးမရသူများ မရှိသလောက်ဖြစ်သည်။အနည်းဆုံး ဩကာသဘုရားရှိခိုးနှင့် နမောတဿ ဘုရားရှိခိုးများကိုတော့ လူတိုင်း ရကြပါသည်။

သို့သော် ဗုဒ္ဓတရားတော်များက လမ်းညွှန်ဆုံးမထားသည့်အတိုင်း စနစ်တကျ ဦးချကန်မတော့တတ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ၊ တကယ် အကျိုးရှိအောင် ဘုရားရှိခိုးတတ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များမှာ ရာနှုန်း အားဖြင့် အလွန်နည်းပါးလှသည်။ ထို့အတူ ငါးပါး၊ ရှစ်ပါးစသော သီလ များကို ခံယူဆောက်တည်တတ်သူများ (သီလညှိုး၊ ကျိုး၊ ပေါက်၊ ပြောက်၊ ကြားပုံကို သိနားလည်၍ မညှိုး၊ မကျိုးအောင် ဆောက်တည်တတ်သူ များကို ဆိုလိုပါသည်). မေတ္တာပို့တတ်သူများ၊ ဆုတောင်းတတ်သူများ မှာလည်း လွန်နည်းစုသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ ရတနာသုံးပါးဘိုကို ဦးချကန်တော့ခြင်း၊ ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ သီလခံယူဆောက်တည်ခြင်း၊ ဆွမ်း- ရေချမ်း- ပန်း- ဆီမီးကပ်လှူခြင်း၊ မေတ္တာပို့သခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်း၊ ရေစက်ချအမျှဝေခြင်းစသည့် ကုသိုလ် ရေးလုပ်ငန်းများကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း ကလေးအရွယ် ငယ်စဉ် အခါကစပြီး စနစ်တကျ နားသည်သိရှိထားရမည့် စနစ်တကျပြုလုပ် တတ်ကြရမည့် ဘာသာရေးအခြေခံ လုပ်ငန်းများတည်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တယောက် ဖြစ်လာသျှင် ယင်းကဲ့သို့သော ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ

အခြေခံ ကောင်းမှုကုသိုလ်များ အကြောင်းကို မလွဲမသွေ နားလည်ထားရမည်၊ နားလည်သည့်အတိုင်း ကေန်လိုက်နာပြုကျင့် ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိဘများကိုယ်တိုင် လေ့လာဖတ်ရှု၍ မိမိတို့ သားသမီးများအား ဦးချကန်တော့ပုံမှအစ လမ်းညွှန်သွန်သင်နိုင်ရန်နှင့် နှစ်သက်ရာ ဘုရားရှိခိုးများကို ကျက်မှတ်ရှိခိုးနိုင်ကြရန် ရည်ရွယ်၍ သာသနာရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးကြည်ညွန့်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ သုတေသနနှင့် ကျမ်းပြုဌာနခွဲ၊ ကျမ်းပြုဌာနစု (ဘာသာပြန်)က ဤ "ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲခေါ် ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး" စာအုပ်ကို စုဆောင်း ရေးသားပြုစုလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရေးသားပုံ အစီအစဉ်

ရှိခိုးဦးချနည်းများအခန်း။ ။ဤ ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲ ခေါ် ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုးစာအုပ်ကို မဖတ်ရှုမလေ့လာမိ စာရှုပရိသတ်အား ဤစာအုပ်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးလိုပါသည်၊ ဤစာအုပ်ကို ရေးသာပြုစုသူသည် အခန်းကြီး (၁၃) ခန်းဖွဲ့၍ ရေးသားပြုစုထားပါသည်။ အခန်းများကို ရှေ့နောက်စဉ်ထားခြင်းမှာ ဖြစ်သလို အမှတ်မဲ့ စဉ်ထားခြင်းမဟုတ်ပါ။ လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးသည့်အခါ ထို အစီအစဉ်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ကြရန် ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ တရားတော်များနှင့်အညီ ရှေ့နောက် စီစဉ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပုံစံပြရလျှင် ဘုရားရှိခိုးရန်အတွက် ဘုရားရှေ့တော်မှောက်သို့ ရောက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ပထမဦးဆုံးဘုရားရှင်အား ဦးသုံးကြိမ်ချ၍ ကန်တော့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှိခိုးဦးချနည်းများကို ရှေးဦးစွာ ပြဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားပင့်ခန်း။ ။ထို့နောက် ဘုရားရှင်အား ပင့်လိုလျှင် ပင့်နိုင်ရန် ရှေးကျမ်းဂန်လာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ အစီအစဉ်အတိုင်း ဘုရားပင့်ခန်းကို ဒုတိယနေရာ၌ ပြဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့ ပြဆိုထားသဖြင့် ဘုရားပင့်ကို ကေန်ရွတ်ဆိုပင့်ရမည်ဟု မဆိုလိုပါ။ အကယ်၍ ပင့်လိုလျှင် ပင့်နိုင်ရန်အတွက်သာ ပြဆိုထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဤစာအုပ် ဘုရားပင့်ခန်းတွင် ရှင်းလင်းထားပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကခမ်းတနား ရွတ်ဖတ်ပူဇော်လေ့ရှိကြသည့် ဝတ်အသင်းများအတွက် ထည့်သွင်း စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သီလခံယူဆောက်တည်ခန်း။ ။ရှိခိုးဦးချ၍ ဘုရားပင့်ပြီးပါက သို့မဟုတ် ရှိခိုးဦးချပြီးပါက ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး စသော သီလများကို ခံယူဆောက်တည်ရန်အတွက် သီလခန်းကို တကိယနေရာ၌ စဉ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအစဉ်အရ ဘုရားရှင်အား ဦးသုံးကြိမ်ချပြီး သည်နှင့် တပ္ပိုင်နက် သြကာသ စသည့် ဘုရားရှိခိုးများကို ရွတ်ဆိုခြင်း ရှိခိုးခြင်း၊ ဆွမ်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီး၊ ပန်းတို့ကို လှူဒါန်းဆက်ကပ်ခြင်းတို့ကို ပြုရမည်မဟုတ်သေးပါ။ ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး စသည့် သီလများကို ရှေးဦးစွာ ခံယူဆောက်တည်ရဦးမည်။ သီလခံယူဆောက်တည်ပြီးသည့် နောက်မှသာ ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ ဆွမ်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီး၊ ပန်းတို့ကို လှူဒါန်းခြင်း ကုသိုလ် များကို ပြုလုပ်ရပါမည်။

ဘုရားရှိခိုးခြင်းနှင့် ဆွမ်း ရေချမ်း ကပ်လှူခြင်း။ ။ဘုရား ရှိခိုးခြင်းနှင့် ဆွမ်း ရေချမ်း၊ ဆီမီး၊ ပန်းတို့ကို လှူဒါန်းဆက်ကပ်ခြင်းတို့ကို သီလခံယူဆောက်တည်ပြီးမှ ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကို အနည်းငယ် ရှင်းပြပါအံ့၊ ဘုရားရှိခိုးခြင်းဆိုသည် မှာ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကုသိုလ် သုံးမျိုးတို့တွင် ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ပွားများ အောက်မေ့ခြင်းဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကုသိုလ် ဖြစ်သည်။ ဘာဝနာကုသိုလ်ဟူသည် သမာဓိဦးစီးသော ကုသိုလ်မျိုး ဖြစ်၏၊ ထို သမာဓိဦးစီးသည့် ဘာဝနာကုသိုလ်များတွင် သီလကုသိုလ်၏ အားပေး ကူညီမှုကိုရသည့် ဘာဝနာကုသိုလ်မျိုးသည် အခြား သာမန်ဘာဝနာ ကုသိုလ်များထက် အကျိုးကြီး၏။ ကျိုးဆက်ဂုဏ်အင် အာနိသင်ကြီး၏။

ထို့ကြောင့် "သီလဖြင့် မွမ်းထုံအပ်သော သမာဓိကုသိုလ်သည် ကြီးသော အကျိုးရှိ၏။ ကြီးသော ကျိုးဆက်ဂုဏ်အင် အာနိသင်ရှိ၏။" (သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ဖလော ဧဟောတိ မဟာနိသံသော) ဟု ဒီဃနိကာယ်၊ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌ ရှင်တော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် "သီလခံယူဆောက်တည်ပြီးမှ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းသည် သီလမရှိပဲ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းထက် သာလွန် ထူးခြား အကျိုး များပေသည်" (သီလေ ပတိဋ္ဌာယ ဒါနံ မဟပ္ဖလတရံ) ဟု ကျမ်းဂန် များ၌ ပြဆိုထားပေသည်။ ဤသို့ သီလခံယူတည်ဆောက်ပြီးမှ ဒါန ကုသိုလ်, ဘာဝနာကုသိုလ်တို့ကို အားထုတ်ခြင်းသည် ပို၍ အကျိုးကြီး သောကြောင့် သီလခံယူဆောက်တည်ခန်းကို ပြဆိုပြီးမှ ဘုရားရှိခိုး အမျိုးမျိုးအခန်းနှင့် ဆွမ်း, ရေချမ်း, ဆီမီး, ပန်း ကပ်လှူခန်းတို့ကို ပြဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မေတ္တာပို့ခန်းစသည်များ။ ။ထို သီလကုသိုလ်၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ကုသိုလ်၊ ဒါနကုသိုလ်များကို ဆည်းပူးပြီး သည့်အခါ မေတ္တာဘာဝနာကုသိုလ်ကို ပြုလုပ်ရန်အတွက် မေတ္တာပို့ခန်းကို ဆက်လက် တင်ပြထားပါသည်။ ထို ကုသိုလ်ကောင်းမှုအစုကို ပြုလုပ်ပြီး သည့်အခါ ဆုတောင်းလိုသူများအတွက် ဆုတောင်း၍ အမျှဝေပေး နိုင်ရန် ဆုတောင်းခန်းနှင့် အမျှဝေခန်းတို့ကိုလည်း ကောက်နုတ်၍ တင်ပြ ထားပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝတ်အသင်းများအဖို့ လို လို အသုံးပြုနိုင်ကြရန် ဝတ်ရွတ်စဉ်များကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဂန္ထဝင်ကျကျ အောင် ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ စီစဉ်တင်ပြထားပါသည်။

ရှိခိုးဦးချနည်းများ

ဦးသုံးကြိမ်ငါးကြိမ်ချပုံ။ ။အထက်ဖော်ပြပါ အခန်းများအနက်မှ စာ ဖတ်ပရိသတ်များ ဘာသာရေး ဗဟုသုတ ပွားစေရန် ရှိခိုးဦးချနည်းများအခန်းအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ရှေးဦးစွာ

ရှင်းပြပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် ဗုဒ္ဓဘာသာမိဘက မွေးဖွားလာသဖြင့် မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်လာကြသော်လည်း ဗုဒ္ဓနည်းကျကျ ဦးမချတတ်ကြပေ။ အများအားဖြင့် ရှေးဘုန်းကြီး ကျောင်းထွက်ပုဂ္ဂိုလ်များသာ ထိခြင်းငါးပါးနှင့်အညီ ဦးချတတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်များနှင့်အညီ ဦးချတတ်ကြ ရန် ဤစာအုပ်၌ ယှိုင်၍ ဦးချကန်တော့နည်း၊ မတ်တတ်ရပ် ရှိခိုးကန်တော့ နည်းများကို အပြည့်အစုံ ရှင်းလင်းထားပါသည်။

ဦးချကြရာတွင် သုံးကြိမ်ချနည်း၊ ငါးကြိမ်ချနည်းဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။ ရတနာသုံးပါးကိုရည်မှန်း၍ သုံးကြိမ်၊ အနန္တောအနန္တငါးပါးကို ရည်မှန်း ၍ ငါးကြိမ် ဦးချလေ့ရှိကြသည်။ ထိုနှစ်မျိုးတွင် သုံးကြိမ်ချနည်းကိုသာ အများအားဖြင့် အသုံးပြုလေ့ရှိကြ၏။

ကံသုံးမျိုး စုံအောင်ဦးချနည်း။ ။ဦးသုံးကြိမ်ချကြရာ၌ ကာယကံ ကုသိုလ် ဝစီကံကုသိုလ်၊ မနောကံ ကုသိုလ်အားဖြင့် ကုသိုလ်သုံးမျိုး ဖြစ်အောင် ဦးချတတ်သူ အလွန်ရှား၏။ အများအားဖြင့် ဝတ္တရားသဘောမျှသာ ၍ ဝတ်ကျေဝတ်ကုန် ဦးချသူတို့သာ များကြ၏။ အချို့က ဦးသာ သုံးကြိမ်ချလိုက်၏။ နှုတ်ကလည်း ဘာမျှမဆို၊ စိတ်ကလည်း ဘုရားအာရုံ စသည့်တို့သို့မရောက်ပဲ ရောက်ချင်ရာ ရောက်နေတတ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ကာယကံကုသိုလ်မျှသာဖြစ်သည်။ အချို့ကမူ "ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ၊ ဓမ္မံ ပူဇေမိ၊ သံဃံ ပူဇေမိ" ဟု အသီးသီး ဆိုပြီး ဦးချ၏။ စိတ်ကမူ ဘုရား တရား၊ သံဃာအာရုံများသို့ မရောက်ချေ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များမှာ မနောကံကုသိုလ်မဖြစ်ပဲ ကာယကံကုသိုလ် နှစ်မျိုးသာ ဖြစ်၏။

အမှန်စင်စစ် ပဌမအကြိမ် ဦးချရာ၌ မိမိနှစ်သက်ရာ ဘုရားဂုဏ်တော် တပါးပါးကိုဖြစ်စေ၊ နှစ်ပါးသုံးပါးကိုဖြစ်စေ နှုတ်ဆိုအာရုံပြု၍ ဦးချရမည်။ ဒုတိယအကြိမ်တွင် တရားဂုဏ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ တတိယအကြိမ်တွင်

သံဃာ့ဂုဏ်တော်ကိုရင်း ရွတ်ဆိုအာရုံပြု၍ ဦးချရမည်။ ဥပမာ အရဟတ္တ-လွှနတ်ပြဟ္မာ သတ္တဝါသုံးဦးတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားဟုလည်းကောင်း၊ အကာလိကော-အခါမလင့် အကျိုးပေး တတ်သည့် တရားတော်မြတ်ပေတည်းဟု လည်းကောင်း၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ-ကောင်းမှုမျိုးစေ့တို့ကို စိုက်ပျိုးရာ တုဖက်ကင်းသည့် လယ်ယာ မြေနှင့်တူသော သံဃာတော်မြတ်ပေတည်း လည်းကောင်း ရွတ်လည်း ရွတ်ဆိုရမည်၊ ထိုဂုဏ်တော်များ၌ စိတ်ကိုတည်ငြိမ်စေအောင်လည်း ညွတ်ကိုင်း ထားရမည်။ ယင်းသို့ ရွတ်ဆိုအာရုံပြုပြီးမှ ကန်တော့ဦးချရမည်။ ဤသို့ ဦးချကန်တော့လျှင် ကာယကံကုသိုလ်၊ ဝစီကံကုသိုလ်၊ မနောကံကုသိုလ် သုံးမျိုးလုံးကို အပြည့်အစုံ ရနိုင်ပါသည်။

အချို့ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများကမူ စေတီရုပ်ပွားဆင်းတုတော် များကို ရှိခိုးဦးချသည့်အခါ ဘုရားဂုဏ်တော် ၉-ပါးကို သုံးပါးစီ သုံးပါးစီ ရွတ်ဆိုအာရုံပြုပြီး ဦးသုံးကြိမ်ချလေ့ရှိကြသည်။ ထို့အတူ သံဃာတော် များကို ရှိခိုးဦးချသည့်အခါ၌လည်း သံဃာတော် တပါးစီကိုသော် လည်းကောင်း၊ သုံးပါးစီကိုသော်လည်းကောင်း စွမ်းနိုင်သလို ရွတ်ဆို အာရုံပြုပြီး ဦးချလေ့ရှိကြသည်။

အမိအဖ၊ ဆရာသမားတို့ကိုပါ ရည်မှန်း၍ ငါးကြိမ်ရှိခိုးဦးချရာ၌ လည်း မိဘဆရာသမားတို့၏ မွေးကျေးဇူး ကျွေးကျေးဇူးဂုဏ်၊ ဆုံးမပဲ့ပြင် သွန်သင်ပေးသည့် ကျေးဇူးဂုဏ်၊ ပညာသင်ကြားပေးသည့် ကျေးဇူးဂုဏ် တို့ကို အာရုံပြု၍ ဦးချကန်တော့ရမည်။

ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး

ရှေးအကျဆုံးဘုရားရှိခိုး။ ။ဤစာအုပ်တွင် ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုးအခန်း ကို အခြားအခန်းများထက်ပို၍ အလေး ထားကာ ရေးသားထားပါသည်။ ရေးသားရာ၌ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်လာ ဘုရား ရှိခိုးများကိုလည်းကောင်း၊ ကျမ်းဂန်တတ်အကျော် ရှေးရှေးဆရာတော် ဘုရားကြီးများ စီရင်ရေးသားခဲ့သည့် ဘုရားရှိခိုး အမျိုးမျိုးကို

လည်းကောင်း ပြည့်စုံနိုင်သမျှ ပြည့်စုံအောင် စုဆောင်းတင်ပြထားပါသည်။ ယင်းကြောင့် ဤစာအုပ်ကို "ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲခေါ် ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး"ဟု အမည်ပေးထားခြင်းဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ချီးကျူးရွတ်ဆို၍ ရှိခိုးပူဇော်ကြသည့် အစဉ်အလာကား ရှေးရှေး ဘုရားရှင်များလက်ထက်တော်ကပင် ရှိခဲ့သော အစဉ်အလာကောင်းကြီး ဖြစ်ပါသည်။

မှန်ပါသည်။ ဖုဿ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က ခမည်းတော် မဟိန္ဒမင်းကြီးသည် ဖုဿဘုရားရှင်ထံမှောက်သို့ ရောက်သွားသည့်အခါ "ငါ၏သားအကြီးကားဘုရား၊ သားအငယ်ကား ပထမအဂ္ဂသာဝက၊ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၏သားကား ဒုတိယအဂ္ဂသာဝကတည်း"ဟု စိတ်ကြည်နူးဝမ်းမြောက်ကာ သားတော်ဘုရားနှင့် အဂ္ဂသာဝကများကို ဖူးမြော်ပြီး "နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ" ဟု သုံးကြိမ်ရွတ်ဆို၍ ရှိခိုးခဲ့ဘူးသည်။ ထို့အတူ ကျွန်ုပ်တို့ ဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက်၌လည်း ကောသလမင်းကြီး ဗြဟ္မာယုပုဏ္ဏားကြီး၊ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားကြီး၊ ရာမဒတ္တပုဏ္ဏား၊ ကာရဏပါလီပုဏ္ဏား၊ ဓနဥ္စာနိပုဏ္ဏေးမကြီးနှင့် သိကြားမင်းတို့သည်လည်း ဘုရားရှင်အား ဤ "နမောတဿ" စသော ဘုရားရှိခိုးဖြင့်ပင် ရှိခိုးခဲ့ကြောင်းကို မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် စသော ထိုထို ပါဠိတော်များ၌ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤ "နမောတဿ ဘုရားရှိခိုး"သည် ဘုရားရှိခိုးများတွင် ရှေးအကျဆုံးဘုရားရှိခိုးတပုဒ် ဖြစ်ပေသည်။

ဓနဥ္စာနိပုဏ္ဏေးမကြီးဝတ္ထု[၁]။ ။ဂေါတမဘုရားရှင်အား နမောတဿ ဘုရားရှိခိုးဖြင့် ရှိခိုးသူများအနက် ဓနဥ္စာနိပုဏ္ဏေးမကြီး အကြောင်းကို ယုံကြည်သဒ္ဓါပွားနိုင်ရန်အတွက် အနည်းငယ် တင်ပြပါအံ့။

၁။ သံ၊ ၁။ ၁၁၆၂။

ဘုရားရှင် သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ်က မေဥ္စာနီမည်သော ပုဏ္ဏားပျိုမကလေးတယောက်သည် အပျိုဘဝကပင် သောတာပန်တည်ခဲ့သည်။ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့တွင် မေဥ္စာနီအမျိုးကို အမြတ်ဆုံးဟု ပုဏ္ဏားတို့ ယူဆကြ၏။ ထို အမျိုး၌ ဖွားမြင်လာ၍ ယင်း ပုဏ္ဏားပျိုမကလေးကို မေဥ္စာနီဟု အမည်ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို သောတာပန်တည်ပြီးသော မေဥ္စာနီပုဏ္ဏားပျိုမကလေးသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အောက်မေ့တိုင်း "နမော တဿ ဘဂဝတော" စသော ဘုရားရှိခိုးကို ရွတ်ဆိုလေ့ ရှိ၏။

အိမ်ထောင်ပြုသည့်အခါတွင် ခင်ပွန်းသည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်ပါ။ ဗြဟ္မာကိုးကွယ်သည့် ဘာရဒွါဇဓါ ပုဏ္ဏားတဦး ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦးတို့ ဘာသာမတူကြသော်လည်း တဦးနှင့်တဦး ဘာသာရေးတွင် ဆန့်ကျင်ဘက် မပြုကြပါ၊ မေဥ္စာနီပုဏ္ဏားမက ဗုဒ္ဓအမူး ရှိသည့် သံဃာတော်များအား ဆွမ်းကပ်သည့်နေ့တွင် ဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် စောစောကပင် အခြားအိမ်သို့ထွက်သွား၏။ ခင်ပွန်းသည်က သူ၏ ပုဏ္ဏားဆရာတို့ကို ထမင်းကျွေးပွဲပြုသည့်နေ့မှာမူ မေဥ္စာနီသည် သောတာပန်ဖြစ်၍ နှမြောဝန်တိုမှုမစ္ဆရိယ မရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ လင့် အလိုသို့ လိုက်လျောသော အားဖြင့်လည်းကောင်း ကောင်းမွန်စွာ ပြုစုကျွေးမွေးလေ့ရှိ၏။

တနေ့၌မူ ဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် ဇနီးသည် မေဥ္စာနီကို ကြိုတင် အသိမပေးပဲ ပုဏ္ဏားဆရာများကို ထမင်းစားကြွဖို့ဖိတ်လာခဲ့၏။ ထိုအကြောင်းကို မေဥ္စာနီအား ပြောသည့်အခါ "ထမင်းကျွေးဖို့ ကိစ္စမှာ ကျွန်မဘာများလုပ်ပေးရမလဲ"ဟု မေဥ္စာနီက မေး၏။ "လုပ်စရာ ကိစ္စအားလုံးကို အလုပ်သမားများ လုပ်ကြပါလိမ့်မယ်၊ ရှင်မရဲ့ တာဝန်ကတော့ ထမင်း သုံးဆောင်လာကြတဲ့ ပုဏ္ဏားများလဲ စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ စားရ၊ ကျုပ်နဲ့ ပုဏ္ဏားဆရာတွေနဲ့လဲ စိတ်ဝမ်း မကွဲရအောင် မနက်ဖန်တရက်လောက်တော့ 'နမော တဿ ဘဂဝတော'လို့ မရွတ်မိအောင် ချုပ်တည်းထားစမ်းပါနော်" ဟု ခလေးကလေးဖြင့် တောင်းပန်သည်။

"ရှင့်မှာ ပုဏ္ဏားဆရာတွေနဲ့ပဲ စိတ်ဝမ်းကွဲကွဲ၊နတ်တွေနဲ့ပဲ စိတ်ဝမ်းကွဲကွဲ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို သတိရတဲ့အခါ ရှိမခိုးပဲနဲ့တော့ ကျွန်မ မနေနိုင်ပါ"လို့ မနေ့ဥ္ဗာနီက ပြန်ပြောတဲ့အခါ ပုဏ္ဏားကြီးမှာ အလွန် စိတ်ဆိုးသွားသည်။ သန်လျက်ကို ဆွဲယူပြီး "အိမ်ခြေတရာရှိတဲ့ ရွာရဲ့ တံခါးပေါက်ကြီးကို တောင် လုံအောင်ပိတ်နိုင်ပါရက်နဲ့ မင်းက မင်းပါးစပ်တပေါက်ကို ပုဏ္ဏား ဆရာတွေ ထမင်းသုံးဆောင်ချိန်ကလေးတောင်မှ မပိတ်ထားနိုင်ဘူးလား၊ မနက်ဖန် ပုဏ္ဏားဆရာတွေ ထမင်းသုံးဆောင်ချိန်မှာ "နမော တဿ"လို့ ရွတ်ဆိုယင်တော့ "ဟောဒီသန်လျက်နဲ့ မင်းတကိုယ်လုံးကို နုတ်နုတ်စဉ်း ပစ်မယ်" ဟု ကြိမ်းမောင်းလိုက်ဘည်။

ထိုအခါ မနေ့ဥ္ဗာနီက "အို....ကျုပ်က အမြတ်ဆုံး သြက္ကာကမင်းမျိုးက ဆင်းသက်လာတဲ့ ဂေါတမဗုဒ္ဓရဲ့သမီးပါ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို သတိရလာတဲ့အခါ ကျုပ် ရှိမခိုးပဲ နေကို မနေနိုင်ဘူး၊ ရှင်က အဲဒီ သန်လျက်နဲ့ ဖြတ်ချင်လဲ ဖြတ်၊ သတ်ချင်လဲ သတ်ပေါ့"ဟု တည်ငြိမ်စွာ ပြန်ပြောလိုက်သည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားကြီးသည် မယားဖြစ်စေကာမူ မိမိထက် အဆင့်အတန်းမြင့် နေသောကြောင့် လက်ကလေးမျှဖြင့်ပင်မတို့ဝံ့သဖြင့် ဟန်နဲ့ပန်နဲ့ ကိုင်ထား သော သန်လျက်ကို ကုတင်ပေါ် ပစ်တင်လိုက်ကာ "အေး–လုပ်ချင်တာ လုပ်ကွာ" ဟု ဆိုပြီး အလျှော့ပေးလိုက်ရသည်။

သို့သော် ထိုနေ့နံနက်၌ မနေ့ဥ္ဗာနီသည် ခင်းပွန်းသည် စိတ်မဆင်းရဲရ အောင် ပုဏ္ဏားဆရာကြီးများမလာမီ ခန်းညားကောင်းမွန်စွာ ပြင်ဆင်၍ ပုဏ္ဏားဆရာကြီးတို့ လာသည့်အခါ သူကိုယ်တိုင် ပြုစုလုပ်ကျွေးပါသည်၊ ယင်းသို့ ပြုစုလုပ်ကျွေးနေစဉ် ပုဏ္ဏားဆရာတို့ အစွန်မှာ ထမင်းစားမည်ဟု ပြင်နေသော ခင်ပွန်းသည် ပုဏ္ဏား၏ လင်ပန်း၌ ထမင်းထည့်ဖို့ နို့ဃနာ ထမင်းခွက်ကိုယူလာခဲ့၏၊ ယူလာစဉ် လမ်းတွင် သစ်သားချောင်းတခုကို နင်းမိပြီးချော်လဲထိခိုက်မိသွားရာ "အလုံးစုံ ဒုက္ခချည်းပဲ"ဟူသော ဗုဒ္ဓ၏ တရားစကားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကိုလည်းကောင်း သတိရ သွားသည်။ ထိုအခါ ကိုင်ထားသော နို့ဃနာခွက်ကို အသာချပြီး ဝေဠုဝန်ကျောင်း တော်ဘက်သို့ လက်အုပ်ချီကာ "နမော တဿ

ဘဝဂတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ”ဟု ပီပီသသကြီး ရွတ်ဆို၍ ရှိခိုးကန်တော့လိုက်ပါတော့သည်။

မနုဿာနီပုဏ္ဏေးမ၏ ဘုရားရှိခိုးသံကို ကြားလိုက်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို မကြည်ညိုကြသည့် ပုဏ္ဏားဆရာကြီး တို့သည် စားတုန်း စားဆဲမှာပင် စိတ်ဆိုး မာန်ဆိုးဖြင့် တစုတဝေးကြီး အကုန်ထပြီး ပြန်ပြေးကြလေတော့သည်။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားသည် ဒေါသဖြစ်ကာ “ဒီလိုအဖြစ်မျိုး ဖြစ်မှာမြင်လို့ မနေ့က တောင်းပန်ထားပါရက်နဲ့ ဒီပါးစပ်ပေါက်ကို မပိတ်နိုင်ဘူး” ဟု အမျိုးမျိုး မာန်မဲဆဲရေး၏၊ ထို့နောက်“နင်တို့ ဗုဒ္ဓအပေါ်မှာ မဖြေနိုင်အောင် ငါ မေးခွန်းမေးပြီး အပြစ်တင်မယ်” ဟု ကြိမ်းဝါးလျက် ဗုဒ္ဓထံတော်သို့ ချက်ချင်း သွားလေတော့၏။

ဗုဒ္ဓထံတော်မှောက်သို့ ရောက်သည့်အခါ စိတ်မဆိုးဟန်ဆောင်ကာ “အရှင်ဂေါတမ အဘယ်ဟာကို ဖြတ်၍ အဘယ်ဟာကို သတ်လျှင် နောင်တ,တဖန် မပူပန်ရပဲ ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်ရပါသနည်း၊ အဘယ်အရာတခုကို သတ်ခြင်းကို အရှင်ဂေါတမ နှစ်သက်ပါသနည်း” ဟု မေးလျှောက်လိုက်ပါသည်။

ပုဏ္ဏား၏ ရည်ရွယ်ချက်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက“မည်သည့်အရာကို သတ်ရမည်ဟု ဖြေလျှင် ဒီလိုဆိုယင် ကိုယ်မနှစ်သက်တဲ့ ရန်သူကိုလည်း သတ်ရမှာပေါ့”ဟု ဆဲ့ယူကာ “ဒီလိုသာ သတ်ဖို့ကို နှစ်သက်လျှင် သမဏလို့ ဝန်ခံနေလို့ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ၊ သမဏဆိုတာ ဒေါသငြိမ်းအေးရပါတယ်”ဟု အပြစ်ပြ၍ ဘုရားကိုနှိပ်မည်။ “ဘယ်ဟာကိုမျှ သတ်တာကို မနှစ်သက်ပါဘူး”ဟု ဖြေပြန်လျှင်“ရာဂစတဲ့ ကိလေသာသတ်ဖို့ကိုမျှ အလိုမရှိဘူးလား၊ ဒီလိုဆိုယင် ကိလေသာမငြိမ်းအေးပဲ သမဏအမည်ခံပြီး လှည့်လည်နေဖို့ မသင့်ပါ”ဟု အပြစ်ပြပြီး နှိပ်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက "အမျက်ဒေါသကို သတ်နိုင်လျှင် ချမ်းချမ်းသာသာ နေရ၏။ နောင်တတဖန် မပူပန်ရ။ အမျက်ဒေါသတခုကို သတ်ဖို့ရန် ပါဘုရား နှစ်သက်တော်မူ၏" ဟု ဖြေဆိုတော်မူလိုက်သည့် အခါ၌မူ အမျက်ဒေါသကြောင့် ဒုက္ခဘေးကယ်တွေ့ခဲ့ရသည့် ပုဏ္ဏားကြီးမှာ အလွန်နှစ်သက် သဘောကျသွား၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို နှိပ်မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် ပျက်သွားပြီး တရားတော်ကို အကြိမ်ကြိမ်ချီးကျူးကာ ရဟန်းပြုပေးဖို့ ခွင့်တောင်းလေသည်။ ရဟန်းပြု၍ မကြာမီမှာပင် ထိုဘာရဒွါဇ ပုဏ္ဏားကြီးမှာ ရဟန္တာဖြစ်သွားလေသည်။

ဤဝတ္ထု၌ သောတာပန်နေဥ္စာနီပုဏ္ဏေးမ၏ ဗုဒ္ဓကိုသတိရတိုင်း မရှိခိုးပဲ မနေနိုင်ပုံ၊ တနေ့တနေ့၌ အကြိမ်များစွာ သတိရပုံတို့ကို အတုယူကာ ပိမိတို့လည်း နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဇရောင်းရင်း ဝယ်ရင်းမှာပင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို သတိရအောင် ကြိုးစားသင့်ပါသည်။ တနေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ် ဘုရားရှိခိုးသောအားဖြင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းပွားများသင့်ကြပေသည်။

ဝေဠုဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ ဘုရားခုနစ်ဆူဘုရားရှိခိုး[*]။　။ဤနမောတဿ ဘုရားရှိခိုးကဲ့သို့ပင် ရှေးအကျဆုံး ဘုရားရှိခိုးတပုဒ်ကိုလည်း သုတ်ပါထေယျပါဠိတော် အာဋာနာဋိယသုတ်၌ တွေ့ရပါသေးသည်။ ထိုဘုရားရှိခိုးမှာ ဝိပဿီ, သိခီ, ဝေဿဘူ, ကကုသန္ဓ, ကောဏာဂမန, ကဿပ, ဂေါတမ ဟူသော ဘုရားခုနစ်ဆူအား ရှိခိုးသည့် ဘုရားခုနစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုးဖြစ်၏။ ဤဘုရားခုနစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုးသည် သာသနာကို မကြည်ညိုသည့် ဘီလူးတို့က ပရိသတ်လေးပါးတို့အား မညှဉ်းဆဲနိုင်ရန် အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်အဖြစ် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးစီရင်သည့် ဘုရားရှင်ခွင့်ပြုလက်ခံပြီးသော အာဋာနာဋိယသုတ်တော်၌ ပါဝင်သည်။

---

[*] ပါ။ ဒီ၊ ၃။ ၂၅၉။

မှန်၏၊ အခါတပါး၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည် နတ်စစ်သည်များနှင့်အတူ သန်းခေါင်ယံအချိန်တွင် ဘုရားရှင်ထံမှောက်သို့ ရောက်လာကြသည်။ ထိုအချိန်ကား ဘုရားရှင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အနီး ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူချိန်ဖြစ်၏။ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်အနက် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးက ဘုရားရှင်အား ဤသို့ လျှောက်ထား၏။

"မြတ်စွာဘုရား လောက၌ ဘုရားအားကြည်ညိုသော နတ်ဘီလူး, မကြည်ညိုသော နတ်ဘီလူးဟု နတ်ဘီလူးအမျိုးမျိုး ရှိပါသည်။ မကြည်ညိုသော နတ်ဘီလူးများက များပါသည်။ အကြောင်းမှာ သူတပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းစသော မကောင်းမှုများမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည် ဆိုသည့် ဘုရားရှင်၏ ဟောတော်မူချက်ကို သူတို့မနှစ်သက် မလိုလားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ကား ထိုမကောင်းမှုများကို ကျူးလွန်နေကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ တောအုံခြုံကြား, အစွန်အဖျားကျသောကျောင်းများ၌ ရဟန်းတော်များ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကြရာ ထိုအရပ်မှာ သာသနာကို မကြည်ညိုကြသည့် နတ်ဘီလူးများ ရှိနေကြပါသည်။ ထိုဘီလူးများ ကြည်ညိုကြရန်နှင့် ပရိသတ်လေးပါးကို မညှဉ်းဆဲပဲ စောင့်ရှောက်ကြရန် အာဋာနာဋိယမည်သောအကွယ်အကာ အစောင့်အရှောက်ကို လက်ခံတော်မူပါ"–

ဟု လျှောက်ထားသည့်အခါ မြတ်စွာဘုရားကလည်း လက်ခံတော်မူပါသည်။ ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် "ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု" စသည်ဖြင့်အောက်ပါ ဘုရားခုနစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုးဂါထာများဖြင့် စတင်ရှိခိုးလျှောက်ထားပါသည်။

ဘုရား ၇-ဆူဘုရားရှိခိုး

(၁) ဝိပဿိဿ စ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။
သိခိဿပိ စ နမတ္ထု၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော။

(၂) ဝေဿဘုဿ စ နမတ္ထု၊ နှာဟကဿ တပဿိနော။
နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊ မာရသေနာပမဒ္ဒိနော။

(၃) ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊ ဗြဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
ကဿပဿ စ နမတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗဓိ။

(၄) အင်္ဂီရသဿ နမတ္ထု၊ သကျပုတ္တဿ သိရီမတော။
ယော ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပနူဒနံ။

(၁) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ၊ သမန္တနှင့်၊ ဒိဗ္ဗပညာ၊ ယခ်ျာပေါင်းစု၊ ငါးပါး သောစက္ခုရှိတော်မူ၍ တပြောင်ပြောင် တအိအိ ထွန်း လင်းတောက်ပသော ဘုန်းကျက်သရေ ရှိတော်မူသော ဝိပဿီဘုရားရှင်အားလည်း ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးပါ၏။ လုံးစုံများစွာ သတ္တဝါတို့ကို ကရုဏာပြောထူ သနားတော်မူသော သိခီဘုရားရှင်အားလည်း ရိုသေမြတ် နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးပါ၏။

(၂) ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို လျှော်ဆေးတော်မူပြီး၍၊ ကိလေသာရန်ကို ပူပန်စေတတ် အကြွင်းမဲ့ ဖျက်ဆီး တော်မူတတ်သော ဝေဿဘူဘုရားရှင်အားလည်း ရိုသေ မြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးပါ၏၊ ဒေဝပုတ္တ စသည်ပွားစည်း မာရ်စစ်ကြီးကိုဖျက်ဆီးတော်မူပြီးသော ကကုသန်ဘုရားရှင် အားလည်း ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးပါ၏။

(၃) မျှောအပ်ပြီးသော အကုသိုလ်အစု မကောင်းမှု ရှိတော်မူ၍ ကောင်းစွာအသင့် သုံးပြီးသော အကျင့်ရှိတော်မူသော ကောဏာဂုံ ဘုရားရှင်အားလည်း ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံ မိုးကာ ရှိခိုးပါ၏။ ခပ်သိမ်းများစွာ ကိလေသာမှ အထူး ကျွတ်ကျွတ် ကင်းလွတ်တော်မူသော ကဿပ ဘုရားရှင် အားလည်း ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးပါ၏။

(၄) အကြင်သာကီဝင်မင်းသား ဂေါတမရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် ဒုက္ခခပ်သိမ်း၊ ငြိမ်းစေဘိတောင်း ပယ်နှုတ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဤတရားမြတ်ဒေသနာတော်ကို ကရုဏာရှေ့သွား မေတ္တာထား၍ ဟောကြားတော်မူလေပြီ။ ကိုယ်အင်္ဂါမှ ဖြာဖြာ ရွှန်းလက် ထွက်သော ရောင်ခြည် ရှိတော်မူ၍ ကျက်သရေရှင် ဖြစ်တော်မူသော ထိုသာကီဝင်မင်းသား ဂေါတမ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား ရှိသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုးကာ ရှိခိုးပါ၏။

အာသနသန္ဒဝိကမထေရ်၏ဘုရားရှိခိုး[၁]။ ။ထို့ပြင် အပဒါန် ပါဠိတော်၌ အာသနသန္ဒဝိက မထေရ်၏ ဘုရားရှိခိုး တပုဒ်ကိုလည်း တွေ့ရသေး၏။ ထိုဘုရားရှိခိုးမှာ သိခီဘုရားရှင် လက်ထက်တော်က ပေါ်ခဲ့သော ရှေးဟောင်းဘုရားရှိခိုး ဖြစ်သည်။ အာသနသန္ဒဝိကမထေရ် အလောင်းသည် ဤကမ္ဘာမှ သုံးဆယ့်တကမ္ဘာ ထက်တွင်အမျိုးသားတဦးဖြစ်၍ သိခီဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်နှင့် ကြုံကြိုက်ခဲ့လေသည်။ ထိုစဉ်အခါက သိခီဘုရားရှင်၏ နေရာတော်မြတ်ကို လက်အုပ်ချီကာ အောက်ပါဘုရားရှိခိုးဖြင့် ရှိခိုးခဲ့ဘူး၏။ ယင်းသို့ ဂုဏ်တော်ကို ချီးကျူးရှိခိုးခဲ့ဘူးသောကြောင့် သုံးဆယ့်တကမ္ဘာလုံး အပါယ်သို့မကျရောက်ပဲ စကြာမင်း ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဂေါတမ ဘုရားရှင်လက်ထက်တွင် ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူပါသည်။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊
နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
သဗ္ဗညူသိ မဟာဝီရ၊
လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။

ပုရိသာဇည၊ ယောကျ်ားအာဇာနည် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။ တေ၊ အရှင်ဘုရားအား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။ ပုရိသုတ္တမ

၁။ အပ၊၁။၂၉၀-၁။

ယောကျ်ားမြတ်။ တေ၊ အရှင်ဘုရားအား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။ မဟာဝီရ၊ လုံ့လကြီးတော်မူသော။ လောကဇေဋ္ဌ၊ လူမြတ်ဖြစ်တော်မူသော။ နရာသဘ၊ သတ္တဝါမြတ်ဖြစ်တော်မူသော အရှင်ဘုရား။ တွံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ သဗ္ဗညူ၊ တရားခပ်သိမ်းကို သိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။

ဘုရားရှိခိုးခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ။ ။ကြိုပြဆိုပြီးသော ရှေးဟောင်း ဘုရားရှိခိုးကြီးများဖြင့် ရှေးပညာရှိ သူတော်ကောင်းကြီးများ ရှိခိုးကြပုံ အစုံစုံတို့ကို ထောက်ထားပါလျှင် ဘုရားရှင်တို့၏ ဂုဏ်တော်များကို ထုတ်ဖော်ချီးကျူး၍ ကြည်နူးသော စိတ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်းအစဉ်အလာကား ရှေးပညာရှိ သူတော်ကောင်းကြီးတို့ အစဉ်တစိုက် ပြုကျင့်ခဲ့ကြသည့် အစဉ်အလာကောင်း၊ အစဉ်အလာဟောင်းကြီး တခု ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

ထိုဘုရားရှိခိုးခြင်း ကုသိုလ်သည် ဒါနကုသိုလ်, သီလကုသိုလ်, ဘာဝနာကုသိုလ်တို့တွင် ဒါန, သီလကုသိုလ် တို့ထက် အဆင့်မြင့်သည့် သမထဘာဝနာ ကုသိုလ်မျိုးဖြစ်သည်၊ မှန်၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် သတိရနေခြင်းကို "ဗုဒ္ဓါနုဿတိ" ဟုခေါ်၏။ ထိုသတိကို မိမိစိတ်အစဉ်၌ ထပ်တလဲလဲ ဖြစ်စေခြင်း၊ ထိုသတိဖြင့် မိမိစိတ်ကို ထုံလွှမ်းထားခြင်းကို "ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ" ဟု ခေါ်သည်။ (ဗုဒ္ဓ၊ ဘုရားကို။ အနု၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ သတိ၊ အောက်မေ့အမှတ်ရခြင်း။ ဘာဝနာ၊ ပွားများသော ကုသိုလ်။)

ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့သည် တနေ့လျှင် နံနက်တခါ၊ ညတခါအားဖြင့် အနည်းဆုံး နှစ်ကြိမ် ဘုရားရှိခိုးလေ့ရှိကြ၏။ ရှိခိုးသည့်အခါ မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ ဂုဏ်တော်များကို ချီးကျူးရွတ်ဆို၍ ရှိခိုးကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ရွတ်ဆိုရှိခိုးကြသည့် ဘုရားရှိခိုးများ၌ ဘုရားရှင်၏ဘုန်းတော်, အံတော်, ဉာဏ်တော်, ပါရမီတော်စသည်များနှင့် စပ်သော ဂုဏ်တော်များ အမျိုးမျိုးအစားစား ပါဝင်လျက်

ရှိပါသည်။ ထို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အမျိုးမျိုး အစားစားသော ဂုဏ်တော်များကို နှုတ်က ချီးကျူးရွတ်ဆိုသည့် အတိုင်း စိတ်ကလည်း သတိရနေပါမူ ထို အချိန်၌ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကုသိုလ် ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားဂုဏ်တော်များ၌ စိတ်ကိုတည်ငြိမ်အောင် ထားနိုင်လျှင် ထားနိုင်သည်နှင့်အမျှ သတိ,သမာဓိ အားကောင်းထက်မြက်သော ဘာဝနာကုသိုလ် ဖြစ်ပါတော့သည်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိနှင့် ဝိပဿနာ အလုပ်။ ။ယင်းသို့ ဘုရားရှိခိုးခြင်း အလုပ်သည် အဆင့်အတန်း မြင့်သည့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကုသိုလ် ဖြစ်သော်ငြားလည်း အချို့က ဘုရားရှိခိုးခြင်းအလုပ်ကို အထင်သေးကြ၏။ ဘုရားရှိခိုးခြင်းသည် အကျိုးမရှိ၊အပိုအလုပ်ဟု ဆိုသူများပင် ရှိကြသည်။အထူးသဖြင့် တရားအားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့က "ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်၊ ဘုရားရှိခိုးမနေနဲ့"ဟု ပြောလေ့ရှိသည့် အကြောင်း စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး မဟာဝိဇ္ဇောဒယချောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားတော်မူသည်ကို ကြားနာရဘူး ပါသည်။ အမှန်ကား ဝိပဿနာအလုပ်မှ ကိုယ့်အလုပ်မဟုတ်ပါ၊ ဘုရားရှိခိုးခြင်းစတဲ့ အခြားကုသိုလ်အလုပ်များလည်း ကိုယ့်အလုပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကုသိုလ်များတွင် မလုပ်ကောင်းသည့် ကုသိုလ်ဟူ၍ မရှိပါ။ ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်နေသည့် ယောဂီသည် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာအလုပ်ကို မလုပ်ရဟု ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်များ၌လည်း မလာရှိချေ။

အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ ပထမအုပ် (၃၆၆)၌ကား ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာသည် စိတ်ကိုရွှင်လန်းစေခြင်း၊ ဝိပဿနာ၏ အခြေခံဖြစ်ခြင်း အကျိုးများရှိသည်ဟု ဖွင့်ဆိုထားရာ ဘုရားရှိခိုးခြင်းစသည့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာအလုပ်သည် အားထုတ်ဆဲ ဝိပဿနာအလုပ်ကို မထိခိုက် မယုတ်လျော့သွားနိုင်သည့်အပြင် ပို၍ပင် တရားတက်စေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာယောဂီပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဝိပဿနာအလုပ်၏ အခြေခံဖြစ်သည့် ဘုရားရှိခိုးခြင်း စသော ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာအလုပ်ကို ပို၍ပင်အားထုတ်

သင့်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ, မေတ္တာဘာဝနာ, အသုဘဘာဝနာ, မရဏာနုဿတိဘာဝနာ ဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းလေးပါးတို့ကား မည်သည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်အားထုတ် နေရာတကာ၌ အထူးပါဝင်အားထုတ် ရမည့် သဗ္ဗတ္ထက ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ စောင့်ရှောက် ရမည့် အာရက္ခတရား လေးပါးဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း ကျမ်းဂန်ဖွင့် ဆိုချက်များကိုလည်း သတိပြုရမည် ဖြစ်သည်။

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း လေးစားရမည့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ။

၊ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်း
အား ထုတ်သည့်

ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ဘုရားရှိခိုးခြင်း စသည့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ အလုပ်ကို အထူးလေးစားလေ့ရှိသည့် ထုံးဟောင်းသာဓကကို ကျမ်းဂန် လာသည်အတိုင်း တင်ပြဦးအံ့။ ရှေးအခါက ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာစီးဖြန်း အားထုတ်ကြသည့် ရဟန်းတော်များသည် သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လဝီရိယဖြင့် အရိုးကျေကျေ အရေစုတ်စုတ် နောက်မဆုတ်တမ်း အားထုတ် လေ့ရှိကြပါသည်။ ဆွမ်းခံကြသည့် အချိန်မှာပင် အလွတ်မထားပဲ ကမ္မ-ဋ္ဌာန်းတရားဖြင့် လှမ်းသွားတော်မူကြသည်။ ထိုရဟန်းတော်များတွင် အချို့က ဆွမ်းခံအသွား၌သာ မိမိအားထုတ်နေသည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် လှမ်းကြ၍ အပြန်တွင်မူ ကမ္မဋ္ဌာန်းမပါပဲ ပြန်ကြ၏။ ထိုယောဂီရဟန်းမျိုး ကို အသွားဆောင်(ဟရ)ဟု ခေါ်၏။ အချို့ကမူ အသွားတွင်ကမ္မဋ္ဌာန်း မပါပဲ အပြန်၌သာ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် လှမ်းပြန်၏။ ထိုရဟန်းမျိုးသည် အပြန် ဆောင်ယောဂီ (ပစ္စာဟရ)မည်၏၊အသွားအပြန်နှစ်မျိုးလုံးမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆောင် ယောဂီမျိုးကိုကား နှစ်မျိုးဆောင် (ဟရပစ္စာဟရ)ဟု ခေါ် သည်။

ထိုဆွမ်းခံ အသွားအပြန်နှစ်မျိုးလုံး ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် လှမ်းကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည်ပင်လျှင် မိမိဆွမ်းခံကြွရာလမ်း၌စေတီပုထိုးရုပ်ပွားဆင်းတု တော်များရှိပါက ထိုနေရာသို့ ရောက်သည့်အခါ ဇေတီတော်ကို ဝင်၍ ရှိခိုးရသည်၊ ဘုရားမုခ်ဝအဝင်တွင် ယူဆောင်လာသည့် ပစ္စည်း တခုကို

ချထားသကဲ့သို့ပင် မိမိဆောင်လာသည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုရှေးဦးစွာချရသည်။ ထို့နောက် မုခ်ဦးတန်ဆောင်းထဲ ဝင်သည်နှင့် ကပြိုင်နက် ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြုကာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာဖြင့်ကြရသည်။ ကြီးသည့်ဘုရားဖြစ်ပါက လက်ျာရစ်ပတ်ပြီး လေးဌာနကနေ၍ ရှိခိုးရသည်၊ ငယ်သည့်ဘုရားဖြစ်က ရှစ်ဌာနကနေ၍ ရှိခိုးရသည်။ မုခ်ဝသို့ ပြန်ထွက်လာသည့်အခါ၌လည်း ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာဖြင့် မုခ်ဝအထိလာရသည်။ မုခ်ဝသို့ရောက်သည့်အခါ၌ မူလကချခဲ့သည့် ပစ္စည်းကို ပြန်ကောက်ယူသည့်အလား မိမိချထားခဲ့သည့် မူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြန်ဆောင်ယူ နှလုံးသွင်းပြီး ဆက်လက်သွားရသည်ဟု ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ကို ဖွင့်ဆိုရာတွင် ကျမ်းဂန်များ၌ ပြဆိုထားပေသည်။ ဤကျမ်းဂန်လာထုံးကို နှလုံးမူလျက် မည်သည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ် အားထုတ် ဘုရားရှိခိုးခြင်းစသည့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကိုမူ မေ့မထားရ၊ အမြဲတမ်း အားထုတ်ရမည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းဟုနားလည်ထားသင့်ပေသည်။

ကာဋ္ဌိသင်္ဘေးသမ်းဝတ္ထု။ ။ဤနေရာ၌ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာသည် ဝိပဿနာဘာဝနာ၏ အခြေခံဖြစ်ကြောင်းကို သာဓက ဆောင်၍ ပြပါဦးမည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို အခြေပြုကာ အရိယာနယ်ရပ်သို့ ဆိုက်ကပ်သွားကြပြီး သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာဖြစ်သွားကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကျမ်းဂန်များ၌ များစွာ ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များအနက် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ ဂုဏ်တော်များကို တဆင့်ကြားရုံမျှဖြင့် ကြည်ညိုပြီး သောတာပန် တည်သွားသည့် ကာဋ္ဌိသင်္ဘေးသမ်းအကြောင်းကို တင်ပြပါမည်။

ဤအဋ္ဌကထာ၌ ကဿပဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူပြီးနောက် ဘုရားရှင်၏ သရီရဓာတ်မွေတော်မြတ်ကို ဌာပနာ၍ တယူဇနာမြင့်သည့် ဓာတုစေတီတော်ကြီးတဆူ တည်ကြသည်။ ထိုစေတီတော်ကြီးအုပြီးတွင် အမျိုးကောင်းသား သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်တို့သည် ရဟန်းပြုကြ၍ ပိဋကတ်သုံးပုံကို တဘက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်ကြသည့် ပိဋကတ္တယပါရဂူကြီးများ ဖြစ်လာကြသည်၊ တပါးတပါးလျှင် တပည့်အခြွေအရံ

ငါးရာစီရှိ၏။ ဝိနည်းဆုံးဖြတ်ရေး၌လည်း အလွန် ကျွမ်းကျင် လိမ္မာကြသည်။

တချိန်တွင် မမ္မဝါဒီ ရဟန်းနှင့် အဓမ္မဝါဒီရဟန်းတို့ အမှုဖြစ်ကြ၍ ဓမ္မဝါဒီရဟန်းက တရားလာစွဲရာ ထိုဝိနည်းမိုရ်ဆရာတော်ကြီး နှစ်ပါးတို့သည် အဓမ္မဝါဒီရဟန်းကို ငဲ့ညှာ၍ အမှုကို လက်မခံပဲ ရှောင်လွှဲနေလိုက်ကြ၏၊ ထိုသို့အဂတိလိုက်မှုကြောင့် ဓမ္မဝါဒီရဟန်းကောင်းကလေးက "ယနေ့မှ ကဿပဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံပေပြီ၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရားရဲ့ သာသနာတော်သည် ပျက်စီးခြင်းမလှ ပျက်စီးရချေဖြပါ့"ဟု ပြောဆို ငိုကြွေးကာ ဝိနည်းမိုရ်ဆရာတော်ကြီးများထံမှ ထွက်ခွာသွား၏။ ထိုအခါမှပင် ဝိနည်းမိုရ်မထေရ်ကြီးနှစ်ပါးလုံး ထိတ်လန့်ပြီး စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ကြရလေသည်။

နောက်ဆုံး ပျံလွန်တော်မူကြသည့်အခါ အာကက်နတ်ပြည်၌ ဖြစ်နိုင်စရာရှိသော်လည်း ထိုအဂတိလိုက်ခဲ့မှုကြောင့် ဆရာတော်တပါးက ဟိမဝန္တာဝယ် ဟေမဝတတောင်၌ ဟေမဝတမည်သော နတ်စစ်သူကြီး သွားဖြစ်၏။ ဆရာတော်တပါးကမူ မဇ္ဈိမဒေသအကွင်း သာတတောင်၌ သာတာဂိရမည်သော နတ်စစ်သူကြီးဖြစ်၏။ သူတို့၏ တပည့်များသည်လည်း ဆရာကြီးများအပေါ်၌ သံယောဇဉ်ရှိကြသောကြောင့် ထိုနတ်စစ်သူကြီးများထံ၌ပင် အခြံအရံ နတ်စစ်သားများ ဖြစ်လာကြသည်။ ထိုနတ်စစ်သူကြီး နှစ်ဦးတို့သည် နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဦးသော နတ်စစ်သူကြီးများတွင် စာရင်းဝင်သော တန်ခိုး အလွန်ကြီးသည့် နတ်မင်းကြီးတို့ဖြစ်ကြ၏။ သူတို့နှစ်ဦးသည် ဟိမဝန္တာဝယ် စည်းဝေးနေကျ နတ်အစည်းအဝေး၌ တွေ့ဆုံကြသောအခါ တယောက်ကို တယောက် မှတ်မိကြ၍ ကဿပဘုရားသာသနာတော်၌ အနှစ် နှစ်သောင်းကြာအောင် ရဟန်းဘဝ၌ နေခဲ့ကြပါလျက် ယခုလို အောက်တန်းစားနတ်ဘီလူးမျိုး၌ ဖြစ်ကြရပုံများကို တွေးပြီး နှစ်ဦးလုံး စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့နောက် "မိမိနေရာဒေသ၌ အထူးအဆန်း တစုံတရာတွေ့ခဲ့လျှင် တဦးကိုတဦး အကြောင်းကြားကြစတမ်း" ဟု ကတိထားပြီး နေကြလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ဂေါတမဘုရားသခင် ပွင့်တော်မူလာ၍ မိဂဒါဝုန် ၌တော၌ ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောကြားတော် မူလေသော် ထိုတရားပွဲသို့ သာတာဂိရ နတ်စစ်သူကြီးတဦးသာ ရောက်လာခဲ့ပေသည်။ ဟေမဝတ နတ်သားမှာမူ ဟိမဝန္တာ၌ ခါတိုင်းထက် ထူးခြားသည့် သာယာကြည်နူး ဖွယ်များဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၍ ထိုထူးခြားသည့်အကြောင်းကို ကတိ အတိုင်း မိတ်ဆွေသာတာဂိရအား ပြောပြလိုသည့်အတွက် အခြံအရံများ နှင့်အတူ သာတာဂိရနတ်စစ်သူကြီးထံ ထွက်လာခဲ့လေသည်။

သာတာဂိရ နတ်စစ်သူကြီးကလည်း ဒါမိဂဝုန်တော၌ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ဘုရား ဓမ္မစကြာတရားဟောနေကြောင်းကို မိတ်ဆွေဟေမဝတနတ်အား ပြောကြားခေါ် ယူလိုသည့် အတွက် ဟေမဝတနတ်စစ်သူကြီးရှိရာသို့ နောက် ပါနတ်များနှင့်အတူ ခရီးထွက်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းသို့ ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကိုယ် ခရီးထွက်လာကြသည့် ခရီးသည် နတ်စစ်သူကြီး နှစ်ဦးတို့သည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့ တခုသောအိမ် ပြာသာဒ်အဆောက်အအုံကြီး၏ အထက် ကောင်းကင်အရပ်၌ တဦးနှင့်တဦး ဆုံမိကြလေသည်။

ထိုနေ့ကား ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ ဝါဆိုပွဲကြီး ဆင်ယင်ကျင်းပနေသောနေ့ တည်း။ နတ်စစ်သူကြီးနှစ်ဦး တွေ့ဆုံကြရာ ကောင်းကင်၏အောက်တည့် တည့်ရှိ ပြာသာဒ်အဆောက်အအုံကြီးမှာ ကာဠီမည်သော သဌေးသမီး၏ မိဖတို့၏ အိမ်ပြာသာဒ်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ ကာဠီအမျိုးသမီးကား ရာဇဂြိုဟ် ပြည်သူဖြစ်၏။ အရွယ်ရောက်သည့်အခါ ကုရရဃရမြို့၌ အိမ်ထောင်ကျ၏။ သောတာပတ္တိမဂ်ထဲရောက်နေသောင်းကို ကိုယ်ဝန်ရှိသောအခါ ကိုယ်နေ့ကို ဖွားမြင်ရန် မိဖရပ်ထံပြန်လာခဲ့သည်။ ထိုစစ်သူကြီးနှစ်ဦး တွေ့ဆုံကြချိန် တွင် ကာဠီအမျိုးသမီးသည် ကိုယ်ဝန်ကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းဆင်းရဲမှု ကိုဖြေဖျောက်ရန် အိမ်အထက်ပြာသာဒ်ဆောင်သို့တက်၍ လေသာပြူတင်း ပေါက်ကိုဖွင့်ကာ လေညင်းခံနေချိန်ဖြစ်ပေသည်။

နတ်စစ်သူကြီးနှစ်ဦးတို့လည်းဆုံမိလျှင် ဟေမဝတနတ်မင်းက "ဟိမ-ဝန္တာ၌ ခါတိုင်းနဲ့မတူ တမူထူးခြား အံ့သြဖွယ်များ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့

အဟုန်ကိုမိတ်ဆွေကိုမြင်စေလိုလို့ လာခေါ်ကြောင်း” စတင်နှုတ်ခွန်းဆက်လိုက်သည်။

ထိုအခါ သာတာဂိရနတ်က “မိတ်ဆွေ....ဟိမဝန္တာ တနေရာတည်းသာ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်နေတာမဟုတ်ပါဘူး၊ တကမ္ဘာလုံးမှာပဲ ထူးထူးခြားခြား အံ့ဩဖွယ်တွေ ဖြစ်နေပါတယ်။ လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်မှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော် ပွင့်ပေါ်နေပါပြီ။ အခု ဗာရာဏသီပြည်အနီး မိဂဒါဝုန်တောကြီးမှာ ဓမ္မစကြာကရား ဟောကြားနေတုန်းပဲ ရှိပါသေးတယ်၊ ဒါကြောင့် တကမ္ဘာလုံးမှာ ထူးထူးခြားခြား အံ့ဩစရာတွေဖြစ်နေတာပါ၊ အခု ဂေါတမဘုရားရှင် ဖူးမြင်ဖို့ လိုက်ခဲ့ပါ” ဟု ဘုရားဖူးခေါ် လိုက်လေသည်။

ယင်းသို့ နတ်စစ်သူကြီးနှစ်ဦးတို့ စကားပြောဆိုနေသံကို ကာဠီအမျိုးသမီးသည် လေညင်းခံနေရာမှ ကြားလိုက်ရာ “ဒီအသံတွေဟာ အောက်ကလာတဲ့ အသံတွေတော့ မဟုတ်ဘူး၊ အထက်ကောင်းကင်က အသံတွေနဲ့တူတယ်၊ နတ်တွေ စကားပြောတဲ့အသံပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်” လို့ယူဆပြီး ငြိမ်သက်စွာ နားထောင်လေသည်။

ဟေမဝတနတ်ကား သာတာဂိရနတ်ထက် တန်ခိုးလည်းကြီး၏၊ ပညာလည်းထက်၏၊ စိစစ်တတ်သည့်ဉာဏ် လည်းရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် သာတာဂိရနတ်ခေါ် ခေါ်ချင်း မလိုက်သေးချေ။ လောကမှာ ဘုရားအတု တရားအတုတွေ များသောကြောင့် ဘုရားစစ်မစစ် သိရန် သူ့မိတ်ဆွေ သာတာဂိရနတ်အား မေးခွန်းပေါင်းများစွာ မေးလေသည်။

အို....မိတ်ဆွေ သာတာဂိရ၊မိတ်ဆွေဖူးမြင်ခဲ့ရတဲ့ ဗုဒ္ဓဆိုသူသည်သတ္တဝါများအပေါ်၌ အရင်းအဖျား မခွဲခြားပဲ စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်းထားနိုင်ပါရဲ့လား၊ ဣဋ္ဌာရုံနှင့်တွေ့လျှင် လိုချင်တပ်မက်မှုလောဘ၊ အနိဋ္ဌာရုံနှင့်တွေ့လျှင် စိတ်နှလုံး မသာယာမှု စိတ်ဆိုးမှု ဒေါသ ဒေါမနဿတို့မှ ကင်းရှင်းပါရဲ့လားဟု မေးရာ သာတာဂိရနတ်မင်းက စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းထားနိုင်ကြောင်း၊ လောဘဒေါသတို့ ကင်းရှင်းကြောင်း ဖြေကြားလိုက်သည်။

အို...မိတ်ဆွေ သာတာဂိရ၊ မေးပါရစေဦး၊ မိတ်ဆွေရဲ့ ဗုဒ္ဓဆိုသူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာကိုခိုးခြင်း၊ မေထုန်မှီဝဲခြင်းဆိုတဲ့ ကာယ ဒုစရိုက်သုံးမျိုးမှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ပြီး ဈာန်ဝင်စားနိုင်ပါရဲ့လား။

အို...ဟေမဝတ၊ ကျွန်ုပ်ဖူးမြင်ခဲ့ရသည့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ထိုဒုစရိုက် သုံးပါးကို ရှောင်ကြဉ်၍ ဘာဝနာမှန်မှန် ပွားသောကြောင့် ဈာန်တရား မှလည်း ကင်းဝေးတော်မမူပါ။

အို–သာတာဂိရ...မိတ်ဆွေရဲ့ ဗုဒ္ဓသည် လိမ်ညာပြောခြင်း၊ ကုန်းတိုက် ခြင်း၊ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်း၊ အကျိုးမရှိသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ဆိုတဲ့ ဝစီဒုစရိုက်လေးပါးမှ ကင်းပါရဲ့လား....။

အို–ဟေမဝတ....ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဗုဒ္ဓသည် ဘယ်အခါမှ မုသားစကား မပြောပါ၊ သူတပါးကို နှိပ်စက်လို၍ ဆဲဆိုသော ဖရုသဝါစာကိုလည်း မပြောပါ၊ ချစ်သူနှစ်ယောက်ကွဲသွားအောင် ကုန်းတိုက်တဲ့ ပိသုဏဝါစာကို လည်း မပြောပါ၊ အကျိုးမရှိ အနှစ်သာရမရှိ နားထောင်ကောင်းရုံမျှ ဖြစ်တဲ့ သမ္ဖပ္ပလာပစကားမျိုးကို ပြောတော်မမူပဲ ဝစီဒုစရိုက်လေးပါးမှ ရှောင်တော်မူပါသည်။

အို–သာတာဂိရ...မိတ်ဆွေရဲ့ ဗုဒ္ဓသည် ငါးဖြာ အာရုံ ကာမဂုဏ်၌ လိုချင်မက်မောမှု အဘိဇ္ဈာ ရှိပါသေးသလော၊ ဒေါသဗျာပါဒကင်း၍ ကြည်လင်သန့်ရှင်းသော စိတ်ရှိပါ၏လော၊ မိစ္ဆာမောဟကို ကျော်လွန် ကာ သမ္မာအယူရှိပါ၏လော၊ သိဖွယ်မြင်ဖွယ်အသွယ်သွယ်တို့၌ ဉာဏ်စက္ခု ဖြင့် ကြည့်ရှုထင်ထင် သိမြင်နိုင်ပါ၏လော....။

အို–ဟေမာဝတ....ကျွန်ုပ်၏ ဗုဒ္ဓသည် ငါးဖြာ အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ လိုချင်မက်မောမှုအဘိဇ္ဈာ မရှိပါ၊ စိတ်တော်သည် ဒေါသဗျာပါဒကင်း၍ အမြဲသန့်ရှင်းကြည်လင်နေပါ၏။ ထိုထို အယူဝါဒ၌ မိစ္ဆာမဖြစ်အောင် မောဟကို လွန်တော်မူပါပြီ။ သိဖွယ်ဟူသမျှတို့၌ ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှု ထင်ထင် သိမြင်တော်မူပါသည်။

အို–သာဘာဂိရ....သင်ဖူးတွေ့ခဲ့ရတဲ့ ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားတကာပြည့်စုံရာသော ဝိဇ္ဇာမျက်စိနှင့်လည်း ပြည့်စုံရဲ့လား၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်းခြေကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သည့် စင်ကြယ်သော စရဏတဆယ့်ငါးပါးရှိရဲ့လား၊ ထိုဗုဒ္ဓသန္တာန်၌ အာသဝေါတရား လေးပါး ကုန်ခမ်းသွားပြီလော၊ နောက်ဟဖန် ဖြစ်ဖို့ ဘဝရှိသေးသလော....။

အို–ဟေမဝတ....ကျွန်ုပ်တွေ့ခဲ့ရတဲ့ ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားတကာ ပြည့်စုံရာသော ဝိဇ္ဇာမျက်စိနှင့်လည်း ပြည့်စုံပါတယ်၊နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်း ခြေကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သည့် စင်ကြယ်သော စရဏတဆယ့်ငါးပါးလည်း ရှိပါတယ်၊ ကိလေသာအာသဝေါလည်း ကုန်ခမ်းနေပါပြီ၊ နောက်တဖန်ဖြစ်ဖို့ ဘဝလည်း မရှိတော့ပါ။

ထိုသို့ မေးဖြေပြီးသောအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံသုံးပါးလုံး သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တော်မူပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပုံကိုလည်းကောင်း၊ ကိလေသာအာသဝေါကုန်းခမ်း၍ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံပုံကိုလည်းကောင်း၊ နောက်ထပ်ဖြစ်ဖို့ရာ ဘဝအသစ်မရှိပုံကိုလည်းကောင်း သိရသောကြောင့် "သည်အတိုင်း ပြည့်စုံလျှင်မိတ်ဆွေဖူးတွေ့ခဲ့ရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးလောကထွတ်ထား သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားအမှန် ဖြစ်ပေသည်" ဟု ချီးမွမ်းစကားပြောကြားလေသည်။

အထက်တွင် ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကာဠီအမျိုးသမီးသည် ထို နတ်ဘီလူးစစ်သူကြီးနှစ်ဦးတို့ အသီးသီး မေးကြ ဖြေကြရာ၌ ဘုရားဂုဏ်တော်များကို အစ အဆုံး နားစိုက်နေ၏။ ထိုသို့ နားထောင်ယင်းပင် "မြတ်ဗုဒ္ဓဆိုတာ ဤသို့ အံ့သြဖွယ်အထူး ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါတကား" ဟုကြားရသော ဘုရားဂုဏ်ကိုအာရုံပြုကာ လွန်စွာနှစ်သက်သော ပီတိဖြစ်လာ၏၊ ထို ပီတိဖြင့်ပင် သောတာပန်တို့ပယ်ထိုက်သည့် ကိလေသာ နီဝရဏတရားတို့ကို ပယ်ခွာ၍ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းမှုပြုလေလျှင် ထို နေရာ၌ပင် သောတာပန်ဖြစ်ရလေသည်၊

ကာဠီအမျိုးသမီးကား တလောကလုံးရှိ အမျိုးသမီးများတွင် ရှေးဦးစွာ သောတာပန်တည်သည့် အမျိုးသမီးတည်း။ သောတာပန်တည်ရာ၌လည်း အလွန်ထူးဆန်း၏။ ဘုရားရှင်အား တကြိမ်တခါမျှ မဖူးမြင်ဘူးသေးပဲ သာတာဂိရနတ်စစ်သူကြီး ပြောကြား၍သာ ဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူကြောင်းကို သိရရုံ ရှိသေး၏။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် ဟောကြားသည့် ဘုရားဂုဏ်တော်များကိုလည်း တိုက်ရိုက် နာကြားရသူမဟုတ်၊ နတ်စစ်သူကြီးနှစ်ဦး အချင်းချင်း ဇမေးဖြေရာမှ ဘုရားဂုဏ်တော်များကို တဆင့်ကြားရခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဘုရားဂုဏ်တော်များကို တဆင့်ကြားဖြစ်သော ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာကို အခြေခံ၍ သောတာပန်တည်သွားသည့် ကာဠီအမျိုးသမီးကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ရဟန်းပရိသတ်, မင်းပရိသတ်တို့အလယ်၌ "ချစ်သားရဟန်းတို့ တဆင့်စကား ကြားသဖြင့် ရတနာသုံးပါး၌ သက်ဝင်ကြည်ညိုသူ ငါ့ဘုရား၏ တပည့်မ ဥပါသိကာအဖပါင်းတို့တွင် ကုရရဃရမြို့၌နေသူ ကာဠီအမည်ရှိသော အမျိုးသမီးသည် အမြတ်ဆုံး အသာလွန်ဆုံး ဖြစ်၏" ဟူ၍ အနုဿဝပသာဒ (တဆင့်ကြားမျှဖြင့် ကြည်ညိုသော) အရာ၌ ဧတဒဂ် ထားတော်မူလေသည်။

ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်ကျေးဇူးများ

ရတနာသုံးပါးတို့ဂုဏ်ကို အောက်မေ့သင့်ပုံ။ ။ဤနေရာ၌ ဘုရား, တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးတို့၏ဂုဏ်ကို ရှိခိုးအောက်မေ့ကြောင့်ကြောင်း ဆက်၍ပြဆိုပါဦးမည်။ ရတနာသုံးပါးတို့ကား များသောဂုဏ်ကျေးဇူးရှိ၏။ ရတနာသုံးပါးတို့ဂုဏ်ကိုပွားများ၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ, ဓမ္မာနုဿတိ, သံဃာနုဿတိ ဘာဝနာကုသိုလ်ကို နေ့စဉ် ပွားများ အားထုတ်သူများမှာ ယခု ပစ္စက္ခ၌ပင် အကျိုးတရားရကြောင်း သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဇဂ္ဂသုတ်၌ ဤသို့ဟောကြားတော်မူပါသည်။

"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် တောအ၌ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ဖြစ်စေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော်ကို အောက်

မေ့ကြကုန်လော၊ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ကြသည်ရှိသော် သင်တို့အား ဘေးအန္တရာယ်သည် (ဝါ)ကြောက်လန့်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်။ (ပ)။ ဤသို့ ဘုရား၏ ဂုဏ်ကို လည်းကောင်း၊ တရား၏ ဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃာ၏ ဂုဏ်ကိုလည်းကောင်း အောက်မေ့ကြကုန်သော သင်တို့အား ဘေးရန်သည် (ဝါ)ကြောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည် လည်းကောင်း ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်။

ထို့ကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်မှ ကင်းငြိမ်းစေလိုကုန်သော သူတို့သည် အရဟာတာ စသော ဘုရားဂုဏ်,သွာက္ခာတတာ စသောတရားဂုဏ်, သုပ္ပဋိပန္နတာ စသောသံဃာဂုဏ်တို့ကို ယုံယုံကြည်ကြည်ဖြင့် အဖန်ဖန် အောက်မေ့ဆင်ခြင်သင့်ကြသည်။

ဓဇဂ္ဂပရိတ်တန်ခိုး။ ။ဤသို့ ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအကြောင်းကို ဟောတော်မူထားသည့် ဓဇဂ္ဂပရိတ်တော်ကို အောက်မေ့ရုံမျှဖြင့်ပင် ကောင်းကင်၌ ဖြစ်စေကာမူ မြေပြင်မှာကဲ့သို့ ထောက်တည်ရာရနိုင်သည်ဟု သဂါထာဝဂ္ဂ သက္ကသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ပြဆိုထား၏။ မှန်၏၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း ဒီဃဂါပိစေတီ၌ အင်္ဂတေအချောကိုင်နေစဉ် ရဟန်းငယ်တပါးသည် စေတီအထက်ဆင့် လက်ရမ်းမှကျ၍ စေတီဝမ်းပြင်ဖြင့် လျောကျလာ၏။ အောက်တွင် နေကြသော ရဟန်းတော်များက "ဓဇဂ္ဂသုတ်ကို ဆင်ခြင်ပါ ငါ့ရှင်"ဟု လှမ်းပြောကြ၏။ ထိုအခါ လိမ့်ကျသော ရဟန်းသည် သေဘေးမှ ကြောက်သဖြင့် "ဓဇဂ္ဂပရိတ္တံ မံ ရက္ခတု=ဓဇဂ္ဂပရိတ်သည် ငါ့ကိုစောင့်ရှောက်ပါစေ"ဟု ဆို၏၊ ထိုခဏမှာပင် ရတ်တရက် အုတ်နှစ်ချပ်ပေါ်လာကာ လှေခါးထစ်ဖြစ်လျက် ခံနေ၏၊ အပေါ်ရှိ ရဟန်းများက နွယ်လှေကားချပေးရာ ထိုလှေကားပေါ် ရဟန်းရောက်လျှင်ပင် အုတ်နှစ်ချပ်မှာ တည်မြဲတိုင်းမူလနေရာ၌ ပြန်ရောက်နေလေသည်။

ထို့ကြောင့် သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌—

“ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို ဟောထားသည့် ဓဇဂ္ဂသုတ်ပရိတ်တော်ကို ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းကြသောကြောင့် အခြားဆင်းရဲဒုက္ခတို့မှ လွတ်မြောက်ချမ်းသာခြင်းကို ထားဘိဦး။ ဘီလူးဘေး၊ ခိုးသူဘေး စသောဒုက္ခအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ချမ်းသာသွားသူတို့မှာ မရေမတွက်နိုင်အောင် များလှပေ၏။

မှန်၏၊ ရတနာသုံးပါးတို့၏ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို ဟောထားသည့် ဓဇဂ္ဂပရိတ်တော်ကို တကယ်ယုံကြည်သော စိတ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ရွတ်ဖတ် နှလုံးသွင်းသောသူသည် မှီတွယ်ရာမရှိသော ကောင်းကင်ပြင်၌ပင်သော်လည်း ဆင်းရဲမရောက် ထောက်ရာတည်ရာကို ရနိုင်ပေသည်”မိန့်ဆိုထားပေသည်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိကြောင့် နဂါးဘေးမှလွတ်ပုံ။

။ကဿပဘုရားသာသနာတော်၌ အလမ္ပယ်တယောက်သည် မြွေရှာသွားရာ မိုးချုပ်သွားသဖြင့် အနီးအနားရွာတရွာ၌ဝင်အိပ်၏၊ ထိုရွာ၌ နေသောသူတို့ ညအခါရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်သည့် ဘုရားဂုဏ်တော်များအသံကိုကြားရ၍ မှတ်သားထားလိုက်၏၊ နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်သည့်အခါ မြွေရှာထွက်စဉ် နဂါးမင်းကိုတွေ့၍ မြွေထင်မှတ်သဖြင့် ဖမ်းမည်ပြု၏၊ ထိုအခါ နဂါးမင်းအမျက်ထွက်၍ လိုက်ရာ အလမ္ပာယ်ဆရာခမျာ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်ဖြင့် ထွက်ပြေးရလေသည်။

ယင်းသို့ထွက်ပြေးစဉ် ကျောက်တုံးတတုံးကိုတိုက်မိ၍ လဲလေရာ အလွန်ကြောက်လှသဖြင့် ညကကြားဘူးမှတ်ဘူးသည့် ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်သိုက်လေသည်။ ထိုအခါ နဂါးမင်းသည် မလိုက်တော့ပဲ ရွှေပန်းသုံးပွင့်ကို ပေးလိုက်၏၊ တပွင့်ကို ငါ၏ကိုယ်စား စေတီတော် ပူဇော်ပါ၊ တပွင့်ကို သင်၏ကိုယ်စား ပူဇော်ပါ၊ နောက်ဆုံးတပွင့်နှင့် သင်အသက်မွေးပါဟု ဆိုပြီး လွှတ်လိုက်၏။ အလမ္ပာယ်လည်း နဂါးမင်းဆိုသည့်အတိုင်း ပြု၍ အလမ္ပာယ်ဘဝကို စွန့်လွှတ်ပြီး ကောင်းမှုပြုကာ နေရလေတော့သည်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိကြောင့် ဖုတ်ဘေးမှလွတ်ပုံ။ ။နန္ဒိဝါဏိဇ္ဇမည်သော ကုန်သည်
တယောက်သည် မိမိဇနီးနှင့်
အတူ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်သွားလေသည်။ ထိုအခါအမတ်တယောက်သည် မိမိအိမ်တော်လေသာစပြူတင်းပေါက်မှ ထိုကုန်သည်၏ ဇနီးကိုမြင်တွေ့လေရာ စွဲလန်းချစ်ခင် မေတ္တာသက်ဝင်သွား၏၊ ထို့ကြောင့် ဆေးသမားကို ခေါ်ပြီး သူသေကောင်ကို ဖုတ်သွင်း၍ ထိုမိန်းမ၏ ခင်ပွန်းကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်စေသည်။

ဖုတ်သွင်းထားသည့် သူသေကောင်သည် သန်လျက်ကို ယူဆောင်၍ လိုက်လေရာ ကုန်ရောင်းပြန်လာသည့် နန္ဒိဝါဏိဇ္ဇနှင့် တွေ့လေသည်၊ ထိုအခါ ဖုတ်ဘီလူးသည် အခိုးအလျှံလွှတ်၍ ချောက်လှန့်၏၊ ကုန်သည်သည်လည်း "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ" စသည်ဖြင့် ဘုရားဂုဏ်တော် များကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်လိုက်ရာ ဖုတ်ဘီလူးသည် ထိုကုန်သည်အား သံတံတိုင်းကာထားသည်ဟု ထင်မှတ်ကာ ပြန်လာ၏၊ ထို့အတူ သုံးကြိမ်စေခိုင်းသော်လည်း ကုန်သည်က ရှေးအတိုင်း ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်သဇ္ဈာယ် နေသောကြောင့် ဖုတ်ဘီလူးမှာ သံတံတိုင်းကြီး ကာထားသည် ထင်ပြီး သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ပြန်လာခဲ့ရ၏။

သုံးကြိမ်မြောက် ပြန်လာရာတွင် စေခိုင်းသော အမတ်နှင့်ဆေးသမားကို သန်လျက်ဖြင့် ခုတ်သတ်လိုက်လေတော့သည်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိကြောင့် ပြစ်ရေပေါ်သွားနိုင်ပုံ။ ။ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်
မြတ်ဘုရား လက်ထက်
တော်က ကုက္ကုရဝတီ မင်းနေပြည်၌ မဟာကပ္ပိနမင်း မင်းပြု၏။ ထိုမင်း၏ မိဖုရားကြီးမှာ အနောဇာဒေဝီဖြစ်၏။ မင်းကြီးသည် သူ၏ မြင်းစီးသူရဲကောင်း ၁-ယောက်ကို ၁-ယူဇနာတိုင်အောင်သော အရပ်သို့ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃရတနာများ ထွန်းပေါ် မထွန်းပေါ် စုံစမ်းမှုန် နေ့စဉ်စေလွှတ်လေ့ရှိသည်။ သို့သော် သတင်းကောင်းကို တခါမျှ မကြားရ၍ နေ့စဉ်အားမရ ဖြစ်နေရှာသည်၊ တနေ့တွင်မူ အမတ်တထောင်နှင့်အတူ

မြင်းကိုယ်စီဖြင့် ဥယျာဉ်သို့ သွားစဉ် ခရီးပန်းလာပုံရသည့် ကုန်သည် ငါးရာတို့ မြို့ဆီသို့ လာနေသည်ကို တွေ့၍ အခေါ်လွှတ်လိုက်သည်။ ကုန်သည်တို့ ရှေ့တော်မှောက်သို့ ရောက်လျှင် "မောင်မင်းတို့ ဘယ်အရပ်က လာခဲ့ကြသလဲ၊ မောင်မင်းတို့၌ ဘာသတင်းထူးများပါသလဲ" ဟု မေးတော်မူလိုက်သည်။ အရှင်မင်းမြတ် သာဝတ္ထိမြို့မှ လာခဲ့ကြပါသည်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပွင့်နေတဲ့ သတင်းထူးများပါလာပါသည်ဟု သံတော်ဦး တင်လိုက်ကြသည်။

ထိုအခါ ဘုရင်ကြီးမှာ ဗုဒ္ဓဆိုသည့် အသံကိုကြားလိုက်ရသည့် ခဏ၌ပင် တကိုယ်လုံး ပီတိဖြန်းပြီး ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်လွန်းရကား မေ့သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားလေ၏။ သတိရသည့်အခါ အမောင်တို့ ဘာပြောလိုက်ကြသလဲ ဟု မေးပြန်ရာ "မင်းမြတ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်နေပါပြီ" ဟု လျှောက်တင်ပြန်သည့်အခါ ရှေးကကဲ့သို့ပင် မေ့သွားပြန်၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် သုံးကြိမ်တိုင် မေ့ပြီး လေးကြိမ်မြောက်မှပင် စိတ်ကိုမေ့မသွားအောင် ထားနိုင်လေတော့သည်။

အမောင်တို့ ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူကြောင်း သတင်းကောင်း ကြားရသည့်အတွက် ကျေးဇူးကြီးလှပါပေသည်။ အမောင်တို့အား ဆုငွေတသိန်း ပေးမည်၊ နောက်ထပ် ဘာသတင်းထူးများ ပါသေးသလဲဟု မေးပြန်ရာ "မင်းမြတ် တရားရတနာလည်း ဖြစ်ပေါ်နေပါပြီ" ဟု သံတော်ဦးတင်ကြရာ ရှေးကကဲ့သို့ပင် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ပီတိအဟုန်ဖြင့် မေ့သွားပြီး လေးကြိမ်မြောက်တွင်မှ မမေ့ပဲ အသပြာတသိန်း ဆုချတော်မူသည်။

"နောက်ထပ် ဘာသတင်းထူးပါသေးသလဲ" ဟု တတိယအကြိမ် မေးသည့်အခါ "ထိုတရားအတိုင်းကျင့်၍ တရားထူးရကြသော အရိယာသံဃာတော်လည်း ပေါ်နေပါပြီ"ဟု သံတော်ဦးတင်ကြပြန်ရာ ရှေးကအတိုင်းပင် ပီတိအဟုန်ဖြင့် သုံးကြိမ်တိုင်အောင် မေ့၍ လေးကြိမ်မြောက်သည့်အခါ ဆုငွေတော် တသိန်းပေးပြန်လေသည်။

ထို့နောက် ဗုဒ္ဓထံတော်သို့အရောက်သွားကြရန် ဆုံးဖြတ်ကြပြီးနောက် အနောဇာဒေဝီထံသို့ "ဤသူတို့အား ဆုတော်ငွေ ၃. သိန်းပေးရန်" စာရေးပေးပြီး ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင်ကို အနောဇာဒေဝီအား သံတော်ဦးတင်လိုက်ကြရန် မှာကြားလျက် ယူဇနာ ၁၂၀-ဝေးသော သာဝတ္ထိသို့ မြင်းကိုယ်စီဖြင့် ခရီးနှင်ကြလေသည်။

ဤသို့ ခရီးနှင်ကြရာ ရှေးဦးစွာ ရေအနက်တဂါဝုတ်, အကျယ်နှစ်ဂါဝုတ်ရှိသော အပရစ္ဆာမြစ်ကို တွေ့၍ ဧလှေလည်းမရှိ၊ ဖောင်လည်းမရှိသောကြောင့် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုကာ မြစ်အတွင်းသို့ မြင်းတို့ကိုနှင်လေရာ ခွာကိုမျှ ရေမစွတ်ပဲ တဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကြသည်။ထို့နောက် ယူဇနာဝက်လောက် အနက်အကျယ်ရှိသော နီလဝါဟိနီမြစ်ကို တွေ့ပြန်ရာ တရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍လည်းကောင်း၊ နောက်တဖန် အနက်အကျယ်တယူဇနာရှိသော စန္ဒဘာဂါမြစ်ကိုတွေ့ပြန်ရာ အရိယာသံဃာဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍လည်းကောင်း မြင်းများကို နှင်ကြရာ ခွာကိုမျှရေမစွတ်ပဲ တဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကြလေသည်။

စန္ဒဘာဂါမြစ်ကို ကျော်လွန်သောအခါ ခပ်လှမ်းလှမ်းကပင် ညောင်ပင်အောက်၌ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်ဖြင့် သပ္ပါယ်စွာ အသင့်ကိုနေတော်မူသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ဖူးမြင်ရသော် "ကေန်မှချ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ပဲ" ဟု ဆုံးဖြတ်၍ မြင်းပေါ်မှဆင်းပြီး အမဟာဘာဝေ ဘင်နှင့်အတူ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အနီးသို့ ရိုသေစွာ ချဉ်းကပ်ကြလေသည်။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ တရားတော်ကို နာယူကြလေရာ ကာဘုးတော်အဆုံး၌ သောတာပန်တည်ကြပြီး ဟေဲဘိက္ခုရဟန်းတော်များ ဖြစ်သွားကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိအခြေခံ၍ မင်္ဂဖိုလ်ဆိုက်နိုင်ပုံ။　　။ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ ဘုရားဂုဏ်တော် စသည်များကို အာရုံပြု၍ ပုဘီးစိတ်ခြင်း၊ အရဟံ စသော ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်နှုတ်သွင်းခြင်း၊ လက္ခဏာကြီး ငယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် တင့်တယ်သပ္ပါယ်တော်မူသည့် ဘုရားရှင်၏ ရုပ်ပုံကို စိတ်မှန်းဖြင့်ကြည်ညိုခြင်း စသော

ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို အခြေခံ၍ တမဂ်တဖိုလ်ဆိုက်ရောက်နိုင်ကြောင်း ကျမ်းဂန်များ၌ တွေ့ရသေးသည်။

မှန်၏၊ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားပြီးသည့်နောက် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ "ဖုဿဒေဝ"မည်သော မထေရ်ကြီးတပါးသည် စေတီရင်ပြင်တော်ကို တံမြက်လှည်းလေ့ရှိ၏။ တနေ့တွင် တံမြက်လှည်းထား၍သန့်ရှင်းနေသော ရင်ပြင်တော်ကိုကြည့်ကာ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဘုရားကို ရည်မှန်း၍ ရွှင်လန်းသောပီတိ ဖြစ်နေ၏။ ထိုအခါ မာရ်နတ်သည် မျောက်ညိုကြီးယောင် ဆောင်၍ နွားချေးတွေယူကာ ယင်ပြင်တော်၌ ဖြန့်ကြဲသွား၏။ မထေရ်ကြီးမှာ ဘုရားကို ရှေးဆက်၍အာရုံမပြုနိုင်တော့ပဲ ထပ်မံ တံမြက်လှည်းကာ ပြန်သွားရသည်။ ဒုတိယနေ့၌လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အာရုံပြုနေချိန်မှာပဲ မာရ်နတ်လာ၍ နွားအိုကြီးဟန်ဆောင်ကာ နွားချေးယိုချသွားပြန်၏။ ထို့ကြောင့် တံမြက်လှည်း၍ ပြန်သွားရ၏။ တတိယနေ့၌လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အာရုံပြုနေချိန်ဝယ် မာရ်နတ်သည် အလွန်အရုပ်ဆိုးသည့် ယောကျ်ားယောင်ဆောင်ကာ တံမြက်လှည်းထားသောနေရာ၌ ခြေဒရွတ်ဆွဲလျက် သွားပြန်၏။

ထိုအခါ ဤနေရာ၏ပတ်ပန်းကျင် တယူဇနာအတွင်း၌ ဤမျှလောက်အရုပ်ဆိုးသူ မတွေ့ဘူးပါ။ ဧကန် မာရ်နတ်ဖြစ်ရမည်ဟု စဉ်းစားမိပြီး "အသင် မာရ်နတ်လား"ဟု မေးလိုက်လေသည်။ မာရ်နတ်က ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဝန်ခံသည့်အခါ "အသင်သည် အလွန်တန်ခိုးကြီးပါသည်၊ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်ဘုရားကိုဖူးလိုက်ရသောကြောင့် ဘုရားရှင်၏ပုံတော်နှင့်တူအောင် ဖန်ဆင်းပြစမ်းပါ"ဟု တောင်းပန်လေသည်။ မာရ်နတ်က အတော်အတန် တူအောင်တော့ ပြနိုင်ပါရဲ့ဟု ပြောပြီး ဗုဒ္ဓပုံတော်ကို စွမ်းနိုင်သမျှ တူအောင် ဖန်ဆင်းပြလေသည်။

ဖုဿဒေဝ မထေရ်ကြီးသည် မာရ်နတ်ဖန်ဆင်းပြသော ဘုရားပုံတော်ကို ကြည့်ကာ"ရာဂ,ဒေါသ,မောဟ မကင်းသော ဤမာရ်နတ်၏ အတုပုံသည်ပင် ဤမျှလောက် တင့်တယ်သေးလျှင် ရာဂ,ဒေါသ,မောဟ,ကိလေသာ အညစ်အကြေးများ ကင်းစင်၍ ကြည်လင်သန့်ရှင်းသော ဗုဒ္ဓ၏

ရုပ်အဆင်းတော်သည် အဘယ်မှာ မသပ္ပါယ်ပဲ ရှိအံ့နည်း'' ဟု တွေးကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အာရုံမှန်းစဉ် တကိုယ်လုံး ပီတိတွေ စိမ့်ဝင်လာလေသည်။ ထိုအခါ အလွန်ထင်ရှားနေသော ပီတိကိုပင် အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ဝိပဿနာရှုလေရာ (ခါတိုင်းလည်း ဘုရားအာရုံကို ဝိပဿနာဖြင့် ထုံလေ့ရှိသောကြောင့်)ထိုနေရာမှာပင် တရားတက်၍ အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် တိုင်အောင် တရားပေါက်သွားလေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်များ၌—

> "အကြင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ တန်ခိုးအစွမ်းကြောင် နီဝရဏကင်း၏။ နုသောပီတိ ဖြစ်လာ၏၊ ထိုမှတဆင့် အားကြီးသော ပီတိဖြစ်လာပြီး ထိုအနုအရင့် အဆင့်ဆင့်သော ပီတိကို အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ဝိပဿနာတင်၍ ရှုမှတ်ပွားများလျှင် မြင့်မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်နိုင်၏။''

ဟု မိန့်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ၏ အကျိုးတရားများ[၁]။ ။ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာကို အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အောက်ပါ အကျိုးများကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

(၁) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အလွန်ရိုသေ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ စကားတော်ကို အလွန်လိုက်နာခြင်း၊

(၂) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို မကြာမကြာ သတိရနေသောကြောင့် သတိကောင်း၍ အသက်ကြီးသော်လည်း သတိမမေ့ခြင်း၊

(၃) အသိဉာဏ်များ တိုးပွားလာခြင်း၊

(၄) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအပေါ်၌ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ နက်နက်နဲနဲ ကြည်ညိုခြင်း၊

၁။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ၊ ၄၊ ၁၊ ၂၀၆။

(၅) ဘုန်းကံ ကြီးမားခြင်း၊
(၆) စိတ်ချမ်းသာကြည်လင်ခြင်း, အေးမြခြင်း, တခါတခါကြက်သီး ထလောက်အောင် ပီတိဖြစ်ခြင်း၊
(၇) ကြောက်စရာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ကြုံရသည့်အခါ ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့မှု မရှိခြင်း၊
(၈) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့် အတူနေရသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ကျူးလွန်ရမည့် အပြစ်ကို မကျူးလွန် ဖြစ်ခြင်း၊
(၉) ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာပွားသူ၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် စေတီအိမ်နှင့် တူ၍ လူနတ်ပြဟ္မာတို့၏ အပူဇော်ကို ခံထိုက်ခြင်း၊
(၁၀) အကုသိုလ်မှုများကို ပြုရန် ရှက်လာ ကြောက်လာခြင်း၊
(၁၁) ဘုရားဖြစ်ချင်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊
(၁၂) အထက်မဂ်ဖိုလ်ကို မရလျှင် နောက်ဘဝ၌ သုဂတိဘဝသို့ လားရောက်ရခြင်း–

စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဆုတောင်းခန်း

ဆုတောင်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အချို့က ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလျှင် ဆုတောင်းနေစရာမလို၊ ဆုမတောင်းပဲ ထိုကုသိုလ်၏အကျိုးကို ရနိုင်၏၊ ဧရာဝတီရစ္စာခ်စသည်၌ သွားဖြစ်သူများမှာ ရေဲရောက်ရပါလို၏ စသည် ဖြင့် ဆုတောင်းခဲ့ကြသူများ မဟုတ်ဟု ပြောကြသည်။ ဤပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဤအခန်းတွင် "ဆုတောင်းကောင်းသလော" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် တိုတိုနှင့် လိုရင်းကျအောင် ရှင်းလင်းတင်ပြထားပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ အကျိုးရှိရှိ ဆုတောင်းတတ်ရန် ဆုတောင်းနည်း နှစ်မျိုးကို နှိုင်းယှဉ် ဖော်ပြထားသည့်အပြင် ဆုတောင်းတိုင်း ရနိုင်မရနိုင် ကိုလည်း ကျမ်းဂန်များနှင့်အညီ ရှင်းလင်းတင်ပြထားပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲ

ဤစာအုပ်ကား ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုးဟု အမည်ပေးထားသော်ငြား လည်း ဘုရားရှိခိုးသက်သက်ကိုသာ စုဆောင်းတင်ပြထားသည့် စာအုပ်မျိုး မဟုတ်ချေ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း ကလေးအရွယ် ငယ်စဉ်ကာလမှ စပြီး စနစ်တကျ နားလည် သိရှိထား၍ ကေန်လိုက်နာ ပြုလုပ်ကြရမည့် ရှိခိုး ကန်တော့နည်းများ၊ သီလခံယူဆောက်တည်နည်းများ စသည်တို့ ပါဝင် သော ဘာသာရေးအခြေခံ လုပ်ငန်းများကိုလည်း စုဆောင်း ပြုစုထား ပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုးအခန်း၌ ဘုရားရှိခိုးများကိုသာ ဖော်ပြထားခြင်းမဟုတ်ပဲ ထိုဘုရားရှိခိုးတွင် ပါဝင်သော—

(၁) ဝေါဟာရများ၏ ခက်ဆစ်အဓိပ္ပါယ်များ (ဥပမာ—သေန်= အရှေ့မြောက်အရပ်။ ဗေဒင်သုံး)

(၂) သရုပ်များ (ဥပမာ—တဆယ့်လေးချက် ဓမ္မစက်=မဂ် ၄-ပါး၊ ဖိုလ်၄-ပါး၊တရားဂုဏ်တော်၆-ပါး ပေါင်း ၁၄-ပါး)

(၃) အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းချက်များ(ဥပမာ- ကာမကုသိုလ်ဖြင့် အခိုက် အတံ့ တခဏမျှ ကိလေသာမှလွတ်ခြင်းကို တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ ခေါ် သည်။)—

စသည်တို့ကို အောက်ခြေမှတ်စုအဖြစ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း လေ့လာ ကျက်မှတ်သင့်ကြပေသည်။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း လက်စွဲစာအုပ်အဖြစ် အသုံးပြုသင့်သော ကြောင့် ဤဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုးစာအုပ်ကို “ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲ” ဟု အမည်ထူး ပေးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း ဤစာအုပ်ကို လက်စွဲအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်ကြရန် ကျွန်ုပ်တို့ သာသနာရေး ဦးစီးဌာနက ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ သုတေသနနှင့်ကျမ်းပြုဌာနခွဲ၊ ကျမ်းပြုဌာနစု(ဘာသာပြန်)၊ ဒု-ကျမ်းပြုမှူး ဦးညွန့်ဇော် (စေတိယင်္ဂဏ ဓမ္မာစရိယနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယ)က စုဆောင်းရေးသား၍ ကျမ်းပြုမှူး ဦးအေးနိုင် (အစိုးရ ဓမ္မာစရိယနှင့် စေတိယင်္ဂဏ အဌကထာပြန်အကျော် ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီ-အေ)က တည်းဖြတ်သည်။

ဓမ္မာစရိယဦးအေးနိုင် ဘီ-အေ

ကျမ်းပြုမှူး

ကျမ်းပြုဌာနစု(ဘာသာပြန်)

သာသနာရေးဦးစီးဌာန။

ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲ
ခေါ်
ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ရှိခိုးဦးချနည်းများ

ရှိခိုးဦးချနည်း ၃-မျိုး။ ။ရှိခိုးမှု ဝန္ဒနာသည် (၁) ကိုယ်ဖြင့် ကိုင်းညွတ်ရှိ[ခိုး] ရှိခိုးဦးချခြင်း=ကာယဝန္ဒနာ၊ (၂) နှုတ်ဖြင့် ရွတ်ဆိုရှိခိုးခြင်း=ဝါစာဝန္ဒနာ၊ (၃) ကိုယ်နှုတ်မပါ စိတ်ဖြင့်သာ အာရုံပြု နှလုံးသွင်းခြင်း=မနောဝန္ဒနာဟူ၍ သုံးမျိုးရှိ၏။

ကိုယ်ဖြင့်ရှိခိုးခြင်း ၂-မျိုး။ ။ယင်းသုံးမျိုးအနက် ကာယဝန္ဒနာသည် (၁) ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္ဒနာ=တည်ခြင်းငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးဦးချခြင်း၊ (၂) အဉ္ဇလိကမ္မဝန္ဒနာ=လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးခြင်း ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

ထိုတွင် ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္ဒနာ ဆိုသည်မှာ—တည်ခြင်းငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးခြင်း ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ (ပဉ္စ=ငါးပါး+ပတိဋ္ဌိတ=တည်ခြင်း+ဝန္ဒနာ=ရှိခိုးခြင်း၊) တည်ခြင်းငါးပါးကား—ပုဆစ်ဒူး ၂-ခု၊ လက် ၂-ခု၊ နဖူး ၁-ခု၊ ပေါင်း ၅-ခု ဖြစ်သည်။ ကိုယ်အင်္ဂါငါးခုသော ကိုယ်အင်္ဂါတို့ တည်ရာ မြေကြမ်းပြင်စသည်၌ ကျည်ပေ၍ ရှိခိုးခံ(ဝန္ဒနေယျ)ပုဂ္ဂိုလ်ဖက်သို့ ရှေ့ရှုညွတ်သော အားဖြင့် ရှိခိုးခြင်းကို ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္ဒနာဟု ဧဋီသမ္ဗိဒါမဂ် အဋ္ဌကထာ အဖွင့် ဂဏ္ဌိပုဒ် စသည်တို့၌ ဖွင့်ဆိုတော်မူကြသည်။[၁]

၁။ ပါစိတ်ပါဠိ၊နိဿယ၊၁၅၀။ ပါရမီဒီပနီ၊ ၄။
သဒ္ဒနီတိနိဿယ (ဦးဇုန်) ဒု၊၇၆။

ယင်း ဖွင့်ဆိုချက်ကိုအောက်ပါ သုံးပုဒ်ချိုးကျမ်း(၄)၌ –

ထိုင်လျက်ဘယ်ကာ၊ ရှိခိုးရာ၌၊ နှစ်ပြာစုံလစ်၊ ဒူးပုဆစ်ကို၊ ကျစ်လစ်ညီမျှ၊ မြေ၌ချလေ့၊ နှစ်ဝတံတောင်ဆစ်၊ မြေသို့နှစ်ရှိ၊ နှစ်ဘက်လက်နေ၊ ဆန့်တုံပေမှ၊ မြေသို့ညီစွာ၊ ကျစေရာ၏၊ အင်္ဂါ တမျိုး၊ လက်ဖမိုးနှစ်ဘက်၊ ထိုအတက်၌၊ တင်လျက်ဦးခေါင်း၊ ထားတုံချောင်း၍၊ ကောင်းကောင်းရှိသော၊ ရှိခိုးပေကာ၊ လေးထွေ ပါယ်ရှာ၊ လွတ်ကင်းရာသည်၊ သဒ္ဓါစိတ်နေ ထက်လှစေ - ဟု ဆိုပေါ်ထားသည်။

ဤနည်းအရ ဦးချပုံမှာ ရှိခိုးဦးချရာဖြစ်သည့် မြေ၊ သို့မဟုတ် ကြမ်း ပြင်ပေါ် စသည်၌ –

၁။ ဒူး ၂-ဘက်ကို တည်စေရမည်။

၂။ တံတောင်ဆစ်တိုင်အောင် လက် ၂-ဘက်ကို တည်စေရမည်။

၃။ နဖူးကို တည်စေရမည်။

ဤကိုယ်အင်္ဂါငါးမျိုးကို အညီအညွတ်ပြု၍ ရှိခိုးမည့်ဘက်သို့ ရှေးရှု ညွတ်သောအားဖြင့် ရှိခိုးဦးခိုက်ရမည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ။ ။ဒူး၊ လက်၊ နဖူး၊ ဤငါးဦး၊ ကျမ်းထူးဂဏ္ဌိမှာ။

တည်ခြင်းငါးပါးဒုတိယနည်း။ ။သုတ်သီလက္ခန်ဋီကာသစ် ဒုတိယတွဲ၊ စာမျက်နှာ ၁၈-၌ တည်ခြင်းငါးပါးကို "ခြေအင်္ဂါ၊ ပုဆစ်ဒူးအင်္ဂါ၊ တံတောင်ဆစ်အင်္ဂါ၊ လက်အင်္ဂါ၊ နဖူးအင်္ဂါ" ဟု တမျိုးပြဆိုထားသည်။ ဤအင်္ဂါငါးပါးတို့ကို အညီအညွတ်ပြု၍ ရှေးရှု ဦးညွတ်သည်ကို ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္ဒနာဟု ဖွင့်ဆိုသည်။

ဤနည်းအရ ဦးချပုံမှာ ရှိခိုးဦးချရာဖြစ်သည့် မြေ၊ သို့မဟုတ် ကြမ်း ပြင် စသည်၌ –

၁။ လက်ဝါးပြင် ၂-ဘက်တည်ရှိရမည်၊

၂။ ခြေ ၂-ဘက် တည်ရှိရမည်၊

၃။ တံတောင် ၂-ဘက် တည်ရှိရမည်၊

၄။ ဒူး ၂-ဘက်တည်ရှိရမည်၊

၅။ နဖူးတည်ရှိရမည်။

ဤအင်္ဂါငါးပါးဘို့ကို အညီအညွတ်ပြု၍ ရှိခိုးမည့်ဘက်သို့ ရှေ့ရှုဦးညွတ်ကာ ရှိခိုးဦးခိုက်ရပါမည်။

တည်ခြင်းငါးပါး တတိယနည်း။ ။ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ ဒုတိယတွဲ (၃၁၇)၌ တောင်ဖီလာဆရာတော်ဘုရားကြီးက "လက်ဝဲတဘက် ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်စံပယ်တင်ခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ ရှိခိုးခံပုဂ္ဂိုလ်၏ခြေကို ဆုပ်နယ်ခြင်း၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်း၊ ရိုသေလေးမြတ်ခြင်း" ဤအင်္ဂါငါးမျိုးကို ရှိခိုးခြင်း၏ အင်္ဂါငါးပါးဟု ဖွင့်ဆိုသည်။

ဤနည်းအရ ဦးချပုံမှာ—

၁။ ဖျင်ပိုင်း, တဘက်, ပုဝါ စသည်ကို လက်ဝဲပခုံးထက်၌ တင်ထားရမည်၊

၂။ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးရမည်၊

၃။ လက်ဖဝါးနှစ်ဘက်တို့ဖြင့် ကြီးမြတ်သူ၏ခြေကို ဆုပ်နယ် ကိုင်တွယ်ရမည်၊

၄။ ကြည်ညိုသော မေတ္တာရှေ့သွား ရှိရမည်၊

၅။ ရိုသေလေးမြတ်သော စိတ်ထားရှိရမည်၊

ဤအင်္ဂါငါးမျိုးနှင့် ညီအောင် ရှိခိုးရပါမည်။

ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ။   ။စံပယ်လက်အုပ်၊ ခြေဆုပ်ချစ်ခင်၊ ရှိသေထင်ဟု၊ ငါးအင်ရှိခိုး၊ ကော်ရော်မျိုး၊ ကျမ်းကိုးဝိနယာ။

တောင်ဖီလာဆရာတော်ဝါဒ။   ။ဦးချနည်း အမျိုးမျိုးအနက် ပထမနည်းနှင့် ဒုတိယနည်းတို့မှာ အစဉ်အဆက်သင်ကြား ပို့ချမှုများမှ လာဇသာ နည်းများသာ ဖြစ်သည်။ မိမိ ဖွင့်ဆိုသောနည်းမှာ ဘုရားဟော ပရိဝါပါဠိတော်လာ နည်းဖြစ်သည်။ အစဉ်အဆက်လာ ရှိခိုးနည်းထက် ပါဠိတော်လာ ရှိခိုးနည်းက ခိုင်မာသည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်လာ မိမိနည်းကို လေးစားလိုက်နာကြရန် တောင်ဖီလာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ (ဒု-၃၆၇)၌ ဆုံးဖြတ်တော်မူထားသည်။

လယ်တီဆရာတော်ဝါဒ။   ။ဘသ်ခြင်းငါးပါး တတိယနည်းမှာ အဆာဌာနအားလျော်စွာ သင့်လျော်သော နည်းသာ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယနည်းကား ခက်မငါးဖြာကို(ဦးခေါင်း-၁၊ ခြေ-၂၊ လက်-၂ ပေါင်း ခက်မငါးဖြာ)အင်္ဂါငါးပါး ယူရိုးယူစဉ်နှင့် မကိုက်ညီချေ။ ပထမနည်းသာ သင့်လျော် ကောင်းမြတ်ပေသည် ဟု ပါရမီဒီပနီ-၂၅ တွင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ဆုံးဖြတ်ထားတော်မူသည်။

ပခုက္ကူဆရာတော်ဝါဒ။   ။တတိယနည်းအရ ပါဠိတော်လာ အင်္ဂါငါးမျိုးမှာ မျက်မှောက်အနီး၌ ရှိခိုးစဉ်အရ ပြုကျင့်အပ်သော ဝတ္တရားကိုသာ ရည်ရွယ်၍ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့် အဝေးမှနေ၍ ရှိခိုးရာ၌ ငါးပါးကို မရနိုင်ဟု ပခုက္ကူသီလက္ခန်နိဿယ (ဒု-၃၈)၌ ဖော်ပြထားသည်။ (အဝေးမှရှိခိုးရာ၌ ခြေဆုပ်နယ်ခြင်း အင်္ဂါမရနိုင်။)

ထိခြင်းမဟုတ် တည်ခြင်း

ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ၌ ပဉ္စသဒ္ဒါသည် ငါးခုအနက်ကို ဟောပြီး ပတိဋ္ဌိတသဒ္ဒါသည် တည်ခြင်းအနက်ကို ဟောသည်။ ထို့ကြောင့်"တည်ခြင်းငါးပါး"

ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ တည်ရာ မြေ့ ကြမ်းပြင် စသည်၌ "ထိ" လျက်နေအောင် ဝပ်ချရသောကြောင့် "ထိခြင်းငါးပါး" ဟူ၍လည်း ခေါ်ကြ၏။ ပဘိဋ္ဌဘာပုဒ်အနက်မှာ ထိခြင်းမဟုတ်၊ တည်ခြင်းသာ ကျမ်းဂန်များ၌ လာသည်။

အဉ္ဇလိကမ္မဝန္ဒနာဆိုသည်မှာလက်အုပ်ချီမှုကို ပြု၍ ရှိခိုးခြင်းဖြစ်သည်။ (အဉ္ဇလိကမ္မ=လက်အုပ်ချီမှုကိုပြုခြင်း+ဝန္ဒနာ=ရှိခိုးခြင်း) အဒ်ပွါယ်မှာ ရှိခိုးခံပုဂ္ဂိုလ်သို့ ရှေးရှုပြု၍ ဦးထိပ်၌ လက်အုပ်ကိုတင်ခြင်းကို အဉ္ဇလိကမ္မဝန္ဒနာခေါ်သည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။

တည်ခြင်းငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးခြင်း (ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္ဒနာ)နှင့် လက်အုပ်ချီမှုကိုပြု၍ ရှိခိုးခြင်း (အဉ္ဇလိကမ္မဝန္ဒနာ) တို့အထူးမှာ တံတောင်နှစ်ဘက်၊ ဒူးနှစ်ဘက်၊ နဖူးဟူသော ကိုယ်အင်္ဂါငါးမျိုးကို မြေ၌တည်စေ၍ ရှိခိုးခြင်းသည် ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္ဒနာဖြစ်သည်။ ဦးထိပ်၌ လက်အုပ်တင်ချီကာမျှသည် အဉ္ဇလိကမ္မဝန္ဒနာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်—

"အဘိဝါဒနဟူသည်ကား ပုဆစ်နှစ်ဘက်၊ တံတောင်နှစ်ဘက်၊ ဦးခေါင်း-ဤငါးပါးသောအင်္ဂါတို့ကို မြေ၌ထိစေ၍ ဦးခိုက်သည်ကို ဆိုသတည်း။ အဉ္ဇလိကမ္မဆိုသည်ကား လက်အုပ်ချီကာမျှတည်း၊ ဤကား အထူး"—

ဟု ဒါဝိဘျာဒီအဋ္ဌကထာနိဿယ(၁၅၁)၌ ရွှေဥမင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာ။ ။ယင်းသို့ နည်းနှစ်မျိုးဖြင့် ရှိခိုးကြရာ၌ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္ဒနာကို ရှေးဦးစွာ ပြုပြီးမှ အဉ္ဇလိကမ္မဝန္ဒနာကို ပြုလေ့ရှိကြသည်။ ကုဏ္ဍလကေသီဘိက္ခုနီသည် နုစဉ်ဘဝက ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား ဒူးနှစ်ဘက်ကို ထောက်၍ရှိခိုးပြီး ဘုရားရှင်၏ မျက်မှောက်ဝယ် လက်အုပ်ချီ၍ရှိခိုးကြောင်း ထေရီပါဠိအဋ္ဌကထာ၌ မိန့်ဆိုသည်။

ဤတွင် ဒူးထောက်လျက် ရှေးဦးစွာ အင်္ဂါငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးခြင်းသည် ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဝန္ဒနာ ဖြစ်သည်၊ ရှေ့တော်မှောက်ဝယ် လက်အုပ်ချီခြင်း

သည် အဉ္စလိကမုဒ္ဒါနာဖြစ်သည်၊ ရှေးယဉ်ကျေးမှု၏ ရှိခိုးပုံ ရှေ့နောက် စဉ်ထုံးဟမ်းစဉ်လာမှာ ယင်းသို့ဖြစ်ကြောင်း ပါရမီဒီပနီ၌ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး မိန့်တော်မူသည်။

ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်မှာ ရှေးအခါက ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့သည် ဘုရားစသော ရှိခိုးထိုက်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တည်ခြင်းငါးပါးနှင့်အညီ ရှိခိုးဦးခ၍ပြီးနောက် ဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီကာ နေလေ့ရှိကြသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လက်အုပ်သဏ္ဌာန်။ ။အဉ္စလိကမုဒ္ဒါနာ၌ အဉ္စလိအရ လက်အုပ်ကိုယူရမည်၊ လက်အုပ်ဆိုသည်မှာလည်း လက်ခုပ်နှစ်ဘက်ကို ပဒုမ္မာကြာငုံဖူးနှင့်တူအောင် ပြုလုပ်၍ထားသည်ကိုလက်အုပ်ဟု ဆိုကြောင်း မင်္ဂလဗုဒ္ဓဝင် အဋ္ဌကထာ (၁၄၇)၌ ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ယင်းကိုထောက်၍ ကိုးခန်းပျို့၌ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ဆရာတော်က—

"ထိုရောကာလ ထိုခနဲ၌ ထိုမျှရံဂန်း ထိုရဟန်းတို့ ရှိပန်း ဖြူးဖြူး ကြာငုံဖူးသို့ ရှိဦးပလ္လင် ပူဇော်တင်လျက်...."

စသည်ဖြင့် စပ်ဆိုသည်၊ ထို့ကြောင့် လက်အုပ်ချီသောအခါ ရိုသေကျိုးနွံစွာဖြင့် လက်ခုပ်နှစ်ဘက်ကို ပဒုမ္မာကြာငုံဖူးနှင့်တူအောင်ပြုလုပ်၍ လက်အုပ်ချီရပါမည်။ လက်ဝါးပြင်ကို မြေ၌ထောင်၍ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ မြောက်အောင် ရှိခိုးခြင်းမျိုး၌ကား ဤလက်အုပ်မျိုးကို မလိုအပ်ဟု လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပါရမီဒီပနီ၌ ဖွင့်ဆိုထားသည်။

ရပ်၍ရှိခိုးနည်း

အခြေအနေအရ ကိုယ်အင်္ဂါငါးပါးကို မြေ၌တည်ထား၍ တည်ခြင်းငါးပါး ရှိခိုးနည်းဖြင့် မရှိခိုးနိုင်ခဲ့သော် မတ်တတ်ရပ်၍ပင် ရှိခိုးနိုင်ကြောင်း သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ (တတိယတွဲ-၄၃) နှင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ (ဒုတိယတွဲ-၃၆၈) တို့၌ ဖော်ပြထားသည်။ မတ်တတ်ရပ်လျက် ရှိခိုးနည်း

မှာ (၁) ရှိခိုးမည့်ဘုရားဆီ မျက်နှာမူထားရမည်။ (၂)ခြေနှစ်ဘက်ကို စုံရပ်ရမည်။ (၃) နဖူးပေါ်တွင် လက်အုပ်ကိုဘင်ချီလိုက်ရမည်၊ (၄) ထို့နောက် ကိုယ်ကို ရှေ့သို့ ကိုင်းညွတ်ကာ ရှိခိုးရမည်။

စေတနာသာလျှင် ပဓာနဖြစ်ခြင်း

အထက်တွင် ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ရှိခိုးဦးခိုက်ပုံအမျိုးမျိုးရှိသော်လည်း အရိုအသေအလေးအမြတ်ပြုခြင်းအမှုအရာနှင့် စေတနာသာလျှင် ပဓာနဖြစ်ခြင်းကြောင့် စေတနာပါပါဖြင့် မိမိနှစ်သက်ရာ တည်ခြင်းငါးပါးတို့ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခါအခွင့် ဌာန ကာလအားလျော်စွာ လက်အုပ်ချီ၍ဖြစ်စေ ရှိခိုးဦးခိုက်ပါလျှင် သက္ကစ္စဂါရဝကုသိုလ်ကျိုးကို ရကြမည်သာဖြစ်ကြောင်း ပခုက္ကူဆရာတော်ဘုရားကြီးက သုတ်သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာနိဿယ (၃-၃၇) ၌ မိန့်မြွက်တော်မူသည်။

ရတနာသုံးပါးကို ပူဇော်ဦးချခြင်း

၁။ ဘုရားရတနာကို ပူဇော်ဦးချခြင်း

ဗုဒ္ဓံ ပူဇေမိ။ ။ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်တော်မူပြီးသော ဘုရားရတနာမြတ်ကို။ ပူဇေမိ၊ တည်ခြင်း(ထိခြင်း)ငါးမည် စုံအညီဖြင့် ဂုဏ်ရည်မျှော်ကိုး လွန်မြတ်နိုးလျက် ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား၊ (ဝါ) ပူဇေမိ၊ ဆယ်ချောင်းအဥ္စလီ မြှောက်ကာချီလျက် ဂုဏ်ရည်မျှော်ကိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၂။ တရားရတနာကို ပူဇော်ဦးချခြင်း

ဓမ္မံ ပူဇေမိ။ ။ဓမ္မံ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန်ဟု ဆယ်တန်ပိုင်းခြား ခွဲဝေထားသည့် တရားစစ်တရားမှန် တရားရတနာမြတ်ကို။ ပူဇေမိ၊ တည်ခြင်း (ထိခြင်း) ငါးမည် စုံအညီဖြင့် ဂုဏ်ရည်မျှော်ကိုး လွန်မြတ်နိုးလျက် ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။ (ဝါ) ပူဇေမိ၊ ဆယ်

ချောင်းအညွှသိ မြောက်ကာချီလျက် ဂုဏ်ရည်မျှော်ကိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၃။ သံဃာရတနာကို ပူဇော်ဦးချခြင်း

သံဃံ ပူဇေမိ။ ။သံဃံ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန် ဖလဋ္ဌာန် ရှစ်တန်သော အရိယာ မြတ်သံဃာအပေါင်းနှင့်တကွ အရိယာနွယ်ဝင် သမုတိ သံဃာတော် အရှင်မြတ်ဟုဆို ခပ်သော သံဃာစစ် သံဃာမှန် သံဃာ ရတနာသဘောမြတ်ကို။ ပူဇေမိ၊ တည်ခြင်း (ထိခြင်း) ငါးမည် စုံအညီ ဖြင့် ဂုဏ်ရည်မျှော်ကိုး လွန်မြတ်နိုးလျက် ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။
(ဝါ) ပူဇေမိ၊ ဆယ်ချောင်းအညွှလိ မြောက်ကာချီလျက် ဂုဏ်ရည်မျှော်ကိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဘုရားပင့်အမျိုးမျိုး

ဘုရားပင့်ဆိုသည်မှာ။ ။ဤကျမ်း၌ ဘုရားပင့်အမျိုးမျိုးကို ရှေးဦးစွာ ဖော်ပြပါမည်၊ ယင်းသို့ ဖော်ပြခြင်းအားဖြင့် ဘုရားပင့်ပြီးမှသာ ဘုရားရှိခိုးရမည်ဟု ဆိုလိုရင်းမဟုတ်ပါ။ ရှေးအတိတ် ခေတ်ဟောင်းမှ သူတော်ကောင်းကြီးတို့၏ ကျင့်နည်း ကျင့်ထုံးအစဉ် အလာအရ ရှေးဦးစွာ ဖော်ပြခြင်းသာဖြစ်သည်။ အတိတ်ခေတ်က ဆရာ တော်ဘုရားကြီးများသည် ဘုရားရှိခိုးရာတွင် ရှေးဦးစွာ—

> "ဘုရားမြတ်စွာသည် ဦးခေါင်းရတနာထက်၌ တည်ပါစေ၊
> အရှင်သာရိပုတ္တရာ, အရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ် နှစ်ဆူတို့သည်
> လက်ျာ, လက်ဝဲ ပခုံးထက်၌ တည်ပါစေ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံသည်
> ကျွန်ုပ်၏ရင်၌ တန့်ရပ်မနေသွ တည်နေတော်မူပါစေ —"

စသည်ဖြင့် ရွတ်ဆိုသရဇ္ဈာယ်တော်မူခဲ့ကြပါသည်။

တရားဟော ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ် အရှင်မြတ်တို့သည်လည်း ထို့အတူ တရားမဟောမီ ရွတ်ဆိုတော်မူကြသည်မှာ ယနေ့တိုင်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤ

ရွတ်ဆိုခြင်း အစဉ်အလာမှာလည်း ကုသိုလ်ပိုမို ပွားများလာသဖြင့် အစဉ်အလာကောင်းတရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။စင်စစ်အားဖြင့်ဆိုရသော် ဘုရားပင့်ဆိုသည်မှာ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တို့ကို ထုတ်ဖော်ချီးကျူးကာ ဦးထိပ်တင်ထား လေးစားရိုကျိုး ရှိခိုးခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ဘုရားပင့်ဆိုသည်မှာ ဘုရားရှိခိုးတမျိုးသာ ဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူကြစေလိုပါသည်။

၁။ ရတနာသုံးပါးအား ပင့်ထားခြင်း

(က) ဗုဒ္ဓေါ မေ သီသေ တိဋ္ဌတု နိစ္စံ၊

(ခ) ဓမ္မော မေ သီသေ တိဋ္ဌတု နိစ္စံ၊

(ဂ) သံဃော မေ သီသေ တိဋ္ဌတု နိစ္စံ။

(က) ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးန် တရားမှန်ကို ကောင်းသိမြင် ဘုရားရှင်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ သီသေ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်ရာထားတင် ဦးထိပ်ပြင်၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ တိဋ္ဌတု၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းစေမှု မေတ္တာပို့၍ ကြည့်ရှုကိုယ်ဘိုင် ခိုင်ခိုင်မတ်မတ် ရပ်တန့်တည်နေတော်မူလှည့်ပါ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား။

(ခ) ဓမ္မော၊ မဂ်လေးတန့်ဖိုလ်လေးတန့် နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ် ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ သီသေ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်ရာထားတင် ဦးထိပ်ပြင်၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ တိဋ္ဌတု၊ ဘေးရန်ကင်းကွာ စိတ်ချမ်းသာအောင် စံနှန်းပမာ တည်နေတော်မူလှည့်ပါ နှုတ်တော်ရွတ်ဖတ် ဆယ်ပါးသောတရားတော်မြတ်ဘုရား။

(ဂ) သံဃော၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန် ဖလဋ္ဌာန်၊ ရှစ်တန်အရိယာ မြတ်သံဃာသည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ သီသေ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်ရာထားတင် ဦးထိပ်ပြင်၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ တိဋ္ဌတု၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းစေမှု

မေတ္တာပြုရှ် ကြည့်ရှုကိုယ်တိုင် နိုင်ခိုင် မတ်မတ် ရပ်တန့်တည်နေတော်မူလှည့်ပါ့ အရိယာသံဃာတော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား။

ဂါထာ

သမ္ဗုဒ္ဓေါ မေ သီသေ ဌာတု၊ ဓမ္မော တိဋ္ဌတု မာနသေ။
သံဃော ဌာတု မမ သီသေ၊ ဒေဝါ မာနေန္တု မံ သဒါ။

သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာတော်လေးဆိုင် ဉာဏ်ပန်းခိုင်ကို လှမ်းကိုင်ချွေသုံး နေနှုန်းအသွင် ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ မေ-မမ အကျွန်ုပ်၏။ သီသေ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်ရာထားတင် ဦးဆိပ်ပြင်၌။ ဌာတု၊ ယိမ်းယိုင် ကျောက်စ တိုင်ကဲ့သို့ ခိုင်ခိုင်မတ်မတ် တန့်ရပ်တည်နေတော်မူလှည့်ပါ့ ဘုရား။

ဓမ္မော၊ မဂ်လေး, ဖိုလ်လေး, ဈာနထွေးနိဗ္ဗာန်, ဆယ်တန်သော တရားဓမ္မကွန်သည်၊ မေ-မမ၊ အကျွန်ုပ်၏၊ မာနသေ၊ ဟဒယရွှေပြိုး စိတ်နှလုံး၌။ တိဋ္ဌတု၊ ခိုင်ခိုင်မတ်မတ် တန့်ရပ်တည်နေတော်မူလှည့်ပါ့ ဘုရား။

သံဃော၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်, ဖလဋ္ဌာန်, ရှစ်တန်အရိယာ မြတ်သံဃာသည်။ မေ-မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ သီသေ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်ရာထားတင် ဦးထိပ်ပြင်၌။ ဌာတု၊ ခိုင်ခိုင်မတ်မတ် တန့်ရပ် တည်နေတော်မူပါ့ဘုရား။
ဒေဝါ၊ အာကာသ, ဘုမ္မဋ္ဌနှင့် စသည်များစွာ နတ်ဒေဝါအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ မာနေန္တု၊ သားသမီးငယ်များ ရင်ဝယ်သားသို့ သနားညှာတာ စောင့်ရှောက် မြတ်နိုးကြပါစေကုန်သတည်း။

၂။ နေမျိုးနွယ် ဘုရားပင့်

အာဒိစ္စဝံသိကော ဗုဒ္ဓေါ၊
ဗာတ္တိံသာဝရလက္ခဏော။
တမောနုဒ္ဒ ပဒါလေတွာ၊
ဥဒေတု မမ သီသကေ။

အာဒိစ္စဝံသိကော၊ နေနွယ်နေမျိုး သကျသာကီ သာကီယနွယ် ဖွားအစစ် ဖြစ်တော်မူပေထသော၊ ဝါ၊ ရောင်ခြည်တထောင် အလင်းဆောင်၍ ထွန်းပြောင်ထိန်လျှပ် နေရဟတ်စကြာ သူရိယာပိုင်နင်း နေမင်းမျိုးမှန် အာသမ္ဘိန္န ခတ္တိယာနွယ်ဖွားအစစ် ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဗာဝ္ဘိ သဝရလက္ခဏော၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်ဘို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေသသော။ ဗုဒ္ဓေါ- ဗုဒ္ဓါဒိစ္စော၊ မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကြီးသည်၊ ကမောခန္ဓံ ဘဝဘာဝါ ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာက ကိုယ်တွင်ကိန်းဝပ် လေးရပ်ပိဋ်ဖုံး မောဟတည်းဟူသော အမိုက်အထု အမှောင်စုတွေကို။ ပဒါလေတွာ၊ မှုန့်မှုန့်ကြေမွ တစအကျန် တွန်းလှန်ဖြိုခွဲတော်မူပြီး၍။ မမ၊ ရှုံ့နှင့်နား မိုးသော ဆီးနှစ်ဖြာကို သက္ကာယစွဲ အထင်လွဲ၍ ငါပဲ့သမုတ် အကျွန်ုပ်၏။ သီသကော၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်ဆုထားကင် ဦးထက်ပြင်၌။ ဥဒေတု၊ ရောင်ခြည်ကွန်ရက် ဖြန့်မိုးကျက်၍ ထွန်းတောက်ဖြန့်မြန်း ကြွလှမ်းတော်မူလှည့်ပါ့ သုံးလောက ထိပ်ခေါင်ဘင် အရှင်မြတ်ဘုရား။

၃။ စိန်ရောင်ခြည်ဘုရားပင်

အင်္ဂီရသော ဥဏ္ဏာယ၊ ဒါဌာဟိ သေတရံသိယော။
ဝဇိနာဝ ဝိနာသုစက္ကံ၊ ဇိနေ့ာ မေ ဌာတု သီသကေ။

အင်္ဂီရသသား၊ ကိုယ်တွက်အလက် အမြတ်ပိုင်းခြား လွန်ကြီးစား၍ သုံးပါးဆယ်သီ၊ ပါရမီတော်အဟုန် စောင်ရောင်ဂုဏ်တို့ကြောင့် မခြောက်ရောင်စုံကွန့်မြူးလျက် "အင်္ဂီရသ" ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ထူးကို အခိုင်ခံခိုင်ဖက်မပြိုင်နိုင်အောင် လက်ကိုင်ရရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏၊ ဘမုကန္တရေ၊ မျက်ခုံးတော်နှစ်သွယ် အလယ်ဗဟို တည့်တည့်၌။ သဉ္ဇာတာယ၊ နူးဖြူးထွားထွား ကောင်းစွာပေါက်ဖွားဖြစ်ပေါ် ၍သောတော်မူသော။ ဥဏ္ဏာယ စ၊ ဆွဲလိုက်လျှင် နှစ်တောင်နန့်ရှည်လျား သဖြင့် စိန်သာ နှစ်အသွင် ငွေနန်းချည်အချင်ကဲ့သို့ ဖြူဝင်းသစ် လက်ယာရစ်ခွေ၍ စိန်ကြယ်ပွင့်အနေပုံလို ဥဏ္ဏလုံခေါ် မွေးရှင်တော်မှတ်

လွန်သူမြတ်သည့် အချင်းဘော်မှုခြင်း။ ဒါဌာဟိ စ၊ ပတ္တမြားခေါင်ရန်း နှင်းဆီပန်းကဲ့သို့ နီမြန်းသော နှုတ်ခမ်းတော်တို့ဖြင့် မပေါ်အောင်ဖုံးပိတ်၍ ထားအပ်သော သွားတော်လေးဆယ် စွယ်တော်လေးဆူ ဖြူရာရာ တောက်တောက်ဆူးတို့မှုငြင်း။ သောဘရံသိယော၊ ပုလဲအနှစ် စိန်စစ်နမူ ဘော်ဖြူငွေရွက် ဖြန့်ကြက်စီခြယ် ငွေကြယ်ရောင်သန်း ကေလာသ ငွေတောင်ကို နေဖြာရောင်လွှမ်းဘိသကဲ့သို့ မြတ်လေးပန်း စံပယ်ငုံ ကြာဖြူပွင့်ဝတ်မှုံလို ပုံပမာကပ် စိန်တောင်ကို တိမ်ရောင်ဟပ်ဘိသကဲ့သို့ တလျှပ်လျှပ် တဖိတ်ဖိတ် တရိပ်ရိပ် တလည်လည် ထိန်ပြောင်ကြည်တဲ့ စိန်ရောင်ခြည်တောက် ဖြူဖွေးသော အဆင်းတော်ရှိတော်တို့သည်။ ဝဇိရာဝ၊ စိန်နှစ်စိန်သွေး ဖြူဖွေးတောက်ပြောင် စိန်သားဟောင်ကြီးကဲ့သို့။ ဝိရောစန္တိ၊ ဖူးမြင်ရသူတို့၏ စိတ်ဝယ်အထူး ဘဝင်မှာ ကြည်နူးလောက်အောင် ရွှင်မြူးတက်ကြွ ဘက်မမျှသဖြင့် လှပဆန်းကြယ် တင့်တယ်တော်မူကြပါပေကုန်၏။ သော ဇိနော၊ ထူးထွေဆန်းလည် စိန်ရောင်ခြည်တို့ကြောင့် အင်္ဂီရသံ ဘွဲ့ဆူးခံသည့် ငါးမာန်အောင်ပြီး ထိုဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်၊ မေ မမ၊ ရှုပ်နှင့်နာမ်သာ ထိုနှစ်ဖြာကို သက္ကာယစွဲ အသင်လွဲ၍ ငါ့ဲသမုတ် အကျွန်ုပ်၏။ သိသော က၊ ဦးခေါင်း ရတနာ မြတ်နာသားတင် ဦးထိပ်ရွှင်၌။ ဌာတု၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြင်းငြိမ်စေမူ မေတ္တာပွား၍ ကြည့်ရှုကိုယ်ဘိုး ခိုင်ခိုင်မတ်မတ် ရပ်တန့်တည်နေတော်မူလှည့်ပါ၊ စိန်ဆောင်ခြည်နေတန္နန်းကဲ့သို့ ရွှေဘုန်းတော် သခင် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

၄။ မြရောင်ခြည်ဘုရားပင့်

ဥဒေတိ ဒါနိ ေသာကညူ၊ စန္ဒိမာ ဓမ္မသိဘဂူ။

ပဘာသေဟိ ဣမေ ဇန္တူ၊ ဓမ္မရံသိဟိ ဓာတုဠူ။

ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ဘုရားတည်းဟူသော ရတနာစန်းယုန်ကြောင့် ဘဒ္ဒါပန်းအင့်ခုံတို့ အဖြာဖြာဆန်းစုံတင့်၍ အစွမ်းကုန် ပွင့်ရမည့် ဤယခုအခါ၌။ ဓမ္မသိဘဂူ၊ ရွှေအရောင် မြအရောင် ပုလဲအရောင် ဖဲအရောင် နေအရောင်

လ, အရောင်ဝင်းကြည် အလင်းသီတာလ အဖြာဖြာပွားနိုင်သဖြင့် ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာဘလွှားမှာ ရတနာ့ ရတနာများ တည်းဟူသော အရောင်အဝါလည်း ရှိတော်မူပေယံသော။ လောကည္။ လူ့ အကြောင်းတွေ နတ်အကြောင်းတွေ ဗြဟ္မာ့အကြောင်းတွေနှင့်တကွ ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာတလွှားမှာ အကြောင်းတွေရှိသမျှကို မိမိခရ အခက်ခထင် မျက်ရှင်ပတ္တမြား လက်တွင် ထားသကဲ့သို့ ပိုင်းခြား ဝေဖန်၍ သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်တော်ဖြင့် ကေန် သိမြင်တော်မူပေထသော။ လောကည္။ ဘယ်အချိန်မှာတော့ အအေးကိုကြိုက်၍ အဆွေးဆိုတဲ့စမှိုက်တွေနှင့် ပူပါသည် ဆူပါသည် သူတကာရိလျှင် မျက်နှာတားချိုချိုနှင့် အလိုက်ဘာသာ ပြုံးကြသူတို့နှင့်တကွ တဘိုက်ဘကမ္ဘာလုံး၏ စရိုက်စမ္ဘာ အသုံးဘို့ကို တရုံးတစည်းတည်း သိမြင်တော်မူပေထသော။ စန္ဒိမာ၊ တကမ္ဘာ လုံးမှာ အသာဆုံး အညွန့်ဆုံး အကောင်းဆုံး အနိပ်ဆုံး အထိပ်ဆုံး ဖြစ်၍ စိန်တန္ထုန်းလ, သော်ဘာလို ခနခန မပေါ်လာလျှင် တတတတ ပြီး မျှော်ကာမှန်းနေရသည့် စန်းငွေပွင့်ဘုရားရှင်သည်။ စန္ဒိမာ၊ ပူတဲ့သူတွေ ဆူကဲ့သူတွေလောင်တဲ့သူတွေ မခအေးတဲ့သူတွေကို အအေးဓာတ်သိုက်၍ အဆွေးဓာတ်သိုက်တွေအကုန်နှင့် စုံစုံလင်လင် ချမ်းကြည်အိလျက် ဂုမ်းဆိထိသလို မခြားအောင် တတ်နိုင်သဖြင့် တရားအရောင်ဓာတ်သခင် ဖြစ်တော်မူသည့် ဘုရားတည်းဟူသော မြနန်းရတနာ လ, စကြာကြီးသည်။ ဥဒေတိ၊ အမိုက်ကို ပယ်ခွာရှောင် အမှောင်ကိုဖြတ်ခွင်း၍ အလင်းဓာတ် တကြည်ကြည် ထိန်ထိန်လည် ပပဝင်း၍ ဖိုလ်ဥဒည်တောင်တော်ထိပ်ဆီမှာ မြရောင်ခြည် တဖိတ်ဖိတ်နှင့် တရိပ်ရိပ်ဘွက်ပေါ်၍လာပေ၏။ ဥဒေတိ၊ အကြည်ရောင် တွေဖျန်း အချမ်းဓာတ်တွေဝေ နှစ်သက်စေ ဝမ်းမြောက်စေ နှင့်မြူးစေဆိုတဲ့ စေတနာအထူးဖြင့် ဖူးရသူ မြင်ရသူ တွေ့ရသူတို့၌ အထူးပင် ဦးတင်ချရအောင် တဖြူးဖြူးတလွှင်လွှင် ကြည်ကြည်လင်လင် ဝင်းထိန်ကြွလျက် လှပပေါ် ထွန်းတော်မူလာပေ၏။

စန္ဒိမာ၊ လေးကျွန်းလုံးကို လှည့်ပတ်၍ လေးရပ်ကိုဖြန့်တော်မူ သီတဂူ မြနန်းနှင့် လ, စန်းရတနာကြီး ဖြစ်တော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

တွံ၊ အတွင်းပူ အပြင်ပူ အစဉ်ပူကာ အပူကပ်ကျရောက် အပူဓာတ်ရှိသူတို့အား အပူဓာတ်ချုပ်ငြိမ်းအောင် ရုပ်သိမ်းအေးမြစေနိုင်သည့် အေးဘဝပိုင် ဖြစ်တော်မူလေသော ရှင်တော်မြတ် ဘုရားကြီးသည်။ ဓာတုဇ္ဇ၊ ရှေးရှေးသောပါရမီ သမ္ဘာသီဓာတ်စေ၍ အမြတ်သဘော ဝါသနာခိုင်းကြသဖြင့် ဓမ္မဘာအတိုင်း ဖြောင့်မှန်၍ နေကြပေကုန်သော။ ဣမေ ဇန္တူ၊ ရှေးဘဝစရိုက်တို့ကြောင့် အအေးအမြကိုသာ ကြိုက်ကြပေကုန်သော တိုက်လေကာပုဂ္ဂိုလ် ထိုသူများစွာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ကို။ ဓမ္မရံသိဟိ၊ ဂုဏ်တော်သည်နှင့် ခြောက်စုံ ကြည့်ပုံတော်ခြောက်ခန်း တရားတည်းဟူသော မြနှင်ခြည်ပန်းတို့ဖြင့်။ ဓမ္မရံသိဟိ၊ အတွင်းကအေး၍ အပြင်ကကြည်, အပြင်ကကြည်၍ အတွင်းကအေး, အတွင်းရော အပြင်ရော ဓာတ်နှစ်ခုပေါင်းကော့ ကြည်ကြည်အေးအေး အေးအေးကြည်ကြည် ပွံ့သို့ကြည် မုံ့လို့ကြည် ရွှေလိုကြည် တကိုယ်လုံးကြည် အေးကြည်အေးကြည် မတုနိုင်အောင်ကြည် ပြောမပြနိုင်အောင်ကြည် အစဉ်ကြည် တကာယ်ကြည် အဟုတ်တန်းကြည် ဘဝင်မနသိ အညီအမျှဖျန်းပေသည့် သီတလစန်းတည်းဟူသော မြနှင်ခြည်အလင်းတို့ဖြင့်။ ပဘာဒေသဟိ၊ ပါရမီအစဉ်ပြန် မချိုသည့်အတိုင်း နိဗ္ဗာန်မြို့နန်းအမတာပြည်မှာ ချမ်းသာစေ ကျန်းမာစေ ဖျောင်ချေမသနန်းရအောင် ရောင်ခွေစန်းကြည်ကြည် ထိန်ထိန်လည် ပပဝင်း၍ ထွန်းလင်းတော်မူလည့်ပါ့ ကမ္ဘာ့အမှောင်မသိ မြနှင်ခြည် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

၅။ ရောင်ခြည်တော်ဖွင့်ဘုရားပင့်

စတုက္ကရံသိနိက္ခန္တ-မေရုနေဇာ ဂိရုတ္တမော၊
သောဘတေဝ သကဘာဝ၊ သြဘာသယံ သမန္တတော။
တထာ စ သောဘတေ ဗုဒ္ဓ၊ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသိယာ ဘာဝ၊
အနန္တဇုတိမာ ဘန္တေ၊ ဂန္ဓာ ဌာတု သိရိမှိ မေ။

ဂိရုတ္တမော၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် တည်ရှားရှိသမျှ တောင်တကာတို့ထွတ်မူး တောင်ဦးတောင်မြတ်ကြီး ဖြစ်တော်မူပေထသော။ စတုက္ကရံသိနိက္ခန္တ-

မေရှုရာဇာ၊ ရွှေ, ငွေ, မြ, ဖလ်, လေးတန်ရောင်ခြည် ထွက်လည်ကွန့်မြူး တင့်ထူးသျှံပြိုင် မဆိုင်ချက်ဘဲ နေစက်လစက် နက္ခတ်ဘာရာကြယ်တကာတို့ထက် ဝဲယာပတ်ဝိုက် ဦးခိုက်ကြရာ မဟာမြင်းမိုရ်တောင်မင်းကြီးသည်။ သကဘာယ၊ ဝါဝင်းရောင်, ဖြူဝင်းရောင်, စိမ်းလဲ့ဝင်းနှောင်, ဖလ်မှန်ရောင်တည်းဟူသော မိမိအရောင်အဝါဖြင့်။ သမန္တ-တော၊ နှက်ထောင်ကျွန်းငယ် လေးသွယ်ကျွန်းကြီး သီးသီးမြွာမြွာ အဏ္ဏဝါလေးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာ ငါးဖြာမြစ်မ ရှိသမျှအကုန် လုံးစုံရပ်ဒီ ပတ်ပတ်သည့်။ သြဘာသယံ-သြဘာသယန္တော၊ ထွန်းလင်းတောက်ပြောင် မြင်းမိုရ်ရောင်သာစေလျက်။ သောဘတိ ဣဝ၊ လေးကျွန်းအလယ် လွန်တင့်တယ်သကဲ့သို့။ ဘထော စ၊ ထိုမြင်းမိုရ်တောင်ကြီး ပုံနည်းစံယူအလားတူသာလျှင်။ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသိယာ၊ ကြာညိုရောင်, မဲညိုရောင်, ပုလဲညိုရောင်, ဖဲညိုရောင်, မြစိမ်းညိုရောင်အဆင်းကဲ့သို့ ညိုဝင်းသောရောင်ခြည်တော်၊

နေမင်းအရောင်, ရွှေအဆင်းအရောင်, ပယင်းအဝါရောင်, သလင်းအဝါရောင်, ပုလဲအဝါရောင်, ဖဲအဝါရောင်, ပတ္တမြားအဝါရောင် အဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းသော ရောင်ခြည်တော်၊

တိမ်နီရောင်, စိန်နီရောင်, ကြယ်နီရောင်, သာကီရောင်, သန္တာနီရောင်, ကမ္ဗလာနီရောင်, ပတ္တမြားနီရောင် အဆင်းကဲ့သို့ နီဝင်းသောရောင်ခြည်တော်၊

ဘော်သာခွာရောင်, သော်တာလရောင်, မကန်းဖြူရောင်, ငွေအဖြူရောင်, စပယ်အဖြူရောင်, ကြယ်အဖြူရောင်, ကောအဖြူရောင်, ခယားအဖြူရောင်, ရတီစိန်အဖြူရောင်, ဝဇီရိန်အဖြူရောင်, ပွတ်သင်စရွသင်းရောင်ကဲ့သို့ ဖြူဝင်းသောရောင်ခြည်တော်၊

မည်းရောင်, နီရောင်, ညိုရောင်, ထည့်လောင်း ကူးယှက်ပေါင်းသဖြင့် မွဲမောင်းမှိုင်းအုံ ရီမှုန်သောအဆင်းရှိသော မဉ္ဇိဋ္ဌရောင်ခြည်တော်၊

မင်းလွင်မြူးခုန် ကဆုန်မာသာ ခါသမယ၌ မိုးဝပြင်ကျယ် ကောင်းကင်လယ်က လျှပ်နန်းနွယ်ယှက်ကူး ပိုးရေမြူးသဏ္ဍာန် မီးပန်းတွေပျံ့သလို

အလျှံသက်လက် တက်သက်ကွန့်လည် ဤမှာထိုမှာ လူးလာပြိုးပြက် တခဲနက်သော ပဘဿရ ရောင်ခြည်တော် တည်းဟူသော ခြောက်သွယ်သော ရောင်ခြည်တော်အပေါင်းဖြင့်။ သောဘဏော၊ မြင်သူအများ ရှုမအားအောင် ကြွားကြွားဆင့်ဆင့် တင့်တယ်တော်မူပေတသော။ ဗုဒ္ဓ၊ သစ္စာလေးရပ် တရားမြတ်ကို နတ်လူအများ သိအင်ရှားအောင် ဟော ကြွားထုတ်ဖော် သိစေတော်မူပေသော။ ဘန္တေ၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား။ အနန္တဇုတိမာ၊ မြေအဆုံး၊ မိုးအဆုံး၊ စကြဝဠာဆုံး အောင် အုပ်ဖုံးဖြန့်မိုးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သောကြောင့် မိုင်တာကောသ ဂါဝုတာယူဇနာ သင်္ချာပမာဏ ဂဏန်းချ၍ မရနိုင်ချေ အပ္ပမေအနန္တ ဆုံးစ မဆင် ရောင်ရှင်တော်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။ ဘဝံ၊ ရှင်တော်ဘုရားကြီးသည်။ အဝဂန္ဓာ၊ တရာ့ရှစ်ကွက် ရွှေစက်တော်အစုံ ကြာပဒုံကို သုတ်ချံဖြန့်မြန်းကြလှမ်းတော်မူ၍။ မေ၊ ရှင်တော်ဘုရားကြီး ကို ကိုးစားယုံကြည် အတည်မပြတ် ဆည်းကပ်ပျော်ရှိပါသော အကျွန်ုပ် ၏။ သိရိမှိ၊ နှဂကုဋ္ဌေငါးသန်း မြနန်းခြည်ဟန် ဆံပင်ပေါင်းဖွဲ့ ပျောင်း နွဲ့သုတ်ချံ နတ်ဘုံသာ ဦးခေါင်းဘည်းဟူသော မနေရာတော်၌။ ဌာတု၊ အမြဲမပြတ် ကိန်းဝပ်တည်နေတော်မူပါ့ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ် ကြီးဘုရား။

သီလခံယူဆောက်တည်နည်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်တို့ ဆောက်တည်ရမည့် သီလများမှာ—

(၁) ငါးပါးသီလ၊
(၂) အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ (အထူးငါးပါးသီလ)
(၃) ရှစ်ပါးသီလ (ဥပုသ်သီလ)
(၄) ကိုးပါးသီလ (။)
(၅) ဆယ်ပါးသီလ၊
(၆) အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ –

ဟူ၍ သီလ (၆) မျိုးရှိသည်။

ထိုသီလများကို ရဟန်းသံဃာတော်များထံ၌ဖြစ်စေ၊ စေတီပုထိုး, ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များ ရှေ့မှောက်၌ဖြစ်စေ၊ သီလသိက္ခာရှိသည့် လူသူတော်စင်များထံ၌ဖြစ်စေ တောင်းယူဆောက်တည်ကောင်းပါသည်။

သို့ရာတွင် စေတီပုထိုး ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များရှေ့မှောက်၌ ဆောက်တည်ရာတွင် "အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ" စသော သီလတောင်းနှင့် နမောတဿ ဘုရားရှိခိုးသရဏဂုံတို့ကို ရွတ်ဆိုဆောက်တည်ရန် မလိုပေ။ "အဟံ ဘန္တေ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ" စသည်ဖြင့် ငါးပါး ရှစ်ပါးစသည် စေ့အောင်ဆို၍ ဆောက်တည်ရမည်။

ငါးပါးသီလ

သီလတောင်းခံခြင်း

(၁) အဟံ ဘန္တေ, တိသရဏေန သဟ, ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ, သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

(အရှင်ဘုရား .... တပည့်တော်သည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသီလကို တောင်းပါ၏၊ အရှင်ဘုရား....တပည့်တော်အား ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် (သနားသဖြင့်) သီလပေးတော်မူပါ၊)

(၂) ဒုတိယမ္ပိ, အဟံ ဘန္တေ....မေ ဘန္တေ။

(နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အရှင်ဘုရား .... စသည် ရှေးအတိုင်း ဆိုပါ၊)

(၃) တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ....မေ ဘန္တေ။

(သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အရှင်ဘုရား....စသည် ရှေးအတိုင်း ဆိုပါ၊)

ဘုရားရှိခိုးခြင်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(သုံးခေါက်ဆို)

(လူ, နတ်, ဗြဟ္မာတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော တရားအလုံးစုံကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသော ထိုဘုန်းတော်ကြီးပါးသခင် ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးပါ၏။)

သရဏဂုံဆောက်တည်ခြင်း

(၁) ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

(မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာ မှီခိုရာဟူ၍ ရိုသေလေးမြတ် ဆည်းကပ်ပါ၏၊)

(၂) ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

(တရားတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ရာ မှီခိုရာဟူ၍ ရိုသေလေးမြတ် ဆည်းကပ်ပါ၏၊)

(၃) သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

(အရိယာ သံဃာတော်မြတ်နှင့် သမုတိသံဃာတော်မြတ်တို့ကို ကိုးကွယ်ရာ ဆည်းကပ်ရာဟူ၍ ရိုသေလေးမြတ် ဆည်းကပ်ပါ၏၊)

(၄) ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

(နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း....ဆည်းကပ်ပါ၏၊)

(၅) ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

(နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း....ဆည်းကပ်ပါ၏၊)

(၆) ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
(နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း....ဆည်းကပ်ပါ၏၊)

(၇) တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
(သုံးကြိမ်မြောက်လည်း....ဆည်းကပ်ပါ၏၊)

(၈) တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ...ဆည်းကပ်ပါ၏၊)

(၉) တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
(သုံးကြိမ်မြောက်လည်း....ဆည်းကပ်ပါ၏၊)

ငါးပါးသီလခံယူခြင်း

(၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(သူ့အပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စိတ်၌မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏။)

("သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ဟု" ဆိုလိုသည်။)

(၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စိတ်၌မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏။)

("သူ့ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏"ဟု ဆိုလိုသည်။)

(၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(ကာမဂုဏ်တို့၌ ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ မှားယွင်းယုတ်မာသော အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စိတ်၌ မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏။)

("မိမိပိုင် ဇနီး, ခင်ပွန်းတို့မှတပါး အခြားအမျိုးသမီး အမျိုးသား များနှင့် ဖောက်ပြားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏"ဟု ဆိုလိုပါသည်။)

(၄) မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စိတ်၌မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏။)

(" လိမ်လည် လှည့်ပတ် ပြောကြားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ "ဟု ဆိုလိုပါသည်။)

(၅) သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(မေ့လျော့ပေါ့ဆခြင်း၏ အကြောင်းစင်စစ် မူးယစ်စေတတ်သော သေရည် သေရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စိတ်၌မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏။)

("မူးယစ်စေတတ်သည့် သေရည် သေရက်စသည်တို့ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏"ဟု ဆိုလိုပါသည်။)

စေတီပုထိုး ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များ ရှေ့မှောက်၌ ငါးပါးသီလဆောက်တည်ပုံ

အဟံ ဘန္တေ အဋ္ဌတာနဂ္ဂ ပါကုဒပတံ (အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး)——

(၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(၄) မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(၅) သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

ဣဒံ မေ သီလံ အာသဝက္ခယံ ဝဟံ ဟောတု၊ (တပည့်တော်၏ ဤသီလကုသိုလ်သည် အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်နိုင်ပါစေသတည်း။)

သရဏဂုံအကြောင်း

သရဏ (၃) ပါး။ ။သရဏဟူသော ပါဠိသည် မြန်မာလို "ကိုးကွယ်ရာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ဘေးဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို ပယ်ဖျောက်တတ်သူ"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထိုအဓိပ္ပါယ်အရ ဘုရား တရား သံဃာ ဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါးသည် မိမိကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လာသူဟူသမျှတို့၏ ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၊ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ကျရောက်ရခြင်းစသည့် ဆင်းရဲခြင်းအမျိုးမျိုးတို့ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သောကြောင့် ထိုရတနာမြတ်သုံးပါးကို သရဏ(၃)ပါးဟု ခေါ်သည်။

သရဏဂုံ။ ။သရဏဂမန-ဟူသောပါဠိမှ "သရဏဂုံ"ဟု မြန်မာစကားဖြစ်လာသည်။ (သရဏ=ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ + ဂမန=အသိအမှတ်ပြုလျက် ဆည်းကပ်ခြင်း) "ဘုရား၊ တရား၊ အရိယာသံဃာသည် ကိုးကွယ်ရာအစစ်ဖြစ်၏"ဟု အသိအမှတ်ပြုလျက် ရှိသေလေးမြတ်ဆည်းကပ်လိုသော မဟာကုသိုလ်စိတ်ကို "သရဏဂုံ"ဟု ခေါ်သည်။

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ခြင်း။ ။"ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ"စသော ပါဠိစကားကိုဖြစ်စေ၊ "ဘုရား ကိုးကွယ်ပါ၏"စသော မြန်မာစကားကိုဖြစ်စေ ရွတ်ဆိုခြင်းသည် သရဏဂုံ တည်ဆောက်ခြင်းမည်၏။ သရဏဂုံ တည်ဆောက်မှုသည် သီလကဲ့သို့ နေ့ရက်

၁၅၄၇၂

ကာလအပိုင်းအခြားဖြင့် ဆောက်တည်မနေရ ပါဏုပေတံ အသက်ထက် ဆုံးပြု၍ ဆောက်တည်ရသည်။

သရဏဂုံ၌ ပိုင်းခြားသော နေ့ရက်ကို လွန်၍ သရဏဂုံပျက်သွားသည် ဟူ၍မရှိ၊ သေမှ သရဏဂုံပျက်သည်။ ကျူးလွန်၍ ပျက်မှုမှာ သီလ, သရဏဂုံ (၂)ပါးလုံး၌ပင်ရှိသည်၊ သီလမှာ တပေါင်းတည်း ဆောက်တည် လျှင် သိက္ခာပုဒ်တခုပျက်က အကုန်ပျက်သည်။ ယခုနေ့ကာလကဲ့သို့ သိက္ခာ ပုဒ် အသီးသီး ခွဲယူဆောက်တည်ရာ၌ တခုကျူးလွန်လျှင် ကျူးလွန်သည့် သိက္ခာပုဒ်သာ ပျက်သည်။ သရဏဂုံ၌ တပေါင်းတည်းဖြစ်စေ၊ အသီးသီး ဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ ကျူးလွန်က အားလုံးပျက်သည်။ သရဏဂုံ၌ ကျူးလွန်မှုသည် ဘာသာတပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း တမျိုးသာရှိသည်။ ယုံကြည်လေးမြတ်စွာ တကြိမ် ဆောက်တည်ထားသော သရဏဂုံသည် ယုံကြည်အားထားစိတ်များ မပျက်သေးသမျှ တသက်လုံး "သရဏဂုံ တည်သူ" မည်ကောင်း၏။ ထပ်ခါထပ်ခါ ဆောက်တည်ဖွယ်မလို၊ မသေမီ ကာလ ပျက်ပြားနိုင်သည်မှာ "အရှင်ဂေါတမ သာသနာတော်ကို မကိုး ကွယ်တော့" ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာကို စွန့်၍ ခရစ်ယာန်သည့် ဘာသာတပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားမှသာ သရဏဂုံပျက်သည်။ သရဏဂုံမတည်လျှင် ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ စစ်မှန်ဖြစ်ရန် သရဏဂုံ တည်အောင် စောင့်ထိန်းသင့်သည်။ ယခုကာလ၌ သရဏဂုံကို သီလကဲ့သို့ အခါခါ ဆောက်တည်ကြ၏။ ကုသိုလ်ဘာရား အသစ်အသစ်ပွင့်လင်းမှုပင် ဖြစ်သဖြင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။

ပဋိသန္ဓေကပင် သရဏဂုံ တည်ခြင်း။ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်က ဗောဓိမင်းသားသည် လုလင် တဦးအား "ငါသည် သရဏဂုံဆောက်တည်ဖွယ် ကိစ္စမရှိ၊ ငါ ပဋိသန္ဓေ နေစဉ် ငါ့မယ်တော်သည် ဘုရားထံ၌ သရဏဂုံဆောက်တည်သောအခါ မိမိအတွက် တကြိမ်၊ ငါ့အတွက် တကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်ထပ်မံ၍ ဆောက် တည်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ငါသည် မမွေးမီကပင် သရဏဂုံတည်ပြီး ဖြစ်

သည်"ဟု ဘုရားရှင်ချွေမှောက်၌ ပြောကြားလေသည်။ (မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ-ပါဠိ။ ၂၂၇။)

အမျိုးသမီးများ အတုယူဖွယ်။ ။ယခုကာလ အမျိုးသမီး တို့သည် မိဘတို့ဝမ်း၌ ကိန်းသော သူငယ်၏ ဘုန်းကြီး သက်ရှည်စေခြင်းငှာ ဤနည်းကို အတုခိုးသင့်လှသည်။ ကိုယ်ဝန်ရှိချိန်၌ သရဏဂုံကို နှစ်ကြိမ် ပူသင့်ကြ၏။ ဤဝတ္ထုကိုထောက်၍ လူတို့ သရဏဂုံမည်သည် ရတနာသုံးပါးကို အထွတ်အမြတ် ယုံကြည်သိရှိပြီး "ငါ၏ ကိုးကွယ်ရာတည်း" ဟု စိတ်ဖြစ်နေလျှင် ထိုသူ၌ သရဏဂုံတည်တော့သည်။ ထိုစိတ်ကို မစွန့်သမျှ ဘယ်သူကိုပင် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သော်လည်း သရဏဂုံ မပျက်နိုင်။

သရဏဂုံတင်ကြပုံ။ ။ရတနာသုံးပါးကို မကိုးကွယ်လိုသော အခါနှင့် အသက်ဆုံးသော အခါ၌ သရဏဂုံ ပျက်၏။ ထို့ကြောင့် အနိစ္စရောက်ကြသောအခါ "ရောက်ရာဘဝက သတိရလျှင် သရဏဂုံ ယူပါစေတော့"ဟု ရည်မှန်း၍ အလောင်းကို သရဏဂုံတင်လေ့ရှိကြသည်။ စိတ်မရှိသော အလောင်းအတွက်မှာ သရဏဂုံတင်သော်လည်း သရဏဂုံ မတည်နိုင်ပေ။ ဤသို့ သီလဒိဋ္ဌိသုဿယကျမ်း (ဂ)နှင့် ရတနာဂုဏ်ရည် ကျမ်း (၁၇၉-၁၈၀-၁၈၁)တို့၌ မိန့်ဆိုထားပါသည်။

သီလ၊ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်

အကုသိုလ် မဖြစ်ရအောင် ကိုယ်မှု နှုတ်မှုတို့ကို ကောင်းစွာထားမှု၊ စောင့်ထိန်းမှုကို "သီလ"ဟု ခေါ်သည်။

ထာဝစဉ် စောင့်ထိန်းအပ်သည့် နိစ္စသီလမျိုးနှင့် အမြဲပြည့်စုံသော သူကို သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ် (သီလရှိသူ)ဟု ခေါ်သည်။

ရံခါ ရံခါမျှ စောင့်ထိန်းသော သူကို သီလဝန္တ (သီလရှိသူ)ဟု မခေါ်ရပေ။

(၁) နိစ္စသီလ = ယာမသီလ

(၂) အနိစ္စသီလ = နိယာမသီလ

ဟု နှစ်မျိုးရှိသည်။

(၁) ထာဝစဉ် အမြဲထိန်းရသော သီလသည် "နိစ္စသီလ" ဖြစ်သည်၊ ထိုသီလများမှာ ငါးပါးသီလ, အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ, ဆယ်ပါးသီလတို့ ဖြစ်သည်။

(၂) အမြဲဘတ်နိုင်လျှင် အမြဲ, ရံခါဘတ်နိုင်လျှင်ရံခါ ထိန်းရသော သီလမျိုးသည် "အနိစ္စသီလ" ဖြစ်သည်။ ထိုသီလများမှာ ရှစ်ပါးသီလ, ကိုးပါးသီလ, ကောမာရဗြဟ္မစရိယသီလတို့ ဖြစ်သည်။

ငါးပါးသီလ(နိစ္စသီလ)။ ။ပါဏာတိပါတာ စသည့် သိက္ခာပုဒ်ငါးပါးကို "ငါးပါးသီလ"ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လူတို့အမြဲစောင့်ထိန်းကြရသောကြောင့် "နိစ္စသီလ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တသက်ပတ်လုံး မကျိုးမပေါက်ရအောင် သူတော်ကောင်းတို့ အမြဲပြုရမည့် အကျင့်ဖြစ်သောကြောင့် "ဂဟဋ္ဌသီလ"ဟူ၍လည်းကောင်း အမျိုးမျိုး ခေါ်ကြသည်။သရဏဂုံတည်သူ (ဗုဒ္ဓ သာသနာဝင်ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူ) ကို ဥပါသကာ ဥပါသိကာဟု ခေါ်သည်။ ထိုဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာမှ မှန်လျှင် ငါးပါးသီလဆောက်တည်ခြင်းမှာ သင့်လျော်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူတော်ကောင်း ပီသအောင် ငါးပါးသီလကိုလည်း လုံခြုံစေရပါမည်။

ကောမာရဗြဟ္မစရိယသီလ

ဆောက်တည်ပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ကောမာရဗြဟ္မစရိယသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

(ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ ဆက်ဆိုပါ။ အမျိုးသမီးများအတွက် "ကောမာရိဗြဟ္မစရိယသီလံ"ဟု ဆို၍ သီလတောင်းပါ။)

(အရှင်ဘုရား ဟာပည့်တော်သည် ငယ်သွေးငယ်မူ ဖြူစင်သူတို့၏ ဖြစ်သော အကျင့်သီလကို (ဝါ) မေထုန်အကျင့်=ဒြဗြဟ္မစရိယမှ ရှောင်ကြဉ်သော သီလကို တောင်းပါ၏။ တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် သီလပေးတော်မူပါ။)

ထို့နောက် ငါးပါးသီလအတိုင်း ဆက်လက်၍ ဆိုပါ။ "ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ" ဆိုရမည့်နေရာ၌ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ"ဟု ဆိုရမည်။ ဤမူသာ ထူးသည်။ ဤသီလကို "ဗြဟ္မစရိယပဥ္စမသီလ" ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။

သာလွန်၍အကျိုးများနိုင်ပုံ။ ။မေဃ, ပဋာစာရီ, ဝိသာခါ စသည့် သူတော်ကောင်း တို့၏ အလောင်းအလျာများသည် ငယ်စဉ်ကပင် အနှစ် နှစ်သောင်းတိုင်အောင် ငယ်သွေးငယ်မူ ဖြူဖြူစင်စင်ဖြင့် ဤသီလကို စောင့်ထိန်းခဲ့ကြသည်။ဘုရားရှင် ရက်ဆက်ကလည်း ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်နှင့် ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်က ဂဝေသီဥပါသကာတို့ ဤသီလကို စောင့်ထိန်းခဲ့ကြောင်း အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ပဉ္စကနိပါတ်(၁၈၉)၊ အဋ္ဌကနိပါတ်(၄၇)တို့၌ လာရှိသည်။ အိမ်ထောင်မရှိသော သူတော်စင်များမှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်ကို အထူးခဲသောက်ဘည်တော့ပဲ ဤသီလကို ဆောက်တည်လျှင် သာလွန်၍ အကျိုးများပါသည်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရသိက္ခာပုဒ်မှာ အခြား အမျိုးသမီး များနှင့်သာ မေထုန်အမှုကို မပြုကောင်း၊ မိမိဇနီးနှင့်မူ ပြုကောင်း၏။ အဗြဟ္မစရိယာ သိက္ခာပုဒ်ကား မိမိဇနီးနှင့်တကွ အမျိုးသမီးအားလုံးနှင့် မေထုန်မှုကို မပြုကောင်းချေ။ ဤသို့ သိက္ခာပုဒ် (၂)ခုတို့ ခြားထူးကိုလည်း သိထားသင့်ပေသည်။

ရှစ်ပါးသီလဆောက်တည်ပုံနှင့် အဓိပ္ပါယ်

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ ဥပေါသထ-သီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။
(ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ....စသည် ဆက်ဆိုရမည်။)

(အရှင်ဘုရား၊ ကပည့်တော်သည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဥပုသ်သီလကို တောင်းပါ၏၊ တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် သီလပေးတော်မူပါ။)

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ငါးပါးသီလ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဆောက်တည်ရပါမည်။

ရှစ်ပါးသီလခံယူပုံ

(၁) ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(၂) အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(၃) အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စိတ်နှင့်မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏။ မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏-ဟုဆိုလိုသည်။)

(၄) မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(၅) သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိ-ယာမိ၊

(၆) ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(နေလွဲအခါ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စိတ်နှင့်မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏။ နေလွဲညစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏-ဟု ဆိုလိုသည်။)

(၇) နစ္စ,ဂီတ, ဝါဒိတ, ဝိသူကဒဿန, မာလာ, ဂန္ဓ, ဝိလေပန, ဓာရဏ, မဏ္ဍန, ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏီ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(အကုသိုလ်များကြောင်း မကောင်းမှုဖြစ်သော ကခြင်း, သီဆိုခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း, ဘုရားအဆုံးအမနောက်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း, ပန်းပန်ခြင်း, နံ့သာပျောင်း နံ့သာပျောင်းကို နိမိတ်ရာ၌ သိပ်ခြင်း, နံ့သာရည် နံ့သာမှုန့်ကို လိမ်းကျံခြယ်လှယ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စိတ်၌မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏၊ ကခြင်း, သီဆိုခြင်း စသည်ကို ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း စသည်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏-ဟုဆိုလိုသည်။)

(၈) ဉစ္စာသယနမဟာသယနာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

(မြင့်သောနေရာမြတ်သောနေရာ၌ အိပ်ခြင်း နေထိုင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စိတ်၌မြဲစွာ ဆောက်တည်ပါ၏။ မြင့်သောနေရာ စသည်၌ နေထိုင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏-ဟုဆိုလိုသည်။)

[၁-၂-၄-၅ သိက္ခာပုဒ် မြန်မာပြန်များရှေ့၌ဆိုခဲ့ပြီ]

ရှစ်ပါးသီလ (အနိစ္စသီလ)။ ။ရှစ်ပါးသီလသည် အမြဲ တတ်နိုင်လျှင် အမြဲ၊ ရံခါတတ်နိုင်လျှင်ရံခါ စောင့်ထိန်းရသော အနိစ္စသီလဖြစ်သည်။ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သီလလည်း ဖြစ်သည်။ ဥပုသ်ဟူသောစကားသည် "ဥပေါသထ" ပါဠိမှ လာ၏၊ ဥပေါသထဆိုသည်မှာ ကျင့်သုံးခြင်း, သိက္ခာပုဒ်တို့နှင့် ပြည့်စုံအောင်နေခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အသက်မသတ်ခြင်း စသည့် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင်နေခြင်းကို "ဥပုသ်"ဟုခေါ်သည်။ ယင်း အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသောသီလကို ဆောက်တည်၍ အကုသိုလ်မဖြစ်အောင် စောင့်ထိန်းနေထိုင်မှုကို "ဥပုသ်စောင့်သည်"ဟု ခေါ်သည်။

အချိန်ပိုင်းဖြင့် စောင့်သော ရှစ်ပါးသီလဥပုသ်သည် အချိန်စေ့ကာ အလိုအလျောက် ရှစ်ပါးသီလမရှိတော့ပဲ ငါးပါးသီလသာ ကျန်တော့သည်။ တမင်ဥပုသ်ချဖွယ်မလို။

သင်္ဂဟဆရာတော်၏ ဥပုသ်သုံးပါးသြဝါဒ

(၁) နံနက် မွန်းမတည့်ခင် မြင်မြင်သမျှ ရသာသီအိမ့် ချိုဆိမ့်ချဉ်ငန် အတန်တန်အမျိုးမျိုး ကောင်းဆိုးမကြွင်း အကင်း စားသောက်၍ စောင့်ရှောက်ခဲ့သော သီလသည် အရသာ ပျော်မြူး အစား ကြူးသောကြောင့် "ဘီလူးသီလ" ဟူ၍မှတ်။

(၂) ထမင်းဟင်းများ ဗိုက်ကားနင့်လောက် ကမ္ဘလာကော်ဇော ကြမ်းချောချောတွင် မျောမတတ်အိပ်ပျော်ကြူးလျက် တရှူးရှူး ဟောက်၍ စောင့်ရှောက်နေသော ဥပုသ်သည်များကိုတော့ "နဂါးဥပုသ်"ဟူ၍မှတ်။

(၃) ပုတီးမစိပ် အိပ်ချင်တိုင်းအိပ်ပြီးလျှင် သုံးချက်ဘီးအလှန်ကျင် အိမ်ပြန်ချင်သော စိတ်ကူးဖြင့် ဖရှူး ဖရှူးနှင့် ထ၍ပြန်ကြသော အရေး၌ "စာကလေးဥပုသ်" ဟူ၍မှတ်။ (သင်္ဂဟစကားပုံ ပေါင်းချုပ်-၂၄၉။)

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ဆောက်တည်ပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

(အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်သည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ အာဇီဝလျှင် ရှစ်ခုမြောက်သောသီလကို တောင်းပါ၏၊ တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် သီလပေးတော်မူပါ။)

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလခံယူပုံ

(၁) ပါဏာတိပါတာ........သမာဒိယာမိ၊

(၂) အဒိန္နာဒါနာ........သမာဒိယာမိ၊

(၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ........သမာဒိယာမိ၊

(၄) မုသာဝါဒါ........သမာဒိယာမိ၊

(၅) ပိသုဏဝါစာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(ချောပစ်ကုန်းတိုက် နှိုက်ပေးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊)

(၆) ဖရုသဝါစာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(လူသွားမမာ ယုတ်မာသောပေါက်ကရမ်းဆဲဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊)

(၇) သမ္ဖပ္ပလာပဝါစာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(ဒုဗ္ဘာသိတဝတ္ထုသွားစသော အကျိုးမများသည့် ပိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏၊)

(၈) မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(မိစ္ဆာဇီဝမှ (ဝါ) မကောင်းသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေ၍ အသက်မွေးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။)

[၁-၂-၃-၄-သိက္ခာပုဒ်များအတွက် မြန်မာပြန်များကို အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သိကြရန်ဖြစ်သည်]

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလခေါ်ပုံ။ ။အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအတွက် သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းစသည့် မကောင်းသောနည်းလမ်းဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေလုပ်ကိုင် ရောင်းဝယ်မှုဟူသမျှကို "မိစ္ဆာ ဇီဝ" ဟု ခေါ်သည်၊ ထိုမိစ္ဆာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် တရားသဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာရအောင် ရှာဖွေမှုမျိုးကို "သမ္မာအာဇီဝ" ဟု

ခေါ်သည်၊ ရှစ်ပါးမြောက် သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ပါဠိလို "အဋ္ဌမ"ဟုခေါ်သည်၊ ပါဏာတိပါတာမှ ရေတွက်လျှင် မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရမဏီသည် ရှစ်ပါးမြောက်သိက္ခာပုဒ်ဘည်း။ ထို့ကြောင့် မိစ္ဆာဇီဝ၌ ရှောင်ကြဉ်မှုလျှင် ရှစ်ပါးမြောက်ရှိသော သီလကို "အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ"ဟု ခေါ်သည်။

ငါးပါးသီလ, ရှစ်ပါးသီလ အမျိုးမျိုးကိုယူပြီးမှ ဤသီလကိုဆက်၍ ဆောက်တည်ခဲ့လျှင် မုသာဝါဒါဝေရမဏီတိုင်အောင် ရှေ့သီလများ၌ ပါဝင်ပြီးဖြစ်၍ နောက်ထပ်ဆိုဖွယ်မလို၊ ပိသုဏာဝါစာ ဝေရမဏီ ကစ၍ နောက်သိက္ခာပုဒ်လေးပါးကို ဆက်၍ဆိုနိုင်သည်။ ဤသီလလည်း ဝ ကြိမ်လောက်ဆောက်တည်ပြီးလျှင် အသက်မွေးမှု စင်ကြယ်နေသမျှ ပိသုဏာဝါစာ စသည်ကို မပြောဆိုသမျှ သီလမပျက်သောကြောင့် နေ့စဉ်ဆောက်တည်ဖွယ်မလို၊ ငါးပါးသီလ, ရှစ်ပါးသီလများလည်း မကျိုးမပျက်သမျှ အသပ်သပ် ဆောက်တည်ဖွယ်မလို၊ ထပ်၍ထပ်၍ ဆောက်တည်နိုင်လျှင်လည်း အပြစ်မရှိပဲ ကုသိုလ်အသစ်အသစ် ပွင့်လင်းနိုင်သည်။

ဤသိက္ခာပုဒ်ရှစ်ပါးတွင် ၁-မှစ၍ ၇-အထိတို့မှာ သုစရိုက်ဆယ်ပါးတွင် ကာယကံ ၃-ပါးနှင့် ဝစီကံ ၄-ပါးတည်း။ ထိုခုနစ်ပါးတို့တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကိစ္စများတွင် ရှောင်ကြဉ်လိုက်လျှင် သုရာဇီဝ (ဝါ)သမ္မာအာဇီဝဖြစ်၍ မိစ္ဆာဇီဝသိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ရှောက်ပြီးသား ဖြစ်စေသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ မိမိအသက်မွေးမှုအတွက် သတ်မှု, ခိုးမှု,မေထုန်မှု, လိမ်ပြောမှု စသည်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်လျှင် မိစ္ဆာဇီဝသိက္ခာပုဒ် လုံခြုံသည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။

ယင်းသို့ အသက်မွေးမှုကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားကိစ္စများအတွက်ဖြစ်စေ ထိုသတ်မှု, ခိုးမှုစသည့် စည်းကမ်း (၇) ချက်ကိုလိုက်နာသူဖြစ်ပါက ဤသီလ ဆောက်တည်သော်လည်းကောင်း၊ မဆောက်တည်သော်လည်းကောင်း အမြဲလုံခြုံ နေသည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆောက်တည်သူတို့မှာမူ ဆောက်တည်သည့်အတွက် သမာဒါနကုသိုလ်ပို၍ရပေသည်။

အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလခေါ်နိုင်ပုံ။ ။ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ လွန်ကျူးလျှင် အပြစ်ရှိသကဲ့သို့ ထို့အတူ ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလကိုလည်း လွန်ကျူးလျှင် အပြစ်ရှိ၏။ ငါးပါးသီလသည် သူတော်ကောင်းတို့ အမြဲစောင့်ထိန်းရမည့် "နိစ္စသီလ"ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤသီလသည်လည်း အသက်တန်း သူတော်စင်တို့ အမြဲစောင့်ထိန်းရမည့်ကိုကြောင့် "နိစ္စသီလ" ဖြစ်သည်။ ဤသီလလုံခြုံမှ မဂ်ဖိုလ်ကို ရနိုင်သည်။ ဤသီလမလုံခြုံလျှင် မဂ်ဖိုလ်ကိုမရနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ဤသီလကို မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်(=ဗြဟ္မစရိယ)၏ အခြေခံသီလဖြစ်၍ "အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလ" ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်၊ (အာဒိ=အစ၊ အခြေခံ+ဗြဟ္မစရိယ=မဂ်ဟူသော မြတ်သောအကျင့်+သီလ=သီလ)။

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ စောင့်ကောင်း၊ မစောင့်ကောင်း ။ဤသီလကို စောင့်ကောင်း မစောင့်ကောင်းငြင်းခုံကြ၏။ မစောင့်ကောင်းစရာရှာ၍ မရကြောင်း ဆရာတော်ကြီးများ ဆုံးဖြတ်တော်မူကြသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင် အချို့ "ဤသီလ၌ ဝဏိဇ္ဇာ-ငါးပါးအတွက် သီလ ပျက်နိုင်လွယ်ကူ၏၊ မိမိတို့သုံးစွဲနေသော ပစ္စည်းဝတ္ထုများသည် တရားသဖြင့် (ဓမ္မိယလဒ္ဓ)ဖြစ်ရန် ခဲယဉ်းလှ၏"ဟုဆိုကာ မစောင့်ထိန်းပဲနေကြသဖြင့် ဤသီလကိုဆောက်တည်သူ နည်းပါးနေ၏။ ထို့ကြောင့် ဤသီလမှာ မဘင်နေရှားဖြစ်နေသည်၊ စင်စစ်သားဖြင့် အမြဲလုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းသင့်သော သီလဖြစ်ကြောင်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ အကျယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။

ဒိဘစသည်တို့ထံမှ အမွေအနှစ်ရသောပစ္စည်း၊ ကူလီအလုပ်၊ ကျောင်းဆရာအလုပ်၊ တရားသောကုန်သွယ်ခြင်း၊ လယ်လုပ်ခြင်း၊ စာရေးစာချီ လုပ်ခြင်းစသည်တို့မှ ရသောပစ္စည်းများသည် များသောအားဖြင့် တရား

သဖြင့်ရသော ဓမ္မိယလဒ္ဓပစ္စည်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ဤပစ္စည်းများဖြင့် အသက်မွေးသူတို့မှာ "သမ္မာအာဇီဝ" ဖြစ်ပါသည်။

အချို့ မသိနားမလည်ခင်က မတရားသဖြင့် ပစ္စည်းရှာခဲ့ပြီး သိရှိနားလည်သောအခါ ထိုပစ္စည်းများဖြင့် စားသောက် နေထိုင်နေသောကြောင့် သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်ပါမည်လားဟု စဉ်းစားကြသည်။

ဤနေရာ၌ သမ္မာအာဇီဝသည် သုတ္တန်,အဘိဓမ္မာဟု ၂-မျိုးရှိကြောင်း နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ တရားသဖြင့်ရသော ပစ္စည်းများကို စားသောက်သုံးစွဲခြင်း၊ တရားလမ်းအတိုင်း ပစ္စည်းရှာဖွေခြင်းသည် သုတ္တန်သမ္မာအာဇီဝဖြစ်ပါသည်၊ မတရားနည်းလမ်းဖြင့်ပစ္စည်းရခွင့်ကြုံလာသောအခါ ထိုပစ္စည်းရမည့် လုပ်ငန်းကို မလုပ်ပဲ ရှောင်ကြဉ်နေခြင်းသည် အဘိဓမ္မာသမ္မာအာဇီဝဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မသိနားမလည်ခင်က မတရားသဖြင့် ရသောပစ္စည်းများကို သုံးစွဲနေသော်လည်း သိနားလည်သောအခါ ထိုကဲ့သို့ မတရားမှုများ ရှောင်ကြဉ်လိုက်လျှင် အဘိဓမ္မာသမ္မာ-အာဇီဝဖြစ်နိုင်၏။

ဘုရားလက်ထက်တော်က ကုက္ကုဋမိတ္တမုဆိုးသည် တသက်လုံး မုဆိုးလုပ်၍ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးခဲ့သော်လည်း ဘုရားနှင့်တွေ့သောအခါ တရားနာ၍သဖြင့် သားသမီးများနှင့်အတူ သောတာပန် ဖြစ်သွားဘူး၏။ ထိုမုဆိုးမိသားစုတို့သည် ရှေးက မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် ရခဲ့သောပစ္စည်းတော့ကို စွန့်ပစ်သည်၊ ရှောင်ကြဉ်သည်ဟု ကျမ်းဂန်၌ မလာချေ။ စွန့်ပစ်မည်လည်း မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် မသိနားမလည်ခင်က မတရားသဖြင့် ရှာမှီးရလာခဲ့သည့်ပစ္စည်းများကို ဆက်လက်သုံးစွဲနေစဉ်က မှန်တတ် နားလည်သည့်အခါ၌စ၍ မတရားသဖြင့် ပစ္စည်းရှာဖွေ အသက်မွေးမှု (မိစ္ဆာဇီဝ) ကို ရှောင်လျှင် ဤ "အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ" လုံခြုံနိုင်သည်၊ ဆောက်တည်နိုင်သည်ဟု လယ်တီဆရာတော်စသည့် ဆရာတော်ကြီးများ ဆုံးဖြတ်ထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို စောင့်ထိန်းသင့်ကြပေသည်။

ကိုးပါးသီလဆောက်တည်ပုံနှင့် အဓိပ္ပါယ်

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂသမန္နာဂတံ ဥပေါသထ-
သီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

(အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ အင်္ဂါ
ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သီလကို တောင်းပါ၏။ တပည့်
တော်အား သနားသဖြင့် သီလပေးတော်မူပါ။)

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရှစ်ပါးသီလ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဆောက်တည်ရ
ပါမည်။ မတူသည့်အရာများကိုသာ ရေးသားပါမည်။

ကိုးပါးသီလခံယူပုံ

(၁) ပါဏာတိပါတာ ...သမာဒိယာမိ၊

(၂) အဒိန္နာဒါနာ ...သမာဒိယာမိ၊

(၃) အဗြဟ္မစရိယာ....သမာဒိယာမိ၊

(၄) မုသာဝါဒါ....သမာဒိယာမိ၊

(၅) သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ....သမာဒိယာမိ၊

(၆) ဝိကာလဘောဇနာ ...သမာဒိယာမိ၊

(၇) နစ္စ, ဂီတ, ဝါဒိတ....သမာဒိယာမိ၊

(၈) ဥစ္စာသယန....သမာဒိယာမိ၊

(၉) ယထာဗလံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ သဗ္ဗပါဏ-
ဘူတေသု ဖရိတွာ ဝိဟရဏံ သမာဒိယာမိ။

(စွမ်းနိုင်သမျှ သတ္တဝါအားလုံးတို့အပေါ် မေတ္တာစိတ်ဖြန့်၍
နေပါမည်။)

[၁-မှ ၈-အထိ မြန်မာပြန်များ ရေး၌ဆိုခဲ့ပြီ။]

ယထာဗလံပုဒ်ထည့်ဆိုရပုံ။ ။မေတ္တာ ဆိုသည်မှာ ဒေါသနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမှတ်တမဲ့ ဒေါသဖြစ်လျှင် ဆောက်တည်မှု မပျက်စေရန် "ယထာဗလံ" စွမ်းနိုင်သမျှမေတ္တာနှင့် နေပါမည်ဟု "ယထာဗလံ"ပုဒ်ကို ထည့်၍ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

နဝင်္ဂဥပုသ်။ ။အင်္ဂါကိုးပါးရှိသော ဥပုသ်ကို နဝင်္ဂဥပုသ်ဟုခေါ်သည်၊ ကိုးပါးသီလဟုလည်း ခေါ်ဆိုကြသည်။ နဝင်္ဂတ္တရပါဠိ၌ ဟော်၌ တိုက်ရိုက်ပါရှိသည်၊ မေတ္တာကို အမှန်းတင်လျက် ဆောက်တည်ရသော ဥပုသ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရိုးရိုးဥပုသ်ထက် အကျိုးများသဖြင့် ယင်းဥပုသ်ကို ဘုရားလက်ထက်တော်မှာပင် အချို့ စောင့်သုံးကြသည်။ ယင်း သီလကို ဆောက်တည်ပြီးနောက် ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်း ပွားများနေမှသာ ဤသီလကို ကျနစွာ ကျင့်သုံးရာရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရဟန္တဂုဏ်ရည်ကျမ်း၌ ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ဤသီလကို စကြာမင်းလောင်းကဲ့သို့ စကြာရတနာရောက်လာစေရန် ကောင်းမွန်စွာ စောင့်ရှောက်အပ်သောသီလဟု ဆရာတော်ဦးဗုမ်၏ သီလဖလုပ္ပတ္တိကျမ်း၌ ဆိုသည်။

မေတ္တာကို ဆောက်တည်ရန်လိုသလော။ ။ကိုးပါးသီလကို ခံယူဆောက်တည်သည့်အခါ ကိုးပါးသီလ ခံယူပုံတွင် ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း "ယထာဗလံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ" စသည်ဆို၍ ခံယူဆောက်တည်လေ့ရှိကြပါသည်။ ဤသို့ခံယူဆောက်တည်ခြင်းသည် အစဉ်အလာကြီးတခုပင် ဖြစ်နေပေသည်။ သို့သော် ရှစ်ပါးသီလကို ဆောက်တည်ပြီး မေတ္တာဘာဝနာကို စွမ်းနိုင်သမျှ ပွါးများနေလျှင်လည်း ကိုးပါးသီလကို ကျင့်သုံးသည်ပင် မည်ပါ၏။ မေတ္တာဆိုသည်မှာ ဘာဝနာဖြစ်၏၊ သီလကိုသာ ဆောက်တည်ဖွယ်ရှိသည်၊ ဘာဝနာဟူသည် မပြတ်ပွားများရသော တရားမျိုးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် နဝင်္ဂဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးလိုသောသူသည် မေတ္တာအတွက် သိက္ခာပုဒ်တခုပြု၍ ဆောက်တည်ရန်မလို၊ ရိုးရိုး ရှစ်ပါးသီလကို ခံယူပြီးနောက် မေတ္တာတရား

ကို စွမ်းနိုင်သမျှ ပွားများအားထုတ်နေလျှင် အင်္ဂါကိုးပါးရှိသော နဂ်ဂ်ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံး သည်ပင်မည်ကြောင်း မဟာပုဒ္ဓဝင် ပထမတွဲ ဟာမပိုင်း အနုဒီပနိ၌ ရှင်းလင်းထားပေသည်။

ဆယ်ပါးသီလဆောက်တည်ပုံနှင့် အဓိပ္ပါယ်

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ဒသ ဂဟဋ္ဌသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊
အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

(အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်တကွ လူတို့၏ ဆယ်ပါးသီလကို တောင်းပါ၏။ တပည့်တော်အား သနားသဖြင့် သီလပေးတော်မူပါ။)

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရှစ်ပါးသီလ ငါးပါးသီလတို့၌ ဆိုသည့်အတိုင်း ဆောက်တည်ရပါမည်။

ဆယ်ပါးသီလခံယူပုံ

(၁) ပါဏာတိပါတာ........သမာဒိယာမိ၊

(၂) အဒိန္နာဒါနာ........သမာဒိယာမိ၊

(၃) အဗြဟ္မစရိယာ........သမာဒိယာမိ၊

(၄) မုသာဝါဒါ...........သမာဒိယာမိ၊

(၅) သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ........... သမာဒိယာမိ၊

(၆) ဝိကာလဘောဇနာ........... သမာဒိယာမိ၊

(၇) နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူကဒဿနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(၈) မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(၉) ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာ-ဒိယာမိ၊

(၁၀) ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

(ရွှေ, ငွေကို ကိုင်ခြင်း ခံယူခြင်း စီမံခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍ နေပါမည်၊)

[၁-မှ—၉-အထိ ရှေးအတိုင်းသိပါ နစ္စ,ဂီတကို နှစ်မျိုးခွဲဆိုထားသည်။]

လူများ ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ကောင်းသလော။ ။ဤ ဆယ်ပါးသီလနှင့် စပ်၍ စောင့်ကောင်း မစောင့်ကောင်း ဝါဒကွဲပြားကြ၏။ အချို့က သစ်ခေါက်ဆိုး၍ အမြဲ စောင့်နိုင်မှ စောင့်ကောင်းသည်ဟု ဆိုကြ၏။ အချို့ကလည်း မိမိ၌ ရှိသော ရွှေ, ငွေ, ဥစ္စာကို စွန့်ပစ်နိုင်မှ စောင့်ကောင်းသည်ဟု ဆိုကြ၏။ ထိုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဖုသျှဘုရားရှင် လက်ထက်၌ ဘုရားရှင်၏ ညီတော် မင်းသားသုံးယောက်တို့သည် ရွှေ, ငွေ စသော ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ဘဏ္ဍာရေးမင်းကြီးနှင့် အခွန်ဝန်တို့အား လွှဲအပ်၍ အရပ်ရပ်ကိစ္စတို့ကို မှာထားပြီးလျှင် ကျွန်ဘော်ရင်းတထောင်နှင့်အတူ တဝါတွင်းလုံး ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ထိန်းလျက် ကျောင်းတော်မှာပင် နေကြကြောင်း ကျမ်းဂန်၌ တွေ့ရပေသည်။

ထို့ကြောင့် ရွှေ, ငွေ, ဥစ္စာကို လုံးဝမစွန့်ပစ်ပဲ ယုံကြည်ရသူများထံ အပ်နှံထားရုံမျှဖြင့် တနေ့တရက် ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ကောင်းကြောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ ဆုံးဖြတ်ဘော်မူကြသည်။ အဘိဓမ္မာသဘောအရလည်း ကုသိုလ်စိတ် ပို၍ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိသဖြင့် မစောင့်ကောင်းစရာအကြောင်းမမြင်ပါ။ သို့သော် လက်မှာ ရွှေလက်စွပ် စသည်ကို ဝတ်ခြင်း၊ နားမှာလည်း ပန်ဆင်ခြင်းသည် မာလာဓာရဏတွင် ပါဝင်သောကြောင့် ဆယ်ပါးသီလကို မဆိုထားဘိ ရှစ်ပါး ကိုးပါးသီလများနှင့်လည်း မသင့်လျော်ချေ။ သတိထား၍ ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြောင်း ရတနာ့ဂုဏ်ရည်ကျမ်း၌ ဖွင့်ဆိုထားသည်။

ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး

ဩကာသဘုရားရှိခိုး

ကန်တော့ပုံ။ ။ဩကာသ,ဩကာသ,ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ တည်းဟူသော သုံးပါးသောကံတို့တွင် တပါးပါးသောကံဖြင့် ဖြစ်မှားမိသည်ရှိသော် ထိုအပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်း အကျိုးငှါ ပထမ ဒုတိယ တတိယ တကြိမ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ဘုရားရတနာ တရားရတနာ သံဃာရတနာ ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဆုတောင်းပုံ။ ။ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့် အပါယ်လေးပါး ကပ်သုံးပါး ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး ရန်သူမျိုးငါးပါး ဝိပ္ပတ္တိတရားလေးပါး ဗျသနတရားငါးပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတရားတော်မြတ်ကို လျင်မြန်စွာ ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

ဩကာသဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး။ ။ဤ ဩကာသ ဘုရားရှိခိုးသည် "တကျောင်းတဂါထာ တရွာတပုဒ်ဆန်း" ဆိုသကဲ့သို့ မူအမျိုးမျိုး ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ဤဘုရားရှိခိုးသည် ရှေး ဆရာတော်ကြီးများက သင့်လျော်ရုံ ရေးပေးရာမှ ပြန့်နှံ့တွင်ကျယ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သုံးစွဲလာကြဟန်တူပါသည်။ ယခုအခါ သီလခံယူတိုင်း ဘုရားရှိခိုးတိုင်း၌ ဤ ဩကာသ ဘုရားရှိခိုးကို အသုံးပြုလျက်ရှိကြသည်။ သီလခံယူခြင်းစသော အများနှင့် သံပြိုင်ဆိုရမည့် အခါမျိုး၌ ညီညီညာညာ မှုတ်ဆိုရှိခိုးနိုင်ရန် အများသုံး ဩကာသဘုရားရှိခိုးကိုသာ ဤကျမ်း၌ ဖော်ပြထားပါသည်။

သြကာသအစိပ္ပါယ်။ ။သြကာသသဒ္ဒါ၏ အနက်များစွာတွင် ဤ၌ အခွင့်ဟူသော အနက်ကိုဟောသည်၊ ခွင့်တောင်းမှုကို သြကာသဟု ခေါ်သည်။ "သွားပါရစေ၊ လာပါရစေ၊" ဟူသကဲ့သို့ "ရှိခိုးပါရစေ" ဟု ခွင့်တောင်းမှုပြုခြင်းကို "သြကာသ" ဟုဆိုလိုသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။သြကာသမှန်၊ ကန်တော့ဟန်၊ တောင်းပန်ခွင့်ပြုရာ။

အပြစ်ပျောက်နိုင်၊ မပျောက်နိုင် ။"ကန်တော့ခန်း၌ ပြစ်မှားမိသည့် အပြစ်များကို ပျောက်အောင်ကန်တော့သည်" ဟု ပါရှိသည်။ "ကန်တော့ရုံမျှဖြင့် ထိုအပြစ်များ ပျောက်သလား" ဟု မေးစရာရှိ၏။ အဖြေမှာ သာမန်အပြစ်များ ပျောက်နိုင်ပါသည်၊ ကြီးလေးသော အပြစ်များကား မပျောက်နိုင်ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ မိဖ ဘိုးဘွား ဆရာသမား များနှင့် ရတနာသုံးပါးတို့အပေါ်၌ ပြစ်မှားမိသည့် သာမန်အပြစ်များမှာ ပြစ်မှားခံရသူ၏ရှေ့၌ဖြစ်စေ၊ ထိုသူမရှိတော့လျှင် ထိုသူ၏ သင်းချိုင်းသို့ သွား၍ ဖြစ်စေ၊ ယင်းသို့မသွားနိုင်လျှင် ဘုရားထံ သံဃာများထံဖြစ်စေ နောင်တရကာ စိတ်ပါလက်ပါ မာန်မာန လျှော့၍ ကန်တော့ရိုးမှန်လျှင် ပြေပျောက်နိုင်၏။

အင်မတန် ကြီးလေးသည့်အပြစ်များနှင့် သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာ ခိုးယူခြင်း စသည့် အပြစ်များကား တောင်းပန်ကန်တော့ရုံမျှဖြင့် မပြေပျောက်နိုင်၊ သို့သော် နောင်တရသဖြင့် ထိုအကုသိုလ်မျိုး နောက်ထပ် မဖြစ်နိုင်အောင် ကုသိုလ်ကိုသာ အားထုတ်နေလျှင် အချို့အကုသိုလ်များ အကျိုးပေးခွင့်မရပဲ ပြေပျောက်တတ်ပါသည်။

အပါယ်လေးပါး။ ။ကုသိုလ်ကောင်းမှုကင်းသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုခွင့်များစွာမရ အကုသိုလ်တွေသာ များပြားလှသော အရပ်လေးမျိုးကို "အပါယ်လေးပါး" ဟုခေါ်သည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရာ၊ ဤမှလေးဖြာ၊ အောက်ရွာပါယ် ဘုမ်မိ .

ကပ်သုံးပါး။ ။ပျက်စီးခြင်းကို ပါဠိလို "ကပ္ပ" မြန်မာလို "ကပ်" ဟု ခေါ်သည်။ "မည်သည့်မြို့ ရွာသည်ကို ရွာ၌ ကပ်ဆိုက်နေသည်"ဟု ပြောကြသော ကပ်မျိုးကို ဤ၌ "ကပ်" ဟုခေါ်သည်။

(၁) ရောဂန္တရကပ် = ပလိပ်ရောဂါ, ကာလဝမ်းရောဂါစသည်တို့ဖြင့် သေကြေပျက်စီးရခြင်း၊

(၂) သတ္ထန္တရကပ် = ဓား, လှံ စသည့် လက်နက်ဘေးတို့ဖြင့် သေကြေပျက်စီးရခြင်း၊

(၃) ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရကပ် = အစားအသောက် ငတ်ပြတ်၍ သေကြေပျက်စီးရခြင်း။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ရောဂါ,သတ္ထန်၊ဒုဗ္ဘိက္ခန်၊ မှတ်ရန်ကပ်သုံးဖြာ။

(သုတ်ပါထေယျ၊ ပါ–၆၀၊ ဋ္ဌ–၃၈။)

ရပ်ပြစ် ရှစ်ပါး

အပြစ်ရှိသော အရပ်ကို "ရပ်–ပြစ်"ဟု ခေါ်သည်။မဂ်ဖိုလ်ရအောင် အားထုတ်ခွင့် မရသောကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ရခွင့် မရှိခြင်းကိုပင် ဤ၌ "အပြစ်"ဟု ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ရအောင် အားထုတ်ခွင့် မရခြင်း၊ အပြစ်ရှိသော အရပ် ၈-ပါး(ဝါ) ရပ်ပြစ် ၈-ပါးဟု ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤ "ရပ်ပြစ် ၈-ပါး"ဟူသော အသုံးအနှုန်းကား ရှေးပညာရှင်များ တီထွင်ခဲ့၍ ယခုတိုင် သုံးစွဲနေသည့် ဝေါဟာရဖြစ်သည်။

သို့သော် သုတ်ပါထေယျ ပါဠိတော်(၂၄၀) အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်(၆၀)များ၌ ကို(၈)ပါးကို "အက္ခဏ"ဟု ဘုရားရှင်ဟောထားပါသည်။ အက္ခဏကို ပုဒ်ခွဲလိုက်လျှင် အ+ခဏ ဟု နှစ်ပုဒ်ရပါသည်။အ မှာ မြန်မာပို ရှစ်မျိုး၊ ခဏမှာ မြန်မာလို အခါအခွင့်မရှိခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ နှစ်ပုဒ်ပေါင်းလိုက်လျှင် "မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် အခွင့်မသာသော အခါ ၈-မျိုး"ဟု ဆိုလိုပါသည်။ အက္ခဏ၌ ခဏဟူ

သော ပါဠိသည်"အခါအခွင့်"ဟူသော အနက်ကိုသာ ဟောသည်၊အရပ်ဒေသကို မဟောပါ။

ပါဠိတော်များ၌ ထို(၈)မျိုးကို ဟောကြားရာတွင် "ငရဲကျရောက်နေသူ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်နေသူ" စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဦးတည်၍ ဟောထားသဖြင့် ထိုအဋ္ဌက္ခဏာဒ်ကို ရပ်ပြစ် ဂ-ပါးဟု ပြန်ဆိုမည့်အစား "ပုဂ္ဂိုလ်ပြစ် ဂ-ပါး"ဟု ပြန်ဆိုပါက ပို၍ဆီလျော်ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ"မင်္ဂဖိုလ်ရောက်ကြောင်း အကျင့်မြတ် အကျင့်ကောင်းကို ကျင့်ရန် အခွင့်အရေးဆုံးရှုံးနေသူ ဂ-ယောက်"ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ပါဠိတော်လာ ရပ်ပြစ် ရှစ်ပါး

(၁) ငရဲသူငရဲသား၊

(၂) တိရစ္ဆာန်၊

(၃) ပြိတ္တာ(အသူရကာယ်ကို ပြိတ္တာ၌သွင်းယူသည်၊)

(၄) အသက်ရှည်သော အသညသတ်ပြဟ္မာ၊

(၅) သာသနာမရှိသော ပစ္စန္တရစ်အရပ်၌ဖြစ်သည့် လူရိုင်းများ၊

(၆) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်နေသူ၊

(၇) တရားတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို နားမလည်နိုင်လောက်အောင် ဉာဏ်ထိုင်း ဆွံ့အ နေသူ၊

(၈) ဉာဏ်ပညာထက်မြက်သော်လည်း ဘုရား တရား ဆိတ်သုဉ်းချိန်၌ လူဖြစ်ရသူ။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဘုရားပွင့်ကာ၊ ပါယ်သုံးရွာနှင့်[၃]၊ ဒီဃာယုနတ်[၄]၊ ဖြစ်လတ်ပစ္စန်[၅]၊ မိစ္ဆာဉာဏ်ရှိ[၆]၊ ဉာဏ်မရှိသား[၇]၊ ဉာဏ်ရှိငြားလည်း၊ ဘုရားမဖြစ်[၈]၊ ကျမ်းဂန်လှစ်သည်၊ ရပ်ပြစ် ဂ-ပါး သချပ်ဘည်း။ (ရတနာ့ဂုဏ်ရည်-၁၇၂။)

ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ(၁၈)လာ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး

(၁) ငရဲဘုံ၊
(၂) တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊
(၃) ပြိတ္တာဘုံ၊
(၄) အရူပဘုံ၊
(၅) အသညသတ်ဘုံ၊
(၆) ပစ္စန္တရစ်အရပ်၊
(၇) မျက်စိစသော ဣန္ဒြေငါးပါး ချို့တဲ့သူ၊
(၈) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သူ။

ရန်သူမျိုးငါးပါး

(၁) ရေ၊
(၂) မီး၊
(၃) မင်းဆိုး၊
(၄) ခိုးသား,ဓားပြ၊
(၅) အမွေခံသားသမီးဆိုး (မိမိက မုန်းနေရုံဖြင့် ရန်သူမဟုတ် သောကြောင့် အမွေခံ သားသမီးဆိုးသာ ရန်သူအစစ်ဟု ဆိုကြသည်။)

ဆောင်ပုဒ်။ ။ရေ, မီး, မင်း,ခိုး၊ မွေခံဆိုးငါးမျိုးရန်သူတည်း။

ဝိပ္ပတ္တိတရားလေးပါး

ဖောက်ပြန် ချွတ်ယွင်း ပျက်စီးခြင်းတရား လေးပါးကို ဝိပ္ပတ္တိတရား လေးပါးဟု ခေါ်သည်။

(၁) ဂတိဝိပ္ပတ္တိ = အပါယ်လေးပါးဘုံ၌ ဖြစ်ရခြင်း၊
(၂) ဥပဓိဝိပ္ပတ္တိ = ရုပ်အဆင်းအင်္ဂါကို "ဥပဓိ" ဟု ခေါ်၏၊ အင်္ဂါချို့တဲ့ခြင်းကို 'ဥပဓိဝိပ္ပတ္တိ' ဟုဆိုသည်၊
(၃) ကာလဝိပ္ပတ္တိ= မင်းဆိုးမင်းယုတ် အုပ်စိုးသောအခါ၊
(၄) ပယောဂဝိပ္ပတ္တိ = ကိုယ်မှုနှုတ်မှုကို ပယောဂဟု ခေါ်၏၊ အသိအလိမ္မာ မရှိသော သတိဝီရိယ လည်း မကောင်းသော ပယောဂကို "ပယောဂဝိပ္ပတ္တိ"ဟု ခေါ်သည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဖောက်ပြန်, ချက်ယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ခေါ်လျှင်းဝိပ္ပတ္တိ။ ဂတိ, ဥပဓိ၊ ကာလ, ပယောဂါ၊ ဤလေးဖြာ၊ မှတ်ပါ ဝိပ္ပတ္တိ။

ဗျသနတရားငါးပါး

ပျက်စီးခြင်း၊ ဆုံးပါးခြင်းတရားငါးပါး ကို "ဗျသန"တရား ငါးပါးဟု ခေါ်သည်။

(၁) ဘောဂဗျသန = စည်းစိမ်ဥစ္စာပျက်စီးခြင်း၊
(၂) ရောဂဗျသန = အနာရောဂါနှိပ်စက်၍ ပျက်စီးခြင်း၊
(၃) သီလဗျသန = ကောင်းသော အကျင့် ဖြစ်သော သီလ ပျက်စီးခြင်း၊
(၄) ဒိဋ္ဌိဗျသန = ကောင်းမွန်သော ဘာသာအယူ ပျက်စီးခြင်း၊မိစ္ဆာအယူကိုယူခြင်း၊
(၅) ဉာတိဗျသန = ဆွေမျိုးများပျက်စီးခြင်း။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ဆုံးရှုံးပျက်ပြား၊ ဖြစ်မှုများ၊ ခေါ်ငြားဗျသန။ ဘော,ရော,သီလာ၊ဒိဋ္ဌိ,ဉာ၊ငါးဖြာ ဗျသန။

မြဝတီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

နမောတသာ ဘုရားရှိခိုးအမွှမ်း

နာနာ နာထာ နာနာ ဝါဒါ၊
သန္တိ လောကေ မဟာဇနာ။

အမှာကံ တေသု အတုလံ၊
နာနာဝါဒဝိမဒ္ဒနံ။

ဝိဘဇ္ဇဝါဒိံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊
သရဏန္တိ အနုတ္တရံ။

ဝိဇာနတ္ထံ နိဗ္ဗာနတ္ထံ၊
ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမ တေ မယံ။

ဘောဒန္တော၊ အို နာ သေ ရေး ဒုက္ခဘေးတို့မှ ကင်းဝေးရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရန်တန်းတန်း ရည်ရွယ်မှန်းလျက် ကြိုးပန်းကုန်ကြ ကလျာဏအပေါင်း အို-သူတော်ကောင်းတို့။ လောကေ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါစုံ ဟိန္ဒဂုံတို့ ခိုလှုံနေကြ အလွန်ကြီးကျယ်လှသော ဤလောကကြီးထဲ၌။ နာနာ နာထာ၊ ထူးသည်သွေလာ သချ်ာမောက်ဖွိုး အမျိုးမျိုးသော ကိုးကွယ်ရာလည်း ရှိကြကုန်သော။ နာနာ ဝါဒါ၊ ဝဲ့ယာအောက်ထက် လောက်လက်ပေ့လိမ် စာဗူးအိမ်ပမာ လွန်စွာခြားနား များပြားသော အယူဘာသာလည်း ရှိကြကုန်သော။ မဟာဇနာ၊ တရာ့တပါး ထွေပြားမောက်ဖွိုး များစွာသော လူမျိုးဘိုသည်။ သန္တိ၊လောကလူ့ရွာတွင် သူမြင်ငါသိ ထင်ရှားရှိကြလေကုန်၏။ တေသု၊ ထိုဝဲ့ယာအောက်ထက် လောက်လက်ပေ့လိမ် စာဗူးအိမ်သဖွယ် ကိုးကွယ်ရာအဆူဆူ အယူဝါဒအကွဲကွဲဖြင့် မဲမဲခဲခဲ အသဲစွဲနေကြကုန်သူ လူအရပ်ရပ် နတ်အဖြာဖြာ ဗြဟ္မာအမျိုးမျိုးဘို့သွင်။ အမှာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ အတုလံ၊ သီလ

သမာဓိပညာ စစ္စာသိမ်းခြုံ ကျေးဇူးဂုဏ်တို့ကြောင့် တစုံတရာ ဘယ်သတ္တဝါမျှ ဘယ်ဟာကခု မဘုမပြိုင်နိုင်သော။ နာနာဝါဒဝိမဒ္ဒနံ၊ ထူးလည်ထွေလာ သချာမောက်ဖြိုး အထူးထူးသော အယူဝါဒအမျိုးမျိုး တို့ကို ပယ်ချိုးနှိမ်နင်းတော်မူနိုင်သော။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိံ၊ အကုသိုလ်နှင့် ကုသိုလ်နှစ်ဘန် ခွဲခဝဖန်လျက် ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား ဟောကြား ယူဆတော်မူတတ်သော။ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ လေးသစ္စာကို ဆရာမကူ သယမ္ဘူဖြင့် ရှယ်ချူသိမြင်တော်မူတတ်သော။ အနုတ္တရံ နတ်ဗြဟ္မာဘုံ ကပ်ပါခြုံ၍ လုံးစုံပြောထူ ဘယ်လူဘယ်နတ် ဘယ်သတ္တဝါ ဘယ်ဗြဟ္မာ ဘယ်ဘုရားတို့နှင့်မျှ နှိုင်းဆကာ ယှဉ်မကပ်နိုင်အောင် အမြတ်ဆုံး အသာဆုံးဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏန္တိ၊ လေးမြတ်ခိုမှီ ယုံကြည်ကိုးစား အားထားကိုးကွယ်သောသူတို့ပေတည်းဟု။ ဝိဇာနန္တံ၊ ကြားမြင်သူများ လူမျိုးခြားတို့ ပြွက်သားကိတိ ဟုဘ်ဘိုင်းသိကြစေခြင်း အကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနတ္ထံ၊ သချာဂုံ ခိုသုံးကိုးစား အကျိုးအားခကြောင့် မြတ်ဖျားခေါင်ထိ မရှိသာလွန် ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့ အမှန်ဆတ်ဆတ် ဆိုက်ကပ်ပေါက်ရောက်နိုင်ကြပါစေခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ ဟော မယံ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ သံသရာသမုဒ် ဝဲဇလုတ်မှ ကယ်ဆုတ်ပေးတတ် ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို။ ဝန္ဒာမ၊ သမာဓိသဒ္ဓါ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း မစီးဖြန်းခင် ကြည်လင်မြတ်နိုး လက်စုံမိုးလျက် ရှိခိုးပူဇော်လိုက်ကြပါကုန်အံ့။

မှတ်ချက်။ ။ပါဠိဘာသာ မတတ်ကျွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဖော်ပြပါ ပါဠိသက်သက်ဂါထာများကို လေ့လာကျက်မှတ်ခြင်း မပြုပဲ အနက်တချက်,ပါဠိတချက် မြန်မာပြန်များကို လေ့လာကျက်မှတ်ရုံမျှဖြင့်လည်း အကျိုးပြီးမြောက်ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်ပါသည်။

နမောတဿဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ အကျဉ်းရှိခိုးနည်း

အရဟတော၊ ဗြဟ္မာ၊ လူ၊ နတ် လေးမြတ်ကော်ရော် အလှူတော်မှန် **အပူဇော်ခံတော်မူထိုက်သော**။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဆရာမရှိ အမှန်တိုင်း **သာ တရားအလုံးစုံကို** ကိုယ်တိုင်သိတော်မူသသော။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုဘုန်းတော်ခြောက်စုံ ဂုဏ်တော်သခင်ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ **နမော**၊ ကာယ၊ ဝစီ၊ မနော၃ချိုလျက် သုံးလီပဏာမ ဂါရဝဖြင့် ကြည်ဆွသဒ္ဓါ ရှိခိုး ကန်တော့ပါ၏ **အရှင်ဘုရား**။

၂။ အကျဉ်းရှိခိုးနည်းတမျိုး

အရဟတော၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ သုံးပုံသူ့ဘို**၏** ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ **ထိုက်**ပေထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သစ္စာ၊ ဉေယျ ဓမ္မအပုံ အလုံးစုံကို အကုန်မကျန် မြတ်ရွှေဉာဏ်ဖြင့် **အမှန်ဘိုး**ထွင်း အလင်းသိမြင်တော်မူ ပေထသော။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ နမော-နမာမိ၊ ရှိ**သေ**မြတ်နိုး **လက်စုံ**မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၃။ **အကျယ်ရှိခိုးနည်း**

အရဟတော၊ တ**ထောင့်**ငါးရာ **ကိ**လေသာရန်သူ အပေါင်း**တို့မှ** **ဝေးကွာ** ကင်းလွ**တ်တော်**မူပေထသော။

အရဟတော၊ **တ**ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာရန်သူ အပေါင်းတို့ကို **အောင်တော်**မူ **နိုင်တော်**မူ **သတ်တော်**မူတတ်ပါပေထ**သော**။

အရဟတော၊ သံသရာစက်၏ အကန့်အကွက် အချက်အချာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ တရားနှစ်ပါးဦးစီးတဲ့သခ်ါရစက်တို့ကို ချိုးဖျက်တော်မူပေထသော။

အရဟတော၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ပစ္စည်းလေးဖြာ လှူဒါန်းဖွယ်ရာနှင့်တကွ အရိုအသေပြုခြင်း အလေးအမြတ်ပြုခြင်း မှိဝဲဆည်းကပ်ခြင်းတို့ကို ခံယူခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူပါပေထသော။

အရဟတော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ကိုယ်အမူအရာ, နှုတ်အမူအရာ, စိတ်အမူ အရာတို့ဖြင့် မကောင်းမှုမှန်သမျှကို ပြုတော်မမူတတ်ပါပေထသော။ ပြောတော်မမူတတ်ပါပေထသော။ ကြံစည်တော်မမူတတ်ပါပေထသော။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သခ်တ, အသခ်တအားဖြင့် ပြားသော ဉေယျ ငါးတန်တရားအမှန်ကို ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိတော်မူတတ်ပါပေထသော။

ဘဂဝတော၊ ဣဿရိယ, ဓမ္မ ယသ, သိရီ, ကာမ, ပယတ္တမည် ဘုန်း တော်ခြောက်လီနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေထသော။

တဿ ကာဒိသဿ၊ လောကဓံမလေ့ မုန်တိုင်းဝှေ့လည်း မရွေ့ မယိုင် ကျောက်စာတိုင်ကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ ပကတိသော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေထသော ထိုဘုန်းတော်သခင် သဗ္ဗညု ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်အား။

အမှာကံ၊ ရှပ်, နှာမ်နှစ်ဖြာ ငါးခန္ဓာကို သူငါသမုတ် အကျွန်ုပ်တို့၏၊ နမော၊ ကိုယ်, နှုတ်, နှလုံး သုံးပါးပေါင်းပျော့ မာန်ကိုလျော့၍ ကန် တော့မြတ်နိုး လက်စုံမိုးလျက် ရှိခိုးခြင်းသည်။

အတ္ထု၊ ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၄။ အကျယ်ရှိခိုးနည်းတမျိုး

အရဟတော၊ လူ, နတ်,ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ကောင်းစွာရှင် ပျော် မြတ်ပူဇော်ကို ခံတော်မူထိုက်ထသော။

အရဟာတော၊ အဖတောင်တာရာ သင်္ချာမြင့်မောက် ဗောဓိပင်အောက် ဝယ်အစောက်အကျယ် တဆယ့်လေးတောင် အရောင်ခြောက်ဖြာ ဇေယျာ သာလှ ပလ္လင်မှထက် ဒေဝပုတ္တ ကိလေသနှင့် စသည်အပြင် မာရ်ငါးအင် ကို အောင်မြင်တော်မူပြီးထသော။

အရဟာတော၊ မဟာဗုဒ္ဓေ စိမ်းညွန့်ပေသည့် ရွှေညောင်ပင်အောက် ပေါက်သည့်ထူးဆန်း ပလ္လင်နန်းထက် သက်နန်းကိုယ်ရောင် တပြောင်ပြောင် နှင့် ဘုန်းခေါင်ပန္နမေ ငြိမ်သက်နေသည့် ကိုးလသာစက် သုံးထောင်ဝက် ကို ညာဏ်မဂ်ပရမိန် စက်ဘုန်းရှိန်ဖြင့် ကွပ်နှိမ်ဆုံးမတော်မူပြီးထသော။

အရဟာတော၊ ခြူးပန်းခြူးပင် ခြူးပွင့်ဆင်၍ ပလ္လင်ရတနာ နန်း သိင်္ဂါထက် မိုက်လှတဏှာ အဝိဇ္ဇာကို ပယ်ခွာတော်မူပြီးထသော။

အရဟာတော၊ လေးဖြာသြဃ စက်ဝဲမဋ္ဌ နစ်ကြမွန်းသူ ခပ်သိမ်းလူတို့ ကယ်ယူကူးသန်း နိဗ္ဗာန်ကမ်းသို့ ဖြောင့်တန်းရောက်အောင် ပို့ဆောင် တော်မူပြီးထသော။

အရဟာတော၊ ပိတ်သည်းကွယ်ကာ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ရုံခါဟဆစ် အညစ် အကျုံ မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်တော်မမူထသော။

ဘဂဝတော၊ ဣဿရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယသ၊ သိရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တတည်းဟူသော ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပြီးထသော။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓနှင့် အရိယမဂ္ဂါ လေးသစ္စာ ကို ပြည့်စုံစွာ သိတော်မူပြီးထသော။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သင်္ခါ၊ ဝိကာ၊ လက္ခဏာနှင့် တဖြာပညတ် နိဗ္ဗာန်ဓာတ် ကိုပေါင်းအပ်သောအခါ ဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓါ သိအပ်စွာသည့် ငါးဖြာဉေယျ မြတ်ဓမ္မ ကို သဗ္ဗလုံးစုံ ပြည့်စုံစွာ သိတော်မူပြီးထသော။ တဿ-တာဒိသဿ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ဘဂဝါဂုဏ်၊ အရဟာတာဂုဏ်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့နှင့် လောက်လုံကြွယ်ဝ ပြည့်စုံတော်မူကသော မြတ်စွာဘုရားသခင်ကို။ နမော နမာမိ၊ ဘယ၊ လာဘ၊ ကုလကြည်ရှောင်း ဂုဏ်တော်အပေါင်းကို အောက်

မေ့သဖြင့် အသည်းနှလုံး ဆို့ပိတ်ဖုံးလျက် သုံးတန်စေတနာ သုံးဖြာဒွါရ ပညာမဖြင့် ကြည်ဆွသဒ္ဓါ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၅။ အကျယ်ရှိခိုးနည်းတမျိုး

ယော ဘဂဝါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ၊ ကမ္ဘာတသိန်းအလွန်ရှိကုန်သော။ စတ္တာရိအသင်္ချေယျာနိ၊ လေးအသင်္ချေတို့ ကာလပတ်လုံး။ သမတ္တိံသပါရမိယော၊ အယုတ်, အလတ်, အမြတ်အားဖြင့် အမျိုးသုံးဆယ်သော ပါရမီတော်တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ မဆုတ်မနစ် သစ်သစ် ပွားဆင့် ဖြည့်ကျင့်တော်မူပြီး၍။ စရိမတ္တဘဝေ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော သိဒ္ဓတ္ထမင်း၏ အတ္တဘော၌။ ဧကူနတိံသဝဿဝယေ၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ် အရွယ်၌။ နိက္ခမိတွာ၊ တောထွက်တော်မူ၍။ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်ကို ပတ်လုံး။ ဒုက္ကရစရိယံ၊ ပြုကျင့်နိုင်ခဲသောအကျင့်ကို။ စရိတွာ၊ ကျင့်ကြံ, ကျိုးကုတ်, အားထုတ်တော်မူပြီး၍။ ပဉ္စတိံသဝဿဝယေ၊ သုံးဆယ့်ငါးနှစ် အသက်အရွယ်၌။ ဝိသာခါပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့၌။ သူရိယေ၊ နေ သည်။ အနတ္ထင်္ဂတေယေဝ၊ မဝင်သေးမီသာလျှင်၊ ဒေဝပုတ္တမာရံ၊ ဒေဝ ပုတ္တမာရ်ကို။ ဇိနိတွာ၊ အောင်မြင်တော်မူပြီး၍။ ရတ္တိယံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ ပဌမေ ယာမေ၊ ပဌမယာမ်၌။ (ဝါ) ညဉ့်ဦးယံ၌။ ပုဗ္ဗေနိဝုတ္ထက္ခန္ဓပဋိစ္ဆာဒကံ၊ ရှေးဘဝ၌ နေအပ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အဝိဇ္ဇန္ဓ-ကာရံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ဥခွံကို။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏမုခ-တုဏ္ဍကေန၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တည်းဟူသော နှုတ်သီးဖျားဖြင့်။ ပဒါလေတွာ၊ ဖောက်ခွဲတော်မူ၍။ မဇ္ဈိမေ ယာမေ၊ မဇ္ဈိမယာမ်၌။ (ဝါ) သန်းခေါင်ယံ၌။ စုတူပပါတပဋိစ္ဆာဒကံ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို ဖုံးလွှမ်းတတ် သော။ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသောဥခွံကို။ စုတူပပါတဉာဏ-မုခတုဏ္ဍကေန၊ စုတူပပါတဉာဏ်တည်းဟူသော နှုတ်သီးဖြင့်။ (ဝါ) စုတိ-ပဋိသန္ဓေကို သိတတ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တည်းဟူသော နှုတ်သီးဖြင့်။ ပဒါလေတွာ၊ ဖောက်ခွဲတော်မူ၍။ ပစ္ဆိမေ ယာမေ၊ ပစ္ဆိမယာမ်၌။ စတု-သစ္စပဋိစ္ဆာဒကံ၊ လေးပါးသောသစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အဝိဇ္ဇန္ဓ-

ဃောသံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ဥဒ္ဓံကို။ အာသဝက္ခယဉာဏမှုခတုတ္တ-ကော၍၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်တည်းဟူသော နှုတ်သီးဖျားဖြင့်။(ဝါ) အာသ-ဝေါတရားဘို့ကို ကုန်စေတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော နှုတ်သီးဖျားဖြင့်။ ပဒါလေတွာ၊ ဖောက်ခွဲတော်မူပြီး၍။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိ မြတ်သော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် သိတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသည်၊ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ သဗ္ဗကိလေသေ၊ တခုမကြွင်း ခပင်း ဥဿုံ အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့ကို။ ဆိဋ္ဌတွာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သံလျက်ဖြင့် ချိုးဖျက်ခုတ်ဖြတ် ပယ်သတ်တော်မူပြီး၍။ ပဉ္စစတ္တာလီသ-ဝဿာနိ၊ လေးဆယ့်ငါးဝါတို့ပတ်လုံး။ ဓမ္မဝိဇယဘေရိံ၊ တရားတည်းဟူသော အောင်စည်ကြီးကို။ ပဟာရိတွာ၊ ကောင်းကောင်းမြည်ကြီး ပုံတင်ဟည်း အောင် ရိုက်တီးဆော်ရွမ်းတော်မူပြီး၍။ ဓမ္မဝိဇယသဘာ၊ တရားတည်းဟူသော အောင်ပွဲသဘင်ကို။ အကာသိ၊ ကျင်းပတော်မူလေပြီ။

အရဟတော၊ ကိလေသာစက် သုံးဆောင်ဝက်ကို လေးမဂ်အောက်ထက် အမြောက်စက်ဖြင့် ဖျောက်ဖျက်ခုတ်ထွင် ငုတ်မထင်အောင် သုတ်သင်ရှင်းလင်းတော်မူပြီးသော။ အရဟတော၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ပူဇော်ဝိသေသကို ခံတော်မူထိုက်သော။ အရဟတော၊ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၌ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ် မရှိတော်မမူသော။(ဝါ) ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုကို ပြုတော်မမူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးလီ ခိုင်နှင်းဆိကိုအမှီဆရာ မရှိပါပဲ ကောင်းစွာတော်ဆင် သိမြင်တော်မူပြီးသော။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ နမော၊ ခန္ဓာငါးခု ဓာတ်အစုကို ငါဟုသမုတ် အကျွန်ုပ်၏၊ နမော၊ ကာယ, ဝါ မနောချိုလျက် သုံးလီစေတနာ သုံးဖြာဒွါရ ပဏာမဖြင့် ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု- ဘဝတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

မြဝတီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

နမောတဿ ဘုရားရှိခိုးအကျယ်

အနေဟာဘာ၊ အနေခါင်နင်းနှိမ် နေ့ ငင်းချုပ်းသိမ်၍ တကြိမ်မလှန် တာန်အသစ် မဖြစ်စေဘဲ အရဟတ္တာဂ် ဉာဏ်သန်လျက်ဖြင့် ချေဖျက်သုတ်သင် နုတ်ခင်ချိုးဖြတ် သဘ်တော်မူပြီးသည့်အဖြစ်ကြောင့် တစေတောင့် ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ လွန်စွာဝေးတော်မူပြီးသသော။ (၀ါ) မဏ္ဍိုင်ဗောဓိ ရပ်သီခိုယ် ဝိရိယခြေ သီလမြဲ၍ ရပ်နေပြီးလျက် သဒ္ဓါလက်ဖြင့် ကမ္မာသူ ဉာဏ်ဓားဆိန် စွဲချိန်ကိုင်ဘာ သံသရာစက် ကန်အကွက်တို့ကို ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မဖောက်မပြန် ရှေ့ညွှန်မရှာ ဆရာမရှိ မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင်သာ ငါးဖြာဉေယျ မမှ လုံးစုံ တရားပုံကို အောင်ပြပြ ကြွင်းမဲ့ဘိတိ ဉာဏ်အျက်စိဖြင့် မြင်သိတော်မူပြီးထသော။(၀ါ) နေ့အရှက်လင့် ပဒုံပွင့်သို့ အသင့်ပေါင်းယှက် အင်္ဂါကြောင့် နှိုင်းဖက်မရှိ အပရိမိတ ဂုဏအထူး ကျေးဇူးများစွာ တန်းဆာဂုဏ်ရှင် သဗ္ဗညုဘ ဉာဏ်တော်၌ ဂန္ဓသင်းလှိုင် မွှေကြိုင်ပျံ့လွင့် ကားကားဆင့်လျက် ပွင့်ပနက်လူ ဘယ်သူမဆို လိုလိုမှန်ရှင့် ကိုးဂုဏ်တင့်၍ ပွင့်တော်မူပြီးသသော။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုဣဿရိယ, ဓမ္မ, ယသ, သိရိ, ကာမ, ပယတ္တဟု ဘဂခြောက်စုံ ကျေးဇူးဂုဏ်တို့နှင့်ပြည့်စုံပေတတ် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအား။ နမော၊ များပြားလှစွာ ဂုဏ်မဟာကို စိတ်မှာမပြတ် ရိုးရင်းလတ်၍ ကြီးမြတ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗုတာကို လျင်စွာရကြောင်း ဆုပန်တောင်းလျက် ညွှတ်ပျောင်းရိုကျိုး ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ရှေးအကျဆုံးဘုရားရှိခိုး။ ။ဤ "နမောတဿ" ဘုရားရှိခိုးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် "ဘုရားရှိခိုးအစ နမောတဿက" ဟု ဆိုလောက်အောင် ရှေးအကျဆုံး ဘုရားရှိခိုးတပုဒ်ဖြစ်သည်။ ရှေး ဖုဿဘုရားရှင်ထက်ထက်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဂေါတမဘုရားသခင် လက်

ထက်တော်များမှာပင် ဤ "နမော တဿ" ဖြင့် ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးခဲ့သူများကို ကျမ်းဂန်များ၌ တွေ့ရသည်။

မှန်ပါသည်၊ ဤကမ္ဘာမှ ပြန်၍ ရေတွက်လျှင် ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာ ထက်၌ ပွင့်တော်မူခဲ့သော ဖုဿ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက်ထက်တော်၌ မဟိန္ဒမင်းကြီးသည် သားတော် ဖုဿဘုရားရှင်ထံသွား၍ "ငါ၏သားကြီးကား ဘုရား၊ သားအငယ်ကား ပထမအဂ္ဂသာဝက၊ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၏သားကား ဒုတိယ အဂ္ဂသာဝကတည်း" ဟု ဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် သားဘုရားနှင့် အဂ္ဂသာဝကတို့ကို ကြည့်၍ "နမော တဿ" စသည်ဖြင့် သုံးကြိမ် ဥဒါန်းကျူးကြောင်းကို ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလာနထေရဝတ္ထု၌ မိန့်ဆိုဖွင့်ပြထား၏။

မနုဿ နိမည်ရှိသော သောဏပန် ပုဏ္ဏားမကြီးသည်လည်း ခင်ပွန်းသည် ပုဏ္ဏားကြီးအတွက် ထမင်းပို့စဉ် ချော်လဲ၍ ဘုရားရှင်ကို သတိရသော "နမော တဿ" စသည်ဖြင့် သုံးကြိမ် ဥဒါန်းကျူးရင့်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ခင်ပွန်းသည်ပုဏ္ဏားကြီးသော ရှင်ဂေါတမကို ချီးမွမ်းသည့် ယင်း ဥဒါန်းစကားကို ရွတ်ဆိုလျှင် သတ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်သော်လည်း ဘုရားရှင်ကိုသတိရတိုင်း ရွတ်မြဲ ရွတ်ဆိုကြောင်းကိုလည်းကောင်း သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော် (၁၆၂) ၌ မိန့်ဆိုဖွင့်ပြထား၏။

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော် ဗြဟ္မာယုသုတ်၌လည်း ဗြဟ္မာယုမည်သော ပုဏ္ဏားပါမောက္ခကြီးသည် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်သတင်းကို ဥတ္တရလုလင်မှ တဆင့် ကြားသိရသောအခါ ကြည်ညိုလှသဖြင့် ဘုရားရှင်သီတင်းသုံးတော်မူရာသို့ ရှေးရှုလက်အုပ်ချီလျက် "နမော တဿ" စသည်ဖြင့် ဥဒါန်းကျူးရင့်ကြောင်း မိန့်ဆို၏။

ထို့ပြင် သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် သက္ကပဉှသုတ်၌ သိကြားမင်းသည် နှစ်သက်ရွှင်လန်းသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်ဖြင့်ခြေကို သက်သေထိလို့ ငှာ သုံးသပ်ကာ "နမော တဿ" သုံးကြိမ် ဥဒါန်းကျူးရင့်ကြောင်း ကိုလည်းကောင်း၊ ဒုကအင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် သမစိတ္တဝဂ်၊ အာရာမဒဏ္ဍ

သက်ဝယ် အာဆာမဒတ္တ ပုဏ္ဏားကြီးသည် မဟာကစ္စာယနထေရ်အား "လောကဥ္စာဂစသည်မှ လွတ်မြောက်သောသူ ရှိပါ၏လော"ဟု မေးလျှောက်သောအခါ "ဘုရားရှင်သည် လွတ်မြောက်တော်မူပါသည်"ဟု မိန့်သဖြင့်နေရာမှထ၍ ဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် "နမော တဿ" သုံးကြိမ်ဥဒါန်းကျူးရင့်ကြောင်းကိုသည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုထားသည်။

ဥဒါန်းဟူသည် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပီတိအဟုန်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စကားဖြစ်၏၊ ခြင်ခွက်မဆန့်ရဲ လျှံဖိတ်ယိုစီးသောဆီကဲ့သို့ ပီတိကြောင့်ဖြစ်သော အတွင်းစိတ်အကြံ ည်အဘင်းနှလုံးထဲမဆန့်ပဲလျှံတက် ကာ ဝစီဒွါရဖြင့် စကားအဖြစ်အပြင်သို့ထွက်ပေါ်လာသော စကားသံအထူးကို ဥဒါန်းဟုခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဤ ဘုရားရှိခိုး နမောတဿပဏ္ဏားကို ဘုရားဂုဏ်တော်၌ နှစ်သက်ခြင်းပီတိအဟုန် ပြင်းထန်သူတို့ကျူးရင့်ရွတ်ဆိုအပ်သော ဥဒါန်းစကားဟု မှတ်သားအပ်၏။ ရှေးက သူတော်ကောင်းများ ဘုရားရှင်ကို သတိရသောအခါတိုင်း ရွတ်ဆိုလေ့ရှိကြ၏၊ ယခုကာလ နေရာတိုင်းမှာ မင်္ဂလာရှိသော စကားအမျိုးအနေဖြင့် အသုံးပြုကြ၏။

ယင်းသို့ ရှေးအကျဆုံး ဘုရားရှိခိုးတပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဒနီတိ ပဒမာလာကျမ်း (၁၇၅) ၌ "မဟာနမက္ကာရ=ဘုရားရှိခိုးကြီး"ဟု အမည်ပေးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျမ်းငယ်များအဆို။ ။သာတာဂိရိနတ်သည် "နမော"ဟု ဆို၍လည်းကောင်း၊ အသူရိန်နတ်မင်းသည် "တဿ"ဟု ဆို၍လည်းကောင်း၊ စာတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းသည် "ဘဂဝတော"ဟုဆို၍ လည်းကောင်း၊ သိကြားမင်းသည် "အရဟတော"ဟု ဆို၍လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းသည် "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ"ဟု ဆို၍လည်းကောင်း အသီးသီး ရှိခိုးကြသည်ကို စုပေါင်း၍ နမော တဿ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ကျမ်းနက် ခေါ် သဒ္ဒါငယ်ကျမ်း၌ ဆိုကြောင်း သာသနဗဟုဿုတပကာသနီ (၈)၌ ဖော်ပြထား၏။ ကစ္စာယနဘေဒဋီကာသစ်၌လည်း နတ်ငါးဦးက ရှိခိုးကြောင်း မိန့်ဆို၏၊ လက်ဝဲနေဝ်ရထဆို ယိုးဒယားနိုင် မော်ကွန်းတွင်

လည်း တပုဒ်စီ ရှိခိုးကြောင်းအဆိုရှိ၏။ ထိုအဆိုများအတိုင်း သံဂါယနာတင်ကျမ်းများ၌ အဆိုမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာများဘွင် ဥဒါန်းအဖြစ်ဖြင့် တခါဘည်း ကျူးရင့်ကြသည်မှာ အထင်အရှားပင် ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ယင်းအဆိုများကို ပိဋကတ်တော်ပညာရှင်တို့ အတည်ပြု လက်ခံခြင်းမရှိကြကုန်။

ပဏာမမင်္ဂလာနှင့် အကျိုးတရား။ ။ဤ "နမောတဿ"ဘုရားရှိခိုးမှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား ရှိခိုးကန်တော့ခြင်းဖြင့် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာအမှု ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားနာရန် ဖိတ်မန်ချက်၊အခါကြား နိုးဆော်ချက်များမှာ "နမောတဿ"ကို ရှေးဆရာတို့ ပဏာမပြုခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် ပရိတ်မရွတ်မီ ပဏာမပြုရန် "နမော တဿ"ကို ထည့်သွင်း စီစဉ်ခဲ့ကြပြန်သည်။ ပရိတ်ရွတ်သူ နာကြားသူများ အကျိုးရရေးအတွက်ပင်ဖြစ်သည်။ အန္တရာယ်ကင်းခြင်း, ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ မင်္ဂလာဖြစ်ခြင်းအကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ပြီးမြောက်စေသည်။

ဤစေတနာဖြစ်ရာခေတ်မှာ အတုမရှိသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသရှိသော မြတ်ဗုဒ္ဓပင်ဖြစ်၍ အလွန်ထူးခြား ကောင်းမြတ်သောခေတ် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုဘုရားရှင်တို့၌ဖြစ်ရသော ရှိခိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဏာမစေတနာ အတွင်း ခေတ်ခံကလည်း အလွန်ကောင်းမြတ်သော အဇ္ဈာသယခေတ်ခံ ဖြစ်ရပါမည်၊ ဤသို့ ခေတ်၏ပြည့်စုံခြင်း, အတွင်းခေတ်ခံ စိတ်ထား အဇ္ဈာသယ၏ ပြည့်စုံခြင်းနှစ်မျိုးကြောင့်ပင် နမော တဿ ပဏာမစေတနာက အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်ခြင်း, ကောင်းကျိုးမင်္ဂလာကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးများ ခံစားရကြောင်း ကျမ်းဂန်များ၌ အဆိုအမိန့် ပြုခဲ့ကြသည်။

ဂုဏ်တော်ဖွင့်ဘုရားရှိခိုးများ

ဘုရားဂုဏ်တော်-၉-ပါးဘုရားရှိခိုး

ပါဠိသက်သက်ဖြင့် ရှိခိုးနည်း

ဣတိပိ သော ဘဂဝါ

(၁) အရဟံ

(၂) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ

(၃) ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော

(၄) သုဂတော

(၅) လောကဝိဒူ

(၆) အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ

(၇) သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ

(၈) ဗုဒ္ဓေါ

(၉) ဘဂဝါ

ဣတိ နဝဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတံ အတုလံ လောကနာယကံ အဟံ ဝန္ဒာမိ သဗ္ဗဒါ၊

အကျဉ်းရှိခိုးနည်း

(၁) အရဟံ=လူ,နတ်,ဗြဟ္မာ သတ္တဝါသုံးဦးတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား၊

(၂) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ=သိစရာရှိသမျှ ခပ်သိမ်းသော တရားအဝဝတို့ကို မဖောက်မပြန် သယမ္ဘူဉာဏ်ဖြင့် မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊

(၃) ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော = ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါး၊ ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါး၊ စရိုက ၁၅-ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊

(၄) သုဂတော=ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၊

(၅) လောကဝိဒူ=သတ္တလောက, သင်္ခါရလောက, ဩကာသလောက တည်းဟူသော လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊

(၆) အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ = မယဉ်ကျေးသေးသော လူယောကျ်ား, နတ်ယောကျ်ား, တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ားတို့ကို အတုမရှိ ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၊

(၇) သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ=ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်တန် ကောင်းကျိုး လွန်ပြည့်ဖြိုးအောင် ဆုံးမတော်မူတတ်သောကြောင့် နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊

(၈) ဗုဒ္ဓေါ=သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊

(၉) ဘဂဝါ=ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဤမေဟိ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ ဘုရား။

အကျဉ်းရှိခိုးနည်းတမျိုး

သော ဘဂဝါ၊ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်။ဣတိပိ၊ ဤသို့ လူမင်း, နတ်မင်း, ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လွှင့်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါပေ၏။

သော ဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်။ ဣတိပိ၊ဤသို့ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် သယမ္ဘူဉာဏ်ဖြင့် အကြွင်းမရှိ အလိုလို ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူနိုင်သောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍ မကုန် ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လွှင့်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါပေ၏။

သော ဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏတဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လွှင့်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါပေ၏။

သော ဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် ရကြောင်းမျှော်၍ ကောင်းစွာ ကြွတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လွှင့်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါပေ၏။

သော ဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ သတ္တလောက, သင်္ခါရလောက, ဩကာသလောကဟု ဆိုအပ်သော လောကသုံးပါးကို သိတော်မူနိုင်သော အကြောင်းကြောင့်

လည်း။ လောကဝိဒူ၊ လောကဝိဒူဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍ မကုန် ဖြာမွှားဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လှိုင်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါ ပေ၏။

သော ဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ မယဉ်ကျေးသေးသော သတ္တဝါများကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမမှု၌ အတုမရှိ စွမ်းနိုင်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ဖြာမွှားဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လှိုင်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါပေ၏။

သော ဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ လူနတ်တို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ဖြာမွှားဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လှိုင်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါပေ၏။

သော ဘဂဝါ၊ ထိုရွှေဘုန်းတော်သခင်မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် ကိုယ်တိုင်လည်း သိ၍ သူတပါးကိုလည်း သိစေတော်မူနိုင်သော အကြောင်းကြောင့် လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍မကုန် ဖြာမွှားဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လှိုင်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါပေ၏။

သော ဘဂဝါ၊ ထို ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ဣဿရိယ, ဓမ္မ, ယသ, သိရီ, ကာမ, ပယတ္တတည်းဟူသော ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါဟူသော ဂုဏ်တော်ကြီးဖြင့် အံ့ချီး၍ မကုန် ဖြာမွှားဘုံတိုင်အောင် ပျံ့လှိုင်ကျော်ကြား ထင်ရှားတော်မူပါ ပေ၏။

ကွတ် ဝေ နဝဟိ ဂုဏာဟိ၊ ဤကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ အဘုလံ၊ တစုံတယောက်သော သူနှင့်တူတော်မမူသော။ လောကနာယကာ၊ လူတို့၏အကြီးအမှူးလည်း ဖြစ်တော်မူထသော မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုးဘန် စိတ်ရည်သန်လျက် ဖန်ဖန်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အကျယ်ရှိခိုးနည်း

၁။ အရဟံဂုဏ်တော်

(က) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ဝါသနာနှင့်တကွ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ အစရှိသော တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ အပေါင်းတို့မှ အလွန်ဝေးတော်မူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ "အရဟံ"မည်တော်မူ၏။

(ခ) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ အစရှိသော ကိလေသာ ရန်သူအပေါင်းတို့ကို လေးပါးသော အရိယာမဂ် လက်နက်ရတနာဖြင့် သတ်ညှဉ်းပယ်ဖျက်တော် မူပြီးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ "အရဟံ"မည်တော်မူ၏။

(ဂ) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ မကောင်းမှုကိုပြုရာ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ထက်ဝန်းကျင် ကင်းတော်မူပြီးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ "အရဟံ"မည်တော်မူ၏။

(ဃ) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်, နာမ်ရုပ်, အာယတန, ဖဿ, ဝေဒနာ, တဏှာ, ဥပါဒါန်, ဘဝ, ဇာတိ, ဇရာ, မရဏ

ဟု ဆိုအပ်သော သံသရာစက်၏ အကန့်အကွက်အားကို လေးပါးသော အရိယာမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ "အရဟ" မည်တော်မူ၏။

(င) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ အလုံးစုံသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်ဖြစ်၍ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်၍ ချမ်းသာအပေါင်းသို့ ရောက်စေတော်မူနိုင်သော အကျိုးထူးရှိသည် ဖြစ်၍ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ "အရဟ" မည်တော်မူ၏။

၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်

သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးသည် ဒုက္ခသစ္စာ၊ တဏှာသည် သမုဒယသစ္စာ၊ နိဗ္ဗာန်သည် နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ရှစ်ပါးသည် မဂ္ဂသစ္စာမည်၏ ဟူ၍ သစ္စာလေးပါးကို ပိုင်းခြားကာ အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းတို့ကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် ထိုးထွင်း၍ အကြွင်းမရှိ သိတော်မူပြီးသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ" မည်တော်မူ၏။

၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်တော်

သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ရှေး၌ နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့တော်မူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်တော်မူသော ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်တော်၊ ရုတေသောသူ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောသူ၊ ယုတ်သောသူ၊ မြတ်သောသူ၊ ဆင်းရဲသောသူ၊ ကြွယ်ဝသောသူ၊ အဆင်းလှသောသူ၊ အဆင်းမလှသောသူ အစရှိသည်တို့ကို အကြွင်းမဲ့ မြင်တော်မူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်တော်မူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်၊ အာသဝေါ

တရားဘို့ကုန်ခြင်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိခြင်း၊ အလုံးစုံသော ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့ကို ပြည့်စုံပြီးစီးခြင်းကို ပြုတတ်သော အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိဇ္ဇာသုံးပါး[၁]။

တန်ခိုးအထူးကို ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်သော ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်တော်၊ အလွန်ဝေးသော အသံကို ကြားတော်မူနိုင်သော ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်တော်၊ သူတပါး၏ စိတ်အကြံအစည်ကို ပိုင်းခြား၍ သိမြင်ခြင်းငှာ စွမ်းတော်မူနိုင်သော ပရစိတ္တဝိဇာနနဉာဏ်တော်၊ ရှေး၌နေဘူးသော ခန္ဓာတော်အစဉ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိမြင်ခြင်းငှာ စွမ်းတော်မူနိုင်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်တော်၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့စွာသော ရုပ်ရုံ စသည်ဘို့ကို ကောင်းစွာမြင်ခြင်းငှာ စွမ်းတော်မူနိုင်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်၊ အာသဝေါတရားလေးပါးတို့ကို ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်၊ ရုပ်, နာမ်တရားတို့၏ အနိစ္စ စသောလက္ခဏာများကို ကောင်းစွာသိမြင်တော်မူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်တော်၊ ပြာတေ့ ကိုယ်တော်အတွင်းမှ ချာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ်ပြည့်စုံသည့် အခြားကိုယ်တော်ကို ထပ်ဘူဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်သော မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်တော်ဟူသော ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး[၂]။

ကာယကံ ဝစီကံတို့ကို ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်း၍ထားတတ်သော ပညာပြဋ္ဌာန်းသော ဝိရတီစေတနာဟု ဆိုအပ်သော သီလသံဝရ စက္ခုန္ဒြေ စသော ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့ကို သိမ်းဆည်း စောင့်ရှောက်တတ်သောတရားတည်းဟူသော ဣန္ဒြိယေသုဂုတ္တဒွါရတာ၊ အစာ, အာဟာရ ဘုဉ်းပေးတော်မူခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိတတ်သည့်ပညာတည်းဟူသော ဘောဇနေမတ္တညုတာ၊ ညဉ့်ကို သုံးစု,စု၍ ပထမ,ဒုတိယနှစ်စု၌ တပည့်သံဃာများနှင့် နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့အား တရားရေအေး တိုက်ကျွေးတော်မူ၍ တတိယအစုကို ကဖန် သုံးစု,စု၍ တစု၌ စင်္ကြံကြွတော်မူ

၁။ ပု၊ဒီ၊အ၁။

၂။ ပု,ဒီ,အ၁နှင့်၊ဣဒ္ဓိ,သောတ၁၊ ဝိပဿနာ, ပရ၊ မနောမယဉာဏ၁၊ ပေါင်းလေပါ၊ ဝိဇ္ဇာ ရှစ်မျိုးရ။

ခြင်း၊ တစုံ့ ကျိန်းစက်တော်မူခြင်း၊ တစုံ့ ကျွတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို ဉာဏ်တော်ဖြင့် ကြည့်ရှုတော်မူခြင်း၊ ဤသို့အားဖြင့် နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း တည့်အဖို့ကို ကိုးစု စု၍ တစုအဖို့သာ ကျိန်းစက်တော်မူ၍ ကောင်းစွာ နိုးကြားခြင်း တည်းဟူသော ဇာဂရိယာနုယောဂ၊ သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါးတည်းဟူသော သဒ္ဓါ၊ ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ၊ ဗာဟုသစ္စ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ ပညာ၊ ရူပါဝစရဈာန်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာတည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါငါးပါး ရှိသော ပထမဈာန်၊ ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါသုံးပါးရှိသော ဒုတိယဈာန်၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသော တတိယဈာန်၊ ဥပေက္ခာ၊ ဧကဂ္ဂတာ တည်းဟူသော ဈာန်အင်္ဂါ နှစ်ပါးရှိသော စတုတ္ထဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော စရဏ တဆယ့်ငါးပါး[၁] —

ဤသို့လျှင် ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ "ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န"မည်တော်မူ၏။

၄။ သုဂတဂုဏ်တော်

(က) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာကျူးနိုပ် ဗျာဒိတ်တော်အရနှင့် လုံးလမသွေ သချေၤလေးထပ် ကပ်တသိန်းလုံး ဖြည့်သုံးပါရမီ စုံညီကောင်းစွာ သမ္မာပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ဖြင့် လူနတ်ပြဟ္မာ သတ္တဝါကိုအား ချမ်းသာစေမှု ပြုတော်မူလျက် သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော အယူနှစ်ပါး၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂ၊ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ တည်းဟူသော အယုတ်ဝါးရား နှစ်ပါး၊ ဤလေးပါးသို့ မလားမကပ် မဇ္ဈိမပဋိပဒ် အကျင့်မြတ်သာလျှင်

၁။ သီ၊ ဋ္ဌကန်၊ ဘော၊ ၈၁၊ သဒ္ဓမ္မာနှင့်၊ ဈာန်မှာလေးပါး၊ ဤဆယ့်ငါး၊ မှတ်သားစရဏ။

ကောင်းမြတ်လှစွာ ကြွလာတော်မူခြင်း ဟည်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ "သုဂတ" မည်တော်မူ၏။

(ခ) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကွဲတိပိ ကွဲမိနာ စ ကာရ- ဏေန၊ ဤသို့ကရဂိက်ဖြဟ္မာ သံသာသဖွယ် ဆန်းကြယ်လေသား သံတော် အားဖြင့် ခြားနားသိဖွယ် နာချင်ဖွယ်နှင့် တင့်တယ်သန့်ရှင်း မပျင်းလုံး အိမ် ငြိမ့်ငြိမ့်ပဲ့တင် နက်နဲထင်သော် အင်္ဂါရှစ်မြွက်ဖော် အသံတော်ဖြင့် ကျိုး ရှိသောဟုတ် မဟုတ် အမှန် သူနာခံလို မနာလိုအား နှစ်ခွန်းစကားကိုသာ ဆိုတော်မူဘတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ "သုဂတ" မည် တော်မူ၏။

(ဂ) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကွဲတိပိ ကွဲမိနာ စ ကာရ- ဏေန၊ ဤသို့ ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ အရိယာမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ကောင်း စွာ ကြွတော်မူဘတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ "သုဂတ" မည်တော်မူ၏။

(ဃ) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကွဲတိပိ ကွဲမိနာ စ ကာရ- ဏေန၊ ဤသို့လေးပါးသော အရိယာမဂ်ဖြင့် သတ်သွင်းပယ်ဖျက်တော်မူ ပြီးသော ရယုံးစုံသော ကိလေသာအပေါင်းတို့သို့ တဖန်မလာ မကပ် သည်ဖြစ်၍ ကောင်းမြတ်သော ကြွသွားခြင်း ရှိတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ "သုဂတ" မည်တော်မူ၏။

၅။ လောကဝိဒူဂုဏ်တော်

သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကွဲတိပိ ကွဲမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ စကြဝဠာအနန္တ စရိုက်နှလုံးသွင်း မကြွင်းဉဿုံ လုံးစုံပေါ်ယယ် သိဖွယ်များလှ မြို့ရှိသမျှ သတ္တဝါဟူသော သတ္တလောက သင်္ခါရ၏ လက္ခဏာ- ရသာ ကိစ္စစေ့င့ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်ဟု ခွဲရန်ပိုင်းခြား များလှစွာ အာကာသတနေ့တော် သစ္စာမကြွင်း ခပင်းရှိသမျှ သင်္ခါရလောက မြင်းမိုရ်

စကြဝဠာ သမုဒ္ဒရာနှင့် ဟိမဝါတောင်တောင် မြားမြောင်လှစွာ ကမ္ဘာတည်နေခြင်း ဩကာသလောကဟူသော လောကသုံးပါးကို ပိုင်းခြားတိတိ သိမြင်တော်မူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒူ၊ "လောကဝိဒူ" မည်တော်မူ၏။

၆။ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိဂုဏ်တော်

(က) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ သီလဂုဏ်တော်, သမာဓိဂုဏ်တော်, ပညာဂုဏ်တော်, အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ဝိမုတ္တိဂုဏ်တော်, ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တော် တည်းဟူသော ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏ်တော်အားဖြင့် တစုံတယောက်သောသူနှင့် တူတော်မမူသောကြောင့် အလုံးစုံသောသတ္တလောကတို့ထက် ကဲလွန်ထူးမြတ်တော်မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ "အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ" မည်တော်မူ၏၊

(ခ) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ မယဉ်ကျေးသော လူယောကျ်ား, နတ်ယောကျ်ား, တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ားအပေါင်းတို့ကို အဘုမရှိ ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ "အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ" မည်တော်မူ၏။

၇။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနဂုဏ်တော်

သော ဘဂဝါ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ-ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ယဉ်ကျေးပြီးသော နတ်,လူ အပေါင်းတို့အား၊ မျက်မှောက်အကျိုးစီးပွားဟု ဆိုအပ်သော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကတ္ထ, တမလွန်ဖိုလ်ဉာဏ်,နိဗ္ဗာန်ပရိယတ္တိဟူသောပရမတ္ထအကျိုးစီးပွား တရားသုံးပါးတို့နှင့် ကောင်းစွာပြည့်စုံစေရန် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်,အာသယာနုသယဉာဏ်တော်တို့သည်သာလျှင် ရှေ့သွားပြု၍ ခြံရံအပ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဆုံးမ

ဘော်မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ **သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ၊** "သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ" မည်တော်မူ၏။

၈။ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်

(က) ယသော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဉာတဗ္ဗပိ ဉာမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ဝါသနာနှင့်တကွ မောဟသာလျှ ဖြစ်သော ပြင်းစွာ အိပ်ပျော်ခြင်းမှ လေးပါးသော အရိယာမဂ်ဖြင့် စင်စစ်နိုးကြားတော်မူပြီးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ဗုဒ္ဓေါ၊ "ဗုဒ္ဓ" မည်တော်မူ၏။

(ခ) ယသော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဉာတဗ္ဗပိ ဉာမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ နေ၏အရောင်နှင့် ပေါင်းဖော်မိခြင်းကြောင့် ကားကားစွင့်စွင့်ပွင့်သော ပဒုမာကြာ၊န်း၏တင့်တယ်ခြင်းကဲ့သို့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော်မြတ်နှင့် ပေါင်းဖော်မိခြင်းကြောင့် မ-ရေတွက်နိုင် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော ကျေးဇူးတော်ဂုဏ်တော်တို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့ ရောက်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ "ဗုဒ္ဓ" မည်တော်မူ၏။

၉။ ဘဂဝါဂုဏ်တော်

(က) ယသော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဉာတဗ္ဗပိ ဉာမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤသို့ လေးသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်းဟူသော ကာလအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါရမီဆယ်ပါး[၁]အပြားသုံးဆယ်[၂]ဟုဆိုအပ်သောဖြည့်တော်မူသော အခြင်းအရာ အာကာရအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိယျာနိကဖြစ်သော

၁။ ဒါန, သီလ၊ နိက္ခမ၊ ပညာ ဝီရိယံ။
ခန္တီ,သစ္စာ အဓိဋ္ဌာ၊ မေတ္တာ, ဥပေက္ခါ။
ပါရမီ,အပြား၊ ဤဆယ်ပါး၊ မှတ်သားလိုက်နာရန်။

၂။ ပါရမီ ၁၀-ပါးကို ပါရမီ, ဥပပါရမီ, ပရမတ္ထပါရမီ ၃-ပါးနှင့်မြှောက်လျှင် ပါရမီ အပြား သုံးဆယ်ဖြစ်သည်။

ကုသိုလ်၏ သဘောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏အကျိုး ဝေနေယျတို့၏အကျိုးကို မြော်ကိုးရည်ရွယ်တော်မူသော မြတ်သော အဇ္ဈာသယအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော လောကီဘုန်းတော်၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကိုသိတော်မူသော အခြင်း အရာဟုဆိုအပ်သော အဘိညာကာရ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို သိတော်မူသော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော ပရိညာကာရ၊ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်တော် မူသော အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သော ပဟာနာကာရ၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုတော်မူသော အခြင်းအရာဟု ဆိုအပ်သော သစ္ဆိကရဏာ-ကာရ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားတော်မူသော အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သော ဘာဝ-နာကာရအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော လောကုတ္တရာဘုန်းတော် ရှိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ "ဘဂဝါ" မည်တော်မူ၏။

(ခ) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ စ ကာရ-ဏေန၊ ဤသို့စိတ်တော်ကို အစိုးရခြင်းဟုဆိုအပ်သော အလိုရှိတိုင်းကိုယ် တော်ကို အဏုမြူခန့် ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်သော အဏိမ၊ အလိုတော်ရှိတိုင်း ကိုယ်တော်ကို ကြီးစွာဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်သော မဟိမအစရှိသော ခပ်သိမ်း သော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကိုယ်, စိတ်နှစ်ပါးကို အစိုး ရတော်မူခြင်း လောကီအဘိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော ဣဿရိယဘုန်းတော်၊ လောကုတ္တရာ ကိုးပါးဟူသော ဓမ္မဘုန်းတော်၊ ပျံ့နှံ့ကျော်စောတော်မူ ခြင်း, အလွန်များမြတ်သော အခြံအရံရှိတော်မူခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ယသ ဘုန်းတော်၊ အတုမရှိသောဘုန်းတော်, အတုမရှိသောဉာဏ်တော်, သုံး ဆယ့်နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီး, ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော် ငယ်, တရာ့ရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာတော်, ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ် တို့ဖြင့် အတုမရှိသော ရူပကာယ၏ တင့်တယ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်,

အတုမရှိသော အင်္ဂါရှစ်ပါး[၁]နှင့် ပြည့်စုံသော အသံတော်၏သာယာတော်မူသည်၏အဖြစ်, အတုမရှိသောစကားတော်၏ ပြေပြစ်တော်မူသည်၏အဖြစ် အစရှိသော အသရေတော်ဟုဆိုအပ်သော သိရိဘုန်းတော်၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ လောကီဒလောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွါးကို ရည်သန်တော်မူတိုင်း ပြည့်စုံစေခြင်းဟုဆိုအပ်သော ကာမဘုန်းတော်၊ မနစ်မဆုတ် လွန်စွာအားထုတ်တော်မူခြင်းဟုဆိုအပ်သော ပယတ္တဘုန်းတော်-ဤဘုန်းတော် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ "ဘဂဝါ" မည်တော်မူ၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ နဝဟိ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ အနောပမေဟိ၊ နှိုင်းယှဉ်စရာ ဥပမာမရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမ္မန္နံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ မုနိန္ဒံ၊ အာဂါရမုနိ[၂], အနာဂါရမုနိ[၃] သေက္ခမုနိ[၄], အသေက္ခမုနိ[၅], ပစ္စေကမုနိ[၆]ဟူသော မုနိငါးပါးတို့၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ သဒ္ဒါမြတ်နိုး လပ်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၁။ (က) သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း၊ (ခ) သာယာခြင်း၊ (ဂ) သိလွယ်ခြင်း (ဃ) နာချင်ဖွယ်ရှိခြင်း၊ (င) ပြန့်နှံ့ခြင်း၊ (စ) တစည်းတလုံးတည်းရှိခြင်း၊ (ဆ) နက်နဲခြင်း၊ (ဇ) ပဲ့တင်ထပ်ခြင်း။

ဆောင်ပုဒ်သင်္ကာ။ ။ပဲ့တင်,နက်နဲ၊ မကွဲ,ပြန့်-နှံ့၊ အင်လေးဝတွင်၊ နာချင်စဖွယ်၊
သိလွယ်သန့်ရှင်း၊ သာယာ ခြင်းကို၊ထည့်သွင်းပါက၊ အင်ရှစ်ဝ၊
ဗုဒ္ဓအသံတော်။

၂။ အိမ်ဆောင်သည် လူပညာရှိများ၊
၃။ အိမ်ထောင်မရှိသည့် ပုထုဇဉ်ရသေ့ရဟန်းပညာရှိများ၊
၄။ ကျင့်ဆဲသေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ၇-ယောက်၊
၅။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊
၆။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘုရားငယ်၊

ဂုဏ်တော်ကွန်ချာ ဘုရားရှိခိုး

ဂုဏ်တော်ကွန်ချာ ခေါ်ရပုံ

ပိုက်ကွန်တွင် လက်ကိုင်စရာထိပ်အုပ်အမိုးကို "ကွန်ချာ"ဟုခေါ်သည်။ ဤ၌ ထိပ်အုပ်အမိုးသာမက ဥပစာနည်းအရ ပိုက်ကွန်တခုလုံးကိုပင် "ကွန်ချာ" ဟု ဆိုသင့်ပါသည်။ ကွန်ပစ်လွှတ်သည့်အခါ ပိုက်ကွန်သည် အဝေးသို့ ပြန့်နှံ့ကျသွား၏။ လိုအပ်သည့်အခါ အနီးသို့တဖန်ပြန်လည်ဆွဲယူရ၏၊ ထို့အတူပင် အရဟံဂုဏ်တော်ကိုရွတ်ဆိုရှိခိုးသည့်အခါ "သော, ဘဂဝါ, ဣတိပိ, အရဟံ" စသည်ဖြင့် "ပဋ္ဌမော ဝဇိရ ပါကာ-ရော, တိုင်အောင်ဆိုပြီး တဖန် အရင်းသို့ပြန်ကာ "သော, ဘဂဝါ, ဣတိပိ, အရဟံ" ဟူ၍ ရွတ်ဆိုရှိခိုးရသည်။ ထို့ကြောင့် ဂုဏ်တော်ကွန်ချာဘုရားရှိခိုးဟုခေါ်သည်။

ဤသို့ ရွတ်ဆိုရှိခိုးခြင်းသည် ဘုရားဂုဏ်တော်များကို အထပ်ထပ်အဖန်ဖန်အောင့်မေ့ပွားများခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အန္တရာယ်အမျိုးမျိုးကင်းစေနိုင်ပြီး ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ရာ၌ ထင်လွယ်မြင်လွယ်၍ အကျိုးများလှသည့် ဘုရားရှိခိုးတမျိုးဟု အစဉ်အဆက်က ယုံကြည်လက်ခံလိုက်နာခဲ့ကြသည်။

ဘုရားရှိခိုးပါဌ်

(၁) သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ၊ အရဟံ ဝတ သော ဘဂဝါ၊ အရဟန္တံ သိရသာ ဝန္ဒာမိ၊ အရဟန္တံ ဂစ္ဆာမိ၊ ပဌမော ဝဇိရ-ပါကာရော၊ သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ။

(၂) သော ဘဂဝါ ဣတိပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ သိရသာ ဝန္ဒာမိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယော ဝဇိရပါကာရော၊ သော ဘဂဝါ ဣတိပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။

(၃) သော ဘဂဝါ ဣတိပိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော ဝတ သော ဘဂဝါ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ သိရသာ ဝန္ဒာမိ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယော ဝဇိရပါကာရော၊ သော ဘဂဝါ ဣတိပိ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော။

(၄) သော ဘဂဝါ ဣတိပိ သုဂတော၊ သုဂတော ဝတ သော ဘဂဝါ၊ သုဂတံ သိရသာ ဝန္ဒာမိ၊ သုဂတံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ စတုတ္ထော ဝဇိရပါကာရော၊ သော ဘဂဝါ ဣတိပိ သုဂတော။

(၅) သော ဘဂဝါ ဣတိပိ လောကဝိဒူ၊ လောကဝိဒူ ဝတ သော ဘဂဝါ၊ လောကဝိဒုံ သိရသာ ဝန္ဒာမိ၊ လောကဝိဒုံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ ပဉ္စမော ဝဇိရပါကာရော၊ သော ဘဂဝါ ဣတိပိ လောကဝိဒူ။

(၆) သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ ဝတ သော ဘဂဝါ၊ အနုတ္တရံ ပုရိသဒမ္မသာရထိံ သိရသာ ဝန္ဒာမိ၊ အနုတ္တရံ ပုရိသဒမ္မသာရထိံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆဋ္ဌော ဝဇိရပါကာရော သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ။

(၇) သော ဘဂဝါ ဣတိပိ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ ဝတ သော ဘဂဝါ၊ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ သိရသာ ဝန္ဒာမိ၊ သတ္ထာရံ ဒေဝမနုဿာနံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သတ္တမော ဝဇိရပါကာရော၊ သော ဘဂဝါ ဣတိပိ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ။

(၈) သော ဘဂဝါ ဣတိပိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝါ၊ ဗုဒ္ဓံ သိရသာ ဝန္ဒာမိ၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ အဋ္ဌမော ဝဇိရပါကာရော၊ သော ဘဂဝါ ဣတိပိ ဗုဒ္ဓေါ။

(၉) သော ဘဂဝါ ဣတိပိ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါ ဝတ သော ဘဂဝါ၊ ဘဂဝန္တံ သိရသာ ဝန္ဒာမိ၊ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ နဝမော ဝဇိရပါကာရေ၊ သော ဘဂဝါ ဣတိပိ ဘဂဝါ။

ပါဠိမြန်မာ ဘုရားရှိခိုး

(၁) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ "အရဟံ" မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အရဟံ ဝတ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်စွာပေတကား။ အရဟန္တံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ အရဟန္တံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝဇိရပါကာရေ၊ ဝဇီရစိန်တံတိုင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ "အရဟံ" မည်တော်မူ၏။

(၂) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် ဉေယျဓံတရား ၅-ပါးတို့ကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ" မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် ဉေယျဓံတရား ၅ ပါးတို့ကို သိတော်မူစွာပေတကား။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဒုတိယော၊ ၂-ခုမြောက်သော။ ဝဇိရပါကာရေ၊ ဝဇီရစိန်တံတိုင်းသဖွယ် ဖြစ်သော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ" မည်တော်မူ၏။

(၃) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏ ၁၅-ပါ တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော ဝတ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံတော်မူစွာဘကား။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏ ၁၅-ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ ဝဇီရပါကာရော၊ ဝဇီရစိန်တံတိုင်းသဖွယ်ဖြစ်သော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ "ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န" မည်တော်မူ၏။

(၄) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတ မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သုဂတော ဝတ၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူစွာဘကား။ သုဂတံ၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ သုဂတံ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်သော။ ဝဇီရပါကာရော။ ဝဇီရစိန်တံတိုင်းသဖွယ်ဖြစ်သော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ "သုဂတ" မည်တော်မူ၏။

(၅) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒူ၊ "လောကဝိဒူ" မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ လောကဝိဒူ ဝတ၊ လောကသုံးပါးကို သိတော်မူစွာဘကား။ လောကဝိဒုံ၊

လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသောမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ လောကဝိဒုံ၊ လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ပဥ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဝဇီရပါကာရော၊ ဝဇီရစိန်တံတိုင်းသဖွယ်ဖြစ်သော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒူ၊ "လောကဝိဒူ" မည်တော်မူ၏။

(၆) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဤသို့ အတုမရှိသည်ဖြစ်၍ လူယောကျ်ား, နတ်ယောကျ်ား, တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ား တို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ ဝတ၊ အတုမရှိသည်ဖြစ်၍ လူယောကျ်ား, နတ်ယောကျ်ား, တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ား တို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူစွတကား။ အနုတ္တရံ၊ လွန်ကဲသော သူ မရှိတော်မူသော။ ပုရိသဒမ္မသာရထိံ၊ လူယောကျ်ား, နတ်ယောကျ်ား, တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ားတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏၊ အနုတ္တရံ၊ လွန်ကဲသောသူ မရှိတော်မူသော။ ပုရိသဒမ္မသာရထိံ၊ လူယောကျ်ား, နတ်ယောကျ်ား, တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ား တို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဆဋ္ဌော၊ ခြောက်ခုမြောက်သော။ ဝဇီရပါကာရော၊ ဝဇီရစိန်တံတိုင်းသဖွယ်ဖြစ်သော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ "အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ" မည်တော်မူ၏။

(၇) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။

သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ၊ "သတ္ထာဒေဝမနုဿာန" မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ ဝတ၊ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူပေစွတကား။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏။ သတ္ထာရံ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်,လူတို့၏။ သတ္ထာရံ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သတ္တမော၊ ခုနစ်ခုမြောက်သော။ ဝဇိရပါကာရော၊ ဝဇိရစိန်တံတိုင်းသဖွယ် ဖြစ်သော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ၊ "သတ္ထာဒေဝမနုဿာန" မည်တော်မူ၏။

(၈) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ "ဗုဒ္ဓ" မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗုဒ္ဓေါ ဝတ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိတော်မူပေစွတကား။ ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတော်မြတ်ကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ခုမြောက်သော။ ဝဇိရပါကာရော၊ ဝဇိရစိန်တံတိုင်းသဖွယ် ဖြစ်သော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ "ဗုဒ္ဓ" မည်တော်၏။

(၉) သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ "ဘဂဝါ" မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘဂဝါ ဝတ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေစွတကား။ ဘဂဝန္တံ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာ

ဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ နဝမော၊ ကိုးခုမြောက်သော။ ဝဇီရပါကာရော၊ ဝဇီရစိန်တံတိုင်းသဖွယ် ဖြစ်သော။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ "ဘဂဝါ"မည်မူတော်၏။

ဣလသာရိယဘုန်းတော်ရှစ်ပါး

ဘုရားရှိခိုး

အဏိမာ လဃိမာ ပတ္တိ၊ ပါကမ္မံ မဟိမာ တထာ။
ဤသိတာ စ ဝသိတာ စ၊ ယတ္ထကာမာဝသာယိတာ။
ဣလသာရိယဂုဏောပေတံ၊ ဝန္ဒေ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလံ။

အဏိမာ ၈။ အဏုမြူသဖွယ် ပျောက်ကွယ်သိမ်မွေ့ မမြင်တွေ့အောင် ရှုပ်ဆောင်ဖန်ဆင်းနိုင်သော အဏိမာဘုန်းတော်။

လဃိမာ ၈။ စိတ်၏အလား၊ ကောင်းကင်ပျံသန်း၍၊ ပေါ့ပါးသျှင်မြန်၊ ပျံပျံ ကြွသွားနိုင်သော လဃိမာဘုန်းတော်။ (ဝါ) လေဝယ်လွင့်ပါး၊ ဝါဂွမ်းလားသို့၊ ငှက်များပုံသွင်၊ ထက်ကောင်းကင်၌၊ ခြေလျင်ရွှေလျှား၊ကြွသွားနိုင်ဘိ၊အစွမ်းရှိသည့် လဃိမာဘုန်းတော်။

ပတ္တိ ၈။ ဆီးတားကွယ်ကာ၊မရှိပါပဲ၊လိုရာဟိုင်ပေါက်၊ တခဏလောက်ဖြင့်၊ ကြွရောက်နိုင်စွမ်းသော ပတ္တိဘုန်းတော်။

ပါကမ္မံ ၈။ ရှင်မြတ်စိတ်ကူး၊ ဖြစ်စေချင်သည့်၊ အဆင်းသဏ္ဍာန်၊ ပုံသဏ္ဍာန်ကို၊ လိုသလိုဖန်ဆင်း၊ စီမံသမျှ၊ တခဏဖြင့်၊ပြီးစီးရသော ပါကမ္မဘုန်းတော်။

မဟိမာ ၈။ ကိုယ်တော်မြတ်ကို၊ကြီးလိုသမျှ၊ကြီးမားရအောင် ချုပ်ဆောင်ဖန်ဆင်းနိုင်သော မဟိမာဘုန်းတော်။ တထာ၊ ထိုဘုန်းတော်ဆိုသမျှ မလိုရအောင်၊ ကိုမှတပါး။

ဉာဏ်သိတာ ၈။ ကိုယ်တော်မြတ်၏၊ စိတ်ခုဘက်ဘော်မှု၊ စ၍မကြွင်း၊ လူနတ်မင်းကို၊ ပိုင်နင်းအုပ်စိုး၊ လွှမ်းမိုးနိုင်သော ဉာဏ်သိတာ ဘုန်းတော်။

ဝသိတာ ၈။ သမာပတ်စျာန်၊ အဘိညာဏ်ကို၊ ဝင်စံလိုက၊ ခဏချင်းပိုင် ဝင်စားနိုင်သော ဝသိတာဘုန်းတော်။

ယတ္ထကာမာဝသာယိတာ ၈၊ ။ကောင်းကင်းပျံရိုး မြေရှုးကိစ္စ အာဝဇ္ဇကို ပြုသမျှတွင် ပြီးစေချင်သော် မတင်မကျ မရှိရပဲ လုံဝမသွေ ပြီးစေနိုင်ဘိ အစွမ်းရှိသည့် ယတ္ထကာမာဝသာယိတာဘုန်းတော်။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဿရိယဂုဏောပေတံ၊ အရာရာမျိုး အစိုးတရ ဣဿရိယဟု ရှစ်ဝအစုံ ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလံ၊ ပြိုင်ဖက်ရည်တူ မရှိမူ၍ လူထက်လဲမြတ် နတ်ထက်လဲသာ ဗြဟ္မာဦးညွှတ် ထွတ်ဖူးသခင် မြတ်ငှင်ပင်ကို။ ဝန္ဒေ-ဝန္ဒာမိ၊ ရှစ်ဖြာအစုံ တန်ခိုးဂုဏ်ကို အာရုံထားကာ ပွားသဒ္ဓါဖြင့် များစွာမြတ်နိုး ဦးနှိမ်ချိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဘုရားဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းမြတ်နိုး ရှိခိုးရကျိုးများ

ပဝ်ထားရမည့်ပါးစပ်ကို အသုံးချကြရန်။ ။ဘုရားရှင်၏ပုံသဏ္ဍာန်တော် ဘုရားဂုဏ်တော် များကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း, ကြည်ကြည်ညိုညို ရွတ်ဆိုချီးမွမ်းခြင်း, ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းသည် "ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း" မည်၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းသည် လောကီ လောကုတ္တရာအကျိုးများကို ပွားတိုးစေ၏။ ကြီးမြတ်ဆန်းကြယ်သော လိုအပ်သမျှ ကောင်းကျိုးတို့ကို ပေးစွမ်းနိုင်၏၊ ဒါန, သီလ စသည့် အမျိုးမျိုးသော ကုသိုလ်တို့သည် ဘုရားဂုဏ်ကို ဆင်ခြင်အောက်မေ့နိုင်သည့်ဗုဒ္ဓါနုဿတိအရင်းခံရှိမှ ကြီးမားသက်မြက်သောအကျိုးကို ပေး

နိုင်လေသည်။ ဘုရားဂုဏ်တော်များသည် သွားယင်း၊ လာယင်း၊ အိပ်ယင်း၊ ထိုင်ယင်း ပါးစပ်နှင့်ပင် လွယ်လွယ်ရယူနိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် "ဝေလျှင် ပစ်ထားခဲ့ရမည့် ပါးစပ်ကို မသေခင် အသုံးချ ရွတ်ဖတ် ရှိခိုးသင့်ကြပေသည်" ဟု ဓမ္မကျင်သာသနာပိုင် ဒိပဲယင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ဩဝါဒ ပေးတော်မူခဲ့သည်။

ကျမ်းဂန်လာ အထောက်အထားများ။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် စဏ္ဍာလိအမျိုးသမီးသည် ဘုရားရှင်အား သေခါနီးကာလ တကြိမ်တခါ ရှိခိုးရုံမျှဖြင့် ကျရောက်မည့်ဆဲဆဲဖြစ်သည့် အပါယ်ငရဲမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ဘူး၏။ (ဝိမာန၊ ပါ။ ၂၅။)

ကာလီအမျိုးသမီးသည် လောကသုံးပါး၌ သုံးလူထွတ်ထား မြတ်ဘုရားပွင့်တော်မူကြောင်း တဆင့်စကား ကြားရုံမျှဖြင့် ဂုဏ်တော်ကို မှန်းဆဆင်ခြင် အမြင်ပေါက်လျက် သောတာပန် ဖြစ်သွားခဲ့ဘူး၏။ (သုတ္တနိ·ဋ္ဌ၊၁။၂၀၅။)

ဤသို့စသည့် အထောက်အထားတို့ကို တွေ့ရခြင်းအားဖြင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိခေါ် ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အောင့်မေ့ရှိခိုးခြင်းသည် များပြားလှသော အကျိုးထူးတို့ကို ပေးစွမ်းနိုင်သည်မှာ ဧကန်ဖြစ်၏။

ဘုရားရှိခိုးရကျိုး ၁၇-မျိုး။ ယင်းအကျိုးထူးများအနက် အကျိုးထူး ၁၇-မျိုးကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုပေါ်ပြကြသည် –

(၁) စေတီအိမ်နှင့် တူသည်ဖြစ်၍ သူတပါးတို့ ရှိခိုးခံထိုက်ခြင်း၊

(၂) စိတ်၏ ရဲရင့်တည်ကြည်မှုရှိခြင်း၊

(၃) သေသောအခါ နတ်ပြည်စသော သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ရခြင်း၊

(၄) နောင် ဘုရားမြတ်စွာနှင့် တွေ့သောအခါ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိလွယ်ခြင်း၊

(၅) မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်ရခြင်း၊

(၆) အရိုအသေ အလေးအမြတ် အပြုခံရခြင်း၊
(၇) ချီးမွမ်းထိုက်သော ကိုယ်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
(၈) အဆင်းလှပခြင်း၊
(၉) ကိုယ်အနံ့ မွှေးပျံ့ခြင်း၊
(၁၀) ခံတွင်းအနံ့ မွှေးပျံ့ခြင်း၊
(၁၁) ကြီးကျယ်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
(၁၂) နက်နဲသောပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
(၁၃) ထက်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
(၁၄) ရွှင်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
(၁၅) လျင်သောဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
(၁၆) ဆန်းကြယ်သောဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
(၁၇) စကားကောင်းကို ဆိုနိုင်ခြင်း။

ဆောင်ပုဒ်။ ။စေတီအတု၊ စိတ်မှုဘည့်ကြည်၊ ရောက်မည်နတ်ရွာ၊ တွေ့ကာသိလွယ်၊ မြင့်နွယ်အမျိုး၊ ရိုကျိုးခံရ၊ ပြည့်ဝအင်္ဂါ၊ ဆင်းလှစွာနှင့်၊ ကာယခံတွင်း၊ ကြိုင်သင်းမွှေးကြူ၊ ကြီးမူပညာ၊ နက်စွာ-ထက်-ရွှင်၊ လျင်မြန် ဆန်းကြယ်၊ ကောင်းကြွယ်စကား၊ ဆိုနိုင်ငြားသည်၊ ဘုရားဂုဏ်တော် ပွားကျိုးတည်း။

တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါး ရှိခိုးနည်းများ

ပါဠိသက်သက်ဖြင့် ရှိခိုးနည်း

(၁) သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော
(၂) သန္ဒိဋ္ဌိကော
(၃) အကာလိကော

(၄) ဧဟိပဿိကော

(၅) ဩပနေယျိကော

(၆) ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ။

ဣတိ ဆဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတံ ဥတ္တမံ ဓမ္မံ ဝိသေသံ အဟံ ဝန္ဒာမိ သဗ္ဗဒါ။

အကျဉ်းရှိခိုးနည်း

(၁) သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော = ရွှေဘုန်းတော်သခင် ရှင်တော်မြတ် ဘုရားသည် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံးကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူသောတရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

(၂) သန္ဒိဋ္ဌိကော = မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သည့် တရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

(၃) အကာလိကော = အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

(၄) ဧဟိပဿိကော = လာ၍ရှုစမ်းပါ၊ လာကျင့်ကြည့်စမ်းပါဟု ရဲရဲတောက် ဖိတ်ခေါ်စကား ပြောကြားထိုက်သော တရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

(၅) ဩပနေယျိကော = မိမိ၏ စိတ်အစဉ်၌ အာရုံပြုသောအားဖြင့် မရောက် ရောက်အောင် ကပ်၍ဆောင်ထိုက်သော တရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

(၆) ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ = သစ္စာသိမြင် ပညာရှင်တို့သည် ကိုယ်စီကိုယ်စီ ပါရမီအလိုက် သိထိုက်၊ ခံစားထိုက်သော တရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဟိ ဂုဏေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဓမ္မဝိသေသံ၊ ထူးခြားသော တရားတော်ကို၊ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ နေ့ရောညပါ အခါခပ်သိမ်း။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

အကျဉ်းရှိခိုး နည်းတမျိုး

ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်။ ဓမ္မော၊ မဂ်,ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်, ဓမ္မက္ခန်ဟု ဆယ်တန်သောတရားတော်မြတ်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာသတ်မှတ် ဟောကြားတော်မူအပ်ပါပေ၏။

ဓမ္မော၊ မဂ်, ဖိုလ်,နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်ထိုက်သော တရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

ဓမ္မော၊ မဂ်လေးပါး တရားတော်မြတ်သည်။ အကာလိကော၊ ချိန်ခါမရွေး လက်ငင်းပဲ အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

ဓမ္မော၊ မဂ်,ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ ဧဟိပဿိကော၊ လာပါ, ရှုပါ, ကျင့်သုံးပါဟု ပင့်ခေါ်ဖိတ်ကြား ထိုက်သော တရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

ဓမ္မော၊ မဂ်,ဖိုလ်,နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ ဩပနေယျိကော၊ မိမိစိတ်ထဲ၌ ထင်မြင်လာအောင် အားထုတ်ထိုက်သော တရားတော်မြတ်ပါပေတည်း။

ဓမ္မော၊ မဂ်, ဖိုလ်,နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သောတရားတော်မြတ်ကို။ ဝိညူဟိ၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ကောင်းစွာမြင်သိ ပညာရှိတို့သည်။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကိုယ်စီ,ကိုယ်ငှ မိမိသန္တာန်၌သိအပ် ခံစားအပ်ပါပေ၏။

ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဆဟိ ဂုဏေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဥတ္တမံ၊ ကောင်းစွာကျင့်အပ် မြင့်မြတ်

တော်မူသော။ ဓမ္မဒိသေသံ၊ လာပါ၊ ရှုပါ၊ ကျင့်သုံးပါဟု ပင့်ခေါ်ဖိတ်ကြား၊ အလွန်ထူးခြားသော တရားတော်မြတ်ကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ခြောက်တန် တရားမှန်ကို စိတ်သန်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အကျယ်ရှိခိုးနည်း

(၁) ဓမ္မော၊ အပါယ်လေးပါး ဝဋ်ဘေးသို့ မလားမကပ်စေမူ၍ နတ်ရွာသုဂတိ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် ရွက်ဆောင်တတ်သော ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သွာက္ခာတော၊ အစ၏ကောင်းခြင်း၊ အလယ်၏ကောင်းခြင်း၊ အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း စသော အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်၏။

(၂) ဓမ္မော၊ နတ်ရွာသုဂတိ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် ရွက်ဆောင်တတ်သော မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားတော်သည်။ သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မျက်မှောက်ထင်ထင် မြင်ခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူ၏။

(၃) ဓမ္မော၊ မဂ်လေးပါးတရားတော်သည်။ အကာလိကော၊ လောကီကုသိုလ်ကဲ့သို့ အကျိုးပေးရာ ကာလကို ဆိုင်းငံ့ခြင်းမရှိ၊ မိမိအခြားမဲ့၌ ဖိုလ်လေးပါး ဟူသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတော်မူတတ်၏။

(၄) ဓမ္မော၊ မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားတော်သည်။ ဧဟိပဿိကော၊ တရားကိုယ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ကဲလွန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် ရှိသည်၏အဖြစ်တို့ကြောင့် လာလှည့်၊ ရှုလှည့်ဟူသော အစီအရင်ကို ထိုက်တော်မူ၏။

(၅) ဓမ္မော၊ မဂ်လေးတန်, ဖိုလ်လေးတန်, နိဗ္ဗာန်အားဖြင့် ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားတော်သည်။ ဩပနေယျိကော၊ အလွန်ထူးမြတ်တော်မူသည်၏အဖြစ်, အလွန်ချမ်းသာငြိမ်သက်တော်မူသည်၏ အဖြစ်တို့ကြောင့် ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်သော အရာကို လျစ်လျူ၍ မိမိသို့ရောက်အောင် ဆောင်ခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူ၏။

(၆) ဓမ္မော၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားတော်မြတ်ကို။ ဝိညူဟိ၊ ပညာရှိကုန်သော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးသီး မိမိတို့၏ စိတ်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်, ခံစားအပ်သောသဘောရှိ၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘူလောပိ၊ ခိုင်းနှိုင်း စပ်ယှဉ်စရာ ဥပမာမရှိကုန်သော။ အဂ္ဂိ၊ မြတ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဓမ္မံ၊ ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို။ အဟံ၊ ကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ သဒ္ဓါမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

သံဃာဂုဏ်တော် ၉-ပါး ရှိခိုးနည်းများ

ပါဠိသက်သက်ဖြင့်ရှိခိုးနည်း

(၁) သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

(၂) ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

(၃) ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

(၄) သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

(၅) ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော၊

(၆) ပါဟုနေယျော၊

(၇) ဒက္ခိဏေယျော၊

(၈) အဉ္ဇလိကရဏီယော၊

(၉) အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ–

ဣတိ နဝဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတံ ဥတ္တမံ သာဝကသံဃံ အဟံ ဝန္ဒာမိ သဗ္ဗဒါ။

အကျဉ်းရှိခိုးနည်း

(၁) သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းသည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်မြတ်ဖော် တရားတော်နှင့် လျော်သောအကျင့်ကို ကောင်းစွာကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၂) ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းသည် မဖြောင့်မပြန်ပဒါ အရိယာမည်မီ အဂ္ဂါဂီဖြင့် စဉ်စီ မထောင့် ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၃) ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သားသံဃာတော်မြတ်အပေါင်း သည် နိဗ္ဗာန်အကျိုး ဖွံ့ဖြိုးစေကြောင်း ဝိပဿနာအကျင့် ကောင်းကို ကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၄) သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းသည် နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ ကောင်းစွာနှံဖြိုက် ရှိသေထိုက်အောင် ကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၅) ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော၊

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ ဤလေးစုံရှစ်ပါး တပည့်သား သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည် အဝေးမှ ဆောင်ယူကာ လှူဒါန်းလာသည့်ကိုလည်း ကရုဏာရှေ့ရှု ခံယူသုံးဆောင်ခြင်းပြုထိုက်ပါပေ၏။

(၆) ပါဟုနေယျော၊

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းသည် အာဂန္တုခရီးသွား သူတပါးတို့အား ရည်မှတ်သား၍ ထားအပ်ကြည်ဖြူ များအလှူကို ခံယူတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

(၇) ဒက္ခိဏေယျော၊

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည် ရည်မှတ်ကြည်ဖြူ မြတ်အလှူကို ခံယူတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

(၈) အဉ္ဇလိကရဏီယော၊

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည် မြေပြင်၊ ရေပြင်၊ ဝေဟင်ပတ်ကုံး သုံးလောကဓာတ်နှင့် တကွသော လူအပေါင်းတို့သည် လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးခြင်းကို ပြုတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

(၉) အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ၊

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းသည် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ကောင်းမှုစေ့မျိုး စိုက်ပျိုးကြဲချရာ တုဖက်ကင်းသော လယ်ယာမြေကောင်း သဖွယ် ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။

ဣတိ ဣမေဟိ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤ ကိုးပါးသောဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဥတ္တမံ၊ အရိယာဇာတ် မြင့်မြတ်တော်မူသော၊ သာဝကသံဃံ၊ အရိယာရှစ်ဖော် တပည့်သံဃာတော်အပေါင်းကို။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ နေ့ရာညပါ အခါခပ်သိမ်း။ ဝန္ဒာမိ၊ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အကျဉ်းရှိခိုးနည်းတမျိုး

(၁) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သာဝကသံဃော၊ အရိယာရှစ်ဖော် တပည့်သား သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ အဆုံးအမကို လုံးဝလိုက်နာကောင်းမွန်စွာ ကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၂) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သာဝကသံဃော၊ အရိယာရှစ်ဖော် တပည့်သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းသည်။ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော၊ လမ်းဖြောင့်မှန်အောင် လျှောက်ကန်ချင့်မြော် ကျင့်ကြံတော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၃) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သာဝကသံဃော၊ အရိယာရှစ်ဖော်တပည့်သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော၊ နိဗ္ဗာန်ကျိုးငှာ မြတ်နိုးစွာ ကျင့်ကြံတော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၄) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သာဝကသံဃော၊ အရိယာရှစ်ဖော် တပည့်သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းသည်။ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော၊ အရိုအသေပြုခြင်းကို ခံထိုက်အောင် ကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၅) စတ္တာရိ၊ မဂ်ဖိုလ်နှစ်ပါး အစုံအားဖြင့် လေးပါးကုန်သော။ ယဒိဒံ ပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင်ယောကျ်ားမြတ်အစုံတို့သည်၊ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ပုရိသပုဂ္ဂလ ခေါ်ကြ ထိုထိုမြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပါပေဘည်း။ ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏

နေသောသော သာဝကသံဃာ၊ ဤအရိယာရှစ်ဖော် တပည့်သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ အာဟုနေယျော၊ အဝေးမှဆောင်ယူ လှူအပ်သော အလှူကို ခံယူတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

(၆) ဘာဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သေနေသော သာဝကသံဃာ၊ ဤအရိယာရှစ်ဖော် တပည့်သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ ပါဟုနေယျော၊ အဝေးမှလာသည့် ဧည့်သည်တို့အလို့ငှာ ရှိသေစွာစီမံအပ်သော အလှူဝတ္ထုကို ခံယူတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

(၇) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သေနေသော သာဝကသံဃာ၊ ဤအရိယာရှစ်ဖော် သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ ဒက္ခိဏေယျော၊ နောင်တမလွန် ကြီးပွားချမ်းသာကို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းအပ်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

(၈) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သေနေသော သာဝကသံဃာ၊ ဤအရိယာရှစ်ဖော် တပည့်သားသံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ အဉ္ဇလိကရဏီယော၊ တလောကလုံး ရှင်ပြုံးကြည်ညို ရှိသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

(၉) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သေနေသော သာဝကသံဃာ၊ ဤအရိယာရှစ်ဖော် သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ လောကဿ၊ လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ, သတ္တဝါအပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။

ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နာဟိ ဂုဏေဟိ၊ ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဥတ္တမံ၊ အရိယာဇာတ် မြင့်မြတ်တော်မူသော။ သာဝကသံဃံ၊ အရိယာရှစ်ဖော် တပည့်သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ကိုးမည် အလီလီကို စိတ်ရည်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

အကျယ်ရှိခိုးနည်း

(၁) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သာဝကသံဃာ၊ သွန်သင်ဆုံးမ မြတ်ဓမ္မကို ဂနသေချာ ရှိသေစွာဖြင့် လိုက်နာတော်မူကြသည့် ရှစ်ဝအရိယာ မြတ်သံဃာအပေါင်းသည် (ဝါ)သောတာပတ္တိမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်, သကဒါဂါမိမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်, အနာဂါမိမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တမဂ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်, အနာဂါမိဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟုဆိုအပ်သော ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်အားဖြင့် အရိယာရှစ်ဖော် သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ သုပ္ပဋိပ္ပန္နော၊ တရားသဖြင့် ဆုံးမသင့်ရာ သာသနာဝယ် လျော်စွာထုံးပြု ဆုံးအမကို လုံးဝလိုက်နာကောင်းမွန်စွာလည်း ကျင့်သုံးတော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၂) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သာဝကသံဃာ၊ သွန်သင်ဆုံးမ မြတ်ဓမ္မကို ဂနသေချာ ရှိသေစွာဖြင့် လိုက်နာတော်မူကြသည့် ရှစ်ဝအရိယာ မြတ်သံဃာအပေါင်းသည်။ ဥဇုပ္ပဋိပ္ပန္နော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါး အထင်မှားအောင် ပလွှားမြားမြောင် မာယာဆောင်လှစ် မကောက်ကျစ်ပဲ စင်စစ်နိဗ္ဗာန် လမ်းဖြောင့်မှန်အောင် လျော်ကန်ချင့်မြော် ကျင့်ကြံတော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၃) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သာဝကသံဃာ၊ သွန်သင်ဆုံးမ မြတ်ဓမ္မကို ဂနသေချာ ရှိသေစွာဖြင့် လိုက်နာတော်မူကြသည့် ရှစ်ဝအရိယာ မြတ်သံဃာတော်အပေါင်းသည်။ ဉာယပ္ပဋိပ္ပန္နော။ ကိုယ်ဝယ်ဝတ်နှောင် ဆံဦးသျှောင်ကို မီးလောင်သော်ငြား မငြိမ်းအားပဲ ကြီးမားလောင်မီး ဒုက္ခကြီးတို့ အပြီးကေန် ငြိမ်းရာမှန်သည့် နိဗ္ဗာန်အလို့ငှာ ကျင့်ကြံတော်မူတတ်ပါပေ၏။

(၄) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သာဝကသံဃာ၊ သွန်သင်ဆုံးမ မြတ်ဓမ္မကို ဂနသေချာ ရှိသေစွာဖြင့် လိုက်နာတော်မူကြသည့် ရှစ်ဝအရိယာ မြတ်သံဃာအပေါင်းသည်။ သာမီစိပ္ပ-

ဋ္ဌိပ္ပနန္ဒာ၊ ချိုးသာဘမှူ လူဘိုပြုသည့် သာဒိစိကာ၏ လျှော်ထိုက်တန်အောင် ကျင့်ကြံတော်မူဘတ်ပါပေ၏။

(၅) စတ္တာရိ၊ မဂ်,ဖိုလ်နှစ်ပါး အစုံအားခြင့် လေးပါးကုန်သော၊ ယဒိဒံ ပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင်ယောကျ်ားမြတ် အစုံတို့သည် (ဝါ) သောတာပတ္တိမဂ်ရ, ဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်တစုံ၊ သကဒါဂါမိမဂ်ရ, ဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်တစုံ၊ အနာဂါမိမဂ်ရ, ဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်တစုံ၊ အရဟတ္တမဂ်ရ, ဖိုလ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်တစုံအားဖြင့် လေးပါးသော ယောကျ်ားမြတ်အစုံတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ လွန်စွာတင့်အပ် မြင့်မြတ်လှသော ယောကျ်ားမြတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပါပေတည်း။

ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သေးသော သာဝကသံဃော၊ ဤအစုံ အစုံလေးပါး သီးခြားရှစ်ဖော် အရိယာသံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ အာဟုနေယျော၊ တုံ့ပြန်ကြီးလေး ဒးကျိုးပေးဖြင့် အဝေးမှယူဆောင်၍မှ ညည်း ကြည်ဖြူလေးမြတ် ပူဇော်အပ်သည့် လာဘ်သပ်ပကာ အဖြာဖြာကို ကောင်းစွာသိမ်းပိုက် ခံယူခြင်းငှာလည်း ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

(၆) ဘာဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သေးသော သာဝကသံဃော၊ ဤအစုံ အစုံလေးပါး သီးခြား ရှစ်ဖော် အရိယာသံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ ပါဟုနေယျော၊ ဝေးငှပ်မျိုးနွယ် များညွှေ့သည်အဘွက် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မပျက်ဆောင်ထား ပစ္စည်းများကို ဘုရားတဆူ ပွင့်တော်မူမှ ပေါ်လာကြသည့် အရိယာညွှေ့ ကောင်း ယူတော်ပေါင်းမို့ အကြောင်းထိုက်စွာ ပေးလှူခြင်းငှာလည်း ထိုက်တော်မူပါပေ၏။

(၇) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သေးသော သာဝကသံဃော၊ ဤအစုံ အစုံလေးပါး သီးခြားရှစ်ဖော် အရိယာသံဃာတော် မြတ်အပေါင်းသည်။ ဒက္ခိနေယျော၊ တမလွန်စခန်း ကြီးပွားဖမ်းအဘွက် မျှော်မှန်းချက်ဖြင့် မပျက်ရည်ရွယ် ပေးလှူဖွယ်

ကိုရည်ရွယ်သမျှ အကျိုးရသဖြင့် တစမချန် အလှူခံခြင်ငှာလည်းသိုက်တော်မူပါပေ၏။

(၈) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သေ-ဒေသော သာဝကသံဃော၊ ဤအစုံ အစုံလေးပါး သိးခြားရှစ်ဖော် အရိယာသံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်၊ အဌသိဘခုဏီယော၊ လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါဟူသမျှ တနေသာကလုံး ရှုံပွဲးညွှတ်ကျိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးမှုကိုသည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

(၉) ဘဂဝတော၊ ရွှေဘုန်းတော်သခင် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏။ သေဒေသော သာဝကသံဃော၊ ဤအစုံ အစုံလေးပါး သိးခြားရှစ်ဖော် အရိယာ သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ လောကဿ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါလောက ဟူသမျှ၏၊ အနုဘ္ဘရ၊ အတုမရှိ မြတ်ခေါင်ထိသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု မျိုးစေ့စု၏ ကြီးထုမြင့်မား စွင့်စွင့်ကားလျက် ဖွင့်ထွားဖွယ်ရာ လယ်ယာမြေကောင်းအတူ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။

ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ သုပ္ပဋိပန္နတာ အစလာသည့် ကိုးဖြာသောဂုဏ်တော်တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတံ၊ ကောင်းစွာဖြိုး မောက် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်တော်မူသော။ ဥတ္တမံ၊ အရိယာဇာတ် မြင့်မြတ်တော်မူသော။ သာဝကသံဃံ၊ သန့်သင်ဆုံးမ မြတ်စွမ်းကို ဂနေသျှာရှိသေစွာဖြင့် လိုက်နာတော်မူကြသည့် ရှစ်ဝအရိယာ မြတ်သံဃာအပေါင်းကို။ အဟံ၊ ဂုဏ်တော်ရည်မှတ် မပြတ်ပူဇော် တပည့်တော်သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဝန္ဒာမိ၊ ဆယ်ဖြာလက်စုံ ဦးထိပ်ပုံလျက် ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဂုဏ်တော်ဖွင့်ရှိခိုး နည်းတမျိုး

ဗုဒ္ဓပဏာမ ဘုရားရှိခိုး

(၁) အနန္တဉာဏော၊ အဆုံးမရှိ သိစွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပြီးသောသော။ လောကုတ္တမော၊ ဗြဟ္မာ, နတ်, လူ သုံးဘုံ

သူတို့ထက်လည်း လွန်မြတ်တော်မူသသော။ ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝရဗောဓိမူလေ၊ မြတ်သော ဗောဓိပင်၏ အရင်း၌။ သန္နိသိန္နော၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေတော်မူလျက်။ မဟိဒ္ဓိံ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ သသေနံ၊ စစ်သည်နှင့် တကွသော။ မာရံ၊ မာရ်နတ်သားကို။ ဝိဇေတွာ၊ အထူးသဖြင့် အောင်မြင်တော်မူ၍။ သမ္ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့။ အာဂစ္ဆိ၊ ရောက်တော်မူလေပြီ။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ပဏာမာမိ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏။

(၂) ဗုဒ္ဓံ၊မြတ်စွာဘုရားကို။ဇီဝိတပရိယန္တံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ သရဏံ သရဏံ ဣတိ၊ ဆင်းရဲကိုဖျောက်၍ ချမ်းသာကိုပေးတတ်၏ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ သေဝါမိ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ပါ၏။

(၃) ယော ဘဂဝါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ လောကေ၊လောက၌။ဥဒပါဒိ၊ထင်ရှားပွင့်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အရဟံ၊ သံသရာစက်၏ အကန့်အကွက်တို့ကို ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးတော်မူ၏။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သင်္ခါရ, ဝိကာရ, လက္ခဏ, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်ဟည်း ဟူသော ဉေယျဓမ္မတရား ငါးပါးတို့ကို အလိုလိုသာလျှင် သယမ္ဘုဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူ၏။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး,ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး,စရဏတဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။

သုဂတော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားစကားကို လည်း ဆိုတော်မူ၏။

လောကဝိဒူ၊ သင်္ခါရလောက,သတ္တလောက,ဩကာသလောကတည်း ဟူသော လောကသုံးပါးကို အကြွင်းမရှိ သိတော်မူ၏။

အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ အတုမရှိသော ယောကျ်ားတကာ ဖို့ဃ်ဏ် မြတ်တော်မူသော တရားယာဉ်မှူးလည်း ဖြစ်တော်မူ၏။

သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗြဟ္မာ၊ နတ်၊ လူ သုံးဘုံသူတို့၏ ဆရာလည်းဖြစ်တော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ ဓမ္မစက္ခု၊ သမန္တစက္ခု၊ ဉာဏစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု တည်းဟူသော ငါးပါးသော မျက်စိတော်ဖြင့် ကြည့်ရှုတော်မူ၍ အကြွင်းမရှိ သိမြင်တော်မူ၏။

ဘဂဝါ၊ ဣဿရိယ, ဓမ္မ, ယသ, သိရီ, ကာမ, ပယတ္တ တည်းဟူသော ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ ကိုးပါးသောဂုဏ်တော်တို့နှင့်။သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

(၄) အတီတာ၊ လွန်လေကုန်ပြီးသော။ ယေ ဗုဒ္ဓါ စ၊ အကြင်ဝိပဿီ စသော မြတ်ဘုရားတို့သည်လည်းကောင်း။ အနာဂတာ၊ နောင်လာလတ္တံ့ကုန်သော။ ယေ ဗုဒ္ဓါ စ၊ အကြင်အရိမေတ္တေယျ စသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုမျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဗုဒ္ဓေ စ၊အကြင်ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ ဗုဒ္ဓါ၊ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

(၅) မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။အညံ၊မြတ်စွာဘုရားမှတပါးသော။သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဗုဒ္ဓေါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝရံ၊ မြတ်သော။သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့ မှန်သောသစ္စာစကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၆) အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒပံသုဝရုတ္တမံ၊ မြေမှုန့်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော မြတ်သော ခြေတော်အစုံကို။ ဥတ္တမင်္ဂေန၊ မြတ်သောအင်္ဂါဟု သမုတ်အပ်သော ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္ဒေ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ခလိတော၊ ချွတ်ယွင်းသော။

ယော ဒေါသော၊ အကြင်ပြစ်မှားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိခဲ့ပါအံ့။ ဗုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မမံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်ဒေါသကို။ ခမတု၊ သည်းခံတော်မူပါစေသတည်း။

ဓမ္မပဏာမ တရားရှိခိုး

(၁) ဇနာနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့အား။ မောက္ခပ္ပဝေသာယ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ဝင်ခြင်းငှာ။ အရိယပထော၊ ဖြူစင်သော လမ်းခရီးဖြစ်ပေသော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဥဇူ၊ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော။ မဂ္ဂေါ စ၊ လမ်းလည်းဖြစ်ပေသော။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤလောကုတ္တရာတရားကိုးပါးသည်။ သန္တိကရော၊ ငြိမ်းအေးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ပဏီတော၊ မြတ်၏။ နိယျာနိကော၊ သံသရာဘေးမှ ထုတ်ဆောင်တတ်၏။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားတော်မြတ်ကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ပဏာမာမိ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏။

(၂) ဓမ္မံ၊ တရားတော်မြတ်ကို။ ဇီဝိတပရိယန္တံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ သရဏံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆင်းရဲကိုပယ်ဖျောက်၍ ချမ်းသာကို ပေးတော်မူတတ်၏ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ သေဝါမိ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ပါ၏။

(၃) ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ အကျိုးကိုပေးတော်မူတတ်သော။ ဓမ္မော။ တရားတော်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်၏။

အကာလိကော၊ အခါမလင့် အကျိုးကိုပေးတတ်သော၊ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဧဟိပဿိကော၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟူသော အစီအရင်ကို ဆိုထိုက်သော။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဩပနေယျိကော၊ ကပ်၍ဆောင်ခြင်းငှာထိုက်သော။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်၏။

ပစ္စတ္တံ၊ အသီးသီး။ ဝိညူဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နှလုံးပြုအပ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ သွာက္ခာတော၊ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ဆဂုဏေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော တရားတော်မြတ်ကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိသေ မြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏။

(၄) အတိတာ၊ လွန်လေပြီးကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ စ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း ကောင်း။ အနာဂတာ၊ နောင်လာလတ္တံ့ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ စ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ စ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ ဓမ္မေ၊ ထို တရားတော်မြတ်တို့ကို။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

(၅) မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အညံ၊ တရားတော်မှ တပါးသော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဓမ္မော၊ တရားတော်သည်။ ဝရံ၊ မြတ်သော၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့ မှန်သောစကားကိုဆိုခြင်းကြောင့်။ မေ။ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၆) အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဒုဝိဓံ၊ ပညတ်, ပရမတ်နှစ်ပါးရှိသော၊ (ဝါ)လောကီ,လောကုတ္တရာနှစ်ဖြာ အပြားရှိသော(ဝါ)မုချ ဥပစာနှစ်ပါးအပြားရှိသော။ ဝရံ၊ မြတ်လှစွာသော။ ဓမ္မဥ္စ၊ တရားတော်မြတ်ကိုသည်း။ ဥတ္တမင်္ဂေန၊ မြတ်သောအင်္ဂါဟုဆိုအပ်သော ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္ဒေ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဓမ္မေ၊ တရားတော်၌။ ခလိတော၊ ချွတ်ယွင်းသော။ ယော ဒေါသော၊ အကြင်ပြစ်မှားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိအံ့။ ဓမ္မော၊တရားတော်မြတ်သည်။ မမ်၊ အကျွန်ုပ်၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်ဒေါသကို။ ခမတု၊ သည်းခံတော်မူပါစေသတည်း။

သံဃပဏာမ သံဃာရှိခိုး

(၁) ဝိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်သော သီလလည်း ရှိသသော။ ဝရဒက္ခိ-ဏေယျော၊ မြတ်သောအလှူကိုလည်း ခံတော်မူထိုက်သော။ သဗ္ဗမလပ္ပ-ဟီနော၊ ခပ်သိမ်းသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးကိုလည်း ပယ်တော်မူပြီးထသော။ သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်လေ့ရှိသော။ သံဃော၊သံဃာတော်မြတ်သည်။ အနေကေဟိ၊ တပါးမက များလှကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့နှင့်။ သမိဒ္ဓိပတ္တော၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့လည်း ရောက်တော်မူ၏။ အနာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါလည်း ရှိတော်မူ၏။ တံ သံဃံ၊ ထို သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ပဏာမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

(၂) သံဃံ၊ သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကို။ ဇီဝိတပရိယန္တံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ သရဏံ-သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်၍ ချမ်းသာကိုပေးတော်မူတတ်၏ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ-သေဝါမိ၊ဆည်းကပ်ပါ၏။

(၃) ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကသံဃော၊ တပည့်သံဃာတော်အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်, ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်သည်။ သုပ္ပဋိပ္ပန္နော၊ ကောင်းသောအကျင့်ရှိတော်မူ၏။

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကသံဃော၊ တပည့်သားသံဃာတော်အပေါင်းသည်။ ဥဇုပ္ပဋိပ္ပန္နော၊ ဖြောင့်သောအကျင့်ရှိတော်မူ၏။

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကသံဃော၊ တပည့်သားသံဃာတော်အပေါင်းသည်။ ဉာယပ္ပဋိပ္ပန္နော၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အကျိုးငှာကျင့်တော်မူ၏။

ဘဂဝတော၊မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကသံဃော၊ တပည့်သားသံဃာတော်အပေါင်းသည်။ သာမိစိပ္ပဋိပ္ပန္နော၊ ရိုသေလေးမြတ်သော အကျင့်ရှိတော်မူ၏။

ယဒိဒံ ယာနိ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင်လေးယောက်သော ယောကျ်ားမြတ်အစုံတို့သည်။ အဋ္ဌ·သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာနိ ပုရိသယုဂါနိ၊ ထိုယောကျ်ားမြတ်အစုံတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်တို့တည်း။ အာဟုနေယျော၊ ဆောင်ခဲ့၍ ပူဇော်အပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးကိုလည်း ခံခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူ၏။

ပါဟုနေယျော၊ ဧည့်သည်တို့အား ရည်၍ ထားအပ်သော ပစ္စည်းကိုလည်း ခံခြင်းငှာထိုက်တော်မူ၏။

ဒက္ခိဏေယျော၊ တမလွန်ဘဝကိုရည်၍ လှူအပ်သော အလှူခံကိုလည်း ခံခြင်းငှာထိုက်တော်မူ၏။ အဉ္ဇလိကရဏီယော၊ ခပ်သိမ်းသော လူတို့၏ ရှိခိုးခြင်း, လက်အုပ်ချီခြင်းကို ပြုခြင်းငှာထိုက်တော်မူ၏။

လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသော မျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ်ဖြစ်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့။ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏။

(၄) အတီတာ၊ လွန်လေပြီးကုန်သော။ ယေ သံဃာ စ၊ အကြင်သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အနာဂတာ၊ နောင်လာလတ္တံ့ကုန်သော။ ယေ သံဃာ စ၊ အကြင်သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုမျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ သံဃာ စ၊ အကြင် သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ သံဃေ၊ ထို သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းတို့ကို။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(၅) မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အညံ၊ သံဃာတော်မြတ် အပေါင်းမှ ကပါးသော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မေ၊ အကျွန်ုပ်

အား။ သံဃာ၊ သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်၊ ဝရံ၊ မြတ်သော၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့ မှန်ကန်သော သစ္စာစကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

(၆) အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဒုဝိဓံ၊ သမ္မုတိ, ပရမတ် နှစ်ပါး အပြားရှိသော။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ သံဃမ္ပိ၊ သံဃာတော်အပေါင်းကိုလည်း။ ဥတ္တမင်္ဂေန၊ မြတ်သောအင်္ဂါဟု သမုတ်အပ်သော ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္ဒေ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သံဃေ၊ သံဃာတော်မြတ်အပေါင်း၌။ ခလိတော၊ ချွတ်ယွင်းသော။ ယော ဒေါသော၊ အကြင်ပြစ်မှားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိအံ့။ သံဃော၊ သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ မမံ၊ အကျွန်ုပ်၏၊ တံ၊ ထိုအပြစ်ဒေါသကို။ ခမတု၊ သည်းခံတော်မူပါစေသတည်း။

(၁) ဗုဒ္ဓဝန္ဒနာ ဘုရားရှိခိုး

ကေန္တသာရဒိံ သေဋ္ဌံ၊ ဝန္ဒေကန္တဂုဏာကရံ။
ကောဏ္ဍဆုဒိနာ ဓမ္မံ၊ ဒေသိတာရံ ဇိနမ္ဗုဓိံ။

ကေန္တသာရဒိံ၊ ကိုးဂိုဏ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာအေးမြ ဟောမခဲ ပုစ္ဆာပင်း အားသုံးလင်း၍ ငြိမ်းချင်းဘေးနှံ စင်စစ်မှန်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ နှစ်သြဇာကို ကောင်းစွာတိုက်ကျွေး ပေးသနားတော်မူပေတတ်ထသော။ ကေန္တဂုဏာကရံ၊ ဘုန်းတန်ခိုးကျော်မား လာဘ်များစေရန် ရည်သန်စိတ်ကွက် မြူမဖက်ပဲ သက်သက်ချစ်ကြည် ကောင်းစိမ့်ချည်၍ အရှည်ချစ်ကြူး နိဗ္ဗာန်ကူးအောင် ယူထူးတွေရာ ဒေသနာဖြင့် ကောင်းစွာထင်လင်း ဆုံးမခြင်းကြောင့် မသွင်းနိစ္စ ဆင်ထိုက်လှသော အနန္တဂုဏ် ကျေးဇူးဟုန်တို့ စုပုံကြွယ်တည်နေရာကြီးအစစ် ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ကောဏ္ဍဆုဒိနာ၊ ဘာသုံးအက္ခရာ အစဖြာ၍ များစွာ သိန်းသောင်း ပုဒ်အပေါင်းဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကျင့်ကြံကြသူ ဟိန္ဒဂူကို အပူမီးဘေး ပါယ်နှင့်ဝေးအောင် မနေးပို့ဆောင် ကောင်းဖို့ခနှောင်တည့် လေးဆောင်ရှစ်သောင်း တရားပေါင်းကို။

ဒေသိတာရှိ၊ ကိုယ်ကျိုးမမျှော် မေတ္တာတော်ဖြင့် ဟောမိန့်တော်မူပေ တတ်ထသော။ ဇိနမ္ဗုဓိ၊ ငါးမာရ်အမှောင့် ရန်သူငြောင့်ကို စိုးနှောင့်မဖက် ဘုန်းတော်စက်ဖြင့် သက်သက်အေးလူ အောင်တော်မူသည့် သုံးလူထွတ်ထား မြတ်ဘုရားဟု မြသားပမာ အေးကြည်စွာသော မဟာသမုဒ္ဒရာကြီ ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒေ-ဝန္ဒာမိ၊ သတပတ်ရွှေကြာငုံပမာသို့ နှစ်လှသောလက်၊ စုံကာယှက်၍ နှစ်သက်ကြည်ညို ကိုးပါးသောအရှင်ဂုဏ်ကို ဦးပုံဝပ်လျှိုး မာန်ညွှန့်ကျိုးလျက် ရှိခိုးဦးနှိမ်ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

(၂) ဓမ္မဝန္ဒနာ တရားရှိခိုး

ဝိမုတ္တောကရသံ ဓမ္မံ၊ ကေန္တဇိနသမ္ဘဝံ။
ကေန္တပူဇိတံ တေန၊ မုနိနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။

ဝိမုတ္တေကရသံ၊ ငါးပါးခန္ဓာ လောင်မီးစာတို့ ကင်းကွာငြိမ်းဘိ ဝိမုတ္တိဟု အရိယသြဇာ မှန်မြတ်စွာလျှင် ချမ်းသာအစု မြိုက်ဆိစုသည် တခုတည်းသော အရသာရှိတော်မူပေထသော။ ကေန္တဇိနသမ္ဘဝံ၊ အခေါင်ထိပ်နင်း တုဖက်ကင်းသည့် ရှင်ရင်းဇိနော် စိန္တေယျော်သည့် ဟောဖော်ရင့်ကြွေး ဖွင့်ဆုတ်ပေးမှ ဖွေးဖွေးလက်လက် ရောင်စုံယှက်၍ ပေါ်ထွက်တော်မူပေထသော။ ဒသာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ ယူဇနာမှန်း သုံးသန်းအကျယ် လေးကျွန်းနယ်တွင် မှော်စွယ်ကိုခွင်း ရှင်နေမင်း၏ ဆွေရင်းမိတ်စစ် ဖြစ်ကြီးဖြစ်တော်မူပေထသော။ တေန မုနိနာ၊ ဥယျာဉ်ငါးအင်တက်တက်ငင်ကို အမြင်ပေါက်ပြီး ထိုမြတ်စွာဘုရားကြီးသည်။ ကေန္တပူဇိတံ၊ အာနုပြုရာ ပွားများကာဖြင့် မကွာထက်ကြပ်နိစ္စပတ်လျှင် ဆည်းကပ်ကော်ရော် စင်စစ်ပူဇော်အပ်တော်မူထသော။ ဓမ္မံ၊ မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ်အမြတ်ဆယ်ဖော် တရားတော်ကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒေ ဝန္ဒာမိ၊ သတပတ်ရွှေကြာ ငုံပမာသို့ နှစ်လှသောလက် စုံကာယှက်၍ နှစ်သက်ကြည်ညို ခြောက်ပါးသော တရားဂုဏ်ကို ဦးပုံဝပ်လျှိုး မာန်ညွှန့်ကျိုးလျက် ရှိခိုးဦးနှိမ်ပါ၏ တရားတော်ဘုရား။

(၃) သံဃဝန္ဒနာ သံဃာရှိခိုး

ကေန္တပုညခေတ္တဂ္ဂံ၊ ကေန္တသာရသမ္ဘဝံ။
ကေန္တဝိစိနံ သံဃံ၊ ဝန္ဒေကဂုဏသာဂရံ။

ကေန္တပုညခေတ္တဂ္ဂံ၊ ကောင်းမှုမျိုးကို စိုက်ပျိုးကြရာ လယ်ယာမြေကောင်းကြီး စင်စစ် ကေန်ဖြစ်တော်မူပေသော။ ကေန္တသာရသမ္ဘဝံ၊ အခွန်အကာ ဘိတ်မပါပဲ ကောင်းရာစင်စစ် တရားနှစ်ကြောင့် ရှင်ချစ်ဘုန်းမေဒ် မြတ်ဗိဒေ့၌ သားတော်ရင်းနှစ် ဖြစ်ကြီး ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ကေန္တဝိဗိနံ၊ သသဘာနသံ ဆေဒနယ်နှင့် မန္တယ်မစပ် လွန်ဖြောင့်မတ်သည့် ထွက်ရပ်လမ်းဝ မဂ္ဂမ်ဘု မြဘ်လှုံဘန် အကျင့်မှန်ကို မဟာန္တာချံ ညာက်စွယ်စုံဖြင့် အကုန်ဖွင့်လှစ် စိစစ်ဘော်မူပေသသော။ ကေဂုဏသာဂရံ၊ ကိုးပါးဂုဏ်ရှိန် ထိန်ထိန်ကွန့်မြူး မြဘ်ခေါင်ကြူးသား ကျေးဇူးတော်ဂုဏ် အဖုံဖုံဟု ရောင်စုံပြို ပြက် ယိုးယိုးယက်သည့် အမျက်ရတနာ သိန်းများစွာတို့ ဘည်ဆုမှန်ဟု ဘ် ဂုဏ် အချုပ်ကြောင့် သမုဒ္ဒရာကြီးသဖွယ် ဖြစ်ဘော်မူပေသောသော၊ သံသံ၊ သမုတိသံသာနှင့်တကွ ချစ်ပါးသောအရိယာ သံသာတော်မြဘ်အပေါင်းကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒေ-ဝန္ဒာမိ၊ ပဒုမ္မာ-ရွှေကြာ ငုံပမာသို့ နှစ်လှာသော လက် စုံကာယှက်၍ နှစ်သက်ကြည်ယုံ သံဃာ့ဂုဏ်ကို ဦးပုံပပ်သျှီး မာန်ညွှန့်ကျိုးလျက် ရှိခိုးဦးနှိမ်ပါ၏ သံဃာတော် အရှင်မြတ်ဘုရား။

အနန္တငါးပါး ဘုရားရှိခိုး

၁။ "ဗုဒ္ဓဂုဏော အနန္တော" ဟု ကျော်စောထင်ရှား သုံးပါးရပ်သူနတ်၊ လူ၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါကို ခေါ်ဆောင်ပေါ် နိဗ္ဗာန်သောင်သို့ ရွှေ ဆောင်နှင့် သဘ်ာယာဉ်ဖြင့် ကယ်တင်ဆောင်သူ ပိုတော်မူသည့် နတ်လူဘို့ယိပ်ပန်း ရဟန်းဘို့ဆရာ အစိန္တေယျာ မဟာအမိတ အနန္တဂုဏ်အင် ကျေးဇူးရှင်ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ရည်စူး စိတ်ကြည်နူးလျက် ရှင်မြူးသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၂။ "မမ္မဂုဏော အနန္တော"ဟု တည်သောကမ္ဘာ သတ္တဝါ, လူ, နတ် အဆပ်ထပ်ကို လေးမြတ်ကြင်နာ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာသံယောဇ ကိလေတောမှ ဆေးကြောသုတ်သင် မြူမတင်အောင် ရှောင်ကြဉ်ပေတတ် တရားမြတ်ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ရည်စူး စိတ်ကြည်နူးလျက် ရှင်မြူးသဒ္ဒါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၃။ "သံဃဂုဏော အနန္တော" ဟု လောဘ, ဒေါသ, မောဟကင်းကွာ တဏှာကာမ ကိလေသနှင့် ရာဂအမိုက် နှစ်ခြိုက်မပျော် မနွမ်းလျော်ပဲ ရှင်တော်ဘောကြား မြတ်တရားကို မှတ်သားကြည်ညို မဂ်,ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းမှန်သည့် မြတ်မွန်ထေရ်ကျော် သံဃာတော်တို့ ဂုဏ်တော်ကြီးစွ အနန္တကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ရည်စူး စိတ်ကြည်နူးလျက် ရှင်မြူးသဒ္ဒါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၄။ "မာတာပိတုဂုဏော အနန္တော" ဟု အပြောကျယ်စွာ သံသရာဝယ် မာတာပိတ မိနှင့်ဖတို့ ရေကြည်ကလလ တည်ဦးစပင် ချီချဉ်ပူစပ် ရှင်းရှင်းပြတ်အောင် မပြတ်ယုယ မိဖတို့မှာ စိုးရိမ်စွာဖြင့် အစာဆိမ့်အေး နို့ချိုပေး၍ ကျွေးသည့်မိခင် မွေးဖရှင်ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ရည်စူး စိတ်ကြည်နူးလျက် ရှင်မြူးသဒ္ဒါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၅။ "အာစရိယဂုဏော အနန္တော" ဟု မိန့်ဟောအရ ကောက်ယူပြသော် နယနည်းနာ အဖြာဖြာကို လိမ္မာစေကြောင်း မေတ္တာလောင်း၍ မကောင်းကိုကြဉ် ကောင်းရာယှဉ်လျက် နှုတ်မြွက်သံချို ဆုံးမဆိုသား အထိုများစွာ သံသရာဝယ် သုံးသွယ်သောကပ် လေးရပ်အပါယ် ရှစ်သွယ်ရပ်ပြစ် ဆိုးညစ်ယုတ်မာ ပယ်စွန့်ခွာ၍ ခေမာဘုမ္မိ ဓားမရှိသည့် သန္တိသုခ မုချကန် နိဗ္ဗာန်အရောက် ညွှန်ဆောက်သွန်သင် ပဲ့ပြင်ပေတတ် ဆရာမြတ်ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ရည်စူး စိတ်ကြည်နူးလျက် ရှင်မြူးသဒ္ဒါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ပန်းဆွဲဆရာတော်၏

အနန္တငါးပါးဘုရားရှိခိုး

၁။ ဗုဒ္ဓဂုဏော အနန္တော

၂။ ဓမ္မဂုဏော အနန္တော

၃။ သံဃဂုဏော အနန္တော

၄။ မာတာပိတုဂုဏော အနန္တော

၅။ အာစရိယဂုဏော အနန္တော

(ဂုဏသမ္ပန္နေ ဧတေ ဂါရဝေန နမာမဟံ)

၁။ ဗုဒ္ဓဂုဏော ၊ လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်တွင် ကျင်လည်ရငြား သတ္တဝါအများတို့၏ အားထားပူဇော်ရာအစစ် ဖြစ်ကြီးဖြစ်တော်မူသော သမ္ဗုဒ္ဓထွတ်ထား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည်။ အနန္တော၊ ကမ္ဘောကမ္ဘာ ရှည်မြင့်ကြာအောင် သချာပတ်ကုံး ရေတွက်ကျုံးသော်လည်း အဆုံးမရှိနိုင်ပါတကား။

၂။ ဓမ္မဂုဏော၊ မဂ်လေး ဖိုလ်လေး ရှောထွေးပေါင်းစပ် ပရိယတ်နှင့် ထပ်ဆင့်နေ့ာပြန် ပြည်နိဗ္ဗာန်ဟု ဆယ်တန်ပိုင်းခြား မြတ်တရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည်။ အနန္တော၊ ကမ္ဘောကမ္ဘာ ရှည်မြင့်ကြာအောင် သချာပတ်ကုံး ရေတွက်ကျုံးသော်လည်း အဆုံးမရှိနိုင်ပါတကား။

၃။ သံဃဂုဏော၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှင့် ဖလဋ္ဌာန်ပါ ပေါင်းရှစ်ဖြာဟု ကြေညာထင်ပေါ် အရိယာသံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည်။ အနန္တော၊ ကမ္ဘောကမ္ဘာ ရှည်မြင့်ကြာအောင် သချာပတ်ကုံး ရေတွက်ကျုံးသော်လည်း အဆုံးမရှိနိုင်ပါတကား။

၄။ မာတာပိတုဂုဏော၊ မေရုဗဟို တောင်မြင်းမိုရ်နှင့် ပုံဆိုနှိုင်းကာ ချင့်ချိန်စာသော် လိုရာမရှိ လွန်ကဲဘိသား မွေးသည့်မိခင် မွေးဖခင်တို့၏

ရှုမြင်ထောက်မြော် မလိမ္မာသေး ငယ်ကလေးက ညစ်ကြေးအစ မရှုံ့ကြပဲ ယုယပိုက်ထွေး နို့ချိုပေး၍ ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့ကြသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည်။ အနန္တော၊ ကမ္ဘောကမ္ဘာ ရှည်မြင့်ကြာအောင်သန်းချီပတ်ကုံး ရေတွက်ကျုံးသော်လည်း အဆုံးမရှိနိုင်ပါတကား။

၅။ အာစရိယဂုဏော၊ နမောဗုဒ္ဓါ အဦးဖြာ၍ ပြုရာထုံးနည်း သင်ပုန်းကြီးမှစ၍ပြီးကာ ရေး,ဖတ်ရာနှင့် ပြောရာဆိုနည်း မလိမ့်လည်းအောင်နေနည်းထိုင်ခွင့် လူရေးသင့်၍ အကျင့်မြတ်ရာ လောကုတ္တရာလမ်း တက်ကာလှမ်းဖို့ ခန့်မှန်းညွှန်ပြ ဆိုဆုံးမသည့် အာစရိယခေါ် ဆရာတော်အရှင်မြတ်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်သည်။ အနန္တော၊ ကမ္ဘောကမ္ဘာ ရှည်မြင့်ကြာအောင် သန်းချီပတ်ကုံးရေတွက်ကျုံးသော်လည်း အဆုံးမရှိနိုင်ပါတကား။

ဧတေ ဂုဏာသမ္ပန္နေ၊ ဤသို့ဆိုပြီး အသီးသီးဖြင့် အံ့ချီးမကုန် ကျေးဇူးဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံပေါ်ထင် ငါးပါးသော အနန္တကျေးဇူးရှင်တို့ကို။ ဂါရဝေန၊ ဖ,ပိတာနှင့် မာတာမယ်ဖွား ဆရာများ၏ ထင်ရှားပြည့်စုံ ကျေးဇူးဂုဏ်ကို ယုံကြည်၍သာ စေတနာနှင့် ငါသာတတ်သည် ငါမြတ်သည်ဟု မထီလေးစား ထောင်ပလွှားသည့် တရားဖောက်ပြန် မာနသံကို တွန်းလှန်ပယ်ရှား ရိုသေသောသဘောအားဖြင့်။ အဟံ၊လောကသံသရာ နှစ်ဖြာကာလ ဟူသမျှ၌ တွင်းပရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေးသည့် အေးမြိုင့်ရွှေဘုံ နန်းရိပ်မြုံသို့ ခိုလှုံသိုကြောင်း ဆုပန်တောင်းလျက် အကြောင်းပြုလုပ် အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ဆယ်ချောင်းဟတ္ထာ ဦးထိပ်မှာလျှင် တင်ကာချီကျူး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ခင်ပွန်းကြီး ၁၀-ပါး ဘုရားရှိခိုး

ဗုဒ္ဓေါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ စ၊ အရဟာ အဂ္ဂသာဝကာ။
မာတာ ပိတု ဂရု သတ္ထာ၊ ဓမ္မဒေသကာ စ ဒါယကာ။
ဣမေ ဒသ မဟာဂုဏော၊ အဟံ ဝန္ဒာမိ သဗ္ဗဒါ။

ဗုဒ္ဓေါ စ၊ သစ္စာလေးပါး တရားသိမြင် ဘုရားရှင်လည်းကောင်း။
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ စ၊ ကိုယ်တိုင်သစ္စာ သိပြီးပါလည်း ဟောကာမပြ သီးခြား

ရသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလည်းကောင်း။ အဒုဟာ စ၊ အာသဝေါကုန်ခမ်းရဟန္တာအရှင်လည်းကောင်း။ အဂ္ဂသာဝကာ စ၊ လက်ဝဲ,လက်ယာ ခြံရံကာဖြင့် ပညာတန်ခိုး စိုးမိုးထက်လှ အဂ္ဂသာဝကတို့ လည်းကောင်း။ မာတာ စ၊ ကိုးလလွယ်ရ ဆယ်လဖွားကာ အစာဆိမ့်အေး နို့ချိုပေး၍ မွေးသည့်မိခင် ကျေးဇူးရှင်လည်းကောင်း။ပိတု စ၊ လူလားမြောက်အောင် လုပ်ဆောင်ကျွေးမွေး ပညာပေးသည့် မွေးသဖခင် ကျေးဇူးရှင်လည်းကောင်း။ ဂရု စ၊ ချမ်းသာရန်တွေး ပညာပေးသဖြင့် အလေးအမြတ်ပူအပ်သော ဆရာလည်းကောင်း။ သတ္တာ စ၊ လိမ်မာစေကြ ကျိုးကြောင်းပြလျက် ဆုံးမပေးတတ် သူမြတ်လည်းကောင်း။ ဓမ္မဒေသကာ စ၊ သံသရာစခန်း သွားရာလမ်း၌ ပင်ပန်းကင်းရန် ရှည်သန်ညွှန်ကြား မမှောက်မှားရအောင် တရားဟောဖော်တတ်သော သူတို့လည်းကောင်း။ ဒါယကာ စ၊ စားရေး, နေရေး မနှောင့်နှေးရအောင် ပေးကမ်းတတ်သော သူတို့လည်းကောင်း။ ဣမေ ဒသ မဟာဂုဏော၊ ကျေးဇူးစုပုံ ဆပ်မကုန်သည့် ဂုဏ်အင်မြင့်ကြူး ဤ၁၀ ဦးသော သူတို့ကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ နေ့ညဥ့်မပြတ် အချင်းခပ်သိမ်း။ ဝန္ဒာမိ၊ ကျေးဇူးယှက်မွေး စိမ့်စိမ့်တွေးလျက် မြတ်လေးကြည်ယုံ သဒ္ဓါဟုံဖြင့် လက်စုံချီမိုး ပျပ်ဝပ်လျှိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

တောင်တွင်းဆရာတော် ခင်ကြီးဖျော် ရေးသားသည့်

လက်နက် ၉-ပါး အောင် ဘုရားရှိခိုး

ဝါတံ ဝဿဥ္စ ပါသာဏံ၊ အာဝုဓံ ဝါဠုကံ တထာ။
ကုက္ကုဠံ ကလလင်္ဂါရံ၊ အန္ဓကာရန္တိမေ နဝ။

သတ္တေ မာရေန ဝိဿဋ္ဌေ၊ ဝိဇယန္တံ ဇိနံ နမေ။
အဟမ္ပိ တေန ပုညေန၊ ဝိဇေယျံ သဗ္ဗမာယုဓေ။

ဝါတံ၊ လောကထွတ်ထား တို့ဘုရားလျှင် ငါးပါးမာရ်ခွေ ပလ္လင်ဘော ၌ စံနေခိုက်ခါ မာရ်နတ်လာလျက် စက္ကဝါတိုက် တောင်နှင့်ရိုက်၍

ပန်းမှိုက်မြူစုဏ်္ဏ သေးဖွဲနှုန်းသို့ မုန့်မုန့်ညက်ကြေ ပျက်ပစေဟု စေတနာဆိုး ပြုဖန်ပျိုးသား မိုးချပ်သိမ့်ဘည်း မြေကြီးပဲ့တင် သစ်ပင်ကျောက်တုံး အိမ်အလုံးကို ချေမှုန်းဖြတ်ပိုင်း ရှစ်ချပ်တိုင်းမှ အုံ့မှိုင်းလေဆိုး မုန်တိုင်းလက်နက်မျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဝဿဥ္စ၊ အဟုန်ဒီးဒိး စီးကျသွယ်သွယ် ရေပြင်ကျယ်၌ မှိုဖွယ်ကင်းဖည် သေစိမ့်ရည်၍ တမည်ပြုစားသန်းလုံးဖျားနှင့် တောင်ဖျားမျှခေါင် အမြင့်ဆောင်သား ရှစ်ဘောင်ရပ်ခန်း ပြည့်မောက်လျှမ်းသည့် မိုးကြမ်းရေဆိုး လက်နက်မျိုးကိုလည်းကောင်း။ ပါသာဏံ၊ ကျောက်ဖြင့်ကြိတ်ဖျက် မုန့်မုန့်ညက်လျှင် နှိပ်စက်ခဲရန် တမည်ဖန်၍ နဘာန်မိုးလုံး ထစ်ချုန်းခြိမ့်ညံ တိုက်ခတ်သံနှင့် အသံျဖိုးဖြိုး ကျောက်ခဲ ကျောက်စိုင်မိုးကို လည်းကောင်း။ အာဝုဓံ၊ အသွေးတခြား အသွားဘဏ္ဍ အရေတမျိုး အရိုးတဂိုဏ်း ထိုးခုတ်ပိုင်း၍ မဆိုင်းသေရန် ပြုစီမံသား အလျှံပြိုးပြက် မိုးလုံးလက်အောင် တဖက်အသွား နှစ်ဖက်သွားဟု လှံခါးစသည် အမည်မည်လျှင် စုံစီဖန်ပျိုး လက်နက်မိုးကိုလည်းကောင်း။ ဝါဠုကံ တထော၊ ထွက်လေ ဝင်လေ နှစ်ထွေမရှိ သဲဖြင့်ပိ၍ မချိသေအောင် ပြုဆောင်ဖန်ပျိုး သဲထုမိုးကိုလည်းကောင်း။ ကုက္ကုဠံ၊ တစိမ့်စိမ့်ပူ သေအောင်ဟူ၍ သူအကြံပျိုး ပြာပူမိုးကို လည်းကောင်း။ ကလလံ၊ ကျိုက်ကျိုက်ပွက်ဆူ အပူအခိုးရှိညွန်မိုးကိုလည်းကောင်း။ အင်္ဂါရံ၊ တခဏချင်း အပြင်းပူလောင် သေအောင်ဖန်ပျိုး မီးကျီးမိုးကိုလည်းကောင်း။ အန္ဓကာရံ၊ ကြည့်သော်မစမ်း စမ်းသော်မထင် ကြောက်စိတ်ဝင်၍ အလျင်သေရန် တတန်ပြုဆောင် အမိုက်မှောင်ကိုလည်းကောင်း—

ဣတိ၊ ဤသို့။ မာရေန ဝိဿဇ္ဇေ၊ မာရ်နတ်မိစ္ဆာ အယုတ်တမာလျှင် ကြိမ်းကာဆင့်ဆင့် ပင်လွင့်အပ်ကုန်သော။ ဣမေ နဝ္ဝိသတ္တေ၊ လေ, မိုး, ကျောက်, သဲ, ညွန်, မီးခဲနှင့် ပြာမွဲမိုက်မှောင် ပြောင်ပြောင်လက်နက် ရောင်ပြိုးပြက်ဟု ကိုးချက်ရန်စွယ် လက်နက်မျိုးဘန္တရာယ်တို့ကို။ ဝိဇယန္တံ၊ ဗိုလ်ပါအပေါင်း သောင်းကုဋေအား ဆောင်နိုင်ငြားလည်း ရှိက်လားပုဘ်လား အာ့အပါးဝယ် ဆိုးဝါးမာန်မူ သားငယ်ဘူသို့ သိတဂ္ဂုန္နန်း

ကြည်နူးလုံးဖြင့် မြေလုံးငြိမ့်အောင် သက်သေဆောင်၍ အောင်တော်မူကြီး အောင်တော်မူ ထသော၊ (ဝါ) အောင်တော်မူသောကြောင့်။ ဇိနံ၊ ဇိနဟူသည့် အမည်တံဆိပ် ဘွဲ့ပုံလိပ်ဖြင့် ခပ်နှိပ်ပေါ်ထင် အောင်ပွဲရှင်မြတ်စွာဘုရားကို။ နမေ–နမာမိ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးပြောင်းပျော့ မာန်ကိုလျှော့၍ ကန်တော့ရှိခိုးပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။ အဟမ္ပိ၊ စဘုဒ္ဓမှဋ္ဌာန် ပြုလုပ်ဖန်သည့် ရုပ်နာမ် ပေါင်းချုပ် ဒုက္ခနှိပ်သည်လည်း။ တေန ပုညေန၊ ထိုကုသိုလ်ကုသိုလ် ဖျက်ချိုးနှိမ်နင်း ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့် ချီးကျူးဝန္ဒနာ စေတနာပဏာမ မြတ်ပုညကြောင့်။ သဗ္ဗမာယုဓေ။ သေနတ် သေးမြား၊ဓား၊လှံ၊ မီးပေါက် အမြောက်စိန်ဗုံး ချွန်းခွင်းဖြတ် အကျဉ်းနှုတ်သော် လွှတ်အပ်–မလွှတ်အပ် နှစ်ရပ်ကျုံးခြုံ အလုံးစုံသောလက်နက်မျိုးတို့ကို။ ဝိဇေယျံ၊ ယနေ့ကစ နိဗ္ဗာန်ရသည့် ကာလတခွင် သံသာပြင်ဝယ် မမြင်ရ-မကြားရ အဝေးကပင် အောင်ရ နိုင်ရ အောင်နိုင်ရသည်ကိုယ် ဖြစ်ပါလို၏ မြတ်စွာဘုရား။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူအပ်သော သတ္တဋ္ဌာနဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဘုရားရှိခိုး

(၁) ဘုန်းရောင်ထွန်းထိန်၊ စောမုနိန်၊ ပညိန္ဒြေ၊ ချွေရာမှန်ဘိ၊ ဗောဓိကြွေနံ့၊ ရွှေညောင်နန်းဝယ်၊ ထူးဆန်းအံ့လောက်၊ မြေမှပေါက်သား၊ ရောင်တောက်မာရ်နှင်၊ ရွှေပလ္လင်ထက်၊ သဗ္ဗညုဘ၊ ဉာဏ်ကိုရပြီး၊ သတ္တာဟရက်၊ဖွဲ့ခွေလျက်ပင်၊ ငြိမ်သက်တင့်တယ်၊ သုံးစံပယ်သည်၊ ဘုန်းကြွယ်လက်ဦး-ပွဲပေကို။ (ပလ္လင်္ကသတ္တာဟ ပလ္လင်္က=အပရာဇိတပလ္လင်တော်၌+သတ္တာဟ=၇-ရက်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း။)

(၂) နှစ်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊မာရပယ်လှန်၊ ပလ္လင်ပျံမှ၊သေန်တူနှု၊ ရပ်တော်မူလျက်၊ ကြည်ဖြူငြိမ်းချမ်း၊ ပလ္လင်နန်းကို၊ ဖြောင့်တန်းစက္ခု၊ ဝိမ်းဝိမ်းရှုလျက်၊ သုံးလူ့ရှင်ပင်၊ ပျော်စံရှင်သည်၊ ကြည်လင်ညွတ်နူး-ရှယ်ခေါက်ို။ (အနိမိသသတ္တာဟ၊ အနိမိသ=ပလ္လင်တော်ကို

မဒိတ်သော မျက်စိဖြင့်ကြည့်၍ + သတ္တာဟ = ၇-ရက်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း။)

(၃) သုံးကြိမ်မြောက်သ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ မြောက်ခွင်ဥတ္တရာ၊ စင်္ကြံသာ၌၊ လူးလာတုံခေါက်၊ ကြွချီလျှောက်၍၊ ဘုန်းတောက်ဘုရား၊ ပျော်စံစားသည်၊ တရားဆင်ခြင်-လျှက်ပေကို။ (စင်္ကမသတ္တာဟ၊ စင်္ကမ = စင်္ကြံသွား၍ + သတ္တာဟ = ၇-ရက်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း။)

(၄) လေးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်နှင့်၊ ပလ္လင်ထွန်းတောက်၊ အနောက်မြောက်ဝယ်၊ အံ့လောက်ဖွယ်ရာ၊ ရတနာရိပ်ငြိမ်၊ စံရွှေအိမ်၌၊ ကြိမ်ကြိမ်ဖန်ခါ၊ ဘိဓမ္မာကို၊ မဟာဉာဏ၊ သာဂရဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓရှင်ပင်၊ သုံးဆင်ခြင်သည်၊ ရောင်ရှင်ခြောက်ဖြာ-ညီလို့ကို။ (ရတနာ-ဃရသတ္တာဟ၊ ရတနာဃရ = နတ်တို့ဖန်ဆင်းပေးသော ရွှေအိမ်၌ + သတ္တာဟ = ၇-ရက် စံနေတော်မူခြင်း။)

(၅) ငါးကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ ရှေ့ခွင်ပြုဗ္ဗာ၊ ရပ်ဒိသာဝယ်၊ ကြီးစွာမြင့်ခေါင်၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်၌၊ ဘုန်းခေါင်ပရမေ၊ စံပယ်နေသည်၊ ရှီသေမြတ်နိုး-ဖွယ်ပေကို။ (အဇပါလသတ္တာဟ၊ အဇပါလ = ဆိတ်ကျောင်းသားတို့ အရိပ်ခိုရာညောင်ပင်၌ + သတ္တာဟ = ၇-ရက် သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း။)

(၆) ခြောက်ကြိမ်မြောက်ထ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ပလ္လင်ရွှေညောင်၊ အရှေ့တောင်၌၊ မြရောင်လိုလို၊ ရေညိုပြည့်လျှမ်း၊ ကြာပန်းညွတ်ရုံ၊ ပန်းမျိုးစုံသည်၊ မုစ္စလိန္ဒာ၊ အိုင်သာဖြန့်ကျင်း၊ ကျည်းပင်ရင်းဝယ်၊ သနင်းလူ့ဆွေ၊ စံပယ်နေသော်၊ မိုးလေသန်ပြင်း၊ သွန်းချခြင်းကြောင့်၊ မြွေမင်းရပ်တန့်၊ ပါးပျဉ်းဖြန့်လျက်၊ ခွေံးအံ့တန်ခိုး၊ ဆောင်ကာမိုးသည်၊ ရှေးကျိုးသမ္ဘာ-တော်ကြောင့်ကို။ (မုစလိန္ဒသတ္တာဟ၊ မုစလိန္ဒ = မုစလိန္ဒာအိုင်အနီး ကျည်းပင်ရင်း နဂါးမင်း၏ အခွေအတွင်း၌ + သတ္တာဟ = ၇-ရက်ပတ်လုံး ဖလသမာပတ်ချမ်းသာကို ခံစားနေခြင်း။)

(၇) ခါသတ္တမ၊ သတ္တာဟတွင်၊ ဗောဓိပင်မှ၊ အောင်ပြင်လက်ယာ၊ မြေမျက်နှာဝယ်၊ ရာဇာယတနမည်ရခေါ်တွင်၊ လင်းလွန်းပင်၌၊ သဗ္ဗညုံဖျား၊ ပျော်စံစားသည်၊ ကြီးမားဘုန်းတော်-ပွင့်လို့ကို။ (ရာဇာယတန-သတ္တာဟ၊ ရာဇာယတန=လင်းလွန်းပင်ရင်း၌+သတ္တာဟ=အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ၇-ရက်လုံး ခံစားနေခြင်း။)

ထိုခုနစ်ပါး၊ အရပ်များကို၊ ရှေးသွားသဒ္ဓါ၊ ကြည်ညိုစွာလျှင်၊ ဝန္ဒနာမာန၊ ဂါရဝဖြင့်၊ ဦးချသွတ်ကျိုး၊ ကျွန်ုပ်ရှိခိုးသည်၊ ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်းပြည့်စေသော်။

သတ္တဋ္ဌာန် ဘုရားရှိခိုး တမျိုး

ပဌမံ ဗောဓိပလ္လင်္ကံ၊ ဒုတိယဥ္စ-အနိမိသံ။
တတိယံ စင်္ကမဋ္ဌာနံ၊ စတုတ္ထံ ရတနာဃရံ။

ပဉ္စမံ အဇပါလဥ္စ၊ မုစလိန္ဒဥ္စ ဆဋ္ဌမံ။
သတ္တမံ ရာဇယတနံ၊ သတ္တဋ္ဌာနံ အဟံ နမေ။

(၁) ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဗောဓိပလ္လင်္ကံ၊ အခေါင်တရာ ကြီးစွာမြင့်ခေါင် ဗောဓိညောင်မှ လေးတောင်ထွာစွန်း သေန်[၁]ခန်းဝယ် ခြူးပန်းခြူးနွယ် အံ့ဖွယ်ရတနာ ဆန်းကြယ်စွာသား သစ္စာလေးဆင့် ပွင့်တော်မူရာ ပလ္လင်သာကိုလည်းကောင်း။ (ဗောဓိပင်၏အရှေ့ဘက် လေးတောင်ထွာဝေးသော အပရာဇိတပလ္လင်တော်-ပလ္လင်္ကသတ္တာဟ။)

(၂) ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ အနိမိသဥ္စ၊ ဗောဓိပင်မှ ချမ်းမြငြိမ်းအေး တဆယ့်လေးလံ သေန်ရှေ့မြောက် တောင်းလောက်ဝယ် မြော်ထောက်ဆင်ခြင် ပလ္လင်ရတနာ မာရ်အောင်ရာဟု သကျာဓိပတိ ထွတ်ဘုန်းရှိလျှင် မျက်စိမမှိတ် ဖိုလ်စိတ်ချည်ရော် ရပ်တန့်မျှော်၍ နေ

၁။ သေန် = အရှေ့မြောက်အရပ်(ဗေဒင်အသုံး)သောန် ဟုလည်း ရှိသည်။

တော်မူရာ အနိမိသာ ရပ်ခန်းဝါကိုလည်းကောင်း။ (ဗောဓိပင်၏ အရှေ့မြောက်ဘက် တဆယ့်လေးလံကွာ–အနိမိသသတ္တာဟ။)

(၃) တတိယံ၊သုံးကြိမ်မြောက်သော။ စင်္ကမဥ္စ၊ ဗောဓိပင်နှင့် အနိမိသ ဌာနနှစ်ပါး အလယ်ကြားတွင် အလျားရှေ့နောက် အခေါက်ခေါက်လျှောင် ခြောက်ဆယ်တောင်လျား စင်္ကြံသွားရှု ရွှေဖဝါးတော်ကြာ စင်္ကြံရာဟု ရတနာအတိ ဝင်းပြောင်ညီသား သိရိလျှံဝါ စင်္ကြံသာကိုလည်းကောင်း။(ဗောဓိပင်နှင့် အနိမိသအရင်ကြား အရှေ့အနောက်တန်း၌ အတောင်ခြောက်ဆယ်ရှိသော ရတနာစင်္ကြံ–စင်္ကမသတ္တာဟ။)

(၄) စတုတ္ထံ၊ လေးကြိမ်မြောက်သော။ ရတနာဃရဉ္စ၊ ဗောဓိပင်မှ သမိပဟု သာလှမြေပြင် နောက်မြောက်ခွင်ဝယ် ခဲအင်လှစွာ ဘိဓမ္မာကို စိတ်ဖြာခွဲခြမ်း ဉာဏ်တော်လျှမ်း၍ စူးစမ်းဆင်ခြင် စံရှင်ပျော်ရာ ရတနာဃရ ကျော်ပေါက်ပြသား ဒေဝဖန်ဆန်း ရွှေအိမ်နန်းကိုလည်းကောင်း။ (ဗောဓိပင်၏ အနောက်မြောက်ဘက် ဆယ်လံအကွာတွင် နတ်တို့ဖန်ဆင်းအပ်သော ရတနဃရသတ္တာဟ။)

(၅) ပဉ္စမံ၊ ငါးကြိမ်မြောက်သော။ အဇပါလဉ္စ၊ ဗောဓိပင်မှ ပြုဗ္ဗဒိသာ ရှေ့ချက်နှာ၌ ဝေးကွာအမှန် အလံသုံးဆယ် စွန်းကယ်နှစ်ခု ညွှန်နုမြရောင် ဆိတ်ကျောင်းညောင်မှာ ခြောက်ရောင်ထွန်းပ သုံးလူ့ဘဟု အေးမြမွှေလျော် နေတော်မူမှတ် အရပ်မြတ်ကိုလည်းကောင်း။ (အဇပါလမည်သော ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်–အဇပါလသတ္တာဟ။)

(၆) ဆဋ္ဌမံ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက်သော။ မုစလိန္ဒဉ္စ၊ ရွှေ,ငွေ,သန္တာ, နီလာ, ပတ္တမြား ငါးပါးအရောင် ဝင်းဝင်းပြောင်သား ရွှေညောင်တော်ရှေ့ တောင်စပ်ကွေ့တွင် ချမ်းမြေ့မိုးပြင်း ရှာဘိခြင်းကို ရေမင်းနာဂါ ပါးပျဉ်းကာ၍ ချမ်းသာရိပ်မြုံ ပျော်ပိုက်တုံသည် မုစလိန္ဒာ ရွှေကြာနံ့လှိုင် ပန်းစုံအိုင်ကိုလည်းကောင်း။ (ဗောဓိပင်၏ အရှေ့တောင်မျက်နှာ နှစ်ဆယ့်ကိုးလံကွာ၌ရှိသော မုစလိန္ဒာအိုင်--မုစလိန္ဒသတ္တာဟ။)

(၇) သတ္တမံ၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်သော။ ရာဇရတနဉ္စ၊ ရတနာသိရိ ဗောဓိပင်ဝန်း တောင်ချပ်စွန်းတွင် လင်းလွန်းမြသို ပင်ရိပ်ခို၍ ဗြဟ္မစိုရ် လေးပါး တရားဆိုလျက် သုံးဘုံမြွက်ခွင်း တရားမင်း၏ ပျော်ခင်းစံရာ ရာဇာယတန ရပ်ဇေယျကိုလည်းကောင်း။ (ဗောဓိပင်၏တောင်ဘက် အလံ လေးဆယ်ကွာ၌ရှိသော ရာဇာယတနဟုခေါ်သော လင်းလွန်းပင်-ရာဇာ-ယတနသတ္တာဟ။)

ဣတိ သတ္တဋ္ဌာနံ၊ ဤသို့မြတ်စွာ တင့်အပ်ရာသား ရတနာထူးလည်း ရပ်ခုနစ်မည်ကို၊ အဟံ အကျွန်ုပ်သည်၊ နမေ-နမာမိ၊ ဂုဏ်တော်ရည်စူး စိတ်ကြည်နူးလျက် ရှင်မြူးသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

အဋ္ဌဋ္ဌာနဘုရားရှိခိုး

ပဌမံ လုမ္ဗိနီဇာတံ ဒုတိယံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
တတိယံ ဓမ္မစက္ကဉ္စ၊ **စတုတ္ထံ** ပါလိလေယျကံ။

ပဉ္စမံ **နေပါလဉ္စ၊** ဆဋ္ဌမံ ကဏ္ဍမ္ဗချက္ကံ။
သတ္တမံ သင်္ကဿနာရံ၊ အဋ္ဌမံ ကုသိနာရာမံ၊

အဋ္ဌဋ္ဌာနံ အဟံ **နမေ**။

(၁) ပဌမံ ရှေးဦးစွာသော။ လုမ္ဗိနီဇာတံ၊ နီလာမြရှက် အင်ကြင်း ခက်ကို ရွှေလက်ကြပ် ဖြပ် ဆွဲကာရပ်၍ သုံးရပ်ဘုံလူ နတ်လူမျက်ဖျော် ဘုန်းလှိုင်ကျော်ကို ဖွားတော်မူရာ မြိုင်ချာသာဘိ လုမ္ဗိနီဟု သိရိမင်္ဂလာ ဥယျာဉ်သာကိုလည်းကောင်း။

(၂) ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ ဗောဓိမုတ္တမဉ္စ၊ ဒုက္ခသမုဒယ နိရောဓနှင့် မဂ္ဂဟူသည့် လေးမည်သစ္စာ ရှေးကြာမုံရင့် နေရှက်သင့်သို ပွင့်တော်မူရာ ဌာနမှန်ဘိ မြတ်ဗောဓိကိုလည်းကောင်း။

(၃) တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်သော။ ဓမ္မစက္ကဉ္စ၊ တဆယ့်နှစ်ခု အကုသလ ဖြတ်ဘက်သွားသား ဓမ္မစကြာ ဒေသနာမြတ်ထူး တရားဦးကိုရင့်

ကျူးဖေဟာရပ် ပညာ်မည်တင် သမင်နေလေ့ ရသေ့ပျော်ရာ မိဂဒါဝုန် မြိုင်သာရိပ်မြုံ တောရဂုံကိုလည်းကောင်း။

(၄) စတုတ္ထံ၊ လေးကြိမ်မြောက်သော။ ပါလိလေယျကာဋ္ဌ၊ ဝါစဉ်အလျောက် ဆယ်ဝါမြောက်ဘွင် ကျင့်ဆောက်သိပ်သည်း ပလလည်းဆင် ကြည်လင်သဒ္ဒါ လုပ်ကျွေးဆုသား တောမန်ရဂုံ ပန်းစုံမွှေးကြိုင် တောရိပ်မြိုင်ကိုလည်းကောင်း။

(၅) ပဥ္စမံ၊ ငါးကြိမ်မြောက်သော။ ဓနပါလဋ္ဌ၊ အဇာတသတ် ဒေဝဒတ်တို့ တိုက်လွှတ်ကုန်ကြ မုံကျသွင်သွင် မင်းစီးဆင်ကို ညီရှင်အာနန် ဆီးတားခံ၍ ဘေးရန်အပေါ် မြတ်ရှင်တော်၏ အောင်ဖတော်မူခပ အောင်ရပ်မြေကိုလည်းကောင်း။

(၆) ဆဋ္ဌမံ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက်သော။ ကဏ္ဍမ္ဗရုက္ခဋ္ဌ၊ ပါဋိဟာရိတိတ္ထိအဝန်း တက္ကတွန်းကို ဦးခွန်ထိပ်ဆံ နင်းနှိပ်နှံ၍ ကဏ္ဍမ္ဗဟူ သရက်ဖြူတွင် ထက်ပြူရောင်ဟုန် ရေ့မီးစုံဖြင့် သုံးဘုံဦးတိုက် ထွတ်မကိုင်ရှုလျှင်ယမိုက်ပြာဋိဟာ ပြအပ်ရာကိုလည်းကောင်း။

(၇) သတ္တမံ၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်သော။ သင်္ကဿနဂရဋ္ဌ၊ ခုနစ်ဝါမြောက် ကျွတ်ထောက်ခါချိန် တာဝတိံသက အဝိဒ္ဓယျာ သက်ခဲ့လာ သော် စကြာဘော်မြတ် ချရာမှတ်သည့် သင်္ကဿနဂိုရ် ရပ်နပ္ပိုကိုလည်းကောင်း။

(၈) အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ ကုသိနာရုံမဋ္ဌ၊ နှစ်သန်းလေးသိန်း တွက်ကိန်းများစွာ သမာပတ်တုံ ဝင်ပြီးတုံမှ ရွှေဘုံနိဗ္ဗာန် စံရာမှန်သည် နက်သံဘူမိ ကုသိနာရုံ အင်ကြင်းစုံကိုလည်းကောင်း။

ဤတိ အဋ္ဌဌာနံ၊ ဤသို့မြတ်စွာ တင့်အပ်ဆုသား ရတနာထူးလည်ရပ်ရှစ်မည်ကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမေ-နမာမိ၊ ဂုဏ်တော်ချည်စုံစိတ်ကြည်နူးလျက် ရှင်မြူးသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

နဝဋ္ဌာန ဘုရားရှိခိုး

ပဌမံ လုမ္ဗိနီဇာတံ၊ ဒုတိယံ အနောမဒကံ။
တတိယံ ဗောဓိမူလမှိ၊ ဓမ္မစက္ကဉ္စ စတုတ္ထံ။
ပဉ္စမံ ပါဋိဟာရိယံ၊ ဆဋ္ဌမံ ပဏ္ဍုကမ္ဗလံ။
သတ္တမံ မဏိသောပါနံ၊ အဋ္ဌမံ ဒေဝေါရောဟဏံ။
နဝမံ ကုသိနာရာမံ၊ နဝဋ္ဌာနံ အဟံ နမေ။

(၁) ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ လုမ္ဗိနီဇာတံ၊ သီရိမဟာ မာယာ သည် သင်္ချာတွက်ဖွဲ့ ငါးဆယ့်ခြောက်နှင့် ရှန်းလင်းလေ လ နက်ဝိသာ တွင် တောက်ပလျှံထိပ် (စံသိင်္ဂနိက်) ရွှေပြည်အိတ်ဖြင့် ဖိတ်ဖိတ်ရောင် ဖြာ ပဏ္ဏမြားကျောက်ကို ထွက်စွာယိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်များမင်း မြတ်ဂုဏ်ရှင် သည် သန့်ရှင်းဖြင့်ဖော်ဖွားတော်မူရာ မြိုင်ရာသာတိ လုမ္ဗိနီဟူ သိမ်-မလ္လာ ဥယျာဉ်သာကိုလည်းကောင်း။

(၂) ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော၊ အနောမဒကံ၊ နှစ်ဆယ် လွန်ကျော် ကိုးနှစ်ပေါ်တွင် မပျော်ရွှေနန်း ခွာခဲ့သန်း၍ အောင်ပန်း ရွှေကြာ နိမိတ်လာသား ပရိက္ခာရာ ပုံချက်ဖြာနှင့် ကြာသာရိတ်ဖြတ် ကျွ ဝတ်ပယ်ရာ အနောမာဟု အဘာသောက်ရှုယ် ဇာခြောက်ဆယ်ဖြင့် ပြင် ကျယ်ပြောဝှန်း သဲပြင်ကျွန်းကိုလည်းကောင်း။

(၃) တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်သော။ ဗောဓိမူလမှိ၊ လေးအသင်္ချေ သိန်းကပ်နေ့ဖြင့် ဖြည့်ခဲ့အသိ ပါရမီကို စုံပြီသနစ် ဘုန်းကြောင့်ဖြစ် သည့် မာရ်စစ်အောင်နန်း ညောင်မြတ်နန်းကိုလည်းကောင်း။

(၄) စတုတ္ထံ၊ လေးကြိမ်မြောက်သော၊ ဓမ္မစက္ကဉ္စ၊ မြင်းမိုရ်တောင် လုံး ရွှေပန်းကုံးဖြင့် သြဘာကျူးစိပ်သန့် မြတ်ဗွပန်၍ အနူပယ်ဖျက် ပဉ္စ-ဝဂ်ကို ရွှေစက်ဒေသနာ ဟောရာဘာကိုလည်းကောင်း။

(၅) ပဉ္စမံ၊ ငါးကြိမ်မြောက်သော။ ပါဠိမှာရိယဥ္စ၊ ဘုရားတကာ မပြုရာသည့် ရတနာဝင်းလျှံ ရွှေစကြာဖြင့် မြူးစံရှင်ပ ပစ္စိမဟု ပြုဗ္ဗဒီသာ စကြာဝဠာ လူးလာခေါက်ပြန် ကြိမ်ဖန်များစွာကြွသွားရာကိုလည်းကောင်း။

(၆) ဆဋ္ဌမံ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက်သော။ ပဏ္ဍုကမ္ဗလံ၊ တာဝတိံ-သာ သေနဦးမှာ ယူဇနာဖြင့် အတာချင့်လည်း ကာသစ်ပင်ရင်း သိလာခင်း၍ အချင်းငါးဆယ် ထုထယ်တာသယ့်ငါး အလျားယူဇနာ ခြောက်ဆယ်တာဖြင့် နီတျာရောင်မြ ကျောက်ဖျာရောင်ထပ် ဘုန်းအပ်နေဝေ ထက်ဝယ်ခေ့၍ မွေးပေသည့်အကျိုး နို့ဖိုးဆပ်တန်း ခုနစ်ကျမ်းကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ဟောရာရာကိုလည်းကောင်း၊

(၇) သတ္တမံ၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်သော။ မဏိသောပါကဥ္စ၊ တာဝ-တိံသာ သုံးလကြာမှ မသာရဂလ် သိကြွားဖန်၍ ကျောက်မှန်ထူးဆန်း မြစောင်းတန်းဖြင့် ရစ်သန်းလက်ယာ ကြွသွားရာကိုလည်းကောင်း။

(၈) အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ ဒေဝေါရောဟဏဥ္စ၊ ဘုရားတကာ မစွန့်ရာသည့် အရာမပြောင်း ရပ်လေးသောင်းဖြင့် သောင်းယူဇနာ သိကြွားရှာမှာ အုပ်အာသောင်းသဲ ကျော်သည့်ပွဲဖြင့် ရဲရဲတောက်ပ တရာ့ရှစ်ကွက် ရွှေစက်ဒေသနာ ချရာရာကိုလည်းကောင်း။

(၉) နဝမံ၊ ကိုးကြိမ်မြောက်သော။ ကုသိနာရာမံ၊ သက်တော်ရှစ်ဆယ် ပြည့်ခါရွယ်သည့် ဘုန်းကြွယ်ကြငှန်း လူ့ထိပ်ပန်းသည် ရွှေနန်းဝင်ဘိ ကုသိနာရုံ အင်ကြင်းစုံကိုလည်းကောင်း။

ဤတိ နဝဋ္ဌာနံ၊ ဤသို့မြတ်စွာ တင့်အပ်ရာသား ရတနာထူးလည်း ရပ်ကိုးမည်ကို။ အပါး အကျွန်ုပ်သည်။ နမေ-နာမာမိ၊ ဂုဏ်တော်ရည်စူး စိတ်ကြည်နူးလျက် ရှင်မြူးသဒ္ဒါ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ခုနစ်နေ့ ဘုရားရှိခိုးနှင့်ဆုတောင်း

(၁) သုံးလူ့ရှင်ပင်၊ ကျွန်းထိပ်တင်၊ သောင်းခွင်စကြ္ဝဠာ၊ နတ်ပြဟ္မာဘို၊ ညီညာချီးစု၊ တောင်းပန်မှုကြောင့်၊ ရတုနဂိုရ်၊ ရွှန်းရွှန်းစိုသည်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကြာသပတေးနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ကြည်ဖြူ၊ သန္ဓေယူသည်၊ နတ်လူငြိမ်းဖို့ကိန်းပါကို။ (ကြာသပတေးနေ့ ပဋိသန္ဓေနေတော်မူသည်။)

(၂) သန္ဓေယူခါ၊ ဆယ်လကြာသော်၊ မဟာသက္ကရာဇ်၊ ခြောက်ဆယ့်ရှစ်ကြုံ၊ ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့စုံစိ၊ လုမ္ဗိနီ၌၊ မဟာလိုက်ဆူ၊ ဖွားတော်မူသည်၊ နတ်လူအောင်မြို့–လမ်းပါကို။ (သောကြာနေ့ ဖွားမြင်တော်မူ သည်။)

(၃) ဖွားမြင်မြောက်သော်၊ ဆဲ့ခြောက်နှစ်ရွယ်၊ ပျိုနုနယ်၌၊ သုံးသွယ်ရွှေနန်း၊ သိမ်းမြန်းပြီးလစ်၊ ဆယ့်သုံးနှစ်လျှင်၊ ဘုန်းသစ်လျှံလူ၊ စံတော်မူ၍၊ ရွယ်မူနုဖိုး၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးဝယ်၊ လေးမျိုးနိမိတ်၊ နတ်ပြဟိတ်ကြောင့်၊ ရွှေစိတ်ငြင်ငြို၊ သံဝေပိုက၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကျားမင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ရှုဂုံ၊ တောရပ်လှုံသည်၊ စုံမြိုင်ပင်ရိပ်–ခမ်းမှာကို။ (တနင်္လာနေ့ တောထွက်တော်မူသည်။)

(၄) တောရပ်မြိုင်ပေါ်၊ ခြောက်နှစ်ပျော်၍၊ ခါတော်တပုံ၊ ပွင့်ချိန်ကြုံက၊ ကဆုန်လပြည့်၊ ဆင်မင်းနေ့ဝယ်၊ မြေ့ာရမေ၊ ပလ္လင်ဘော္ဓိထက်၊ ရွှေညောင်တော်ကြီး၊ ဗိတာန်ထီးနှင့်၊ မငြိုးကြည်ဖြူ၊ နေတော်မူလျက်၊ ရန်မှုခပင်း၊ အမိုက်သင်းကို၊ အရှင်းပယ်ဖျောက်၊ အလင်းပေါက်က၊ ထွန်းတောက်ဘုန်းတော်၊ သောင်းလုံးကျော်သည်၊ သုံးဘော်လူတို့–ငြိမ်းပါကို။ (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်။)

(၅) ဘုရားဖြစ်ခါ၊ မိဂဒါသို့၊ စကြာရွှေဘွား၊ ဖြန့်ချီသွား၍၊ ငါးပါးဝဂ္ဂီ၊ စုံအညီနှင့်၊ မဟိတသောင်း၊ တိုက်အပေါင်းမှ၊ ခညောင်းကပ်လာ၊ နတ်ပြဟ္မာအား၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ စနေနေ့ဝယ် ကြွေ့ကြွေ့လျှံတက်၊

မမ္မစက်ကို၊ မိန့်မြွက်ထွေပြား၊ ဟောဖော်ကြားသည်၊ တရားနတ်စည်–ရွှမ်းတယ်ကို။ (စနေနေ့ ဓမ္မစကြာတရား ဟောကြားတော်မူသည်။)

(၆) တရားနတ်စည်၊ ဆော်ရွှမ်းလည်က၊ သုံးခည်ဘုံသိုက်၊ တသောင်းတိုက်ဝယ်၊ ကျွတ်ထိုက်သသူ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါကို၊ ခေမာသောင်သို့၊ ဖောင်ကူးတို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးခါ၊ ဝါလေးဆယ့်ငါး၊ သက်ကားရှစ်ဆယ်၊ စုံပြည့်ကြွယ်က၊ ရာလေးဆယ့်ရှစ်၊ သက္ကရာဇ်ဝယ်၊ နယ်မလ္လာတိုင်း၊ စံနိုင်းမယုတ်၊ ကုသိနာရုံ၊ အင်ကြင်းစုံ၌၊ ကဆုန်လပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့နိဗ္ဗူ၊ စံတော်မူသည်၊ ဝှန်းဆူသောင်းလုံး–ကျော်တယ်ကို။ (အင်္ဂါနေ့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသည်။)

(၇) နိဗ္ဗူစံပြီ၊ ရှုခအိသား၊ သိင်္ဂီရွှေလှော်၊ အလောင်းတော်ကို၊ ထိုရော်ကဆုန်၊ လဆုတ်ကုံ၍၊ ငါးရက်နေ့ဝယ်၊ ခိုးငွေ့မနော၊ ဓာတ်တောဇောလျှင်၊ ရှင်ဒေဝညာဏ်စက်၊ မိဋ္ဌာန်ချက်ဖြင့်၊ လျှံတက်ကော်ရော်၊ မီးပွဇော်သည်၊ မွေ့တော်ရှင်စိတ်–ကြွင်းဝယ်ကို။ (တနင်္ဂနွေနေ့ တောင်ဇော ဓာတ်လောင်တော်မူသည်။)

(၈) ထိုခုနစ်နေ့၊ သာချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွေ့ဆွေ့ကြည်ဖြူ၊ အာရုံယူလျက်၊ သုံးလူတို့နတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သား၊ ကိုယ်တော်ဖျားကို၊ သုံးပါးမွန်စွာ၊ ဝန္ဒနာနှင့်၊ သဒ္ဒါဖြိုးဖြိုး၊ ကျွန်ရှိခိုးသည်၊ ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း–ကြွယ်စေသော်။

(၉) အဆုံးဘဝ၊ တိုင်ပြန်ကလည်း၊ ပညာ့အရာ၊ ဘိဓမ္မာနှင့်၊ ကြေညာကျော်ကြား၊ လူအများကို၊ တရားစည်ကြီး၊ ခြိမ့်ခြိမ့်တီး၍၊ မီးဆယ့်တတန်၊ ငြိမ်းရာမှန်သည်၊ နိဗ္ဗာန်အောင်မြို့–ဆောက်စေသော်။

(၁၀) သုံးလူ့ထွတ်ထား၊ မြတ်တရားနှင့်၊ ရှစ်ပါးသံဃာ၊ ရတနာကို၊ သဒ္ဒါရိုကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးပါရ၊ ဤပုညကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌမျက်မြင်၊ ဘဝတွင်လည်း၊ ကင်းစင်အန္တရာယ်၊ ကောင်းကျိုးကြွယ်လျက်၊ ဆယ်ဖြာအညီ၊ ပါရမီနှင့်၊ ဆယ်လီပုညာ၊ မြတ်ဓမ္မလည်း၊ နိစ္စရှင်ဖြိုး၊ နေ့စဉ်တိုးသည်၊ သက်ဒိုဝ်းကြာမြင့်–ရှည်စေသော်။

(၁၁) ဘာဝဘဖန်၊ ဖြစ်တုံပြန်လည်း၊ လေးတန်အပါယ်၊ ၇ ရှစ်သွယ်ရပ်ပြစ်၊ ကင်းတုံလစ်၍၊ ရှင်ချစ်မြက်စွာ၊ သာသနာသျှင်၊ ရောင်ဝါထိန်ဝင်း၊ လင်းရာတမူ၊ လူကောင်းနတ်ကောင်း၊ ဘဝကောင်း၌၊ ညွတ်ညောင်းသဒ္ဓ၊ တိဟိတ်နေ၍၊ ဆွေလယ်မျိုးလယ်၊ တန်ခိုးကြွယ်သည်၊ လနှယ်ထွန်းတင့်–ပါစေသော်။

(၁၂) အသိအလိမ္မာ၊ဉာဏ်ပညာနှင့်၊သဒ္ဓါသီလ၊ သုတပြည့်ဖြိုး၊ ဂုဏ်တန်ခိုးလည်း၊ အမျိုးလေးဖော်၊ သဘင်းကျော်လျက်၊ သူတော်တို့နှုန်း၊ ကျင့်ထုံးတရား၊ အမှားမလိုက်၊ စရိုက်စင်ဖြူ၊ အလှူဒေစက်၊ လက်နှင့်မကွာ၊ ရှစ်ဖြာဥပုသ်၊ မယုတ်ကြိုးစား၊ လေးပါးဗြဟ္မစိုရ်၊ ရွှန်းရွှန်းစိုသည်၊ ကုသိုလ်ကိုယ်လုံး–ထုံစေသော်။

(၁၃) ပတ္တမြားပလ္လင်၊ ကံ့ကော်ပင်ဝယ်၊ ငါးအင်မာရ်စစ်၊ အောင်ပွဲလှစ်၍၊ ခေတ်ဇာတိလုံး၊ သိမ့်သိမ့်ချုံးလျက်၊ ရွှေဘုန်းစိုက်ထူ၊ ပွင့်တော်မူသား၊ သုံးလူသခင်၊ မေတ္တာရှင်ကို၊ မျက်မြင်ဖူး၍၊ အထူးကြည်ညို၊ ဘုန်းရိပ်ခိုသည်၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်–ရောက်စေသော်။

(၁၄) သုံးလူဘွဲ့ဘား၊ မြတ်ဘုရားနှင့်၊ ရှစ်ပါးသံဃာ၊ အရိယာအား၊ ရတနာမိုး၊ ရွာသွန်းဖြိုး၍၊ ကိုးပါးခြောက်စုံ၊ ကိုးရပ်ဂုဏ်ကို၊ အာဂုံချီးကျူး၊ နှုတ်လျှာမြူး၍၊ကြည်နူးဆွဆွ၊ ရှိခိုးရသည့်၊ ပုညကုသိုလ်၊ အဖို့ကိုလည်း၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဖခင်ဆရာ၊ ဉာတကာက၊ သတ္တဝါအများ၊ နတ်တို့အားလည်း၊ ရငြားပါစေ၊ အမျှဝေသည်၊ ကောင်းဆော်သာဓု–ခေါ်စေသော်။

ဗုဒ္ဓဝါဆိုစဉ် ဘုရားရှိခိုး

ကြာသ ကြာသ ကြာသ၊ သုံးလောကထွတ်တင် မြတ်ဗုဒ္ဓ
ဘုရားသခင်သည် လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအထွေထွေ များဝေနေတို့
သံသရာကြမ်း ဝဋ်ဒုက္ခနယ်စခန်းမှ ကျွတ်တန်းဝင်စေခြင်းအကျိုးငှာ
လေးဆယ့်ငါးဝါ ကာသကြာအောင် တိုင်းဘာလီလီ ပြည်အထပ်ထပ်

မြို့အသွယ်သွယ် ဆိုဆိုနယ်ဂါမ ရပ်ဒေသ၌ ယာပထမွေလျော် ဝါဆိုတော်မူ၏။

– ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ စောသဘ္ဘာ၏ ကိုယ်ပိုင်ဌာန ရပ်ဒေသ၌ လေးဆယ့်ငါးဝါ ကာလကြာအောင် ဝါဆိုတော်မူခဲ့ရာတွင်—

– ပါတော်အစ ပဉ္စမဝါး ဓမ္မစကြာ ဒေသနာခေါ် တရားတော်ကို ဟောဖော်ညွှန်ပြ ဣသိပတန-မိဂဒါဝုန် တောရိပ်မြိုင်ကြည်း။

– ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ ဝါတော်ကြ လေးဝါတိုင် ရာဇဂြိုဟ်ဟု ခေါ်ဆိုမြွက်ခေါ် မြတ်ကျောင်းတော်၌ မဟောမြတ်ဘုန်း ဝါတော်သုံး၏။

– ပဉ္စမဝါမြတ် ဝိုသည့်ရပ်မှာ ဂြုဟ်မြက်သောလီ လိစ္ဆဝီတို့ စုံညီရှုဖျ ဆောက်လုပ်ကြသည့် မဟာဝန်ခေါ် ဈေးကျောင်းတော်တည်း။

– တဖော်မြတ်လှ ဝါဆဋ္ဌကား ချယားတောဌာန မကုလတောင်မှာ ကပ်ဆိုပါ၏။

– တဖြာသတ္တမ ရောက်ပြန်ကမူ ဒေဝပျော်ရာ ဝတိံသာစခန်း နတ်ဟို နန်းဝယ် ရှင်လန်းကြည်သာ ကပ်ဆိုပါ၏။

– ရှစ်ဝါအဋ္ဌ ဆိုဒေသမှာ ဘဂ္ဂရဋ္ဌာ တိုင်းမဟာဟု ခေါ်တွင်ပြု၏။

– ယို့ပြင်တဝ နဝကိုးဖြာ ဆိုသည့်ဝါမူ မည်သာဝန်းလည် ကောသမ္ဗီ၌ ဃောသိတာရုံ ခေါ်တုံသူငါ ကျောင်းမဟာတည်း။

– ဆယ်ကြိမ်မြောက်ထ ဒသမာ! ဆိုပြန်ပါသော် ရှင်ကော်တပါးတည်း မွေ့သျော်မိုးသည့် ပါလိလည်းသာမော ဆင်မင်းတော၌ ရှင်စော မြတ်စွာ ဝါဆိုပါ၏။

– ဝါတော်ဆယ့်တစ် စိစစ်မြွက်သော် တဖော်ထင်ရှား ပုဏ္ဏားဂါမ နာလအမည် ဝါကပ်မှီ၏။

- ဆယ့်နှစ်ဝါတတန် ရောက်ပြန်ပါက ဝေရဉ္စမည် မြတ်နှင်းရှပြည်ကို ကာ မို့ရှင်ပြုံး သီတင်းသုံး၏။
- ဝါတော်ဆယ့်သုံး ထွတ်ဘုန်းဆိုရာ မြတ်ဌာနကား တောင်တော် သာလှ စာလိယဉ္စ ကပ်ထပြီးခါ—
- ဆယ့်လေးဝါတွင် မြတ်ရှင်ပင်သည် စိစဉ်အလှည့် သာဝတ္ထိတောင်စွန်း ဇေတဝန်ထင်ပေါ် မြတ်ကျောင်းတော်၌ ဝါကပ်ဆိုက်၏။
- ဝါတော်ဆယ့်ငါး သိုကြွားအမည် ရပ်ရွှေပြည်ကား စုံညီဆင်းလှ ကပ္ပိလမြို့မှာ နိဂြောဓာဟု မဟာဝိဟာရ ကျောင်းသာစွတည်း။
- ဆယ့်ခြောက်ဝါမို စဉ်အမည်ကား အာဠဝီပြည်မ၊ ဝါကပ်မျှ၏။
- အထထို့ပြင် ဝါစဉ်ဆယ့်ခုနှစ် စစ်စစ်ထုတ်ဆို ရာဇဂြိုဟ်ဌာန သာလှ ဗိမာန် နတ်ထံတူလျော ဝါးတောခေါ်ကြ ထိုဒေသ၌ ယာပထမွေ လျော် စံတော်မူ၏။
- ဆယ့်ရှစ်, ဆယ့်ကိုး ဝါနှစ်ချိုးမှာ စာလိယတောင် ထိပ်ခေါင်အလှ ဝါကပ်မျှ၏။
- ပယ်ထပြန်ကွာ နှစ်ဆယ်ဝါကား မင်းများစိုးစံ ရာဇဂဟံဟု နာမံ ကျော်ကြား ထင်ရှားပညာတ် ပြည်မြတ်နဂရာ ဝါဆိုပါ၏။
- တဖြာပြည့်ကြွယ် နှစ်,နှစ်ဆယ်မျှ ဆိုပြန်ကြမူ ပထမဗောဓိ မုနိမြတ်စွာ ဝါဆိုပါလည်း မြဲစွာမရှိ—
- နောက်ဗောဓိကား သာဝတ္ထိမှာ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း ဇေတဝန်ကျောင်းဟု နှစ်ကျောင်းထိုက၍ နေခဲ့သည်တွင် မျှညီစစ်ဆေး ဆယ့်လေး ဝါရ နိဗ္ဗာန်သို့ ကြွအံ့လုလု ဝါဟခုကား ဝေဠုဝရွာ ကပ်မှီပါ၏။

သင်္ချာမှတ်သား ဆယ့်ငါးဌာန ပဉ္စတ္တာ ဝါလေးဆယ့်ငါး သက်ကား ရှစ်ဆယ် ထိုခါဝယ်၌ ဘုန်းကြွယ်ထွတ်ခေါင် ခေမာသောင်သို့ ဖောင်တော်မဂ္ဂင် ကြွရှင်ပင်ကို ဝါစဉ်မျှော်ကိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

ဝါဆိုစဥ်ဘုရားရှိခိုး

သြကာသ၊ သြကာသ။ တကျထွန်းကြက်သရေ၊ သုံးလူဆွေကား၊ အောင်
မြေသီရိ၊ ဗောဓိသမီပ၊ ရပ်ဌာနဥ္၊ နှစ်,လမှန်ဂယ်၊ ရက်ခြောက်ဆယ်ဖြင့်၊
သပွါဘ်မျှတ၊ နေပြီးမှလျှင်-(၁) ပထမဝါ၊ ဗာရာဏသီ၊ မြို့ဝင်တော်မှီ၏။(၂+
၃+၄) နောက်ချီဒုတိယ တတိယနှင့်၊ စတုတ္ထဝါ ပြည်ရာဇဂြိုဟ်၊ ဝါးညို
ကျောင်းလှ၊ ဝါကပ်မျှ၏။ (၅) ပဥ္စမဝါ ပြည့်ဝေသာလီ၊ လိစ္ဆဝီမင်းပေါင်း၊
ဆောက်တုံ့ရှောင်းသည့်၊ ကျောင်းမဟာဝန်။ (၆) တတန်ဆင့်၊ မကုဋ
တောင်မှာ။ (၇) ခုနစ်ဝါသော်၊ တာဝတိံသာရောက်။ (၈) မြောက်တို
ရှစ်ဝါ၊ ဘဂ္ဂါယန။ (၉) ကိုးဝါကျသော်၊ ဌာနပူရိ၊ ကောသမ္ဗီ၊ ဃောသိ-
တာရုံ၊ ရွှေဘုံမှီကပ်။ (၁၀) ဆယ်ဝါရပ်ကား၊ မလျှပ်သိပ်သည်း၊ ပလ
လည်းသာမော၊ ဆင်မင်းတောဝယ်၊ ရှင်စောမှီကာ။ (၁၁) ဆယ့်တစ်
ဝါကား၊ နာဠာထင်ရှား ပုဏ္ဏားနေထ၊ ရပ်ဂါမတည့်။ (၁၂) ဒွါဒသယှဉ်၊
ဝေရဥ္စခေါ်။ (၁၃) ဆယ့်သုံးသော်ကား၊ တောင်ကျော်သာလှ၊ စာလိယဥ္၊
ကပ်ထပြီ၊ခါ။ (၁၄) ဆယ့်လေးဝါတွင်၊ သာဝတ္ထိတောင်စွန်၊ ဇေတ
ဝန်ထင်ရှား၊ ရှင်ပျော်ပါး၏။ (၁၅) ဆယ့်ငါးဝါမှ၊ ကပိလဟွင်၊ စိမ်းမြ
ရိပ်သာ၊ နိဂြောဓဟု၊ ကျောင်းသာစံမြော်က်။ (၁၆) ဆယ့်ခြောက်
ဝါဆီ၊ အာဠဝီဟု၊ ပူရီဖက်မဲ့၊ ပျော်စံခဲ့၍။ (၁၇) ဆယ့်ခုနစ်ဝါ၊ ထို
ယောခါလျှင်၊ ရာဇဂြိုဟ်ဌာန၊ သာလှဗိမာန်၊ နတ်ဌာန်ကူလျော၊
ဝါးတောညိုလဲ့၊ အောင်ပွဲဖွဲ့၏။ (၁၈+၁၉) တဆယ့်ရှစ်ဝါ၊ ဆယ့်-
ကိုးဝါ၌၊ စာလိယရောက်၊ ဝါဆိုမြောက်၏။ (၂၀) ပယ်ဖျောက်ရန်ကွာ၊ နှစ်
ဆယ်ဝါကား၊ ရာဇဂြိုဟ်လည်းကောင်း၊ ရောက်ပြန်ရှောင်း၏။ နှစ်ပေါင်း
ဝိသ၊ ပထမဗောဓိ၊ မုနိကြွတ်ဖွာ၊ ဝါဆိုပါလည်း၊ မြဲဖွာမရှိ။ နောက်ဗောဓိ
ကား၊ (၂၁+၄၇) သာဝတ္ထိမှာ၊ ပုဗ္ဗာရုံမွန်၊ ဇေတဝန်ဟု၊ နှစ်တန်ကျောင်း
မှာ၊ လူးလာမဂေး၊ နှစ်ဆယ့်လေးဝါ၊ နေပြီးခါမှ။ (၄၅) နိဗ္ဗာနသို့၊ ကြွအံ့လုလု
ဝါတခုကား၊ ဝေဠုဂရွာ၊ ကပ်မှီလာ၏၊ သချာမှတ်သား၊ ဆယ်ငါးဌာန
ပဥ္စတ္တာ၊ ဝါလေးဆယ့်ငါး၊ သက်ကားရှစ်ဆယ်၊ ထိုခါပယ်၌၊ အံ့ဖွယ်တန်

တန်၊ထူးကဲမာန်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန်စံဝင်၊ သုံးလူ့ရှင်ကို၊ ဝါစဉ်မျှော်မှန်း၊ ဂုဏ်ရည်လွှမ်းလျက်၊ ထုံမွှမ်းသဒ္ဒါ၊ ဝန္ဒနာဖြင့်၊ မှိုင်းသေတိုးလျှိုး၊ ကျွန်ရှိခိုးသည်၊ ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း ကြွယ်စေသော်။

မှတ်ချက်။ ။မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သမန္တစက္ခုဒီပနီကျမ်း ဒုတိယတွဲ(၃၇၄) ၌လာသော ဝါဆိုစဉ်လင်္ကာကို ဘုရားရှိခိုးဟန် ပြုပြင်ရေးသားထားပါသည်။

ဗျည်း ၃၃-လုံး ဘုရားရှိခိုး

ဘုန်းတော်အနန္တ၊စံမရသည့်၊ အနန္တဉာဏ်ကြွဝင်ဘွား၊ ထက်ရွှေအောက်ရပ် ခြောက်ထပ်ဘုံသွယ်၊ နှစ်ဆယ်ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါလူ့နတ်၊ အမြတ်ကော်ရော်၊ အပူဇော်ခံထိုက်ပေသော, သုံးလောကဦးနှိမ်၊ မာရ်ဇိန်ထွတ်ထား၊ မြတ်ဘုရားကို "အက္ခရံ ကေမေကာဥ ဗုဒ္ဓရူပံ သမံ သိယာ"[1] ဟု လာရှိသည်နှင့်အညီ –

(က) က,ဟူသည်ကား = ကိလေသမာရ်ကို အောင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ခ) ခ,ဟူသည်ကား = ခန္ဓမာရ်ကို အောင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဂ) ဂ,ဟူသည်ကား = ဂန္ဓကုဋိရွှေတိုက်မှ ကျွတ်ထိုက်လှစွာ သတ္တဝါဗိုလ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့အား ရွှေဉာဏ်တော် ကွန်ယက်ဖြင့် ဖြန့်ကြက် ကြည့်ရှုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

၁။ တလုံးတလုံးသော အက္ခရာသည် ဘုရားတဆူတဆူနှင့် တူသည်။ (ကျမ်းဂန်လာမဟုတ်၊ ရှေးစောန်ဂုံးများ၌ ရေးသားထားသည့် ပါဠိဖြစ်သည်။)

(ဃ) ဃ,ဟူသည်ကား = ဃဋိကာရ ဗြဟ္မာမင်းကြီး ဆက်သော ရွှေကြာသင်္ကန်းကို ဆင်မြန်း တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(င) င,ဟူသည်ကား = ငါးပါးမာရ်ကိုအောင်မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(စ) စ,ဟူသည်ကား = စကြဝဠာ တဝိုက်တွင် တုဖက်ကင်း တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊

(ဆ) ဆ,ဟူသည်ကား = ဆယ်ပါးသော ဒုစရိုက်ကို ပယ်ဖျက် ခုတ်ထွင် အောင်မြင်တော်မူသောမြတ် စွာဘုရား။

(ဇ) ဇ,ဟူသည်ကား = ဇာတိဿရဉာဏ် ရတော်မူသော မြတ် စွာဘုရား။

(ဈ) ဈ,ဟူသည်ကား = ဈာန်သမာပတ်အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ည) ည,ဟူသည်ကား = ဥဒ္ဒေ ယျဓမ္မတေဇ ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဋ) ဋ,ဟူသည်ကား = ဋီကာပေါက်သန်း ကျမ်းအသွယ်သွယ်တို့ ကို ဆရာမရှိ ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဌ) ဌ,ဟူသည်ကား = ဌာနာဌာနကောသလ္လဉာဏ်ဟု ဆိုအပ် သော အကြောင်းဟုတ်သည်, မဟုတ် သည်ကို သိတတ်သော ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဍ) ဍ, ဟူသည်ကား=ဍုဍုကာယံ မဟာဇနံ အစရှိသော ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ရာဂအစရှိသော မီးတောက်မီးလျှံတို့ဖြင့် ပူလောင်၍နေသော လူများအပေါင်းကို မဂ္ဂင် ၈ ပါးတည်းဟူသော ရေစင် ရေအေးဖြင့် ငြိမ်းစေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဎ) ဎ, ဟူသည်ကား=ဎ, အက္ခရာ၏အနက်ဘာမျိုးဖြစ်သော ကျေးငှူးမှဲ့ ကဲ့ရဲ့စကားကို ဆိုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဏ) ဏ, ဟူသည်ကား=ဏွာဒိမောဂ္ဂလာန် အစရှိသော သဒ္ဒါကျမ်းဂန်တို့ကို ပါရဂူရောက် တတ်မြောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(တ) တ, ဟူသည်ကား=တယောင်မကသော တိတ္ထိတို့ကို ဆုံးမတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ထ) ထ, ဟူသည်ကား=ထူးမြတ်သော ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဒ) ဒ, ဟူသည်ကား= ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဓ) ဓ, ဟူသည်ကား= ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(န) န, ဟူသည်ကား=နိဗ္ဗာန်ပြည်သာ နန်းအောင်မျှာသို့ ပို့ဆောင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ပ) ပ, ဟူသည်ကား= ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဖ) ဖ, ဟူသည်ကား=ဖိုလ်, မဂ်ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဗ) ဗ, ဟူသည်ကား=ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်တွင် သစ္စာလေးအင်ကို အောင်မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဘ) ဘ, ဟူသည်ကား= ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(မ) မ, ဟူသည်ကား=မစ္စုမာရ်ကို အောင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ယ) ယ, ဟူသည်ကား=ယသော်ဓရာ ကြင်ယာသက်ထား မိဖုရားသည် သုမိတ္တာသဌေးသမီးဘဝမှစ၍ ပါရမီကူညီဖြည့်ခြင်းကို ခံယူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ရ) ရ, ဟူသည်ကား=ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(လ) လ, ဟူသည်ကား=လောကသုံးပါးတို့တွင် တုဖက်, ပြိုင်ဖက်ကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဝ) ဝ, ဟူသည်ကား=ဝသုန္ဒြေမြေနတ်သားကို သက်သေခံပြု၍ မာရ်နတ်မင်း ခုခံသည်ကို အောင်မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(သ) သ, ဟူသည်ကား=သစ္စာလေးပါး တရားအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဟ) ဟ, ဟူသည်ကား=“ဟန္ဒဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ” ပါဠိတော်အလာနှင့်အညီ ရဟန်းအပေါင်းတို့ကို ဆုံးမတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဋ) ဋ, ဟူသည်ကား = ဋင်းတနှုတ်သီးနှင့် ပုံမှီးမချွတ် ဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်တော်ထွတ်၌ လေးပါးကလရိယာ သာယာရှင်ပျော် နေတော်မူခဲ့သော မြတ်စွာဘုရား။

(အ) အ, ဟူသည်ကား = အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်သို့ ဒေသစာရီ ကြွတော်မူကာ ဒေသနာအမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒေ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ရည်စူး စိတ်ကြည်နူးလျက် ရှင်မြူးသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏အရှင်ဘုရား။

အက္ခရာလေးဆယ့်တလုံး ဂုဏ်တော်လေးဆယ့်တပါး

ဘုရားရှိခိုး

(အ) အနန္တဉာဏ = အကိုင်းမရှိ အလုံးစုံကို အကုန်သိမြင်တော် မူနိုင်သည့် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(အာ) အာသဝက္ခယ ဉာဏော = အာသဝေါမျိုး တရားဆိုးကို ပယ်ချိုးတော် မူနိုင်သည့် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, အရဟတ္တဖိုလ် ဉာဏ် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဣ) ဣန္ဒြိယပရော ပရိယတ္တဉာဏ = ဣန္ဒြေချင်း နုအရင့်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင် သိစွမ်းတော်မူနိုင်သည့် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဤ) ဤဟာ = ကမ္ဘာ—ကမ္ဘာ များဝေနေယျတို့အား ကယ်မတော်မူရာ၌ ကြီးမားသော လုံ့လဝီရိယ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဉ) ဉဏ္ဍိသသီသော = ပြကတေ့သော နဖူး သင်းကျစ်တော်ဖြင့် ကောင်းမြတ် တင့်တယ်သော ဦးခေါင်းတော် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဦ) ဦရုလက္ခဏသမ္ပန္နော=ဆင်နှာမောင်းကဲ့သို့ သွယ်ပြောင်း ပြေပြစ် သော ပေါင်တော်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဧ) ဧဏိဇင်္ဃေါ = ဧဏီ မည်သော သားကောင်၏ သလုံးမြင်း ခေါင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်သပ္ပါယ်သော သလုံး မြင်းခေါင်းတော် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား။

(ဩ) ဩက္ကာကကုလ = ဩက္ကာကမင်းမျိုးမှ ဖြစ်တော်မူသော မြတ် သမ္ဘဝေါ စွာဘုရား။

(က) ကတကိစ္စော = ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိတော်မူသော မြတ် စွာဘုရား။

(ခ) ခတ္တိယကုလ = အသမ္မိန္နခတ္တိယ မင်းမျိုးမှ ဖြစ်တော်မူသော သမ္ဘဝေါ မြတ်စွာဘုရား။

(ဂ) ဂေါတမော = ဂေါတမအနွယ်၌ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား။

(ဃ) ဃဋ္ဋိကာရပူဇိတော=ဃဋိကာရနာမမည်သင်း ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည် ရှစ်ပါးပရိက္ခရာ စုံလင်စွာဖြင့် ပူဇော်အပ် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(င) ပဟာသုပ္ပါဒိအဒေ= အစ၌ င-အက္ခရာရှိသော ပုဒ်ကို ဟော သကော ကြားတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား။

(စ) စက္ကင်္ကိတပါဒေါ = ၁၀၈-ကွက် စက်လက္ခဏာတို့ဖြင့် တင့်တယ်သော ခြေတော် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဆ) ဆမ္ဗဏ္ဏရံသိကော = ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဇ) ဇာဂရိယာနုယောဂေါ = ထကြွ, နိုးကြား, ကြိုးမားသော လုံ့လဝီရိယ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဈ) ဈာယီ = စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်ကို အထပ်ထပ်ဝင်စားလေ့ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ည) ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော = ဉာဏ်တော်ကို ရှေ့သွား၍ စေစားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဋ) ဋင်္ကိယမာနော = ကိလေသာစု မှောင်အထုကို ဖောက်ထွင်းဖောက်ခွဲတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား။

(ဌ) ဌာနာဌာနကောသလ္လော = အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဍ) ဍယှမာနော = ကိလေသာတရားတို့ကို လောင်မြိုက်ဖယ်သတ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဎ) ဎသမော = တီးမှုမြည်ဟီး စည်ကြီးသဖွယ် မိန့်ကြားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဏ) ဏကာရာဒိအဒေသကော = အစ၌ ဏ အက္ခရာရှိသောပုဒ်ကို ဟောကြားတော် မမူသော မြတ်စွာဘုရား။

(တ) တထာဂတော = ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ ကောင်းစွာ လာခြင်းရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ထ) ထေ၀ာမနာရဟော = လူ, နတ်, ဗြဟ္မာတို့၏ ချီးမွမ်းခြင်းကိုခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား။

(ဒ) ဒသဗလော = ဆယ်ပါးသော အားတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဓ) ဓမ္မရာဇာ = တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(န) နိဗ္ဗာနဂါမီ = နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ကြွမြန်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ပ) ပုရိသဒမ္မသာရထိ = ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဖ) ဖုလ္လဝဒနော = ပွင့်လန်းရွှင်ပြသော မျက်နှာ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဗ) ဗုဒ္ဓေါ = သစ္စာလေးရပ် တရားမြတ်ကို ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူ, သူတပါးကိုလည်း သိစေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဘ) ဘဂဝါ = ဘုန်းတော် ၆-ပါး၊ ဂုဏ်တော်အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(မ) မဟေသီ = သီလက္ခန္ဓ စသည့်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ရှင်မြူးဝမ်းသာ ရှာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ယ) ယသဿီ = များသောအခြံအရံ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ရ) ရာဇာဓိရာဇာ = မင်းအကာတို့ထက် လွန်ကဲသော မင်းမြတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(လ) လောကဝိဒူ = လောကသုံးပါးကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဝ) ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော = ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါး ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါး၊ စရဏ ၁၅-ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(သ) သုဂတော = ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဟ) ဟိတာဝဟော = လူ, နတ်, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(ဠ) ဠီလာဂတော = တင့်တယ်စံပယ်စွာ ကြွတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

(အံ) အံသုမာသိကော = နေမင်းသနှယ် တင့်တယ်စံပယ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

လုဟိ၊ ဤသို့၊ ကစဘာသိသက္ကရသက္ခဏဂုဏေဟိ၊ လေးဆယ့်တစ်လုံးသော အက္ခရာတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော လေးဆယ့်တပါးသောဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ပိဋကသံဒို

ဤအက္ခရာ ၄၁-လုံး ဘုရားရှိခိုးသည် ပိဋကတော်၌ လိမ္မာတော်မူကြသည့် ရှေးဆရာတော်ကြီးများ စီစဉ်ခဲ့သော ဘုရားရှိခိုးဖြစ်သည်။

နေ့စဉ် ဤကဲ့သို့ရှိခိုးခြင်းဖြင့် အန္တရာယ်ကင်းကြောင်း, လူ, နတ်တို့ ချစ်မြတ်နိုးကြောင်း မိန့်တော်မူခဲ့ကြသည်။

နံနက်အိပ်ယာထ အစားအစာဦး တမျိုးမျိုးကို စားသုံးသောအခါ အက္ခရာ တစ်လုံး, ဂုဏ်တော်တစ်ပုဒ် ရွတ်ဆိုစားသုံးရုံ့ အက္ခရာ ၄၁-လုံး ဂုဏ်တော် ၄၁-ပုဒ် ပြီးဆုံးပါက သတိဉာဏ်များ သိသာကောင်းမွန်လာပြီး "ပိဋကသိဒ္ဓိ"ပေါက်ရမြောက်ကြောင်း မိန့်ဆိုလေးစား ယုံကြည်တော်မူကြသည်။

ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်အပ်သော

အစိန္တေယျဘုရားရှိခိုး

၁။ အစိန္တေယျ အပ္ပမေယျ သေဋ္ဌ ဇေဋ္ဌ အတုလပရမံ အရဟံ ဘဂဝါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၊ အနုတ္တရမာရဇိ၊ တြိလောကနာထ၊ သယမ္ဘူ-ဘဝိဿ၊ ဤသို့စသား အသချေယျ နာမတော်ဆိပ် ဂုဏ်ဝိသေသဖြင့် ဇမ္ဗူဒိပ်မှကက်၍ ဘဝဂ်တိုင်ကြော်ငြာလျက် ကာမ,ရူပ, အရူပဟု သြကာသသုံးရပ် မလောကမာတံနိုက် အမြတ်ကက်အမြတ် သမိုက်အပ်သော လူနတ်ဗြဟ္မာ မဟာကဝိန် သုခမိန်တို့သည် ပညာ့ရှိတိုင်းဖြင့် ခြားပိုင်းတွက်ကျူး၍ မဆုံးမကုန်နိုင် မကြုံစည်နိုင် မအံ့သြနိုင် ပြည့်လျှံငထွေပြား များပြားကျယ်ဝန်းသော ကျေးဇူးတော်အစုံ ဂုဏ်တော်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။

၂။ အမျိုးဖြင့်မြတ်သောသူ၊ ဘုန်းဖြင့် မြတ်သောသူ၊ ဂုဏ်ဖြင့်မြတ်သောသူတို့သည် မာန်မူဖက်ပြိုင်ခြင်းငှာမသိုက် မကိုင်ရမင်္ဂလာ ဤကမ္ဘာ၌ပဌမာဒိက ဘူမိပါ အာဒိစ္စဂိုဏ်း တိုင်းပြုပြည်ပြု သမ္မုတိဒေဝရာဇ် နေနွယ်ဖြစ်၍ စင်စစ်အမျိုးတော်အားဖြင့် မြင့်မြတ်သော ဇာတိမဟတ္တဂုဏ်၊ သုံးပုံတိုက်လုံး ညွတ်ရုံးကော်ရော် ပူဇော်ဦးညွတ်ရာဖြစ်၍ စင်စစ်ဘုန်းတော်အားဖြင့် လွန်မြတ်သော ပုညမဟတ္တဂုဏ်၊ ဝသုန်သေလာ အဏ္ဏဝါကိုမြူလွှာပြုလျက် နှိုင်းတုဖက်လည်း ကျေးဇူးနက်တိုင် မကုန်နိုင်သည်ဖြစ်၍ စင်စစ်ဂုဏ်အားဖြင့် မြင့်မြတ်သော ဂုဏမဟတ္တဂုဏ် – ဤသုံးစုံကြောင့် လူ့,ဘုံနတ်ဌာန် နှစ်နိုင်ငံဝယ် ပြိုင်စံယှဉ်ဖော် မပေါ်မပြူ တဆူတည်းသော အပ္ပဋိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူထသော။

၃။ ဇမ္ဗူကျွန်းသရေ ချက်တော်ဘူမိ အပရာဇိတပလ္လင် ပြောင်မကျိုက်ကို စိုးပိုင်တော်မူအံ့သော ကာလ၌ ကာမလောကဓာတ် ခုနစ်ရပ်လုံး ဆတ်ဆတ်လှိုက်ခုန် တုန်ဘနန်းမျှ သန်းအားကုဋေ နတ်ဗိုလ်ခြေနှင့် မိုးမြေကြည်းဟည်း ပဲ့တင်တီးအောင် ဖျက်ဆီးလုယက်လာသော မေဃလာဂီရိ တော်တရှိမျှ ပြောင်ကြီးစေသင့်နင်း မာရ်နတ်မင်းကို ဖြည့်တင်းတော်မူခဲ့သောပါရမီဉာဏ်—ကသမ္ဗာရှိန် ဝရဇိန်လျှံပြောင် ရွှေဘုန်းရောင်ဖြင့် မှောင်မဝင်ခင် အောင်မြင်တော်မူစေ၍ ကိလေသာစက် သုံးထောင်ဝက်ကို[၂] ဖြိုဖျက်တိုက်လှန်ခြင်းငှာ အာနာပါန ဘာဝနာဖြင့် ရူပါဝစရအရူပါဝစရ-စတုတ္ထဈာန်ကိုအာသဝေနဝသီ[၃] သမာပဇ္ဇနဝသီ[၄] ဝုဋ္ဌာနဝသီ[၅] အဓိဋ္ဌာနဝသီ[၆] ပစ္စဝေက္ခဏာဝသီ[၇] တည်းဟူသော ဝသီဘော်ငါးတန်ဖြင့်[၈] အဖန်ဖန် လေ့လာတော်မူပြီးလျှင် ရှေးတီးကာလ၊ ဘဝရှည်ကျူး၊ ဖြစ်ဖူးသမျှ၊

၁။ ကာမဿုဂတိ ၇-ဘုံဖြစ်၏။

၂။ နာမ်တေပညာသ = ၅၃၊ နိပ္ဖန္နရုပ် = ၁၈၊ လက္ခဏာရုပ် = ၄၊ ၎င်းတို့ကို ပေါင်းသော် နာမ်ရုပ်ပေါင်း ၇၅-ပါးရသည်၊ ၎င်းကို အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓသန္တာန် ၂-ပါးနှင့်မြှောက် = ၁၅၀-ရသည်၊ ၎င်းကို ကိလေသာ ၁၀-ပါးနှင့်မြှောက်သော် = ၁၅၀၀ ဖြစ်သည်၊ ၎င်းကိုပင် "ကိလေသာစက် သုံးထောင်ဝက်" ဟုဆိုသည်။

၃။ ဈာန်မှထသောအခါ ဘဝင်ကို အကြိမ်များစွာ မကျစေပဲ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို လျင်မြန်စွာ ဆင်ခြင်နိုင်သော အာဝဇ္ဇန်းကိုခေါ်သည်။

၄။ ဈာန်ကိုအလိုရှိသောခဏ၌ ရုတ်တရက်ဝင်စားနိုင်ခြင်းမျိုးကို ဆိုသည်။

၅။ မိမိပိုင်းဖြတ်မှန်းဆထားသော အချိန်၌ ဈာန်ဇောမှ ရုတ်တရက် ထနိုင်ခြင်းမျိုးကိုဆိုသည်။

၆။ မိမိ အဓိဋ္ဌာန်ထားသမျှသော ကာလပတ်လုံး ဈာန်ဇောကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

၇။ ဈာန်အင်္ဂါကို ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် တဖန် အလျင်အမြန် ဝင်စားရန်အတွက် ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ၇-ကြိမ်မကျစေပဲ ၄-ကြိမ်၊ ၅-ကြိမ်သာကျစေသော ပစ္စဝေက္ခဏာဇောကို ခေါ်သည်။

၈။ လေ့ကျင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော တရားငါးပါးကို ဝသီဘော် ၅-တန်ဟု ခေါ်သည်။

ဒေဝါ ရုပ်ရှာ၊ ခန္ဓာပင်စည်၊ အမည်အမျိုးစသော ပရမက် ပညက်တို့ကို ကပ်အပ် သိစွမ်းနိုင်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်– သုံးတန်ဘုံသား အများ ဝေနေယျတို့၏ ကမ္မဂတိ[၁] စုတိပဋိသန်[၂] လားရန်ဌာနနှင့် တကွ ဒူရ၊ ပဋိစ္ဆန္န[၃]၊ သဏှ[၄]၊ သုခုမ[၅]ဖြစ်သော ရူပါရုံကို အကုန်မြင်စွမ်းနိုင်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်[၆] လေးတန်သြဃ[၇] အာသဝနှင့်[၈] ယောဂ၊ ဂန္ထ[၉]၊ လေးဖြာ ဥပါဒါန်[၁၀]၊ ခြောက်တန်နီဝရဏ[၁၁] အနုသယခုနစ်အင်[၁၂]၊ သံယောဇဉ် ဆယ်တန်[၁၃]၊ ခြုံရုံလတ်သား၊ များစွာသောအကုသိုလ်၊ ဗိုလ်ခြေကွပ်ကဲ၊ သူရဲ

၁။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံအလျောက် လားရောက်မည့် လူ၊ နတ် စသည့်ဘုံဌာနများကို ခေါ်သည်။

၂။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှ ရွေ့လျောမှု၊ သေဆုံးမှုကို စုတိဟုခေါ်၍ ဘဝဟောင်းနှင့် ဘဝသစ်ဆက်စပ်မှုကို ပဋိသန္ဓိ=ပဋိသန်ဟု ခေါ်သည်။

၃။ တိုက်နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးကွယ်သော ရူပါရုံကို ခေါ်သည်။

၄။ သိမ်မွေ့သော ရူပါရုံကို ခေါ်သည်။

၅။ နူးညံ့သော ရူပါရုံကို ခေါ်သည်။

၆။ နတ်မျက်စိကဲ့သို့ ဝေးကွာ၊ သိမ်မွေ့၊ သေးငယ်သောအဆင်းများကို သိမြင်နိုင်သော အဘိညာဉ်ဉာဏ်ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ခေါ်သည်။

၇။ သတ္တဝါတို့အား ၃၁-ဘုံ ရေအလျဉ်၌ ဆွဲနှစ်ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်တတ်သော တရား ၄-ပါးကို သြဃခေါ်သည်။

၈။ ဘုံအားဖြင့် ဘဝဂ်၊ မြေအားဖြင့် ဂေါတြဘူတိုင်အောင် ယိုစီးနှိပ်စက်တတ်သောတရား ၄-ပါးကို အာသဝခေါ်သည်။

၉။ သတ္တဝါတို့ကို ဝဋ္ဋဒုက္ခ၌ အမြဲမပြတ် ယှဉ်စပ်စေတတ်သောတရား ၄-ပါးကို ယောဂ ခေါ်၍ သံသရာဝဋ်မှ မလွတ်အောင် ဖွဲ့နှောင်တတ်သော သဘောတရား ၄-ပါးကို ဂန္ထဟု ခေါ်သည်။

၁၀။ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းတတ်သောတရား ၄ ပါးကို ဥပါဒါန်ဟု ခေါ်သည်။

၁၁။ ဈာန် မဂ် ဖိုလ်စသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပိတ်ပင်တားဆီးကန့်ကွက်တတ်သော တရား ၆-ပါးကို နီဝရဏဟု ခေါ်သည်။

၁၂။ အကြောင်းတစုံတခုနှင့် ပေါင်းဆုံမိက အဆင်သင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန် သတ္တဝါသန္တာန်၌ ကိန်းဝပ်နေသောတရား ၇-ပါးကို အနုသယဟု ခေါ်သည်။

၁၃။ သတ္တဝါတို့အား ယိုထိုဘဝမှ မလွတ်ရအောင် တုပ်နှောင် ဖွဲ့ချည်ထားတတ်သော တရား ၁၀-ပါးကို သံယောဇဉ်ဟု ခေါ်သည်။

ကိလေသာ၊ သောင်းငါးရာတို့ကို၊ စင်စစ်ပယ်ဖြတ်၊ အလွန်မြတ်သောကြောင့် အရဟတ္တမဂ်[၁]၊ အမည်ရသော အာသဝက္ခယဉာဏ်[၂] – ဤသုံးတန်သော ဝိဇ္ဇာ ခွဲစိတ်ဖြာသော် ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသဖြင့် သယမ္ဘူ ဘွဲ့ထွတ် လူတမွတ်ဟု မချွတ်သမိုက်အပ်ထသော။

၄။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာဟူသမျှတို့ ရခြင်းငှာမထိုက် သုံးတိုက်ဘုံသား အများသတ္တာ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုဆန္ဒ အာသယ ကိန်းဟန်ကို ဧကန်သိမြင်နိုင်သော အာသယာနုသယဉာဏ်။ ဣန္ဒြေ ရင့်မရင့်ကို ထောက်ချင့်သိစွမ်းနိုင်သော ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်။ ပရမတ်ပညတ် အရပ်ရပ်လုံးစုံကို အကုန်အစင်သိမြင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်။ ။သင်္ခါရ[၃], ဝိကာရ[၄], လက္ခဏာ[၅], နိဗ္ဗာန်[၆], ပညတ်[၇] တည်းဟူသော ဉေယျဓံငါးအင်ကို[၈] သိမြင်တော်မူရာ၌ ဆီးကာပိတ်ပင်ခြင်း မရှိသော အနာဝရဏဉာဏ်။ ယမိုက်ပြာဋိဟာကို လွှတ်ခြင်းငှာ လေ့လာ တော်မူနိုင်သော ယမကပါဋိဟာရိယဉာဏ်။ သနားထိုက်လှစွာသော ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို လွန်စွာ သနားတော်မူသော မဟာကရုဏာ

၁။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရအပ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ခေါ်သည်။

၂။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ ကုန်ရာကုန်ကြောင်း ဖြစ်သော ဉာဏ်ကို အာသဝက္ခယဉာဏ်ဟု ခေါ်သည်။

၃။ ပုညာဘိသင်္ခါရ, အပုညာဘိသင်္ခါရ, အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့ကို သင်္ခါရဟု ခေါ်သည်။

၄။ ကာယဝိညတ်, ဝစီဝိညတ်, ရူပဿလဟုတာ, မုဒုတာ, ကမ္မညတာ ရုပ်တို့ကို ဝိကာရ ခေါ်သည်။

၅။ ဥပစယ, သန္တတိ, ဇရတာ, အနိစ္စတာ လက္ခဏာရုပ် ၄-ပါးကို လက္ခဏာဟု ခေါ်သည်။

၆။ ဝါနဟု ဆိုအပ်သော တဏှာမှ ထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန် ဟု ခေါ်သည်။

၇။ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ် သိစေအပ်သော သဒ္ဒ, အတ္ထပညတ်ဘို့ကို ခေါ်သည်။

၈။ ဘုရားရှင်တို့ သိအပ်သော တရားငါးပါးကို ဉေယျဓမ္မ = ဉေယျဓံဟု ခေါ်သည်။

သမာပတ္တိဉာဏ်– ဤခြောက်တန်သော ဆ အသာဓာရဏ[၉]၊ ဉာဏလျှံပြောင် မြဘ်ကန်ဆောင်ကို ညှိဆောင်ထွန် စိုက်တော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍ ဝေနီးစကြဝဠာ သမန္တာရပ် လောကဓာတ်ကို ထုတ်ခတ်ထင်ထင် ရှုမြင်တော်မူနိုင်သော ပသာဒစက္ခု[၁၀]၊ ဉာဏစက္ခု[၁၁]၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု[၁၂]၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု[၁၃]၊ သမန္တစက္ခု[၁၄]၊ တည်းဟူသော မျက်စိတော်ငါးလုံးဖြင့် အဆုံးမဲ့ မြင်တော်မူပြီးထသော။

၂။ ပလ္လင်အနီးဘိသ စက်မမှုသည် စတုတ္ထာ သတ္တာဟဝယ် ရတနာရွှေအိမ် ချမ်းရိုင်ငြိမ်နိုက် မွေ့သိမ်စံပါယ်တော်မူကာ အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်းတွင် ပဋ္ဌာန်းဒေသနာကို လေ့လာဆင်ခြင်တော်မူသော အာနုတော်တော်ကြောင့် အသွေးတော် အသားတော် အရိုးတော်စု ဝဏ္ဏပသာဒိန္ဒြေအလုံးမှ ပြိုးပြိုးပြက် ရိုးရှိုးရက်တောက်ပလျက် နီလ ပီတ လောဟိတ သြဒါတ မဉ္ဇိဋ္ဌ ပဘဿရ မိလ္လာရည်လို ဖိတ်ဖိတ်ယိုမျှ ညိုသောရောင်ခြည်တော်။ ဖဲကတ္တီပါ ဂီဝါလျှပ်ပြေ ရွှန်းရွှန်းဝေမျှ ရွှေသောရောင်ခြည်တော်။ ကသစ်ခေါင်ရမ်းပန်းကြက်မောက်ဘီ တွေးတွေးချီမျှ နီသောရောင်ခြည်တော်။ သာခွာတော်ကြူ နွေးနွေးလူသကဲ့သို့ ဖြူသောရောင်ခြည်တော်။ ပြာလျှံသိုလျှံ ခိုသျှံစုံပါင်း ရွှမ်ညောင်းမျှ မောင်းသောရောင်ခြည်တော် ထွန်းပေါ်ဝင်းဝင်း ထိန်လင်းစက်ကော် လျှပ်စစ်လက်သကဲ့သို့ ပြိုးပြိုးပြက်သောရောင်ခြည်တော် တည်းဟူသော ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ဆိုင်ကို တပြိုင်တည်း ကွန့်မြူးစေလျက် လနေကြယ်မိး လျှံဦးပြောင်ပြောင်

၉။ ဘုရားမှတပါးမည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်မျှမဆိုင်၊ ဘုရားပိုင် သက်သက်ဖြစ်သော၊ ဘုရားနှင့်သာ ဆက်ဆံသော ဉာဏ် ၆-မျိုးကို ခေါ်သည်။

၁၀။ မျက်စိအကြည် စက္ခုပသာဒကို ခေါ်သည်၊

၁၁။ အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်ကို ခေါ်သည်။ ပညာစက္ခုလည်း ခေါ်သည်။

၁၂။ နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ခေါ်သည်။

၁၃။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်နှင့် အာသယာနုသယ ဉာဏ်တော် နှစ်ပါးကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဟု ခေါ်သည်။

၁၄။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို သမန္တစက္ခု ဟု ခေါ်သည်။

ဗိမာန်ရောင်နှင့် သောင်းထောင်စကြဝဠာ ထွန်းလင်းပြောသော ဗြဟ္မာကြီးတို့၏ ကိုယ်အရောင်ကိုစင်လျက် နှိပ်စက်လွှမ်းမိုးနိုင်သော ကိုယ်တော်ရောင်ဘို့ဖြင့် အထောင်အသောင်းသော လောကဓာတ်ကို တလျှပ်လျှပ် ထွန်းလင်းတော်မူပြီးထသော။

၆။ ပရိဗိုဇ်ဘက္ကဘွန်း[၁] ရဟန်းရသေ့[၂] မုနေ့အရည်း ဦးပြည်းတပသီ[၃] ဗေဒဂိ[၄]တို့၏ ဝါဒီအလိုက် စရိုက်ဘာဝ ကျင့်ဆောင်ကြသော သာသနာ့ ဗာဟိ[၅]ရသာကီ သီလတို့ထက် ဆထက်ထောင်ရသာလွန်သဖြင့် အဓိသီလ[၆] ဟုသမုတ်အပ်သော အာပတ်ခုနစ်ပုံကို လုံခြုံစွာစောင့်ကြောင်းဖြစ်သော ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ကြောင်း ဖြစ်သောဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ မိစ္ဆာဇီဝကြဉ်ခွာလျက် ငြင်ကြယ်စွာ အသက် မွေးကြောင်းဖြစ်သော အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ပစ္စဝေ-

---

၁။ ရဟန်းနှင့် အသွင်တူသော တက္ကဘွန်းကို ပရိဗိုဇ်ဟုခေါ်သည်၊ တက္ကိပုဂ္ဂိုလ် အမျိုးမျိုး အစားစားရှိကြရာတွင် အချို့သည် အမှားကို အမှန်ကြံတတ်၏။ အချို့ကား အမှန်ကိုအမှားကြံတတ်၏။ ဤသို့ နှစ်ဌာနနှစ်ခွအကြံလွဲသူတို့ကို ပါဠိလို တက္ကဒွန္ဒ, မြန်မာလို တက္ကဒွန်းဟုခေါ်သည်။ တက္ကတွန်းဟူ၍လည်း ရှေးဟောင်း အရေးအသားရှိသည်။ တက္က = အကြံ + ဒွန္ဒ = နှစ်မျိုးနှစ်ခွ၊ တက္ကဒွန္ဒ = နှစ်မျိုးနှစ်ခွအကြံလွဲသူ။

၂။ ပါဠိဘာသာအရိယမှ ဣ-ကို အ-ပြု၍ ယ-ကို ည-သတ်ပြုကာ အရည်းဟူသော ဝေါဟာရ ဖြစ်လာသည်ဟုဆိုကြသည်။ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုအရိယဟုခေါ်၍ ရသေ့ရဟန်းကို လည်းကောင်း ရဟန်းတုရဟန်းယောင်ကို လည်းကောင်း အရည်းဟု ခေါ်ကြသည်။

၃။ ကိလေသာကို ပူပန်စေသော အကျင့်ကိုကျင့်သူ ရသေ့ကို တပသီဟု ခေါ်သည်။

၄။ ပါဠိဘာသာ ဝိရာဂပုဒ်မှလာသည်ဟု ယူဆရသည်၊ ဝ-ကို ဗ၊ ဣကို ဧ-ပြုထားသည်။ ရာဂကင်းအောင် ပြုလုပ်သူများကို ခေါ်သည်။ (ဝိရာဂ။ ဗေရာဂီ)

၅။ သာသနာတော်မှအပဖြစ်သော ကျင့်သီလများကိုခေါ်သည်။

၆။ ၅-ပါး၊ ၁၀-ပါး လောကီသီလများထက်လွန်မြတ်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို အဓိသီလဟုခေါ်သည်။

ကမ္ဘာတင်၍ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းတည်းဟူသော ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ-ဤလေးဝသော စတုပါရိသုဒ္ဓိ တံခွန် အလျှံဖြူစင် မှုမတင်ခြင်းတည်းဟူသော စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ဖြာသော မိစ္ဆာဝါဒီ ဒိဋ္ဌိကျူးညစ်ကြေးမှ ကင်းဝေးစင်ဖြူလျက် အယူ၏ စင်ကြယ်ခြင်း တည်းဟူသော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ယုံမှားသင်္ကာကို ဖြတ်ခွာ လွန်မြောက်နိုင်သော ဉာဏ်၏ စင်ကြယ်ခြင်းတည်းဟူသော မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ မဂ်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို မြင်နိုင်သော ဉာဏ်၏စင်ကြယ်ခြင်းတည်းဟူသော ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ မဂ်လေးရပ်နှင့် သဟ-ဇာတ်သမ္ပယုတ်ဖြစ်၍ သစ္စာလေးတန်ကို ဆယ့်ခြောက်ကြိမ်ဖေဖန်၍ ထွန်သိမြင်နိုင်သော ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတည်းဟူသော ဝိသုဒ္ဓိခုနစ်ပါး-တရားဘွဲ့ဖြူ သရဖူကိုဦးစိုက်မဂ်လာ မြတ်ဘန်းသာကို တင့်တယ်စွာဆင်ယင်လျက် တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ[၁] ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ[၂] သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ[၃] ပဋိပဿမ္ဘန-ဝိမုတ္တိ[၄] နိဿရဏဝိမုတ္တိ[၅] တည်းဟူသော ဝိမုတ္တိငါးပါး[၆] တရားမြတ်ကြောင့် လောကဓာတ်အားလုံး ညွှတ်ချုံးပူဇော်ရာ အာဂါရိမုနိ, သေက္ခမုနိ, အသေက္ခမုနိ, ပစ္စေကမုနိတည်းဟူသော မုနိငါးဦးတို့ထက် ကဲကဲလွန်မြတ်စွာ မုနိန္ဒာဘိပဝရ အတုလမုနိ[၇]လည်း ဖြစ်တော်မူထသော။

၁။ ကာယကုသိုလ်ဖြင့်အခိုက်အတန့် တဒင်္ဂကိလေသာမှ လွတ်ခြင်းကို တဒင်္ဂ-ဝိမုတ္တိခေါ်သည်။

၂။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဖြင့် ပယ်ခွာ၍ ကိလေသာမှ နှစ်ပေါင်းများစွာ လွတ်ခြင်းကို ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိခေါ်သည်။

၃။ မဂ်ဖြင့်ပယ်၍ ကိလေသာမှ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် လွတ်ခြင်းကို သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိခေါ်သည်။

၄။ ဖိုလ်ဖြင့် ကိလေသာကို တဖန်ထပ်၍ ငြိမ်းအေး လွတ်မြောက်ခြင်းကို ခေါ်သည်။

၅။ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုသဖြင့် ကိလေသာမှလွတ်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

၆။ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်းတရား ငါးမျိုးကိုခေါ်သည်။

၇။ မုနိငါးဦးတို့ကို အစိုးရသော မုနိငါးဦးတို့ထက် တုမရှိ လွန်မြတ်သော တရားရှင်ကို အတုလမုနိခေါ်သည်။ မုနိခြောက်ပါးဟု ဆိုရာ၌ ဤအတုလမုနိခေါ် ဘုရားတည်းဟူသော မုနိ မုနိ တပါးကိုထည့်၍ ခြောက်မျိုးဖြစ်သည်။

ဆည်းကပ်ကြကုန်သော။ အနေ့၊ ငါတို့ဘတွေသည်။ သဗ္ဗဒုက္ခဝိမုတ္တိယာ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းပါရခြင်းအကျိုးငှာ။ သမာဟိဘာ၊ဘည်ကြည်ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိကြပါကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝန္ဒာမ၊ ရှိခိုးညွှတ်ကာ ဝတ်ဘက်ကြပါကုန်အံ့။

အမျိုးသမီးအပေါင်းတို့ ပြိုင်တူ ရွတ်ဆိုကျူးရင့်ကြရန်

သမာဏိယာ အနောဇာဒီ၊ ခတ္တိယာမစ္စသုန္ဒရီ။
ပုဗ္ဗေ တာ သဘာပုညေန၊ သမိ ံသုခ သမဂ္ဂကာ။
ဓေတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ စိန္တာ အမှံ သမိဇ္ဈတံ။

ပုဗ္ဗေ၊ အနှစ် နှစ်သောင်းခေတ် ရှေးဖြစ်ကာလ ကဿပမြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်အတွင်း၌။ သမသဒ္ဓါ၊ တူမျှညီညာ ကောင်းစွာကြည်ယုံသဒ္ဓါဟုန်တက်မြက်ကြပေကုန်သော။ ခတ္တိယာမစ္စသုန္ဒရီ၊ မဟာနွယ်ဇာတ်အမျိုးမြတ်၍ အမတ်သမီး မင်းသမီးဖြစ်ကြကုန်သော။ သမဏိယာ၊ သမဏိအမည်ရှိသော ကိကီမင်းကြီး၏ သမီးမျက်ဖျော် ခုနစ်ဖော်တို့သည်လည်းကောင်း။ အနောဇာဒီ၊ အနောဇာဒေဝီ မဟေသီ အစရှိကုန်သော အမျိုးသမီးတထောင်တို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိကြလေကုန်၏။ တာ၊ ထိုမင်းမျိုးနွယ်မြတ် အမတ်နွယ်ရိုး အမျိုးသမီးအပေါင်းများစွာတို့သည်။ သဟာပုညေန၊ သင်းဖွဲ့ပေါင်း၍ ကောင်းမှန်ညီညာ စေတနာထက်မြက် ရေစက်ပေါင်းစု အတူပြုခဲ့ဘူးသော ကောင်းမှုကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤ ရှင်တော်သကျ ဂေါတမထွတ်ထား ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်အတွင်း၌။ ခေမာထေရာဒိကာ၊ ခေမာဥပ္ပလဝဏ် ထူးချွန်လျောက်ပတ်မိန်းမမြတ်အကျော်အမော်တို့သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကြကုန်၍။ သမဂ္ဂကာ၊ မဂ်-ဖိုလ်-ဈာန်နှင့် အဘိညာဉ်ပြည့်ဖြိုး ဂုဏ်တန်ခိုး တူမျှကြကုန်လျက်။ သမိ ံသု၊ ဝဋ္ဋဇာတ်သိမ်း၍ ချုပ်ငြိမ်းနိဗ္ဗာန် ပျော်စံချမ်းမြေ့တော်မူကြလေကုန်ပြီ။ ဓေတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့ ဟုတ်မှန် အတန်တန်ကို ကောန်မြွက်ကြား ဆိုစကားကြောင့်။ အမှံ-အမှာကံ၊ (သုဓမ္မစာရီ) အမည်သမုတ်အကျွန်ုပ်တို့၏။ စိန္တာ၊ သင်းဖွဲ့ပေါင်း၍ ကောင်းမြတ်သော အကြံအစည်

သည်။ သမ္မိဇ္ဈာဘံ-သမ္မိဇ္ဈာဘု၊ **သာ**သာသနာရောင်ရှိန် တွေ့ကြိမ်ဖြောင့်ဖြောင့် **နတ်ကောင်းစောင့်**၍ မကြောင့်ကြကင်းကွာ လျှင်စွာပြီးမြောက်ကြပါစေ သတည်း။

နတ်ဖိတ်သမန္တာအနက်

သမန္တာ၊ ဤစကြဝဠာတမှင် ထက်ဝန်းကျင်အရပ်မှ။ စက္ကဝါဠေသု၊ မဏ္ဍလာပေါင်း **သောင်း**ရပ်ဆယ်လီ အတည်တည်သော **စကြဝဠာတိုက်**တို့၌။ ဝသန္တာ၊ ဣရိယာပထ ဘုတ်လေးဖြင့် မျှတနေထိုင်လေ့ရှိကုန်**သော**။ **ဒေဝတာ**၊ နတ်ဗြဟ္မာလူ ဟူသမျှအပေါင်းတို့သည်။ မုနိရာဇဿ၊ အာဂါနာဂါ သေက္ခာအသေက္ခ ပစ္စေကဟုဆိုအပ်ကုန်သော မုနိငါးပါးတို့ကို အစိုးရတော်မူသော ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်၏။ သဂ္ဂမောက္ခဒံ၊ ပုညမျိုးမှန် ကုသိုလ်ကံကို အဖန်ဖန်ပြုသော သူတို့၏စံရာ **နတ်ရွာ**တတန် နိဗ္ဗာန်တခန်း **ထို**နှစ်လမ်းကိုလည်း ပေးစွမ်းခြင်းငှာ တတ်နိုင်ထသော။ သဒ္ဓမ္မံ၊သန္တ **ပဏီ**မဟုဆိုအပ်**သော**အောင်**စည်**အောင်မောင်း အောင်ခေါင်း**လောင်း**သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ**သော**လူ**နတ်**နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ခရီး အပြီး**ရောက်**ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော **ဒေသနာ**တော်သံများကို။ သောတုံ၊ ဘဝင်မနွမ်း စိတ်ရွှင်လန်း၍ ဆွတ်ဖျန်းပီတိ ဂွမ်းဆီထိသို့ မိမိရရ နာအံ့သောငှာ။ အတြ၊ ဤပရိတ်ရွတ်ရာ**အရပ်**သို့။ အာဂစ္ဆန္တု၊ လာ**ရောက်**ကြကုန်**လော**။ အာဂမိတွာန၊ မရှောင်မလွှဲ အမြဲလာကြကုန်ပြီး၍။ သုဏန္တု၊ နာကြား မှတ်သားကြပါကုန်လော။ ဘဒ္ဒန္တာ ဘောတိယော ပရိသာ၊ အို လူနတ်ဗြဟ္မာ တဆူးနာ ပရိတ်သတ်အပေါင်း သူတော်ကော**င်း**တို့။ **အယံ** ကာလော၊ ဤဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခဏ အခါသမယသည်**ကား**လို့ဆိုလျှင်။ ဓမ္မ-သာဝနကာလော၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ တရားတော်တည်း ဟူသော **ပ**ရိတ်တော်ကို နှစ်နှစ်သက်သက် ရိုရိုသေသေ **လေး**လေး မြတ်မြတ် အာရုံကပ်၍ နာကြားမှတ်သားအပ်**သော** **အခါ**ကာလ ပါပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယေ မနုဿာ စ၊ ယခုအခါ ညီညာဖြဖြ စည်း**ဝေး**လာ**ရောက်**ကြကုန်**သော** အကြင်လူပရိသတ်အပေါင်းသူ**တော်ကောင်း**တို့သည် **လည်း**ကောင်း။ ယေ ဒေဝါ စ၊ အကြင်မြို့စောင့်**နတ်** **ရွာ**စောင့်**နတ်** ရုက္ခစိုး

ဘုမ္မစိုး အာကာသစိုး နတ်မျိုးအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်လည်း
ကောင်း။ယေ သမဏာ စ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း။ လော-
ဘာဒိကေ၊ လောဘအစရှိသော တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာရန်သူ
အလုံးစုံသော မြူလွှာမြူမှုန်တို့ကို။ ပဟာယ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံဖြင့် ကုန်
စင်အောင် ပယ်စွန့်ကြကုန်ပြီး၍၊ သုက္ကပက္ခေန၊ ဖွေးဖွေးလွှဝ်သည့် ဘော်
ငွေအသွင် ဖြူစင်သော အဖို့ရှိသော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တေန၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်
သော။ ကုသလစိတ္တေန၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ စေ့စေ့စပ်စပ် မှတ်
မှတ်သားသား စဉ်းစားကြံဖန် ပြန်ကာလှန်ကာ သဘာဝယုတ္တိ ရှိမရှိကို
ထောက်သို့သောအားဖြင့် ရိုသေစွာ။ သုဏာထ၊ သောတဒွါရ ကရိုဏ်းပြု
လျက် မနသွင်းပိုက် ထောင်နားစိုက်၍ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် နာကြားမှတ်
သားကြပါကုန်လော။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အမွှမ်း

“အာရကတ္တာ ဟတတ္တာ စ၊ ကိလေသာရီန သော မုနိ” ပါဠိမာဂဓ ဖွင့်
ပြသည်နှင့်အညီ လောကီဓမ္မ ဂေါစရပြုရာ မျောက်နဲ့စေးပမာ ကိလေသာ
တို့မှ ကင်းကွာမိုက်မှေး ဝေးကော်မူခြင်း သို့အခင်းကြောင့် နိုပ်နင်းပါပ
လောဘ ဒေါသ မောဟ ကင်္ခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အဟိရိက နောတ္တပ္ပနှင့် ထိန မာန
ဥဒ္ဓစ္စဟု ဒသကိလေ နှောက်မွှေအာရုံ ရန်သူပုန်တို့ကို လေးစုံသောမဂ်
ဉာဏ်လက်နက်ဖြင့် တိုက်ဖျက်တွန်းလှန် မြတ်ဘုန်းကံကြောင့် လုပ်ကြံတိုက်
သိမ်း ပြီးငြိမ်းဂုဏ်ပေါင်း ဤအကြောင်းကြောင့် သောင်းသောင်းဆူညံ
အရဟံဟူသော နာမံတော်ထင်ရှား မင်းခေါင်မင်းဖျား မင်းတရားသည်
မှောက်မှားတတ်စွာ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာပုန်တောင်း အပေါင်းသုံးတန့်
အကန့်သင်္ခါရာ ဇရာမရဏ အကွပ်ပြသား အာသဝဝင်ရိုး လျှိုထိုးယှဉ်စပ်
ရဟတ်သံသရာ ဝဋ်စကြာ၏ ပုညာဒိက သင်္ခါရကို ဝီရိယခြေ သီလမြေ
ထက် သဒ္ဓါလက်ဖြင့် ကမ္မက္ခယိန် ဉာဏ်ပုဆိန်ကိုရွယ်ချိန်မိုးလျက် ချိုးဖျက်မှု
သာ သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည် ဒုက္ခညှဉ်းပြောင်း ဦးခေါင်းဆံဖျားဌ် မီး
လောင်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့ မနေမနား ကြိုးမားသောလုံ့လ ဝီရိယ
ဖြင့် ဥဿာဟမယုတ် အားထုတ်မှုသာ နိဗ္ဗုတာရုံ ပြည့်စုံလက်ရှိ သိဒ္ဓိပြီး

မြောက် မောက္ခနိရောဓ ဝိမုတ္တိရသ ဘဝဝဋ်ဟောင်း ကင်းလွတ်ကြောင်းကို ငြိမ့်ညောင်းရင့်ရှု ဟောတော်မူအပ်သော ပဋ္ဌတ်သမုတ် ရွှေနှုတ်ဆတ်ဆတ် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာကို သဒ္ဒါရုပ်ခေါ်ထ ပုဒ်ပါဠိပိုင်းခြား ပရိသတ်ပေါင်းအများတို့....ရွတ်ပွားသရဇ္ဈာယ်တော် မူကြပါကုန်လော။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အနုလောမ

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပဋိလောမ

အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော၊ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတနနိရောဓော၊ သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

ဘုရားအနေကဇာတင်ပါဠိ

အနေကဇာတိ ဥဒါန်းဂါထာများ

အနေကဇာတိ သံသာရံ၊ သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။
ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။

ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖါသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ ဂဟကူဋံ ဝိသင်္ခတံ။
ဝိသင်္ခါရဂတံ စိတ္တံ၊ တဏှာနံ ခယမဇ္ဈဂါ။

ယဒါဟဝေ ဥဒါန်းဂါထာများ

ယဒါဟဝေ ပါတု ဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယတော ပဇာနာတိ သဟေတုဓမ္မံ။

ယဒါ ဟဝေ ပါတု ဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ၊
ယတော ခယံ ပစ္စယာနံ အဝေဒီ။

ယဒါ ဟဝေ ပါတု ဘဝန္တိ ဓမ္မာ၊
အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ။
ဝိဓူပယံ တိဋ္ဌတိ မာရသေနံ၊
သူရိယောဝ ဩဘာသယမန္တလိက္ခံ။

အဘိသေကဂါထာများ

ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊ သကျာနံ နန္ဒိဝဍ္ဎနော။
ဧဝမေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယဿု ဇယမင်္ဂလေ။

အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ၊ သီသေ ပုထု ဝိပုက္ခလေ။
အဘိသေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ။

(က) ဇယော ဟိ ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတော အယံ၊
မာရဿ စ ပါပိမတော ပရာဇယော။
ဥဃ္ဃောသယုံ ဗောဓိမဏ္ဍေ ပမောဒိတာ၊
ဇယံ တဒါ နာဂဂဏာ မဟေသိနော။

(ခ) ဇယော ဟိ ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတော အယံ၊
မာရဿ စ ပါပိမတော ပရာဇယော။
ဥဂ္ဃေါသယုံ ဗောဓိမဏ္ဍေ ပမောဒိတာ၊
ဇယံ တဒါ သုပဏ္ဏဂဏာ မဟေသိနော။

(ဂ) ဇယော ဟိ ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတော အယံ၊
မာရဿ စ ပါပိမတော ပရာဇယော။
ဥဂ္ဃေါသယုံ ဗောဓိမဏ္ဍေ ပမောဒိတာ၊
ဇယံ တဒါ ဒေဝဂဏာ မဟေသိနော။

(ဃ) ဇယော ဟိ ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတော အယံ၊
မာရဿ စ ပါပိမတော ပရာဇယော။
ဥဂ္ဃေါသယုံ ဗောဓိမဏ္ဍေ ပမောဒိတာ၊
ဇယံ တဒါ ဗြဟ္မဂဏာ မဟေသိနော။

လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၏
ပဋ္ဌာန်းအမွှမ်း

နီလာ နီလာ နှစ္စရန္တိ၊ ပီတာ ပီတာ စ ရံသိယော။
လောဟိတာ လောဟိတာဘာ၊ဩဒါတော ဒါတရံသိယော။

တမ္ဗာ တမ္ဗာ စ မဥ္ဇဋ္ဌာ၊ ပဘာဿရ ပဘဿရာ။
ဝေ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသိယော၊ ဌာတု မေ ဘဂဝါ သိရေ။

ပဋ္ဌာန်၊ နက်နဲထူးဆန်း ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။ သမ္မာသန္တသ၊ အနုလုံ ပဋိလုံ အစုန်အဆန် အဖန်ဖန်ဆင်ခြင်တော်မူသော ဘုရားရှင်ကိုယ်ခတော် မြတ်၏။ နီလာ၊ ဆံတော်မုတ်ဆိတ်တော်မျက်ဝန်းတော်ဘခို စိမ်းညိုသော အရပ်ဌာနမှ။ နီလာ၊ ကြာညို ခွာညို ရတနာအညိုကဲ့သို့ စိမ်းတစိုစို မြသားလိုဖြင့် ညိုမှောင်သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နီစ္စရန္တိ၊ နေ အထောင် လ အထောင် ဗြဟ္မာနတ်အရောင် ရတနာနဝရတ် အရောင် တို့ကို ထိပ်ခေါင်ကလွှမ်းမိုး၍ ဖြိုးဖြိုးကြွယ်ကြွယ် အံ့ဩဖွယ်လျှင်

အဆန်းတကြယ်ကွန့်မြူး တော်မူကြလေကုန်၏။ ပီတာ စ၊ သင်္ဂီဓရွှေလှော် အရေတော်မှုလည်း။ ပီတာ၊ မဟာလှေကား ရွှေစကားနှင့် ရွှေသား ရွှေရည် ထိန်ကြည်သစ်လင်း ပပဝင်းကုန်သော။ ရံသီယော၊ ဝါရောင်ဝင်း လျှပ် ရွှေသောရောင်ခြည်တော် ခေတ်တို့သည်။ နိဒ္ဓရန္တိ၊ နေ အထောင် လ အထောင် ဗြဟ္မာနတ်အရောင် ရတနာနဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်ကလွှမ်းမိုး၍ ဖွိုးဖွိုးကြွယ်ကြွယ် အံ့ဩဖွယ်လျှင် အဆန်းတကြယ် ကွန့်မြူးတော်မူကြလေကုန်၏။ လောဟိတာ၊ အာတော် လျှာတော် နှုတ်ခမ်းတော်နှင့် ခြေဖဝါးလက်ဖဝါး စသော ကိုယ်တော်အစိတ်စိတ်မှ။ လောဟိတာ၊ ခေါင်ရမ်းနှင်းဆီ ကမ္ဗလာနီနှင့် ကြာနီအလား ပတ္တမြား အဆင်း ရှိကုန်သော။ အာဘာ၊ နီရောင်ဝင်းလျှပ် နီသောရောင်ခြည် တော်ခေတ်တို့သည်။ နိဒ္ဓရန္တိ၊ နေ အထောင် လ အထောင် ဗြဟ္မာနတ် အရောင် ရတနာနဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်ကလွှမ်းမိုး၍ ဖွိုးဖွိုး ကြွယ်ကြွယ် အံ့ဩဖွယ်လျှင် အဆန်းတကြယ် ကွန့်မြူးတော်မူကြ လေကုန်၏။ ဩဒါတာ၊ စွယ်တော်သွားတော် မျက်ဖြူတော်အစုံ ဥဏ္ဏာလုံ မွေးရှင်တော်ခေတ်မှ။ ဩဒါတရံသိယော၊ စပယ်ကြက်ရိုး ဇွန်ပန်းကုံးနှင့် ငွေထိုးဘော်ဆိုင် စိန်ပန်းခိုင်အတူ ဝတ်လဲတော်ဘွဲ့ဖြူနှင့် ကြာဖြူပန်းအာ အသွေးကဲ့သို့ ဖြူဖွေးစင်ကြယ်သော ဖြူသော ရောင်ခြည်တော် တို့သည်။ နိဒ္ဓရန္တိ၊ နေ အထောင် လ အထောင် ဗြဟ္မာနတ်အရောင် ရတနာနဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်ကလွှမ်းမိုး၍ ဖွိုးဖွိုးကြွယ်ကြွယ် အံ့ဩဖွယ်လျှင် အဆန်းတကြယ် ကွန့်မြူးတော်မူကြလေကုန်၏။ တမှာ တမှာ၊ အထက် ဆံဖျားပော်တလျှောက်မှ အောက်ခြေဖဝါးတော်တခို ထိုထို ထိုထိုကိုယ် တော် အစိတ်စိတ်မှ။ မဉ္ဇိဋ္ဌာ စ၊ ခရမ်းသွေးအရောင် မရမ်းသွေးအရောင် တစေဝေ တပြောင်ပြောင် သပြေရောင်အဆင်းကဲ့သို့ ထိန်ဝင်းညိုမောင်း သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်လည်းကောင်း။ ပဘဿရာ စ၊ နတ်မိုး အရောင် လျှပ်စီးအရောင် ရတနာမျိုးစုံအရောင် ကြာမျိုးစုံအရောင် ထိန်ပြောင်ဝင်းလက် ကြက်လျှာပြန် စိန်ရောင်ထွက်သကဲ့သို့ ရှိုးရှိုးရက်ရက် ပြိုးပြိုးပြက်သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်လည်းကောင်း။ ပဘာသန္တိ၊ နေ အထောင် လ အထောင် ဗြဟ္မာနတ်အရောင် ရတနာနဝရတ် အရောင်၊

တို့ကို ထိပ်ခေါင်ကလွှမ်းမိုး၍ ဖြိုးဖြိုးကြွယ်ကြွယ် အုံ့ဩဖွယ်လျှင် အဆန်းတကြွယ် ကွန့်မြူးတော်မူကြလေကုန်၏။ ဝေ၊ ဤရောင်ခြည်ခြောက်သွယ် ဂုဏ်တော်အထူးကို ချီးကျူးဖွင့်ဆို ခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဆဗ္ဗဏ္ဏ·ရံသီယော၊ အညိုတဖြာ အဝါတလီ အနီတဆူ အဖြူတကြောင်း အမောင်းတချက် ဖြိုးဖြက်ငွားငွား ခြောက်ပါးရောင်ဆိုင် အပြိုင်ပြိုင်ကို စိုးပိုင်ရရှိတော်မူပေသော၊ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်သရဖူ ဆောင်းတော်မူ၍ အောင်သူညွတ်ရိုး အထွတ်ဆုံးလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ သော၊ထိုသုံးလောကညွန့်ဖူး နိဗ္ဗာန်မူးဖြစ်တော်မူပေသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း ဆက်သွယ်နည်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းကလာပ် ရှပ်နာမ်ဓာတ်ကို စွဲမှက်သမုတ် အကျွန်ုပ်၏။ သိရေ၊ ဆံပင်ဂနိုင် ပန်းမြိုင်တောညို စိမ်းစို့နွဲ့နှောင်း ဦးခေါင်းတွင်ခေါ် တောင်ထွတ်ပေါ်၌။ ဌာတု၊ ပဋ္ဌာန်းဉာဏ်သွား စျာန်ကစားလျက် တန့်နား ကိန်းဝပ်တော်မူလှည့်ပါ! သုံးလောကကေသျှောင် ရွှေဘုန်းခေါင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဘုရား။

ဘဂဝန်ဘုန်းလှိုင် နွန်းပြိုင်တူကင်း အဖက်ကွာ၍ စကြာမင်းအစစ်ဖြစ်ကြီးဖြစ်ဘော်မူသော တိဘဝပါရဂူ သယမ္ဘူရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် ငါးပါးမာန်နှင်း ပလ္လင်ဗွေထွတ် မြေတမွတ်ဝယ် ရွှေဝတ်လွှာမုံ ကြာပဒုံသို့ အစုံလေးလီ ခိုင်နှင်းဆီကို လှမ်းမိုဆွတ်ချွေ၍ ကန္ဒွတ်ခွေဝင့်စက်မှ လွတ်ထွက်တော်မူပြီးနောက်သတ္တာသတ္တ နဝတာလီ ကိန်းယာယီဖြင့် ခိုမှိပြောင်းစံတော်မူဆဲအခါ ရတနာဃရ သတ္တာဟဝယ် မမွှနက်ကျယ် သမုဒ်နယ်သို့ ဆန်းကြွယ်နက်ဝှပ်း ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို ထောက်လှမ်းမြူးကွန့် မရှုဉာဏ်တော်လွန့်လေသော် ရောင်ညွန့်ရောင်စွယ် ရွှေဘုန်းတော် ခြယ်သောကြောင့် သပ္ပါယ်လို့ရှုမဆုံး မိုးလုံးတပြင် ဝေဟင်အပြန့် မရပ်တန့်ပဲ မဆန့်နိုင် တဝေဝေ ညို, ရွှေ, နီ, ဖြူ အဆူဆူထွေးယှက်လျက် နီမောင်းရောင်အထွက် လျှပ်စီးတွေလက်သလို ပြိုးပြိုးပြက်ပြက်တငွားငွား ရောင်ခြောက်စုံ ကစားလျက် လောကဓာတ်တိုက်အများကို ဖြန့်လွှားအုပ်ခြုံတော် မူကြလေကုန်သတည်း။ ရောင်ခြည်တော်ဖူးညွန့် ထွေယှက်လိန်လူးလွန့်လျက် မြူးကွန့်တော်မူစေရန် အကြောင်းရင်း သမုဋ္ဌာန် ကေန်ကေ ပဋ္ဌာနဟု

နယ်ထူးဆန်း မြတ်ပဋ္ဌာန်းကို ရှင်လန်းသောဉာဏ်ကသိုဏ်း **သမာဓိဖလ်** တံတိုင်းဖြင့် ဌာန်ကရိုဏ်းပြီးသစွာ **စေတနာထွတ်အမြတ်ဖြင့် ရွတ်ဖတ်** သရဇ္ဈာယ်တော်မူကြပါကုန်လော့။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်

ပစ္စယုဒ္ဒေသပါဠိ

ဟေတုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အဓိပတိပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စယော၊ သမနန္တရပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယော၊ အညမညပစ္စယော၊ နိဿယပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ အာသေဝနပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စယော၊ ဝိပါကပစ္စယော၊ အာဟာရပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယ-ပစ္စယော၊ ဈာနပစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စယော၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ အတ္ထိပစ္စယော၊ နတ္ထိပစ္စယော၊ ဝိဂတပစ္စ-ယော အဝိဂတပစ္စယောတိ။

ပစ္စယုဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းအကျဉ်းပြီး၏။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိ

၁။ ဟေတုပစ္စယ

ဟေတုပစ္စယောတိ—

ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂။ အာရမ္မဏပစ္စယ

အာရမ္မဏပစ္စယောတိ–

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

၃။ အဓိပတိပစ္စယ

အဓိပတိပစ္စယောတိ–

ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝီရိယာဓိပတိ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တာဓိပတိ စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝီမံသာဓိပတိ ဝီမံသသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

၄—အနန္တရပစ္စယ

အနန္တရပစ္စယောတိ—

စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တ-

စေတသိကာ ဓမ္မာ၊ ဘေ တေ ဓမ္မာ ဘေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရ-ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၅။ သမနန္တရပစ္စယ

သမနန္တရပစ္စယောတိ–

စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ခန္ဓာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော၊

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၆-သဟဇာတပစ္စယ

သဟဇာတပစ္စယောတိ—

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန **ပစ္စယော**။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိ ကာလေ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကိဉ္စိ ကာလေ န သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၇-အညမညပစ္စယ

အညမညပစ္စယောတိ–

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

၈-နိဿယပစ္စယ

နိဿယပစ္စယောတိ—

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၉- ဥပနိဿယပစ္စယ

ဥပနိဿယပစ္စယောတိ—

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဥတုဘောဇနမ္ပိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုဂ္ဂလောပိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သေနာသနမ္ပိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၀· ပုရေဇာတပစ္စယ

ပုရေဇာတပစ္စယောတိ—

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ခန္ဓာနံ ကိဉ္စိ ကာလေ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကိဉ္စိ ကာလေ န ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၁-ပစ္ဆာဇာတပစ္စယ

ပစ္ဆာဇာတပစ္စယောတိ

ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၂- အာသေဝနပစ္စယ

အာသေဝနပစ္စယောတိ–

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကြိယာဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကြိယာဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၃- ကမ္မပစ္စယ

ကမ္မပစ္စယောတိ—

ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၄- ဝိပါကပစ္စယ

ဝိပါကပစ္စယောတိ—

ဝိပါကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၅-အာဟာရပစ္စယ

အာဟာရပစ္စယောတိ–

ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။

အရူပိနော အာဟာရာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၆–ဣန္ဒြိယပစ္စယ

ဣန္ဒြိယပစ္စယောတိ ·

စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတိန္ဒြိယံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနိန္ဒြိယံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှိန္ဒြိယံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယ-ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယိန္ဒြိယံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတ္တာရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

အရူပိနော ဣန္ဒြိယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၇-ဈာနပစ္စယ

ဈာနပစ္စယောတိ–

ဈာနင်္ဂါနိ ဈာနသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၈-မဂ္ဂပစ္စယ

မဂ္ဂပစ္စယောတိ–

မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၉-သမ္ပယုတ္တပစ္စယ

သမ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ–

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၀-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယ

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ–

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။

အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပီနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၁-အတ္ထိပစ္စယ

အတ္ထိပစ္စယောတိ–

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩြက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၂-နတ္ထိပစ္စယ

နတ္ထိပစ္စယောတိ—

သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၃-ဝိဂတပစ္စယ

ဝိဂတပစ္စယောတိ—

သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၄-အဝိဂတပစ္စယ

အဝိဂတပစ္စယောတိ—

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩဠာရိကေ ခန္ဓေ နာမရူပံ အညမညံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှါယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဥ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဥ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံမ္ပယုတ္တကာနဥ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။
ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်း အကျယ်ပြီး၏။

လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ ဦးမောင်ကြီး၏ ဓမ္မစကြာသုတ် အမှမ်း

ဘုန်းပန်းပရမေ ထိန်ထိန်ဝေသည့် စိန္တေထွတ်ဖျား စောဘုရားကား ရှည်လျားလွန်လေ လေးသင်္ချေနှင့် ကပ်နေတသိန်း ဆင့်ဆင့်သော ပါရမီကိန်းတို့ကို ဖြည့်သိမ်း ဆည်းပူးတော်မူခဲ့ရာ ဒီပင်္ကရာ အစ ကဿပ အဆုံး စောထွတ်ဘုန်းတို့၏ မြွက်ကျူးသည့် ဗျာဒိပ်ပန်းကို ဆင်မြန်းတော် မူခဲ့ပြီးသည့်နောက် ထွန်းတောက်ကဲမြင့် ပါရမီအဟုန်က အလုံးစုံရင့်သဖြင့် ပွင့်လုနီးကြုံလေသော် တိုင်းဘုံမဇ္ဈိမ ကပိလအောင်ခန်း နန်းတော်ကြီး သခင် အရှင်သုဒ္ဓေါဒန၏ ညာနန်းဒေဝီ မဟာသိဝမ်းတိုက်၌ ကိန်းပိုက် တော်မူပြီးလျှင် လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်ဝယ် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့၍ ဆယ့်ခြောက်နှစ် အရွယ်တော်တွင် မယ်ယသော်ကမ္မုဖွားနှင့် စုလျားတော်ရစ်ဆင် သား ရာဟုဖွားမြင် လေးနိမိတ်ထင်သည့်တွင် ကြည့်ရှုင်တော်မချမ်းမြေ့

လောကီမှာငြိးငွေ့၍ ထိုယာနေ့ညဥ့်သန်းခေါင် ရွှေနန်းကိုခွာရှောင်၍ နေ့ဘ်မာသောင် ကမ်းတဘက်သို့ မြန်းထွက်တော်မူခဲ့လေသတည်း။

အနော်မာသောင်ဆွယ်တွင် ဆံတော်ကို ဖြတ်ပယ်၍ ရှစ်သွယ်သော ပရိက္ခရာကို ဃဋိကာဗြဟ္မာမင်း သက်ဆင်း၍ လှူကပ်သဖြင့် လူနတ်တို့ ထိပ်ပန်းသည် မြတ်ရဟန်းပြုပြီးသော် အကျင့်တော်ဒုက္ကရ ခြောက်နှစ်မျှ တိုင်တိုင် ကျင့်နိုင်ဖို့ခက်ခဲကို ရဲရဲကြီးကျင့်သုံးလျက် နောက်ဆုံးနှစ်အတိုင် ပင်ဗေဒမိဗ္ဗမဏ္ဍိုင်ဝယ် လေးဆိုင်သောသစ္စာနှင့် ပု-ဒိ-အာ မြိုက်ပန်းကို ဆွတ်လှမ်းကာလွယ်ကူ ရွှေလက်တော် ချူပြီးမှ ရန်သူတော် ငါးထွေ နှောင့်ယှက်သည့် မာရ်စစ်တွေကို ညက်ညက်ကြေ ချေမှုန်းလျက် ရွှေဘုန်းတော် ဂုဏ်တံခွန်ကို မိုးစွန်ထိဖြန့်လွှား ဘုံသုံးဆင့်ခရိုင်ဖျားမှာ မြတ်ဘုရား ဖြစ်တော်မူလေသတည်း။

လူရှေ နတ်ပါ ဗြဟ္မာမကြွင်း ဘုံခပင်းက ဝပ်စင်းပူဇော်ကြရာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သုံးလောကမကိုဋ္ဌ အမြိုက်ထွတ်ထား မြတ်ဘုရားဖြစ်တော် မူပြီးသော် ကိုယ်တော်တည်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာဖြင့် သတ္တာသတ္တ မြတ်ဌာနဝယ် နဝတာလီ ရက်စဉ်စီဖြင့် ရပ်တည်မွေ့လျော် စံပယ်တော် မူပြီးသည်နောက် ပေါက်ရောက်သိမြင် တရားလမ်းအစဉ်ကို ဆင်ခြင်တော် မူလေရာ လွန်စွာနက်နဲ ခက်ခဲဘိတောင်း တရားကောင်းကို အမပါင်း များစွာ သတ္တဝါတို့သည် ဘယ်မှာသိနိုင်ကြမည်နည်း၊ ကိလေသာပြောထူ ညစ်ကြေးမှုနှင့် နတ် လူ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါကို ငါ၏တရား မဟောကြားပဲ ငါကားကိုယ်ထီး ချမ်းသာမှီး၍ ငြိမ်းကြီးငြိမ်းစွာ ဖိုလ်ချမ်းသာဖြင့် ဝင်စားကာနေတော့မည် နှလုံးဖြင့် စေ့ထွတ်ဘုန်း မြတ်ဘုရားသည် အားလျှော့တော်မူခဲ့ပြန်လေရာ ထိုသည့်အခါ မိုးဗြဟ္မာဟု မဟာသဟမ္ပတိ အရေးကုန်သိလေသော်—

"နဿတိ ဝတ ဘော လောကော=ဓဘာ၊ အို....အချင်းတို့။ လောကော၊ လောကကြီးသည်။ နဿတိ ဝတ၊ ပျက်စီးတော့မည်

တကား” ဤကဲ့သို့ ငြိုးတွားလျက် ဘုရားရှင်အထံသို့ လျှင်မြန်စွာ သက်ဆင်း၍ ရှိခိုးခြင်းအဥ္စလိ အကြိမ်ကြိမ်တင်ချီလျက် သမင်္ဂိစေတနာ ရှိသေခြင်းအဖြာဖြာကို ရှေ့တော်မှာပြုပြီးမှ “ဒေသေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ=ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းတထိန်ထိန် သာကီနိထွတ်ဖူး နိဗ္ဗာန်မှူး။ ဓမ္မံ၊ သိမြင်ထိုးထွင်း အလင်းထိန်လက် ဓမ္မစက်ကို။ ဒေသေတု၊ သတ္တဝါအများအား ကရုဏာရှေ့ထား၍ ဟောကြားတော်မူပါဘုရား” ဝပ်တွားကာ အတန်တန် ဤကဲ့သို့ တောင်းပန်သဖြင့် နိဗ္ဗာန်ပိုင်အရှင် ဖလေးသစ္စာသခင်သည် သိမြင်ပြီးတရားမြတ်ကို ဟောမြွက်တော်မူခြင်း ငှာ ကရုဏာအာရုံ မွမ်းထုံသော၂နှလုံးဓာတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်တော်မူပြန်လေ သည်တွင်-

ပြဟ္မာသဟမ္ပတိ အဘိယာစက ခွင့်တောင်းသည့် ကိစ္စကြောင့် လောကကိုဉာဏ်ကွန်ယက်ဖြင့် ဖြန့်ကြက်၍ရှုလေသော် ဉာဏ်စက္ခုအတွင်း သို့ ထင်အလင်းမြင်လာတုံ့ မိဂဒါမြိုင်ရဂုံတွင် ပြည့်စုံပါရမီ ငါးပါးသော ဝဂ္ဂီအား အစချီအာဒိကံ ဓမ္မစက်သုတ္တန်ကို သမုဋ္ဌာန်ခွန်းအိန့်၍ ညွှန်းမိန့် တော်မူခြင်းငှာ ရှေ့စကြာပဒုံပန်း စုံနှစ်ဖြာကြွမြန်း၍ ဗောဓိနန်း အောင်မြေမှ ရှောင်သွေ၍အကြွ မိဂဒါပြဟာဝနတွင် တာပသငါးဦး တို့အား တရားထူးဟောကြားတော်မူလေသည်မှာ-

“ဒွေ မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ” ဤကဲ့သို့ အစဖြာသော ဓမ္မစကြာတရားမြတ်ကြီး ဖြစ်လေသည်။ ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်ပြီးသောအခါ ရှေးဦးစွာဖြင့် စကြာတရား ဟောတော်မူသည့်အချက် များကို ထောက်ထားကာ ဆင်ခြင် လင်းလင်းကြီး မြင်ကြပြီးလျှင် သူတော်စင်မြတ်ကလျာ သဒ္ဓါမျိုးဓာတ်ပါလျက် သာသနာတော်ကို ခိုလှုံ၍ ကြည်ယုံခြင်းရှိကြသော ကလျာဏဂိုဏ်းဝင် သဒ္ဓါဓာတ်ကြည်လင် သည့် သူတော်စင်မိတ်သဟာတို့သည် စိတ်သမ္မာအရင်းခံလျက် သမုဋ္ဌာန် စကြာ မြတ်လှသော သုတ်ဓမ္မာကို နှုတ်လျာဖြင့်ကွန့်မြူး၍ ရင့်ကျူးရွတ် ဆိုကြပါကုန်အံ့သတည်း။

ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ် ပါဠိတော်

အမွှမ်း ပါဠိ

(၁) ဘိက္ခူနံ ပဉ္စဝဂ္ဂိနံ၊
ဣသိပတနနာမကေ။
မိဂဒါယေ ဓမ္မဝရံ၊
ယံ တံ နိဗ္ဗာနပါပကံ။

(၂) သဟမ္ပတိနာမကေန၊
မဟာဗြဟ္မုန ယာစိတော။
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တော၊
လောကနာထော အဒေသယိ။

(၃) နန္ဒိတံ သဗ္ဗဒေဝေဟိ၊
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာဓကံ။
သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊
ဓမ္မစက္ကံ ဘဏာမ ဟေ။

(၁) ဓမ္မစကြာနိဒါန်း

ဧဝံ မေ သုတံ–

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ။

(၂) အယုတ်တရားနှစ်ပါး

ဒွေ မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ။ ကတမေ ဒွေ-
ယော စာယံ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ ဟီနော ဂမ္မော
ပါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော။

ယောပိ စာယံ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ ဒုက္ခော အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော။

(၃) အလယ်အလတ် အကျင့်တရား

ဧတေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဉဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ–

သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

(၄) ဒုက္ခသစ္စာ

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော၊ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ အပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

(၅) သမုဒယသစ္စာ

ကတမံ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။

ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ တတြတတြာ-ဘိနန္ဒိနီ။

သေယျထိဒံ–

ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

(၆) နိရောဓသစ္စာ

ကတမံ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။

ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။

(၇) မဂ္ဂသစ္စာ

ကတမံ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။
အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။

သေယျထိဒံ–

သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာ-အာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

(၈) ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

"ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ"န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၉) ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၀) ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာတ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၁) သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

"ဣဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၂) သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၃)သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟီန" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၄) နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

"ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စ"န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၅) နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗ"န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၆) နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္ဆိကတ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၇) မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

"ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၈) မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၉) မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝိတ"န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၂၀) ရှေးက ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံခဲ့ပုံ

ယာဝကီဝဉ္စ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ န သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ။

နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မ-ကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ "အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ ပစ္စညာသိံ။

(၂၁) ယခုမှ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပုံ

ယတော စ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ။

အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ "အနုတ္တရံ သမ္မာ-သမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ ပစ္စညာသိံ။

(၂၂) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ပုံ

ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယ'မန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"တိ။

(၂၃) ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ တရားကိုနှစ်သက်ကြပုံ

ဣဒ' မဝေါစ ဘဂဝါ။

အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိ-

(၂၄) အရှင်ကောဏ္ဍည သောတာပန်ဖြစ်ပုံ

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ ဝိရဇံ ဝီတမလံ ဓမ္မစက္ခုံ ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မံ” န္တိ။

(၂၅) နတ်ဗြဟ္မာတို့ ကောင်းချီးပေးပုံ

ပဝတ္တိတေ စ ပန ဘဂဝတာ ဓမ္မစက္ကေ ဘုမ္မာ ဒေဝါ သဒ္ဒမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ” တိ။

ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ သဒ္ဒ’မနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ” တိ။

စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ တာဝတိံသာ ဒေဝါ သဒ္ဒမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ” တိ။

တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ ယာမာ ဒေဝါ သဒ္ဒ’ မနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ” တိ။

ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ တုသိတာ ဒေဝါ သဒ္ဒမနု’ဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ

ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ” တိ။

တုသိတာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ နိမ္မာနရတီ ဒေဝါ သဒ္ဒမနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသသ္မိံ”တိ။

နိမ္မာနရတီနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဒေဝါ သဒ္ဒ’မနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ” တိ။

ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ ဗြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ သဒ္ဒ’မနုဿာဝေသုံ “ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ ” တိ။

ဣတိဟ တေန ခဏေန တေန လယေန တေန မုဟုတ္တေန ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆိ။

(၂၆) တသောင်းသောလောကဓာတ် တုန်လှုပ်ပုံ

အယဉ္စ ဒသသဟဿိလောကဓာတု သံကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ။

(၂၇) အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

အပ္ပမာဏော စ ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတုရဟောသိ အတိက္ကမ္မ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝန္တိ။

(၂၈) မြတ်စွာဘုရား ဥဒါန်းကျူးပုံ

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

"အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော၊ အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော" တိ။

ဣတိ ဟိဒံ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ အညာသိကောဏ္ဍညော-တွေဝ နာမံ အဟောသိ။

(၂၉) အညာသိကောဏ္ဍည ရှင်ရဟန်းအဖြစ် တောင်းပုံ

အထ ခေါ အာယသ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော ဒိဋ္ဌဓမ္မော ပတ္တဓမ္မော ဝိဒိတဓမ္မော ပရိယောဂါဠ္ဟဓမ္မော တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတကထံကထော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော အပရပ္ပစ္စယော သတ္ထုသာသနေ ဘဂဝန္တံ ဧတဒ-ဝေါစ –

"လဘေယျာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ" န္တိ။

(၃၀) ဧဟိဘိက္ခုရဟန်း ဖြစ်ရပုံ

"ဧဟိ ဘိက္ခူ" တိ ဘဂဝါ အဝေါစ "သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ စရ ဗြဟ္မ-စရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ" တိ။ သာဝ တဿ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒါ အဟောသီတိ။

ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာဦးမောင်ကြီး၏

အနုတ္တလက္ခဏာသုတ် အမှမ်း

ဘုန်းတော်အမြိုက် ထွတ်မကိုဋ်ကို ဆောင်းစိုက်လျံလူ အောင်လံထူ၍ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါခပင်းတို့ ဝပ်စင်းညွှတ်လျှိုး လွန်မြတ်နိုးသဖြင့် ရှိခိုးကြရာ ပမာဖက်ကင်း မင်းထက်မင်း ဖြစ်တော်မူသော ရှင်ရင်းထွတ်ထား မြတ်ဘုရားသည် လေးပါးသစ္စာ သိပြီးခါဝယ် မိဂဒါဝုန်နိုင်စံတော်မူ၍ လေးဆိုင်သစ္စာ ပွင့်စိမ့်ငှာဟု ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောကြားတော်မူပြီးသည်နောက် မဂ်ရောက်သီးသီး အသိဉာဏ် ပွင့်လင်းပြီးသော

ထေရ်ကြီး ကေသရီ ငါးဝဂ္ဂီတို့အား ဉာဏ်ဆီဉာဏ်ညွန့် တလွန့်လွန့်လျှင် ကွန့်စေတိုးစေဖြိုးဖြိုးဝေအောင်ပရမေထွတ်ဖူး နိဗ္ဗာန်မှူးသည် ထူးဝိသေသ အနတ္တကို ဓါတ်ပြသက်သက် သဘောနက်ဖြင့် ဟောမြွက်တော် မူလေသည်မှာ –

ဝါဆိုပုဏ္ဏ ပဉ္စကျော်၍ ကြွက်မင်းနေ့တွင် သိမ်မွေ့ခက်ခဲ လွန်နက်နဲသည့် ဖြိုခွဲအတ္တ သက္ကာယနှင့် မောဟဒိဋ္ဌိ မှောင်အတိကို ရောင်ညီလျှံဝါ ဉာဏ်ပထျာဖြင့် ငါငါသူသူ လူပဲနတ်ပဲ အထင်လွဲ၍ အစွဲပြင်းထန် အတွင်းရန်ကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက် အနတ္တလက်နက်ဖြင့် အချက်ကျခွင်းလေသော် ကင်းရှင်းဒိဋ္ဌိ မှောင်မငြိပဲ ဝဂ္ဂီအသင်း ဉာဏ်ရောင်လင်းလျက် ခပင်းများစွာ ကိလေသာနှင့် ဝဋ္ဋဇာတိဓါတ် သမုပ္ပါဒ်ကို ခုတ်ဖြတ်ပယ်ထွင် လွန်သန့်စင်၍ အရှင်ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်တော် မူကြလေသတည်း။

အတိဒုလ္လဘ ကြုံခဲလှသား အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန် ဗျာဒိတ်တော် သမုဋ္ဌာန်ကို ရုပ်နှင့်နာမ်မကောင်းခဲ့ ငါးခန္ဓာအဖွဲ့ဝယ် တကယ့်ဇွဲ တကယ့်ဇွတ် ခါမလွတ်ခိုင်မြဲဘိ လွန်မင်းငြိသော ဒိဋ္ဌိဆိုးသက္ကာယကို သာသနာ့ခု အကြုံတွင် အနုလုံသဘော ပဋိလုံနှောလျက် ဉာဏ်သဒ္ဓါ ထက်ထက်နှင့် ခုတ်ဖျက်၍ ရှင်းရအောင် စိတ်ထားရင်း စေတနာ ဖြူစင်သော မာတ်သမ္ဘာဖြင့် မြတ်ဘဂဝါ ရွှေခွန်း နိဗ္ဗာန်ကို ရည်ညွှန်းလျက် မတိုက်တွန်း အလိုလို ကြားသူတိုင်း ကြည်ညိုအောင် ရွတ်ဆို သရဇ္ဈာယ်တော် မူကြပါကုန်လော။

အနတ္တလက္ခဏသုတ်ပါဠိတော်

အမွှမ်းပါဠိ

(၁) ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ၊
အာသဠိယံ ဟိ ပုဏ္ဏမေ။
နဂရေ ဗာရာဏသိယံ၊
ဣသိပတနဝှယေ ဝနေ။

(၂) ပါပေတွာဒိဖလံ နေသံ၊
အနုက္ကမေန ဒေသယိ။
ယန္တံ ပက္ခဿ ပဉ္စမျံ၊
ဝိမုတ္တတ္တံ ဘဏာ မဟေ။

ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိပ- တနေ မိဂဒါယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒ္ဒန္တေ"တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ။

(၁) ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ရူပဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဗ္ဘေထ စ ရူပေ "ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသီ"တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရူပံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။ န စ လဗ္ဘတိ ရူပေ "ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသီ"တိ။

(၂) ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘ- ဝိဿ၊ နယိဒံ ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဗ္ဘေထ စ ဝေဒနာယ "ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသီ"တိ၊ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝ- တ္တတိ။ န စ လဗ္ဘတိ ဝေဒနာယ "ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသီ"တိ။

(၃) သညာ အနတ္တာ၊ သညာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ သညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဗ္ဘေထ စ သညာယ "ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသီ"တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခ- ဝေ သညာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ သညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ။ န စ လဗ္ဘတိ သညာယ "ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသီ"တိ။

(၄) သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿံသု၊ နယိဒံ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျုံ၊ လဗ္ဘေထ စ သင်္ခါရေသု "ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု၊ ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသု"န္တိ၊ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တန္တိ၊ န စ လဗ္ဘတိ သင်္ခါရေသု "ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု၊ ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသု"န္တိ။

(၅) ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ ဝိညာဏဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဗ္ဘေထ စ ဝိညာဏေ၊ "ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ"တိ၊ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ၊ န စ လဗ္ဘတိ ဝိညာဏေ "ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ"တိ။

(၁) တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ၊ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ "ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ" တိ၊ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

(၂) ဝေဒနာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ပ။

(၃) သညာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ပ။

(၄) သင်္ခါရာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ ပ။

(၅) ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ၊ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ "ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ" တိ၊ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

(၁) တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ၊ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ "နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

(၂) ယာ ကာစိ ဝေဒနာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟီနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ၊ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗာ ဝေဒနာ "နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

(၃) ယာ ကာစိ သညာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟီနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ၊ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗာ သညာ "နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေ သော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

(၄) ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟီနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ၊ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ "နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေ-သော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

(၅) ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ၊ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ "နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တ-မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ"ခီဏာ ဇာတိ။ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ" တိ ပဇာနာတီတိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခူနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိံသူတိ။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ခေရကုပရိတ် ပါဠိတော်

(မြတ်စွာဘုရား၏ အာဝေဏိကဂုဏ်တော် ၁၈-ပါး)

(၁) ဗုဒ္ဓါနံ ဇီဝိတဿ န သက္ကာ ကေနစိ အန္တရာယော ကာတုံ၊ တထာ ဧမ ဟောတု။

(၂) အတီတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ အနာဂတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ။

(၃) ဣမေဟိ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ။

(၄) ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဓမ္မဒေသနာယ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝီရိယဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝိပဿနာယ ဟာနိ၊ နတ္ထိ သမာဓိဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဝိမုတ္တိယာ ဟာနိ။

(၅) ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နတ္ထိ ဒဝါ၊ နတ္ထိ ရဝါ၊ နတ္ထိ အဖုဋ္ဋံ၊ နတ္ထိ ဝေဂါယိတတ္တံ၊ နတ္ထိ အဗျာဝဋမနော၊ နတ္ထိ အပ္ပဋိသင်္ခါနုပေက္ခာ။ ဣမေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နမော သတ္တန္နံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

(၆) နတ္ထိ တထာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နတ္ထိ တထာဂတဿ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ နတ္ထိ တထာဂတဿ မနောဒုစ္စရိတံ၊ နတ္ထိ အတီတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ နတ္ထိ အနာဂတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ နတ္ထိ ပစ္စုပ္ပန္နံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ နတ္ထိ သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏံ နာနုပရိဝတ္တံ၊ နတ္ထိ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏံ နာနုပရိဝတ္တံ၊ နတ္ထိ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏံ နာနုပရိဝတ္တံ၊ ဣမံ ဓာရဏံ အမိတံ အသမံ သဗ္ဗသတ္တာနံ တာဏံ လေဏံ သံသာရဘယဘီတာနံ အဂ္ဂံ မဟာတေဇံ။

(၇) ဣမံ အာနန္ဒ ဓာရဏပရိတ္တံ ဓာရေဟိ ဝါစေဟိ ပရိယာပုဏာဟိ။ တဿ ကာယေ ဝိသံ န ကမေယျ၊ ဥဒကေ န လဂ္ဂေယျ၊ အဂ္ဂိ န ဍဟေယျ၊ နာနာဘယဝိဓံသကော၊ န ဧကာဟာရကော၊ န ဒွိဟာရကော၊ န တိဟာရကော၊ န စတုဟာရကော၊ န ဥမ္မတ္တကော၊ န မုစ္ဆကော၊ မနုဿောဟိ အမနုဿောဟိ န ဟိံသကော။

(၈) တံ ဓာရဏပရိတ္တံ ယထာ ဂင်္ဂါယ၊ ဇာလော မဟာဇာလော၊ ဇာလိတ္ထေ မဟာဇာလိတ္ထေ၊ ပုက္ကေ မဟာပုက္ကေ၊ သမ္မုတ္တေ မဟာသမ္မုတ္တေ ဘူတင်္ဂမို တမင်္ဂလံ။ ဣမံ ခေါ ပနာနန္ဒ ဓာရဏပရိတ္တံ သတ္တသတ္တဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကောဋီဟိ ဘာသိတံ၊ ဝဋ္ဋေ အဝဋ္ဋေ၊ ဂန္ဓဝေ ဖာဂန္ဓဝေ၊ နောမေ အနောမေ၊ ဃောဝေ အဃောဝေ၊ ကာယေ မကာယေ၊ ဓာရဏေ မဟာဓာရဏေ၊ ဣလ္လိ မိလ္လိ၊ ဟိလ္လိ မိလ္လိ၊ ယောဂရက္ခေ မဟာယောဂရက္ခေ၊ ဘူတင်္ဂမို တမင်္ဂလံ။

(၉) ဣမံ ခေါ ပနာနန္ဒ ဓာရဏပရိတ္တံ နာနာဂတိကာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကောဋီဟိ ဘာသိတံ။ ဒိဋ္ဌိလ ဗုဒ္ဓိယာ မဇ္ဈိယာ ရောဂီယာ ခရဏာ ဒုတိလာ။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန ဂေါတ္တံ ဒတ္တ ဇောဘကု သုဟုဒါ။

ဓာရဏပရိတ်တော်၏ အကျိုး အာနိသင်။ ။ဓာရဏပရိတ်တော်သည်မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော် ဘုရား၏ အာဝေဏိကဂုဏ်တော် ၁၈ ပါးကို ဖော်ပြထားသည်၊ ဤဂုဏ်တော် ၁၈ ပါး

သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သီးခြား ကိုယ်ပိုင်ဂုဏ်တော်များဖြစ်သည်။အခြားမည်သူတဦးတယောက်တွင်မျှ ဤဂုဏ်မျိုးမရှိချေ။ ရဟန္တာနှင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါများ၌သော်မှ ဤဂုဏ်သတ္တိမျိုး မရှိကြ။ စင်စစ်အားဖြင့် ခေရဏ ပရိတ်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အာဝေဏိက ဂုဏ်တော်တို့ကို ချီးကျူး ပူဇော်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ကောင်းမြတ်သော စေတနာဖြင့် တာဝန်ဝတ္တရားကို ထမ်းဆောင်နေသူ အားလုံးတို့သည် ခေရဏ ပရိတ်တော်ကို ရွတ်ဖတ်ပါမူ အကာလမရဏမှ လွတ်မြောက်နိုင်သည်။ အကာလမရဏနှင့် မကြုံရ မတွေ့ကြုံနိုင်။

အကာလမရဏ ဆိုသည်မှာ သူတပါးလက်ချက်ဖြင့် သေရခြင်း၊ သူတပါးပယောဂဖြင့် သေရခြင်း၊ ကျားကိုက်သေရခြင်း၊ ချောက်ကမ်းပါး ကျသေရခြင်း၊ ကားမှောက်သေရခြင်း စသည့် ဥပစ္ဆေဒက ကံကြောင့် သေရခြင်းမျိုးများကို ဆိုသည်။ခေရဏပရိတ်ကို ရွတ်ဖတ်သူမှာ အကာလမရဏမှ လွတ်မြောက်သည်။

သဗ္ဗဝါတိုင်း လူဘိုင်းပင် တနေ့နေ့၌ သေရမည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်သည်။ အကာလမရဏမှ လွတ်မြောက်သည်ဟု ဆိုသည်မှာ ဥပစ္ဆေဒက ကံကြောင့် မသေရ မသေနိုင်ခြင်းကို ဆိုသည်။ ဖြစ်မြဲဓမ္မတာအရ သေချိန်ကျမှသာ သေရသည်။

ရှင်းပြပါဦးအံ့။ သေရခြင်း လေးမျိုးရှိသည်–

(၁) အသက်တမ်းကုန်၍သေရခြင်း "အာယုက္ခယမရဏ"၊ အသက်ကရာတမ်း၌ အနှစ်တရာဝန်းကျင်မျှသာ နေကြရသည်။ မြတ်စွာဘုရားသော်မှ အနှစ် (၈၀)သာနေရသည်။

(၂) ကံကုန်၍သေရခြင်း "ကမ္မက္ခယမရဏ"၊မိမိကုသိုလ်ကံအလျောက်သာနေရသည်။ ကံကုန်လျှင် အရွယ် ကောင်းတုန်း၌လည်း သေရသည်။နို့စို့အရွယ် စသည်၌လည်း သေရသည်။

(၃) အသက်တမ်းနှင့်ကံ နှစ်ပါးလုံးကုန်၍ သေရခြင်း "ဥဘယက္ခယ မရဏ"၊

(၄) အသက် မရဏသုံးမျိုးမှ တပါး အခြားပယောဂ တခုခုကြောင့် သစ်စိမ်းချိုး ချိုးဖြတ်သကဲ့သို့ သေရခြင်း ကို "ဥပစ္ဆေဒက မရဏ"ဟူ၍ သေရခြင်း ၄-မျိုးရှိသည်။

ပထမ သေခြင်း ၃- မျိုးကို ဘုရား ရဟန္တာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့ သော်မှ မလွန်နိုင်၊ ယင်း မရဏ ၃-မျိုးမှာ သေရိုးသေစဉ် ဓမ္မတာမရဏ ဖြစ်သည်။

ဥပစ္ဆေဒကမရဏကို အကာလမရဏ ဟုခေါ်သည်၊ သေချိန်မရောက် သေးပဲ သေရခြင်းသည် အကာလမရဏ ဖြစ်သည်။ ဝေရဏပရိတ်တော်ကို ရွတ်ဖတ်ခြင်းအားဖြင့် အကာလမရဏကို ကားမြစ်ပယ်ဖျောက်နိုင်သည်၊ စေတနာဖြူစင်သူတို့ အကာလမရဏမှ လွင်းလွှဲကြပါစေသော်။

[အာဋာနာဋိယ=အသီးအခြားဖြစ်သော မည်သူနှင့်မျှမဆက်ဆံ သော အာဝေဏိကဂုဏ်၊ ဘုရားမှတပါး အခြားမည်သူနှင့်မျှ မသက်ဆိုင်သောဂုဏ်တော်]

အဘိဏှသုတ် ပါဠိတော်

ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဌာနာနိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။

ကတမာနိ ပဉ္စ—

(၁) ဇရာဓမ္မောမှိ၊ ဇရံ အနတီတောတိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။

(၂) ဗျာဓိဓမ္မောမှိ၊ ဗျာဓိံ အနတီတောတိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။

(၃) မရဏဓမ္မောမှိ၊ မရဏံ အနတီတောတိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။

(၄) **သဗ္ဗေ**ဟိ **မေ** ပိယေဟိ မနာ**ပေဟိ** နာနာဘာဝေါ ဝိနာ**ဘာ**ဝေါ-မှိတိ **အ**ဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။

(၅) ကမ္မဿ**ကော**မှိ ကမ္မဒါယာဒေါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု ကမ္မပ္ပဋိ-**သရဏော**၊ ယံ ကမ္မံ ကရိဿာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ၊ တဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿာမီတိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။

ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဌာနာနိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ ဣတ္ထိယာ **ဝါ** ပု**ရိသေ**န **ဝါ** ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။

အဘိဏှသုတ်။ ။ဤ**သု**တ်ကို နေ့**ည**မပြတ် **ဆင်**ခြင်သူသည် **နာ**ရမည်ကိုလည်း မကြောက်၊ အိုရမည်ကိုလည်း **မ**ကြော**က်**၊ သေရမည်ကိုလည်း မကြောက်၊ မသေမီ အသက်ရှင်နေစဉ် အတွင်း**၌**လည်း ကောင်းမှုကိုသာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ပြုလုပ်**သည်**။

ဗုဒ္ဓဗောဇ္ဈင်

သတ္တိမေ ဘ**န္တေ** ဗောဇ္ဈ**င်္ဂါ** ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခ**ာတာ** ဘ**ာ**ဝိတာ ဗဟုလီကတာ၊ အဘိညာယ **သ**မ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာ**ယ** သံဝတ္တန္တိ။

ကတမေ သတ္တ—

(၁) **သ**တိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ **ဘ**န္တေ ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာ-**နာ**ယ သံဝတ္တတိ။

(၂) ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဘ**န္တေ** ။ပ။

(၃) **ဝီ**ရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ **ခေါ** ဘန္တေ ။ပ။

(၄) ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဘန္တေ ။ပ။

(၅) ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ **ခေါ** ဘ**န္တေ** ။ပ။

(၆) သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဘန္တေ ။ပ။

(၇) ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဣမေ ခေါ ဘန္တေ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘဂဝတာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

မောဂ္ဂလ္လာနဗောဇ္ဈင်

သတ္တိမေ မောဂ္ဂလ္လာန ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ကတမေ သတ္တ—

(၁) သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန မယာ သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ၊

(၂) ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန ။ ပ ။

(၃) ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန ။ ပ ။

(၄) ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန ။ ပ ။

(၅) ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန ။ ပ ။

(၆) သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန ။ ပ ။

(၇) ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန မယာ သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဣမေ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာန သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗာဟုလီကတာ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ကဿပဗောဇ္ဈင်

သတ္တိမေ ကဿပ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗာဟုလီကတာ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ကတမေ သတ္တ—

(၁) သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

(၂) ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ကဿပ ။ပ။

(၃) ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ကဿပ ။ပ။

(၄) ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ကဿပ ။ပ။

(၅) ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ကဿပ ။ပ။

(၆) သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ကဿပ ။ပ။

(၇) ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္မဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

ဣမေ ခေါ ကဿပ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္မဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အနက်

ယံ ဒုန္နိမိတ္တ၌၊ အကြင်မကောင်းသော သတ္တဝါဆင် ဂျီသမင်နှင့် ခို ဝင်စွန်ရဲ ပျားစွဲလင်းတ ဥဗျိုင်းစသည် များလှတချက် လင်းဝက်ပိတုန်း

င်းဝင်ချိုးနား ပေါက်ကြွားညောင်ပင် ထိုပြင်တောင်ပို့ စို့ရောက်မိုးစွန် တိမ်တံခွန်နှင့် ပြင်းထန်မိုးကြိုး ပစ်မျိုးတနည်း တော်လည်းလျှော် ကောင်းကင်ကသာ ဥက္ကာပျံသန်း လဝန်းတာရာ များစွာအပေါင်း မကောင်းသောအဟိတ် တိတ်နိမိတ်သည်လည်းကောင်း။ ယံ အာဝမင်္ဂလဥ္စ၊ အကြင်မကောင်းသော အနိဋ္ဌဖလရုပ် ဒုက္ခဝေဒနာ များစွာတွင်းကျင်း ရေတွင်းရေကန် မကျန်တံတား လင်းလွှားကြိုးတန်း ပျံသန်းငှက်ငုံ့ လျှိုး ကျောင်းဆိုး အိမ်ဆိုး ရှိုးသည့်ကထွေ မြေနေမကောင်း ကျောင်းဆောက် အိမ်ဆောက် ထုတ်လျှောက်သစ်ဝါး အသားမမှန် လှန်ကန်တချက် အမျက် မတော် ကြောင်ကျော်ဖွတ်တက် ခွေးဝက်ကြက်က စသည်အပေါင်း မကောင်းသော အဝမင်္ဂလာသည်လည်းကောင်း။ အမနာပေ၊ သော သောမြည်သံ တညံညံ့နှင့် မြည်သံကျစ်ကျစ် မြည်ဟစ်ကျော်ကျော် မတော်နားမှာ မခံသာအောင် မြည်လာသော။ ယော သကုဏဿ သဒ္ဒေါ စ၊ အကြင်မကောင်းသော လင်းတခင်ပုတ် ငှက်ရုပ်ငှက်ဝါ မြည် လာခွေးအာ ထိုမှတထူး တစ်တီတူးက စသည်အပေါင်း မကောင်းသော ငှက်တို့၏ အသံသည်လည်းကောင်း။ ယော ပါပဂ္ဂဟော စ၊ အကြင် မကောင်းသော ဂြိုဟ်အိမ်စန်းကျ ပါပသမသည် ဂြိုဟ်ပြတ်ဂြိုဟ်ဝင် ဂြိုဟ် နင်းဂြိုဟ်စီး ထွက်ပြီးမငြိမ် စန်းအိမ်လှန်းပြတ် နက္ခတ်ဂြိုဟ်ယိုင် မခိုင်လှုပ် ရှား မကောင်းထားသည့် ကခြားတွင်းဆိုး အကျိုးမထင် တစ္ဆေတော်သူ ဖမ်းယူစုန်းသုတ် ရုပ်မြုပ်နှံကား များစွာအပေါင်း မကောင်းသောဂြိုဟ် စီးဒသာ ကံကြမ္မာသည်လည်းကောင်း။ အကန္တံ၊ နှစ်သက်မရှိ နောက် ကျိကျိနှင့် မချိဝမ်းမှာ မခံသာအောင် သဒ္ဒါယှက်ထွေး ကင်းဝေးစိတ်တွင် အိပ်လျှင်မပြေ မှိုင်ဝေဝေနှင့် ထိုင်နေမကျ စိတ်သောကကြောင့်ဖြစ်သော။ ယံ ဒုဿုပိနဉ္စ၊ အကြင်မကောင်းသော မြွေပွေးခြမြွေဟောက် ငန်းပြောက် ငန်းကျား တောသားခွေးရူး လူရူးနှိပ်စက် ဝက်ပက်ဆင်နင်း နွားမြင်း သစ်ကျား ကိုက်စားနှိပ်စက် ဓားချက်လှံဝင် သစ်ပင်ထက်ကျ ရာဇဘေး ဓတ် ကောင်းကင်ပျံက ကောင်းကင်ကျနှင့် မီးပြမီးသင့် နိမ့်မြင့်လူးလာ များစွာအပေါင်း မကောင်းသော အိပ်မက်သည်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓါနု- ဘာဝေန ဓမ္မာနုဘာဝေန သံဃာနုဘာဝေန၊ ဘုရား, တရား, သံဃာ

ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်တော်အားနှင့် ကြီးမားတေဇော် **ပရိတ်တော်၏** အာနုဘော်ဂုဏ် တန်ခိုးဟုန်ကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား (သူများ အတွက် ဧတ တုမှာကံ၊ သင်အသင်းသူ အသင်းသားအပေါင်း သူတော် ကောင်းတို့အား။) သဗ္ဗဒါ၊ နေ့ရောညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ ဝိနာသမေန္တု၊ နေခြည်ထိတောက် နှင်းရည်ပေါက်သို့ သွေ့ခြောက်ပျက်ပြယ် လိုလို ကွယ်၍ အန္တရာယ်မလာ ရောဂါများ ဝေးခြားစင်လွင့် စေကုန်သတည်း။ သုခမင်္ဂလာနိ၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာတရားတို့သည်။ ဝဍ္ဎန္တု၊ တရက်တခြား တက်နေလားသို့ ပြန့်ပွားစည်ပင်စေကုန်သတည်း။

အရပ်ဆယ်မျက်နှာ စည်းချရန်

အရှေ့မြောက်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ ဣဒ္ဓိ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အရှေ့အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ခေမပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော ခေမော။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အရှေ့တောင်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဇယပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော ဇယော။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

တောင်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ လာဘပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော လာဘော။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အနောက်တောင်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ တေဇပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော တေဇော၊
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အနောက်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဗလံ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အနောက်မြောက်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ယသပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယော ယသော၊
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

မြောက်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သိရိပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ သိရီ။
အရဟန္တာနဉ္စတေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အရှေ့မြောက်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယာ ဣဒ္ဓိ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အထက်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဈာနပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဈာနံ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အောက်အရပ်

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ နိစ္စပ္ပတ္တာ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ နိစ္စံ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

ဇယမင်္ဂလာ အောင်ဂါထာ

(၁)

ဇယစက္ကော ဇယန္တော ယော၊ ဇယိတဗ္ဗေ ဇယာသနေ။

ဇယေသိနံ ဇယာပေသိ၊ ဇယံ ဒေတု ဇယုတ္တမော။

တေန သစ္စဝဇ္ဇေန သဗ္ဗန္တရာယာပိ ဝိနဿန္တု အသေသတော။

ယော ဇိနော၊ ငါးရပ်သောမာရ်စွယ်ကို ပယ်လှန်ကာ မြစ်တား၍ စစ်သားမကူ တဆူဉက္ကဋ္ဌ အကြင်ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်။ ဇယိတဗ္ဗေ၊ အောင်စည်ကိုဟိန်း၍ အောင်ကိန်းဆင်သလျက် ဘဝင်ဟဒယ ကြည်နူး အောင်ပန်းခူးရာဖြစ်ပေသော။ ဇယာသနေ၊ အောင်သိဒ္ဓိ ဆင်မြန်းသည့် ပလ္လင်နန်းမှန်ကင်း ဗောဓိပင်ရင်း၌။ ဇယစက္ကော၊ ပါရမီဆယ်ချက် အောင်လက်နက်စက်ခရိုင်ကို အချက်ပိုင်အောင် ကိုင်ဆောင်တော်မူရသည်ဖြစ်၍။ ဇယန္တော၊ မာရ်စစ်သည် ရန်အလုံးကို ဖျက်မှုန်းကာ ပယ်ရှင်း၍ အောင်မြင်ကြီးအောင်မြင်တော်မူခဲ့လေ၏။ ဇယေသိနံ၊ ဘဝပေါင်းအနန္တတွင် ကြံဆ၍မဆုံးဖွယ် မပြုံးမရယ်နိုင် လောင်ခမန်းမို့ အောင်ပန်းကို အာသာကြီး၍ ရှာမှီးကာနေကြကုန်သော သူတို့အားလည်း။ ဇယာပေသိ၊ ကိုယ်တော်မြတ်နှင့်အတူ အောင်ပန်းကိုဆွတ်ချူ၍ ထွတ်အငူအမြိုက်ခေတ်သို့ ဆိုက်ကပ်တော်မူစေပြီ။ ဇယုတ္တမော၊ အောင်သူတကာတို့၏မှန်ကင်း အောင်ခြင်းတကာတို့၏ဦးသျှောင် ထွတ်ခေါင်သရဖူ သယမ္ဘူမကိုဋ်ထီး အောင်ပွဲဝင် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်တော်မူပေသော။ သော ဇိနော၊ အောင်သိဒ္ဓိပလ္လင်နန်း၌ ဆင်မြန်းပန်ဆင် မာရ်နှင်ဟန့်တားထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ ဘဝတိုင်း အရှုံးပေး၍ နှလုံးသွေးပူလောင် အပူကောင်အပူရုပ် အကျွန်ုပ်အား။ ဇယံ၊ ကြောက်သွေးမတွန့် ရဲဝံ့စေကြောင်း ဆေးကောင်းတရထည် ထူးလည်ကြိုင်လှိုင် အောင်သိဒ္ဓိမြပန်းခိုင်ကို။ ဒေတု၊ အရှင့်တပည့်သားကို သနားသမှု ကိုယ်တိုင်ရှု၍ ယခုမကြာ ပေးတော်မူပါဘုရား။

တေန သစ္စဝစ္စေန၊ အစစ်အမှန် မြတ်ဘုရား၏ ထူးခြားသောဂုဏ်ပုဒ်ကို ဖော်ထုတ်ကာမြွက်ဟလျက် အချက်ကျအကြောင်းစပ်အောင် ကောင်းမြတ်စွာဆိုရသော ဤသစ္စာစကားကြောင့်။ ဇယကာမာနံ၊ ကိလေသာစစ်ပွဲမှာ တပ်စွဲကာ အောင်ဇေယျတုနှင့် အောင်ဆုကို လိုလားကြကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရေသု၊ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ ဌာနနှစ်ပြင် ထက်ဝန်းကျင်တို့၌။ သဗ္ဗန္တရာယာပိ၊ အလုံးစုံသောအန္တရာယ်ရန်စွယ်ရန်ငြောင့် အမှောင့်ပယောဂ ရှိသမျှတို့သည်။ ဝိနဿန္တု၊ ပိန်းကြာဖူးပြင် ရေမတင်သကဲ့သို့ ကင်းစင်ကာ တုန်ခိုးဝေလျက် ချမ်းသာမိုးစွေကြပါစေ ကုန်သတည်း။

ဇယမင်္ဂလာ အောင်ဂါထာ

(၂)

ဇိနော ဇယကရံ ဓမ္မံ၊ သဥ္စယန္တော ဇယကရေ။
ဇိတွာ မာရံ ဇိနာပေသိ။ သော မေ ဒေတု ဇယံ ဇိနော။

ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇယကရံ၊ အောင်မြင်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ သဥ္စယန္တော၊ ဆည်းပူးတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဇယကရေ၊ အောင်မြင်ရာဖြစ်သော ဗောဓိရွှေပလ္လင်၌။ မာရံ၊ ဒေဝပုတ္တ စသော မာရ်ငါးပါးကို။ ဇိတွာ၊ အောင်မြင်တော်မူပြီး၍။ ဇိနာပေသိ၊ သူတပါးကိုလည်း အောင်မြင်စေတော်မူပြီ၊ သော ဇိနော၊ ထို မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယံ၊ အောင်မြင်ခြင်းကို။ ဒေတု၊ ပေးတော်မူပါစေသတည်း။

ဘုရားရှင် ပီတိရွှင်မြူး ဥဒါန်းကျူး
ဂါထာတော်ကြီး အနက်

အနေကဇာတိသံသာရံ၊ သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။
ဂဟကာရ ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။

ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ ဂဟကူဋံ ဝိသင်္ခတံ။
ဝိသင်္ခါရဂတံ စိတ္တံ၊ တဏှာနံ ခယမဇ္ဈဂါ။

ဂဟကာရ၊ အိုမင်းပိုင်နက် နာမင်းပိုင်နက် သေမင်းပိုင်နက် အပါယ်မင်းပိုင်နက် သွားစားကျက်၍ မြေကွက်ဂရံ အမိန့်ခံ၍ ရုပ်နာမ်ယှက်လိမ် ခန္ဓာအိမ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ တည်ဆောက်လာတဲ့ တဏှာယောက်ျားဟယ်....လက်သမား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အမှန်းအဆ ဂဏန်းမပြနိုင်သော ဘဝအတန်တန် အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ ဇာတိ၊ အို နာ သေရေး ဒုက္ခဘေးတို့မှ လုံးထွေးရောယှက်ကြိုးသွယ်ဆက်၍ ဖြစ်သျှက်သန္ဓေ တည်နေရခြင်းသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ပြောပြလို့မကုန် လောကဓာတ် ထိုထိုဘုံတွင်အဖုံဖုံအစုံစုံ ညှဉ်းဆဲလှသဖြင့် ဆင်းရဲတကာ့ ဆင်းရဲကြီးပါတကား။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ညှဉ်းဆဲအလွန့်လွန်ပင် ဆင်းရဲလေသောကြောင့်။ ဂဟကာရံ၊ ကပ်ကမ္ဘာ အနန္တတွင် လပ်ကွာလို့မကျန်ရအောင် သတ္တဝါမှန်သမျှတို့၏ ဘဝတပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်, ဆေးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်, ငါးပင်တိုင်ခန္ဓာအိမ်တွေကို အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ကံအရိုက်ဆွဲပြီးလျှင် တဆောက်ထဲဆောက်လုပ်လိုလာသော တဏှာယောက်ျား လက်သမားကို။ ဂဝေ-သန္တော၊ ဘယ်လို ဘယ်က ဘယ်သူစ၍ ဖြစ်ပျက်ရသနည်းဟု နိဿယည်းမခံ သိပ်သည်းစွာ ကြိမ်ဖန်လျက် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်အဟုန်စွမ်းဖြင့် စုံစမ်းရှာဖွေလို့ လာခဲ့ရသော။ အဟံ၊ ငါဘုရားကိုယ်တော်မြတ်သည်။ အနိဗ္ဗိသံ အညာဏ်အဝိန္ဒန္တော၊ သင့်ကို လှမ်း၍ အဟင်းဖမ်းကိုင် မြင်စွမ်းနိုင်တဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်မှန်ချွန်းကို ကောင်းကောင်းပိုင်ပိုင်လက်ကိုင်မရရှိ နိုင်သေးသည်ဖြစ်၍။ အနေကဇာတိသံသာရံ၊ ဘုရားမြတ်ဒီပင်္ကရာနှင့် သုမေဓာရသေ့ဘဝမှာ တွေ့ကြစဉ်အခါကစပြီးလျှင် ရက် လ နှစ် တွေ သင်္ချာ တွက်စစ်လို့ရခဲ့သော် သင်္ချေလေးရပ် ကိန်းအမှတ်ဖြင့် တသိန်းကပ်ကာလပတ်လုံး ။သန္ဓာ-ဝိဿံ သံသရိံ၊ ခန္ဓာအိမ် ကြိမ်ကြိမ်ဆောက်လျက် သံသရာ ပြန်ကာရောက်ပြီးလျှင် ဟခေါက် လှည့်လည်၍ လာခဲ့ရလေပြီးတကား။ ဝါ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ် ခေါင်းဆောင်လျက် အလောင်းကောင်သေစရာ မပြတ်နိုင်

သဖြင့် မြေကမ္ဘာတွင် ခြေရာတွေ ထပ်လောက်အောင် လှည့်ပတ်ကာ ကျင်လည်ခဲ့ရလေသတည်း။

ဂဟကာရက၊ တဏှာယောကျ်ား ဟယ်....လက်သမား။ တွံ၊ ချဲ့ချင်တိုင်း ချဲ့ ဖွဲ့ချင်တိုင်းဖွဲ့ လှည့်ချင်တိုင်းလှည့်တတ်တဲ့ တကဲ့ ယောကျ်ား သင် လက်သမားကို။ မယာ၊ အိုမှုတဖြာ နာမှုတထွေ သေမှုတဖုံ ကြောက်မက်ဖွယ် ဝိုင်းအုံ၍ လက်နက်စုံ ပစ်ဖောက်သည့် ရန်သူတို့လက်အောက်၌ စုံထောက်ခန်းဖွင့်ကာ ပွင့်ထွန်းလို ပေါ်လာရသော ငါဘုရားကိုယ်တော် မြတ်သည်။ ဒိဋ္ဌော၊ ဗောဓိပင်အောက် အမြင်ပေါက်သဖြင့် သင်ဆောက်တဲ့ အိမ်တွေပါ မနိုင်ကွန့်မြူးလျက် လက်ပူးလက်ကြပ် ယခုတွေ့မြင်အပ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပေပြီ။ ပုန၊ နောက်ထပ်တဖန် ပြန်လှန်ကွန့်လျက် လွန့်တက်တော်လှန်ကာ။ ဂေဟံ၊ ရေမြေ လေ မီး ခေတ်ကြီးလေးခု တိုင်ခြေ ပြု၍ သွေးစု သားစု ရိုးစုခေတ်ဆင် ဒိုင်းမြှားတင်လျက် ကိုယ်တွင်ဖြစ် လာ ဒွတ္တိံသာတို့ ညီညာစပ်နှော ငါ့ခန္ဓာအိမ်အတ္တဘောကို။ န ကာဟသိ၊ သင်ဘယ်လိုစီမံ ဘယ်လိုဖန်လို့မှ ဉာဏ်နိစ္စမ်းထုတ် ကြံစည်ဆောက်လုပ်နိုင် တော့မည်မဟုတ်ပေ။ တေ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါး လာဘ်လက်ဆောင် တံ စိုးစားပြီးလျှင် ဆိုးဝါးယုတ်မာ တိုးပွား၊ ရှည်ကြာအောင် ကြီးထွားလိုလာ ခဲ့သော တဏှာယောကျ်ား သင်လက်သမား၏။ သဗ္ဗာ၊ တခုမကြွင်း ခပင်းဉဿုံ ကိလေသာအစုံ အကုန်လုံးဖြစ်သော။ ဖာသုကာ၊ ညစ်ပူရှုပ်နောက် အဆောက်အဦ အကူတန်ဆာ အတူပါလျက် ထောင့်ငါးရာစက် တွဲဖက် ပူးဝင် အခြင်ဒိုင်းမြှား အလားတူစွာ သုံးထောင်ဝက် ကိလေသာတို့ကို။ ဘဂ္ဂါ၊ ကမ္မက္ခယိန် ဉာဏ်လက်နက်ဝရဇိန်ဖြင့် ရှယ်ချိန်ပစ်သွင်း၍ အမြစ် အရင်းအုတ်ပန္နက်ကိုပါ နုတ်ဖျက်ချိုးဖဲ့အပ်ကုန်ပြီ။ ဂဟကူဋံ၊ သင်ဆောက် လုပ်ပြီး ခန္ဓာကိုယ်တိုက်အိမ်ကြီး၏ ထွတ်ထီးပမာ မိုးကာလွှမ်းအုပ် အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော ခေါင်အုပ်ကိုလည်း။ ဝိသင်္ခတံ၊ အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်လက် နက်ဖြင့် ခွာဖျက်လှင့်ပစ်အပ်ပြီ။ စိတ္တံ၊ ညစ်နှောက်ပူကင်း သန့်ရှင်းအေး ကြည် ငါဘုရား၏ စိတ်နှလုံးတော်သည်။ ဝိသင်္ခါရဂတံ၊ ဤကမ္ဘာလော ကခေတ်တွင် အတောမသတ် ရှုပ်ပွေသည့် အလုပ်တွေ ဇာတ်သိမ်းလျက်

အငြိမ်းခေတ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော အသခ်တ စားကျက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းဝင်ရောက်ရလေပြီ။ တဏှာနံ၊ သံသရာဘုံတခွင်မှာ ခန္ဓာအိမ်တွေ စီစဉ်၍ စည်ပင်သာယာရှုံးထောင်လျက် မဆုံးအောင် ချဲ့ထွင်ကြတဲ့ ပပဥ္စတရား တဏှာတည်းဟူသော လက်သမားတို့၏။ ခယံ၊ ကိလေသာ စာရင်း အင်းနှင့် အပင်းအသင်းတွေပါ အကုန်ဖျက်တတ်တဲ့ ထက်မြက်ပြင်းထန် ခယ-ခေါ်တဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို။ အဇ္ဈဂါ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင် ခန်းဝါပိုင်၍ ထိုင်ရာမထ ယခု ကိုယ်တိုင် လက်ကိုင်ရရှိတော်မူခဲ့လေတော့သတည်း။

နာမည်အမျိုးမျိုးရသော ဂါထာတော်ကြီး

မနသာဥဒါန်း။ ။အနေကဇာတိသံသာရံ စသော ဤဂါထာတော်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ဝယ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်အထွတ်တပ်သောမဂ်ဉာဏ် ၄-ပါးကို ရရှိတော်မူစဉ်က နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းပီတိအဟုန်ကြောင့် စိတ်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်လာရသည့် မနသာဥဒါန်းဖြစ်သည်။

ပထမဗုဒ္ဓဝစန။ ။ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ပထမဦးစွာ စိတ်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်စကားတော်ဖြစ်၍ ပထမဗုဒ္ဓဝစန ဟူ၍လည်းခေါ်သည်။

အနေကဇာတင်ဂါထာ။ ။အဘိသိက်မင်္ဂလာသည်—

(၁) မုဒ္ဓါဘိသေကမင်္ဂလာ=ရှင်ဘုရင်အဖြစ်အဘိသိက်သွန်းလောင်းခြင်း, အဘိသိက်ခံခြင်းမင်္ဂလာ၊

(၂) ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိသေကမင်္ဂလာ=သာသနာ့ဘောင်သို့ ရှင်ရဟန်းအဖြစ် သွတ်သွင်းခြင်း, ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ခံယူခြင်းမင်္ဂလာ၊

(၃) ဗုဒ္ဓါဘိသေကမင်္ဂလာ=ရုပ်ပွားတော် ဆင်းတုတော် စသည်တို့၏ ဘုရားအဖြစ်ခံယူခြင်း မင်္ဂလာ—

ဟူ၍ အဘိသေကမင်္ဂလာ သုံးမျိုးရှိသည်၊ ယင်းသုံးမျိုးအနက် ဗုဒ္ဓါ-ဘိသေကမင်္ဂလာပွဲကို ပြုလုပ်ကြသောအခါ ဒက္ခိဏာသာခါ၊ ရုပ်ပွားတော်၊ ဆင်းတု၊ စေတီတော် စသည်တို့ကို ဆန်မန်းပေါက်ပေါက် ဆီမီး ပန်း နံ့သာ စသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်၍ အနေကဇာတိသံသာရံ စသည့် ဂါထာ တော်ကြီးကို ရွတ်ဖတ်ကာ ဗုဒ္ဓါဘိသေကမင်္ဂလာပွဲ ပြုလုပ်ခြင်းကို အစွဲ ပြု၍ အနေကဇာတင်သည်ဟုခေါ်ကြသည်။

ယင်းဂါထာတော်ကြီးကို သချာဂန အနက်မြန်မာပြန်ဆိုထားပုံမှာ လည်း များစွာစိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းလှပါသည်၊ နေ့ စဉ်ရွတ်ဖတ်ခြင်းဖြင့် သဒ္ဓါတရားတိုးပွားကြည်ညိုနိုင်ကြစေရန် ဖော်ပြ ပါသည်။

လက္ခဏတ္တယဝိပဿနာ ရှုဖွယ်ဂါထာများ

(၁)

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ ကြောင်းလေးဖြာတို့ ညီညာပေါင်းစပ် စဉ်မပြတ်အောင် ထပ်တလဲလဲ အမြဲစီစဉ် ပြုပြင်နိုင်မှ ဖြစ်ပေါ်ကြသော သင်္ခါရတရား တို့သည်။ **အနိစ္စာ**၊ ဖြစ်ပေါ်သည်မှ ရှေးကာဘယ်မှာ နောင်ခါဘယ်ဆီ ရှိလိမ့်မည်ဟု ရည်ညွှန်းဖို့ရန် နှစ်တန်စွန်းမြိတ် အရိပ်အဆင် ပြင်ပြင် ဆိတ်ကင်း ကွယ်သုဉ်းခြင်းကြောင့် ဆီးနှင်းသဖွယ် တကယ်ခိုင်မြဲမှုမရှိကြ လေကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပညာယ၊ တွင်းပြင် ထက်အောက် ထုတ်ချင်းပေါက်အောင် ထွန်းတောက်ဝန်းလျှံ ဉာဏ်မြင် မှန်ဖြင့်။ ပဿတိ၊ အများသူငါ ထင်မှားရာဖို့ ကွယ်ကာဖုံးဖိ သန္တတိ အဆက် အကုန်ဖျက်၍ သက်သက်ရုပ်နာမ် သဘောမှန်ကို ဖန်ဖန်စေ့ရေ ရှု ကြည့်လေ၏။ အထ၊ ထိုရုပ်ခေတ်နာမ်ခေတ် ပရမတ်တို့ လတ်လတ်လော လော ရွှေလျောဆုတ်ယုတ် ငုတ်တုတ်သေကြေ သနစ်တွေကို အနေကျကျ ရှုမြင်သောအခါသမယ၌။ ဒုက္ခေ၊ နှိပ်စက်ပြုပြင်ပွှပင်ဖောက်လဲ ဆင်းရဲစုပုံ

ဒုက္ခဘုံ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ရုပ်နာမ်အပေါင်း မသာလောင်းကို ကောင်းဖို့ရာရာ ပြုပြင်ပါလည်း ပြုရာမရောက် ချုပ်ပျောက်သေဆုံး ပျက်ပြုန်းရမည် ဖြစ်တော့သည်ဟု မကြည်မသာ နှစ်နာနှလုံး ရွံမုန်းငြီးငွေ့လေတော့၏။ ဧသ ဧသော၊ အနိစ္စဉာဏ် အမြင်သန့်၍ ရုပ်နာမ်နှစ်လီ သိဥ္စုဝ်းပြည့်ဝယ် မကြည်မမွေ့ ငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ မြေထု ရေထု လေထု မက၊ထူးမြတ်လှသော ပါပတွေထွေ ကိလေညစ်ကြေး ရှုံ့ညွန်စေးတို့ ဝေးကြီးဝေးကွာ လွန့်စွာသန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်းငှာ။ (ဝါ) မြေထု ရေထု လေထုမကထူထပ်လှသော ပါပထွေထွေ ကိလေညစ်ကြေး ရှုံ့ညွန်စေးတို့ ဝေးကြီးဝေးကွာ လွန်စွာသန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်း၏။ မဂ္ဂေါ၊ ခြိုက်ခြိုက် မြိုက်မြိုက် ဆိုက်လွယ် ရောက်လွယ်သော အကြောင်းကြီးပေတည်း။

(၂)

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ကံ,စိတ်,ဥ, ဟာ ကြောင်းလေးဖြာတို့ ညီညာပေါင်းစပ် စဉ်မပြတ်အောင် ထပ်ထ လဲလဲ အမြဲစီစဉ် ပြုပြင်နိုင်မှ ဖြစ်ပေါ်ရသော သင်္ခါရတရားတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာနှင့် ကြမ္မာဝိပါက် အဆက်ဆက်တို့ ဖွဲ့ယှက် ရစ်ရုံ ဝါးချုံမယွင်း ဝဋ်သုံးခင်းကို ကြီးပြင်းစေမှု ဘေးအစုကြောင့် သုခ မနွယ် ကြောက်မက်ဖွယ် ဒုက္ခတို့ချည်းသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပညာယ၊ ရောင်ဝါပြိုးပြက် ရိုးရက်ပင်းထိန် အမျက်စိန့် တန္ခန်းဉာဏ်မျက်လုံးဖြင့်။ ပဿတိ။ဖုံးဖိကွယ်ကာ ဂူရိယာကို ကောင်းစွာ ဖွင့်လှစ် ခေါ်တစ်စစ်ပင်ရှင်းအမြင်ရှင်းအောင် လင်းလင်းထင်ထင် ရှုမြင်၏။ အထ၊ ထိုသို့ရှုမြင်နိုင်သောအခါသမယ၌။ ဒုက္ခေ၊ နှိပ်စက်ပြုပြင် ပူပင် ပေါက်လွဲဆင်းရဲစုပုံ ဒုက္ခဘုံ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အေးဖွယ် ကြည်ဖွယ် အနယ်နယ်ဖြင့် တကယ်တင်စား ပြုစုံငြားလည်း ပူအားမကုန် တလုံလဲလဲ ပူမြဲနှင့်နှင့် တစဉ်တစိုက် အသဲခိုက်အောင် ရှိုက်မြိုက်သည်သာ ဤခန္ဓာဟု နှစ်နာနှလုံး ရွံမုန်းငြီးငွေ့လေတော့၏။ ဧသ ဧသော၊ ဤဒုက္ခသိဉာဏ် အမြင်

သန်၍ ရုပ်နာမ်နှစ်လီ ဆောရှုပြည်ဝယ် မကြည်မမွေ ငြိုးငွေ့သော နိဗ္ဗိန္ဒ ဉာဏ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ မြေထု ရေထု လေထုမက ထူထပ်လှသော ပါပထွေထွေ ကိလေညစ်ကြေး ရှုံ့ညွန်စေးကို ဝေးကြီးဝေးကွာ လွန်စွာ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ မြေထု၊ရေထု လေထုမက ထူထပ်လှ သော ပါပထွေထွေ ကိလေညစ်ကြေး ရှုံ့ညွန်စေးတို့ ဝေးကြီးဝေးကွာ လွန်စွာသန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်း၏။ မဂ္ဂေါ၊ ခြိုက်ခြိုက်မြိုက်မြိုက် ဆိုက်လှယ် ရောက်လှယ် ရလှယ်သော အကြောင်းကြီးပေတည်း။

(၃)

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ခန္ဓာငါးပါး တေဘုမ္မက တရားတို့သည်။ အနတ္တာ၊ သတ္တဝါအလို ပုဂ္ဂိုလ်အကြိုက် ကျင့်စ ရိုက်သို့ မလိုက်မလျော သဘောရှိရာ ဘာသာဘာဝ ဖြစ်ပျက်ကြ၍ အတ္တ မဟုတ် ခေတ်နှုပ်ခေတ်ဖွဲ့တို့ချည်းသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယဒါ၊ အကြင်ခါ၌။ ပညာယ၊ ထက်မြက်စူးရှ ဉာဏထိပ်ခေါင် ခေတ်မီးရောင်ဖြင့်။ ပဿတိ၊ လူပဲ နတ်ပဲ ငါပဲ သူဟန် သဏ္ဍာန်သွယ်သွယ် ကြီးငယ်တို့ရှည် ကြုံလိုဆူဝ လှည့်ပတ်ပြသည့် ဃနအခဲ မွမ္မကြဲအောင် ခြေခွဲသမှု ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်၏။ အထ၊ ထိုဖေါက်ပြန်ခံစား မှတ်သားပုံဖြင့် စိတ်ဝိညာဉ်ဟု ငါးအင်ခန္ဓာ နှစ်ဖြာနာမ်ရုပ် ဖုံ့အနုတ်ကို ဟုတ်တိုင်းကင်ကင် ရှုမြင်သော အခါကာလ၌။ ဒုက္ခေ၊ နိုပ်စက်ပုံဖြင့် ပူပင်ဖေါက်လဲ ဆင်းရဲစုပုံ ဒုက္ခဘုံ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ စိတ်ကြိုက်တခြား ခေါက်သွားတဖုံ အစုန်အဆန် ဘယ်ပြန် ညာပြောင်း အစောင်းအရှုံ့ တကယ့်ဖီလာ ဤခန္ဓာဟု နှစ်နာနှစ်လုံး ရှုံမုန်းငြိုးငွေ့လေတော့၏။ ဧသ ဧသော၊ ဤအနတ္တဉာဏ် အမြင် သန်၍ ရုပ်နာမ်ထဲက ထူထပ်လှသော ပါပထွေထွေ ကိလေညစ်ကြေး ရှုံ့ညွန်စေးတို့ ဝေးကြီးဝေးကွာ လွန်စွာသန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ မြေထု၊ရေထု လေထုမက ထူထပ်လှသော ပါပထွေထွေ ကိလေညစ်ကြေး

ရှုသည်နှစ်စေးတို့ ဝေးကြီးဝေးကွာ လွန်စွာသန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခြင်း၏။ မင်္ဂလါ၊ မြိုက်မြိုက်မြိုက်မြိုက် ဆိုက်လွယ် ရောက်လွယ် ရလွယ်သော အကြောင်းကြီးပါပေတည်း။

မေတ္တာပို့

မေတ္တာပို့ခန်းလာ မေတ္တာပို့အတိုင်း မေတ္တာပို့ရန် ဖြစ်သည်။

နတ်ပို့စာတမ်း

ဒုက္ခပ္ပတ္တာစ ဂါထာအနက်

ဒုက္ခပ္ပတ္တာ စ နိဒ္ဒုက္ခာ၊ ဘယပ္ပတ္တာ စ နိဗ္ဘယာ။
သောကပ္ပတ္တာ စ နိသောကာ၊ ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော-

ဟူသော ဂါထာပါဌ် မိန့်အပ်သည်နှင့်အညီ—

ဒုက္ခပ္ပတ္တာ၊ ကာယိကဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခ မကင်းကြပဲ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ ထွက်သက်ဝင်သက် ရှိကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ နိဒ္ဒုက္ခာ စ၊ ကြောင့်ကြမဲ့ကင်း ဆင်းရဲခြင်းမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဘယပ္ပတ္တာ၊ ဘေးအပေါင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ ထွက်သက်ဝင်သက် ရှိကြကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။ နိဗ္ဘယာ စ၊ ဘေးမရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သောကပ္ပတ္တာ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ ထွက်သက်ဝင်သက် ရှိကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၊ နိသောကာ စ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဧတ္တာဝတာ စ ဂါထာအနက်

ဧတ္တာဝတာ စ အမှေဟိ၊ သမ္ဘတံ ပုညသမ္ပဒံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါနုမောဒန္တု၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ။

ဒါနံ ဒဒန္တု သဒ္ဓါယ၊ သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု၊ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာဂတာ။

တွေ့ာဝတာ၊ ဤမျှလောက်သော အစဉ်အတိုင်းဖြင့်။ အမေ့ဟိ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်။ သမ္မတံ၊ ဆည်းပူးအပ်သော။ ပုညသမ္ပဒံ၊ ကောင်းမှု၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ အနုမောဒန္တု၊ ဝမ်းမြောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ၊ ခပ်သိမ်းသောစည်းစိမ်၏ ပြီးမြောက်ခြင်းငှာ။ သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်လေးမြတ်သဖြင့်။ ဒါနံ၊ ပုဗ္ဗ,မုဉ္စ,ပရစေတနာ သုံးတန်ဖြာ၍ တတ်အားသမျှလှူဒါနကို။ ဒဒန္တု၊ မနှောင့်မယှက် ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းမရှိ ပကတိမုတ္တစာဂီ ထုံဝသီဝလေ့ သိုက်ကောင်းတွေ့သို့ ပေးနိုင်ကမ်းနိုင် လှူဒါန်းနိုင်ကြ ပါစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း၌။ သီလံ၊ ငါးပါးသီလ, ဆယ်ပါးသီလစသော စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို။ ရက္ခန္တု၊ ကိုယ်ဝယ်အပ်နှင်း မပျက်မယွင်းပဲ စောင့်သုံးခြင်းရှိကြပါစေကုန်သတည်း။ ဘာဝနာဘိရတာ၊ သမထဝိပဿနာ မြတ်ဓမ္မဘာဝနာတို့ အခါခါကိုယ်၌တည်၍ မပြတ်မွေ့လျော် ပျော်ပါးနိုင်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အာဂတာ၊ ဇာတိခေတ်အပေါင်း တသောင်းသော လောကဓာတ်ရှစ်ရပ်သောစကြဝဠာမှ စည်းဝေးညီညာ တရားတော်နာ လာရောက်ကြကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်များစွာတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တု၊ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သောရပ်ဌာန် မိမိဘုံဗိမာန်သို့ လျင်မြန်တစိပြန်ကြဘိ၍ ဒေသနာ ရွှေတုံး စွဲယူသုံးပြီးလျှင် နှလုံးမွေ့လျော် သာဓုခေါ်ကာ အနုမောဒနာနှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး ပြန်သွား နေထိုင်ကြပါကုန်လော့။

ရသာမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးပါရန်
တရားတောင်းလင်္ကာ

(၁)

သီတဂူမည်၊ ငွေစေန်းရည်သို့၊ ချမ်းကြည်အေးစက်၊ ဖွေးဖွေးလက်သား၊ ထက်မြက်စွမ်းအံ့၊ တိဟိတ်ဉာဏ်ဟူ၊ ယာဉ်ပျံစကြာ၊ ကြီးမားစွာ

ဇမ္ဗူသောင်းလုံး၊ ပွဲတင်ချျန်းသား၊ မြင့်ဆုံးထိပ်တင်၊ တရားရှင်၏၊ အစဉ်နှုယ်လာ၊ ပေါ်များစွာ၌၊ ပညာကဲလွန်၊ ချွန်ကြီးချွန်၍၊ တံခွန်တရထည်၊ မြန်တိုင်းပြည့်တွင်၊ ဂုဏ်ရည်ဖြန့်လွှား၊ အရှင်ဘုရား၏၊ ရွှေဘွား တော်အောက်၊ လက်စုံမြှောက်၍၊ လျှောက်တင်ဝံ့ပါ၊ များစွာလူရှင်၊ ပုထုဇဉ်တို့၊ အမြင်လမ်းလွဲ၊ ဒိဋ္ဌိစွဲ၍၊ ငရဲအပါယ်၊ လောင်သင်းနယ်၌၊ ပူဖွယ်မြင့်ရှည်၊ တွေ့ကြမည်ကို၊ ချစ်ကြည်သနား၊ ငဲ့သောအားဖြင့်၊ မြတ်ဖျားဘုန်းဝေ၊ ဉာဏ်ပဒေဖြင့်၊ သုံးထွေသာမုတ်၊ အဆီထုတ်၍၊ သုတ်ဒေသနာ၊ ဘိဓမ္မာဟု၊ ရသာမြိုက်ဆေး၊ အေးကြီးအေးကို၊ တိုက်ကျွေးစိမ့်ငှာ၊ လျှောက်ဘုင်ပါသည်၊ ထင်စွာဟော၍ ပြတော်မူပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

နတ်တော်စက်ဖြင့် ဟောမြွက်ပါရန်

တရားတောင်းလင်္ကာ

(၂)

ကိုးဆူနေရုံ၊ ထိန်ဝေပုံသို့၊ ဘုန်းဂုဏ်ကိုးဆင့်၊ ဖြိုးဖြိုးမြင့်လျက်၊ လင်းပွင့်ထောင်ရောင်၊ မြန်ကျွန်းဘောင်တွင်၊ ဉာဏ်ခေါင်မိပတိ၊ တုမရှိကြောင့်၊ ပဏ္ဍိကဝိန်၊ သုခမိန်တို့၊ ဦးနှိမ်ညွှတ်ခ၊ ဝပ်စင်းရသား၊ ဂန္ထပါရဂူ၊ တက္ကသိုလ်ဟု၊ ဘုန်းမိုထိပ်ထား (အရှင်ဘုရား) ၏၊ နှုယ်ဖွားညွန့်လူ၊ တံခွန်ထူ၍၊ မြတ်ငူအောက်ထက် ကျော်လွှားတက်အောင်၊ နက်နဲဂမ္ဘီ၊ ဉာဏ်ဝသီဖြင့်၊ သုံးလီပိဋကတ်၊ ဘက်ကမ်းခပ်သည့်၊ ကျမ်းတတ်အကျော်၊ ဆရာတော်ကို၊ ကော်ရော်ညွှတ်တွား၊ တပည့်များတို့၊ ရွှေဘွားတော်အောက်၊ လက်စုံမြှောက်၍၊ လျှောက်တင်ဝံ့ပါ၊ များစွာရှင်လူ၊ ဟိန္ဒူတို့၊ အယူမှောက်မှား၊ ဒိဋ္ဌိအားဖြင့်၊ ဤကားသူပင်၊ ဤ

တွင်ငါပဲ၊ အထင်လွဲ၍၊ မြုပ်မြဲမြုပ်လု၊ ဖြစ်နေမှုကို၊ ကရုဏာရှင်၊ မြတ်သခင်သည်၊ ကြင်နာထောက်ကူ၊ ငဲ့တော်မူ၍၊ အပူမီးဘေး၊ အေးကြီးအေးအောင်၊ သီဝေးမြင့်ခေါင်၊ ကျမ်းစောင်စောင်မှ၊ ထုတ်ဆောင်ဖွေမို့၊ မြိုက်ရေကြည်ကို၊ သိဂီဠမ္ဘေ့ခွက်၊ နှုတ်တော်စက်ဖြင့်၊ ဟောမြွက်စိမ့်ငှာ၊ လျှောက်တင်ပါသည်၊ ထင်စွာဟော၍ ပြတော်မူပါ အရှင်ဘုရား။

နိဂုံး

မှန်သုံးချက်
ရတနာသုံးပါးကို ရှိခိုးပူဇော်ကြရန်

ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာ လောကေ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတာ။
သာဝကာနဉ္စ သမ္ပတ္တိ၊ သော သာသနသမ္ပဒါ။

လောကေ၊ လောကသုံးခွင် ဘုံအပြင်၌။ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာ စ၊ သတ္တဝါတို့၏ အားထားရာဖြစ်သော ဘုရားမြတ်စွာ၏ ကောင်းမြတ်သော ဘုရားမှန် ဖြစ်မှုသည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မဿ၊ ကျင့်ဆောင် လိုက်နာအပ်သော တရားတော်၏။ သုဓမ္မတာ စ ၊ ကောင်းမြတ်သော တရားမှန် ဖြစ်မှုသည် လည်းကောင်း။ သာဝကာနံ၊ ဘုရားတပည့်သား သာဝကအများတို့၏။ သမ္ပတ္တိ စ၊ အကျင့်သီလနှင့် ညီမျှပြည့်စုံမှုသည်လည်းကောင်း။ သော၊ ဤဘုရားမှန် တရားမှန် သံဃာမှန် သုံးပါးသည်။ သာသနသမ္ပဒါ၊ သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ ပြည့်စုံခြင်းပါပေတည်း။

ယဉ်ကျေးသော လူမျိုးတိုင်းပင် မိမိတို့ ယုံကြည် ကိုးစားရာကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြကုန်၏။ မိမိတို့ ယုံကြည် ကိုးစားရာသည်သာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း မှတ်ထင်ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် အဟုတ်ကို အဟုတ်၊ အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း သိသော ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် စဉ်းစားထိုက်ကြပါသည်။

ဂေါတမဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားကား ကိုယ်တော်မြတ်၏ ထူးမြတ်သည့် ဂုဏ်တော်မှတ်ကျောက်များကို ယထာဘူတကျကျ လေ့လာမှတ်သားခြင်းအားဖြင့် မှန်ကန်မြင့်မြတ်လှကြောင်း တွေ့ရပါမည်။

၁။ ဘုရားမြတ်စွာ၏ ကောင်းမြတ်သော ဘုရားမှန် ဖြစ်ခြင်း၊

၂။ ကျင့်ဆောင်လိုက်နာအပ်သော တရားတော်၏ ကောင်းမြတ်သော တရားမှန် ဖြစ်ခြင်း၊

၃။ ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် တပည့်သား သံဃာတော်တို့၏ သံဃာမှန် ဖြစ်ခြင်း။

ဤမှန်သုံးချက်သည် ဂေါတမဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာဝယ် ပြည့်စုံကြွယ်ဝစွာရှိနေကြောင်း ဝေဖန်သုံးသပ်လေ့လာသူတိုင်း တွေ့ရပါမည်။ ဤကဲ့သို့ ဘုရားစစ် ဘုရားမှန် တရားစစ် တရားမှန် သံဃာစစ် သံဃာမှန်ကို ဒိဋ္ဌေကေန်တွေ့မြင်နေရသည့် ဤအချိန်အခါတွင် "တကြိမ်ရှိခိုး ကောင်းကျိုး အသချေ်"ပင် ပေးနိုင်စွမ်းသည် ဆိုခဲ့သည့် မှန်သုံးမှန် ရတနာသုံးတန်ကို ထိထိရောက်ရောက် ယုံကြည်စွာဖြင့် ဆည်းကပ်ရွတ်ဆို ရှိခိုးခြင်းအားဖြင့် သေလျှင် ပစ်ထားခဲ့ရမည့် ပါးစပ်ကို အသုံးချကြရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲခေါ် ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး
ပြီးပြီ။

ပ မ-သ-စ— ၂၂၇— ၂၅-၆-၈၁-၅၀၀၀။